Tractatus scholasticus.

De Altissimo, atque ineffabili Sanctissimæ, et individuæ Trinitatis Mysterio.

Auctore S. Didaco de Robles.

Anno *. Proœmium 1675.

Si a Deo O.M. semper capienda sunt dicendi primordia, maximè cum de Mysterio totius religionis xnæ, quo obscurissimo, difficillimo, dignissimo, atq a raone naali longissimè remoto, dicimus: in quo adeò Deus lucè habitat in accessibile, ut August. tract 1 de Trin. c 3 dixerit, ubi quæritur unitas Trinitatis, nec periculosius alicubi erratur, nec laboriosius aliquid quæritur, nec fructuosius aliquis inuenitur. Errandi periculu nascitur ex obscuritate; inquirendi labor ex difficultate; inuentionis fructus ex rei dignitate.

Etenim, quid obscurius mysterio, in quo, teste Hyeronimo totus orbis ingemuit, et Arianu se esse miratus est, hoc est a Trinitatis Veritate aberrantu; adeo caste, et caute hic loquendu, ut, l, vel ignarus plabaris in hæresim, sivel laty unqm Scripturas SS. Patru tuis diffluxeris.

Quid mysterio difficilius, in cuius contemplatione Doctoru aquilæ, imo supremæ intelligentiæ, velut noctuæ ad solem, ni percunte te fidei face, caligant; ut ni immerito exclamet Bernar. 6 de Consider. quid n. sibi vult iste absq numero numerus? si tria, quomodo non numerus? si unum, ubi numerus?

Quid demum mysterio dignius, in quo nunc altro capcinamen in obsequiu fidei, altè de Veritate sentit, ut de fidei velo surgat ad Diuinitatis lumen, ibique cu oculatissimis spiritibus seraphim trisagion pangat, Sanctus, Sanctus, Sanctus: cur respectu trinæ (quadrit Ambr. 2 de Fide, c4) nisi qa Pater, et Filius, et Spiritus S. unu sunt: ni dixit semel, ne Filiu sequestraret, ni bis, ne-

um ſe tenuit, n' quater, ne creaturę ſibi ſuũ genere, et ut
Trinitatẽ unã eſſe Deitatẽ, cũ tertiò dixiſſet Sanctus,
in gulariter Dominus Deus Sabaoth.

cũ tenebris obvoluti, loquuturi ſumus de æterna Dei
Filij, et ſpiritu ſ.; tribus nobis verborũ ſcationi, illi-
ſcintiæ acumen, dictorũ bonorũ, veritatis fidem, ut quod citra
hæſitationẽ credimus, ſine errore loquamur, ſecundũ Latinos exoral
Hylarius 2° de Trin. ſecundũ finem.

Et ut ſonet diſtributio myſterio, tripartita nra erit de Trin.
tractatio. Etenim, cum Perſonarũ Trinitas nequeat absq; relati-
onibus ſubſiſtere, nec relationes absq; proceſſionibus, ſeu emanati-
one unius Perſonæ ab alia, ordiar cũ D. Tho a proceſſionibus, gra-
dum d° ad relationes facturus, iſtarũq; tandẽ numerũ cuiq; in
exacta Perſonarũ notitia.

Clauis terminorum, & regulæ aliquæ ad ꝓpriè loquendum de Trinitate.

Liceat ꝓpriè Tho, qua maluerit locutione uti; nobis a Tho
logis, inquit Auguſtin, 1o de Civit Dei, c 24 ad certã regulã loqui-
ndum eſt; q Aut ſapienter Hyeronimus) ex verbis inordinatè ꝓlatis
in currit hæreſis. Propterea in tanta ſacri Verbi Oratorũ, nec-
eſſitandæ æquivocationis causa, aliquot regulas ꝓfigere, erit ope-
ræ pretiũ.

Prima Regula.

Nomina neutrius generis ſingulariter in Diuinis enuntia-
anda ſunt; ꝓpluraliter ſi maſculini generis ſint; ſi vero in differentijs
ex adiunctis detrãnda. Hæc regula definita é in Later. ſub Innoc. 3 cu
jus rao traditur ad D. Tho hîc q 31, a 2 ad 4: q nomen neutrũ, ut pote
informe, refertur ad essq cõe, et quaſi frabilẽ ſuper Perſonas; maſculinũ
v°, ut pote fratũ, refertur ad ſuppoſitũ. Sic interroganti, quid é hoc? -
Reſpr ſuper rao cõis, et frabilis; interroganti v°, quis é, Reſpr ſuper rao
individuũ, et fratũ - Clarius idẽ S. D° q 39: q nomen neutrũ, ut pote -
ſubſtantiũ, et perfectũ ſtans, refertur ad essq, quæ ſingularis é; at maſcu-
linũ ut pote adiectiũ, refertur ad Perſonas, quæ ſunt plures.

Hinc 1° deducitur, in Deo nẽ eſſe aliud, et aliud, ſ alius, et alius: alius
(inquit Auguſt) é Filius, q nẽ é ipſe, qui Pater, et alius Pater, q nẽ

é ypte, qui Filius; n tn aliud, ꝙ hoc ypse é Pater, et Filius, ꝙ aliud Joan. 28. Ego, et Pater unum sumus; vbi disserte Cyrillus: audi unum, et sumus et a chrysb dr; et scylla liberaberis: quod dixit unu, liberat te ab Ario separante Filiu a substa Patris: quod dixit sumus, liberat te a Sabellio confundente Personas Patris, et Filij sine discretione. Sz unum; n ꝙ ꝑ uersy: si sumus; ꝙ Pater, et Filius.

Hinc a stratio 12o deducitur, in Chro Dno n esse alij, et alij, aliud et aliud, cu in Chro sit una Persona, et duplex nãa. Deducitur 3, hanc propoem Pater, et Filius sunt idem, esse equiuocq: ng si ly idem, masculinũ accipiatur, é falsa; aliter vera, et xa Athanasij é pitanda loco bo, aut potius cu Guimundo exadũctiõ detranda sic, Pater et Filius sunt idem ypsy, n idem ypte.

Similiter hæ ypoes sunt veræ: Pater et Filius, sunt unum: Pater n é aliud, nec alterꝫ a Filio; falsa vo hæ: Pater, et Filius est unus, Pater é aliud, l, alterꝫ a Filio, nisi addas est aliud, l, alterꝫ suppositum. Rursus hæc ypõ: Pater é idem Deus, qui Filius, secunda é: Pater est idem, qui Filius, cu Athanasio negada, quippe quod inca relatiuꝫ, qui, refert immtẽ Patrem, in altera Deum. Dicꝫ falso dicitur: Deus genuit alium Deum, l, eundem se, l, alterum se: verũ tn Deus genuit Deu, vel alius genuit alium, eo quod in Deitate sit alius, et alius, n alius, et alius Deus.

Secunda Regula.

Dicta substantiua dicte abuta, ut Deus, Creator &, n nisi singulariter ꝑdicantur de tribus Personis; adiectiua vo de eisdꝫ pluraliter ꝑdicantur, qa nomina substantiua, ut proxime dixi ex D. Th. q 39 scãt. aliquid per modu substa, quæ sicut per se bt esse; ita per se bt unitatẽ: ꝙ vbi fra in dicto substantiuo scãta una é, in potenti ꝑdicari in plurali, tametsi de pluribus suppositis ꝑdicetur; dicta vo adiectiua, cu scient per modu alterꝫ adiacentis, pro multa plicãõe suppositorꝫ multiplicantur. Sic é triplex albedo cu unica albedine, et n sit triplex boo, qo una é humanitas.

Ex hac regula deliandæ sunt duæ locutiones ad iqui strauiæ, qq utrũq Athan: in Symb: ng cy prius dixisset: n tres increati, nec tres æterni &, ꝙ unus increatus é unus æternus, proxime subiunxit: totæ tres Personæ coæternæ sibi sunt, et coæquales. Deliandæ, inquam, qa vbi negat posse ꝑdicari in plurali, sumuntur ea nãa substantiuũ, vbi vo affirat, sumuntur, ut sumi possunt, adiectiuũ: et tunc perinde é dicere, ñ

sunt trēs æterni, immensi &, ac sunt trēs entes æternitatis, et immensitatis. Quo circa, cū verba passiua subeant nāq; adiectiuū, ideo rectē in pluralē dicitur, Pater, Filium, et Spiritus S. eligunt, creant, iurant, et miserentur.

3. Regula.

In Diuinis n̄ minus cauenda sunt nōa, quæ sapiunt diuersitatē, q̄m quæ a Deo Personarū vocē excludunt. Ita D. Th. q. 31. ar. 2. Ob quod regulæ partē excludendæ sunt hæ propos: Pater ē diuersus a Filio, Pater est differens, dissimilis, alienus a Filio; admittendæ v° sunt: Pater ē distās, æqualis, oppositus Filio, Deus ē: nq; cū differa, et dissimilitudo sit affā, et fiā à nāa; vbi unica nāa ē, nulla diuersitas esse potest.

Ob posteriorē partē regulæ n̄ sunt admittendæ propos excludēs, vt Deus est solitarius, Deus ē solus &, q̄ videntur excludere numerū, nedū Deorum, s̄ etiā Personarū; at si vt solus, syncathegorematicē accipiatur, ut cū dicitur, solus Deus ē immensus, tunc n̄ potest solitudo in Deo, s̄ excludēs ipsam diuinitatē ab eo, q̄ Deus nē.

Similiter excludi debent hæ propos: solus Pater creat, cōstituit, vult &; debent v° admitti hæ, solus Pater generat, solus Spiritus spirat &. Nam ē, q̄ dicto excludēs nequit adiungi tēo personali rei ipsi essentiali, secus rei ipsam notionali. Cū v° Christus Deus dixit, nemo nouit Filiū nisi Pater: Cū nemo n̄ distribuit Personas, s̄ nāq; nec æquiualet huic propōi, solus Pater nouit Filium, s̄ huic, sola intellectualis nāa quæ ē in Patre, nouit perfectē Filium. *

Quarta Regula.

Nōa partitiua, ut oīs, nullus, aliquis & n̄ debent adiungi trū pertinentibus, et 1ª intentionis: q̄ talia nōa dicunt collectionē, vel exclusionē plurium sub aliquo intento. Sic male dicitur, oīs Deus creat, nullus ens ē creatura &. Diuīs propriē essentiis, et 1ª intentionis, cōq; trū transcendentibus, ut realitas, entitas, et trū 2ª intentionis, ut Diuīª attributa, rectē non sunt applicari. Sic dicimus: oīa attributa Dei sunt Diuīª, oīs realitas Diuīª ē Deus. Rectē etiā trū notionalibus, ut oīs Persona Diuīª creat, aliqua generat, nulla ē creata. * Quinta Regula.

Illæ locutiones eligendæ sunt in Diuinis, quæ il et unitatē essē, et pluralitatē Personarū explicant: inter quas præminet vox Trinitas, quæ proinde ē, ac huic unitas: et licet soleat deitas in unitate, id quidē fit explicationis gratiā; ve.n. ipsa quidē explicitē secat vox Unitas, simpliciter secatur voce Trinitas. Hinc ē, ut soli Deo propriē adaptetur: hoc n. n̄ conuenit collectiuē sua oīa in diuinis duo, ut Deus conuenit sua suppositia. Hinc

Hinc 2. fit, rectè dici posse, Deū è triplex, uel multiplex: n. v. Deus è triplex, ꝛ multiplex; q. tripliciras dumtaxat sēat numeru; at trinitas saltꝫ implicitè importat unitatꝫ. * 6. Regula.

Nōia notionalia secuta ſpcantur de essalibꝰ secundū ſuū, seu abstractē. Sic dicitur Deus è trinus, n. v. Deitas è trina; q. Deitas in abstracto eo modo scandi suppponit pro eīa; in secto v. suppponit pro Deitate, ut in suppposito, adeo q. ut in ꝑsonis. Dixi notionalia secuta; q. abstractē sumpta rectē possunt ꝑdicari de qualibet ꝑfectione Diuā; ng in abstracto faciunt sensu idem cū; atq adeo, ut vera ꝑdicatio sit, sufficit identitas ꝑdicati cū subo. Quo circa hæ ꝓpoes verę sunt: Deitas è Spiratio; Deitas è Trinitas; ista è relatio &; et a fortiori verę sunt hæ: Voluntas è intellectio; Diuina est sapia &. Potest etiā dici Voluntas Diuā è intelligere; Deitas è generare; seu: Voluntas è intelligens; Deitas è generans; q. hæ in actu exercito faciunt sensu fraltꝫ, hæ et innuunt, exercitū emanare fraliter a eo, cui tribuuntur.

Postremo suppponenda sunt pro fundamto totius tractatꝰ 4or ꝓpoes 1ª fidei certæ: 1ª, unū dumtaxat esse Deū 2ª Gentiles: 2ª, tres esse Personas realiter distas, Patrem, Filium, et Spiritum S. 2ª Sabellianos: 3ª Patrem esse Deum, et Filium esse Deum, et Spiritum S. esse Deū, 2ª Arianos, et Macedonianos: 4ª esse unū Deū 2ª Trinitatem, quas oēs ꝑplexus è Ioannes Apost. in sua epistola; ibi: Tres sunt, qui testimoniū dant in Cœlo, Pater, Verbū, et Spiritus S.; et hi tres unū sunt; ut latè exponunt Aug. 15 libris de Trin. tomo 3, Magister in 1. dist. 4 a dist. 1 usq ad 25, D. Th. a q. 27 usq ad 43.

LIBER. I.
De Diuinis Processionibus.

Processio Diuā, quat ꝑscindit a processione, quæ sit generao, ꝛ Spiratio, sic definitur a D. Th. hīc a. 1: est eductio, seu emanao ab intra principiati a suo principio. Dicitur: id, ratione cuius una Persona Diuā trahit originē ab alia. Dicitur ab intra; ng quemadmodū creaturę procedunt a Deo ab extra, n. quod sint extra locū, vbi Deus è, s. q. sunt extra nāg Dei, idest accipiunt nag distā a Diuā; ita Personæ dicuntur procedere ab intra, n. ꝑciē, q. maneat principiatꝫ intra suū principiū, at etiā manet intellectio creata intra creatū intellectū; s. q. Filius, et Spiritus S. accipiunt a Patre eandem nag cū ipso.

Quæstio. 1. An in Deo sit realis ꝓcessio, et quotuplex?

Cap. 1. In Deo esse duas ꝓcessiones reales, ꝓbr ex scriptura, et Theologia.

Alterq, qua Filius a Patre procedit; alterq, qua Spiritus S. a Patre, et Filio. Prioris probat Paulus 2 ad Hebræos ex Psalmo 2, Ego hodiè genui te. Idq; ex professis dese testatur Verbum incarnatu Joan. 7. Ego ex Deo processi. Posterioris idem Christus affirat; Spiritus, qui a Patre procedit. Nec in Athanasiano symbolo, qui ex Patre, Filioq; procedit; q. cu Pater, ut potè increatus, a nullo procedat. Filius realiter a Patre, et Spiritus S. ab utroq, duplex tm realis processio debet adstrui.

Præterea theologicè probatur 2clo. De fide é dari tres Personas in unitate Divinæ Essæ, 2° illud Matth 28: Baptizate oes gentes in nomè Patris, et Filij, et Spiritus S. et Joan. 1. v. 5. tres sunt, qui testimonium dant in Cœlo, Pater, Verbu, et Spiritus S. et hi tres unum sunt, vbi Patres observant, minimè in prima fidei professione proponerentur tres Personæ ut credendæ, nisi oes essent Divinæ, nec omitterentur aliæ, si plusqm tres forent. Ita sic: Si unica tm foret realis processio, ni essent tres Personæ, si duæ: ybi Minor: si una tm realis processio, una tm relatiua oppoo, nqué Theologi axioma, In Divinis tã sunt idem, vbi ni obstat relatiu oppoo; ni q. essent nisi duæ Personæ. + 14.

Deus, ab una processione, seu generatõe passiua posse oriri duas Personas, sicuti in humanis ab uno Patre duplex filius; aliunde videtur spectare ad perfectionem Dei, ut unica tm sit processio, quæ adæquet foecunditatem adintra: si n. una ni adæquat, erit inadæqta, atq adeo imperfecta: vel si utraq adæqta, cur potiq duæ, qm tres, et sic in infinitu.

R°, si ex humanis petenda paritas, sicut nulli duo, si tres, et plures filij ab uno Patre, ita a Patre æterno; adeoq ni spectat dualitas, qm quaternitas, vel potius ni hærent unde Personæ illæ intere distinguerentur; ni limitatõe, ut increati, aliàs nulla esset Persona infinita; ni oppoe, cu una ni esset ad altera; 1, si primus Filius cu Patre produceret 2m, cur ni iterq cu Patre 3us: et sic in infinitu. Est q. duplex processio, quarum adæqta relatè ad unu finale prin, ut generatio passiua adæqta relatæ ad virtutu generatiuq Patris, et per illectu, et processio passiua ad virtutu spiratiuq Patris et Filij per Voltem. Sic de hujusmodi in totum hac decursu.

Dices rursus: tamen hoc discursu urgentur Hæretici, et Judæi, secus Ecclesiæ sacræ scriptor detortores, dummodo maior supposita vacet naali ostendatur: ostendi dicas, ostendi ni posse naali vacet, cu sit veritas olo supernaali, ni protenit suæ infidelitatis patrocinei: infidelis n. fraliter loquendo, nec, nisi qui fidei potenti negat: potentia. a. esse ni potest, nisi qui negat id, cui assentiri quidr tenetur.

Id quidq probat, directè ni posse patrocinei Gentili, veru eius potentia, si neget

neget, sufficienter, sic indirecte demonstratur: Nihil eorum, quæ Deus sua
pro Creatura revelavit, potest esse falsu: ruunt n. tota eius authoritas, si vel
in uno decipiatur, ipse erit unico, q̃ sit maximus: atqui Deus revelavit unica.
simulq̃ Religioni Xnæ, quæ Trinitatis mysterium tanquam Catholicæ Capitale de
fendit: tale q̃ mysterium verissimum est. Prog̃ est legitima: Maior lumine nat.
evidens. Minor, qua parte affirat, Trinitatis mysterium teneri in religione
Xna, liquido constat ex scripturis; q̃a Xna religio sit vera, evidenter credibilis,
et prudenter credenda, satis ostendimus tract. de fide ex tot miraculis, Mar
tyribus, virisq; mill. octo ac doctissimis, ore, calamo, opere, ac sanguine ortho
doxæ fidei mysteria profitis.

Cap. 2. Elidituꝛ obiectio Gentilis.

Poterit tergiversari Ethnicus, ita retorquens argutus: nequit esse evi
denter credibilis religio, nec Deus eius author, quæ tradit dogma, repug
nans primo lumini nãli noto, videlicet, quæ sunt eadem uni tertio, sunt
idem inter se: sed eiusmodi est religio xna, docens tres Personas Divinas de
ificari cum eadem nãa, absq; reali identitate inter se: q̃ Xna religio falsa
est, et inexcredibilis: q̃ et mysterium Trinitatis abeo traditum, non indirecte erit
evidenter credibile. Pr: attento lumine nãæ nihil magis evidens hoc primo, q̃
quid Deus revelat, est verum, quæ illud, quæ sunt eadem uni tertio, sunt idem inter
se: sed isto pro Trinitate militaret primum, illi adversaretur secundum: si in
parvis evidentiæ videtur nihil plus teneor assentiri, quam resistere Trinitati: si
cut Gentilis, nihil potero tuinei ostendi.

Nihilominus facile dispicitur hæc nubecula a Theologo: ad argutum recto. Ma
iorem; q̃ ex eo Deus sit author utriusq; luminis, naturalis, et supernaturalis fidei,
non poterit hoc esse illi alienum, alioqui veritas veritati resisteret, et Deus ut
operans, esset sibi ut existenti alienus: quare merito Suarez sentit Nec
Holcot, nec ullum Theologum unquam asseruisse, Trinitatem esse contra nãm.

Nego igitur Minorem; q̃ rão naturalis dumtaxat sumit prima ex rebus
finitis, atq; adeo Deus simpliciter infinitus, non cadit cognitio, et primis debet sub
jacere, ac rei finitæ: quo circa vel obiecta primum non debet extendi ad ter
tium simpliciter infinitum; vel si extenderetur, ita debet accipi, ut quæ adæqua
tum idem uni tertio, debeant esse idem inter se.

Ad 2dam, nego Maiorem, q̃ 2um primum verius est, 2dum vero, ut magis explicat Ex. Suarez l. 2. c. 11, etsi in rebus finitis sit verius verum; in re a. simpliciter infinita nequit demonstrari per rem naturalem, et eo modo, quo

é euidens, ñ ita aduertatur huic mysterio. Addo, le daretur Gentilē posse terga uersari attentis pñijs directis, eo quod spectato solo lumine naē, appareret utrūq pñm æque euidens; cæteru attentis pñijs indirectis, que militant pro ueritate nre fidei, et sl aduersantur obiecto pño vltiter, et absq distione accepto, ñ nisi potenū resisteret. exemplī grā, si alicui apparerent duæ virgæ inflexæ, altera intra aquā, altera extra, sitendo in visionib⁹ externis, et directis, utrāq posset iudicari inflexa; cæteru attentis pñijs indirectis, scit ex prica, et cōi hoīm existimatione, qua videmus, 2ā virgā semel ex aqua extracta apparere rectā, absq hac habitā fatebitur se fuisse deceptū; similiter q⁹ le illud pñum, quæ sunt eadem unis & ex pñijs directis appareat vltiter verū; nihilominus attentis reflexis, et firmato ali unde illectu pter reuelatā mysteriū, cognoscetur deceptio, si ad increata extenderetur.

Etenim increatū ñ magis vtle videtur hoc pñm, quæ sunt eadē unis terno sunt idē interse, qm totū esse maius sua parte: et nihilominus tenet hoc, q⁹ aliqua pars totius é simpliter infinita: Christus n. Dñus ñ é quid melius, seu maius in ipsa hoīe, Verbo iam se; qn totius hoc, ut potē natura ens, é melius ipsiusmet assumptibili ex Humanitate, et Verbo: igitur nec alia ad tenebit in Deitate.

Rad é, q⁹ ideo utrumq pñm é verū in rebus creatis, q⁹ de ipsarū ente finito é, ut accessione alterius finiti fiat melius, et magis, nec potest una pars finita æquiualere sibi, et alteri, seu toti resultanti ex utraq; nec ens creatū potest per identitatē coīcari tanta ipsi hoīe pter unq realitatē, ac perfectiones, siquidē quæuis realitas sua ipsi hoīe affert: cy.a. inter identificata debeat dari coīcatio totius ipsi hoīs, nihil mirū, q⁹ identitas cū termino finito afferat identitatē inter se; neutra.a. ratio tenet vtu Dei, ob cuius infinitatē nec Verbum ipsi fuit ab Humanitate, nec coīcata dumtaxat Deitas Nāe Filio, coīcatur minor ipsi hoīe, qm si sl cy Nāa coīcaretur Paternitas.

Quæstio 2. Vtrum ex creaturis possit naturaliter demonstrari Trinitas, aut saltē cognosci?

Caput primum. Nullo modo potest.

Ita passim Theologi cu D. Aug⁹ a 32, et Ex Suarez lib. 2. de Trin. c 10, et 12. Probatur 1ō ex ei dicty: Species naales Dei acquirūtur ex creaturis, qui sunt effus Dei: s⁹ qui sunt effus Dei, nullatenus ducunt in nōq Tri-

Trinitatis: g° ex creaturis nullatenus potest acquiri nõa Trinitatis. Pbr Minor: Creaturæ qua sunt effectus, ñ per se pendent a Deo ut trino, Deus n. ñ operatur ad extra qua distat in pprietatibus relatiuis, s̄ qua in diuinis sdm ypostasis absq; illis: at effectus qua talis ñ ducit in nõg causæ, aqua per se ñ pendet: g° creaturæ ñ ducunt a posteriori in nõg Trinitatis, ut ducunt in nõg unius Dei; aliunde ñ potest dari nõa a priori ipsius Trinitatis, ut per se liquet: g° nec a posteriori, et *g̃ fectus, nec a priori, seu per causg potest acquiri nõa Trinitatis, dempta clara intuitione ipsius Trinitatis in Patria, aut reuelatione in via. * per effectus.

Hinc infero 1, adhuc supposita reuelatione Trinitatis, ñ posse naaliter ipsg demonstrari: etenim cadentia demonstrationi naalis nascitur ex inconnexione inseca obtorg naaliter cognoscibilis cu Deo ut trino: at quia summo dei in merito cu Deo ut trino permanet, adhuc supposita fide, et reuelatõe mysterij; pbr vel ex eo, q̃ reuelatõ et fides Trinitatis nõ prorsus exseca obtis naaliter cognoscibilibus; merito .a. debet esse inseca, cu nõ essalis ñpus ad rg, a qua medietur: g° si ante reuelatõg sunt inconnexa creata obta cu Deo ut trino, preseruabit in merito adhuc post reuelatõg.

Infero 2, etiã per nullu effg supnãalg posse demonstrari Deu ut trinu, sideratis effectibus tangm mediis connexionis, pbr: nq idio naales effus nequeunt demonstrare Deu ut trinu, q̃ per se ñ pendeant a Deo ut trino: s̄ nec supnaales effus per se pendent a Deo ut trino: g° nequeunt esse medij demonstrandi Deu ut trinu. Pbr Minor: supnaales effus sunt etiã opera Dei ad extra: s̄ ota opera ad extra sunt in diuina Trinitate: g° ñ per se pendent a Deo ut trino. Rõndeo ita tenet Dr̃ post Angelicũ.

Cap. 2. Soluuntur argumenta.

Medij sufficiens ad demonstrandu aliquid ñ esse impole, sufficiens pariter ad demonstrandu esse pole; pole n. é, q̃ ñ é impole: s̄ naali discursu, et ex sequenti in ri medij naalis demonstratur, Trinitatem ñ esse impole: g° etiã demonstrabitur pole. Nego Minor: aliud n. é, ñ demonstrari impole mysteriu Trinitatis naõe naali, ac demonstrari ñ im pole: potest n. esse medij inter utrumq̃, nempe suspensiuu medij ryus utriusq; partis, ob defectu motiui detrahtis ad alterutru: sic ñ é medij inter stellas esse pares, et impares, le nõ medij in ordine ad demonstrandu unius partis. Et ut penitus tollatur equiuocatio, obserua, dupliciter aliquid posse cõcipi ñ ostendi impole, vel positiue, et per medij, vi cuius ostendi

ꝓbetur ꝓle; vel negatiue, i, ꝑ negacõ medij assũpti ad ꝓbandũ impolitatẽ: q̃ diximꝰ quæstione ꝓcedenti é, mysterij Trinitatis lumine naã n demonstrari impole, eo q̃ soluantur argũta Ethnicoꝝ, salte ab illectu firmato ꝑ fidẽ, 2ª Trinitatis politatẽ; n v° demonstrari ꝓsitiue, nec posse in vi medij excludenda impolitatẽ.

Nihilominus ꝛeplicabis, et argutaberis 2: quicquid ꝓtest, q̃ maiꝰe, et difficilius, ꝓtest etiã, q̃ minus: atqui maior difficultas huius mysterij sit in politate negatiua, hoc é in soluendo argũta Ethnica, quã in inueniendis rationibꝰ ꝓsitiuis: facilius n. ea ꝓssunt eximi, qm argũta diuini: ꝗ si darentur in naã vires ad sic demonstrandũ negatiue, darentur etiã ad demonstrandũ ꝓsitiue. Quo argũto ꝛuctus é nobilis Rꝰ ad stabiliendũ in naã vires ꝓ physicas ad salte ꝓbabiliter demonstrandũ Trinitatis mysteriũ, tametsi neget vires morales; quasi diceret, ꝓtest demonstrari, si nunqm demonstrabitur: temere n. inquit, quisque de se ꝓsumeret, ꝓsse assequi mysteriũ, cui ꝑ vetera acta Seculoꝝ tot insignes Phi ruãtere.

Permissa Maiore (quæ ex trĩs, et vũliter falsa é, nisi modificetur de maiori, et minore eiusdẽ quantitatis, aut ꝛspectꝰ, alioquin q̃ homo generat hoĩem, ꝓsset et formicã: ꝛego Minorẽ, quæ vel ab hoc Rne ganda é; nq quemadmodũ suppositis fide, nedũ ꝑ vires ꝓ physicas, ve ruetiã morales, ꝓtest ꝑ te ꝓbari negatiue ꝓlitas mysteriũ, solũdo argũta in oppositũ, ita de facto utriusq virtibus ꝓsset ꝓsitiue ꝓbari, et inueniri medij, vnde politas mysteriũ ab intrinseco demonstraretur, id q̃ in ſ crariis contra Zelũm.

Merito quidẽ, q̃ey ꝓlus sit iudicare ꝓle, qm n apparere impole, n ꝓlus ꝓterit an apparentia impolitatis huius mysteriũ argui politas eiusdẽ, qm an apparentia stellarũ ꝓxij argui ꝓsitiue ee ipsas.

Dixi suppositis remotis, q̃ abiq ea fortassis æquũ ꝓssent solui argũta 2ª Trinitatem, ac 2ª quaternitatẽ Personarũ: nec é cur, seclusa fide, apparerat n impolis Trinitas, præ dualitate, l, quaternitate Personarũ; eoq; hæreat illectus sibi relictus in solido diꝛ eximine: aliõqm cur inter tot sublimis ingenij Phos, nemo hactenus eius modi diꝛ eximen excogitauit? Vel cur Platoni, Epicteto, aliisq, ꝓnes, quos inueniuntur vestigia huius mysteriij, denegabimus assensũ Trinitatis, si semel insunt naæ vires ꝓ physicæ ad illum?

Cap. 3. Occurritur obtõni 2ª 13 illationem.

3° ordine obiicies: inferius perficitur ex iunctione ad superius: g° intellectus, le ni sit naaliter illectus Trinitatis anter ad reuelaõs, ex iunctione in ey supnãali reuelatiõe posterit posset ad dicte assentiendy Trinitati. Huic quo ans: perficitur ex iunctione ad superius, ni inferius utatur superiore tangm principio eleuante, uti utitur intellectus lumine gloriæ in ordine ad intuitiony Trinitatis, secdo: si ni utatur, nego añ. et consequentiam.

Explicis retorquendo argũy: g° intellectus creatus nequit naaliter ni sciony Dei producere, nec post reuelaõs poterit eq producere, nisi utatur eleuatiõe tangm principio eleuante: atqui intellectus ni utitur reuelatiõe supnaali Trinitatis tangm principio eleuante, si naali dumtaxat discursu cogniit Trinitaty: g° si ante reuelaõs ni poterat naaliter assentiri, nec post reuelaõs poterit naaliter assentiri Trinitati.

4 obiicies, et replicabis. Le intellectus ni utatur reuelatiõe ut eleuante, nihilominus post reuelaõs saltỹ probabiliter assentitur Trinitati, qñ prius erat ante reuelaõs: similiter q° poterit assentiri euidenter post reuelaõs, le si poterit ante. Dices tenet paritate rationis: Añs probatur: Hæreticus ni utitur reuelatiõe, aut fide Trinitatis, ut principio eleuante, cum fidy propter hæresim amiserit: et nihilominus post reuelatiõs Trinitatis probabiliter assentiy elicit, si elicituus ante reuelaõs, ut experiẽa liquet: g°.

2° principaliter ans: Le certa noa thesauri absconditi ni tribuat uires physicas, ut effodiatur; nihilominus ea noa è additio, ut facilius thesauri inuentor se applicet, obices removeat, et media inquirat, qq thesaurỹ habeat: g° le noa certa Trinitatis, ni se teneat ex parte principij, seu tanquã premissa ad fidei assentiy; erit nihilominus additio, vt cuius intellectus fidei huius mysteriy instructus possit se applicare ad inquirendy media ex torqueuenta assentiy Trinitatis.

Mro Tolet trac. 22. disp. 89. § 6, decisio ans, negat Dnm, reddit q° disparitatẽ, q° assensus euidens nitatur connexione medij cum re, quã demonstrat: ey. a. reuelaõ nequeat ponere connexiony in medio naali ante reuelaõs in nexo cum Trinitate, hinc è, ut de naali se habeat reuelatio ad naaly demõstrandã Trinitati. At in ordine ad probabilỹ assentiy, ni opus è connexione medij, sed remotione difficultatis, quæ dubitabant intellectum ne probaret assentiy. Hinc, inquit, fit. ut reuelatiõe supposita sit prolixa probabilis assensus naalis ante reuelaõs impossibilis: et sic decidit protervire viros Mros ubi post reuelatiõs probabilibus rationibus ad ostentiony huius mysteriy.

Hæc solutio, quâ abutũ dee. dit ans, nõ placet: illud igitur dicendum: potest elicere naalẽ assensũ, qui sit probabilis quasi ab inseco, et deductus ex dicendis directo circa trinitatẽ, negõ; qui sit probabilis quasi ab exseco, et innixus authoritate attestantẽ tali mysterio, transcendat ans, et negõ seqr. Duplex motiuũ esse potest assensus probabilis, vel exsecũ, sit dicentis authoritas, l, insecũ, sit extrinsecũ inexio satis obscura. Ad priõ assensũ pluribus inducit rationes mysteriũ, ex quo perficitur intellectus quasi indirectẽ, nẽ cedat difficultatibus remorantibus assensũ probabile tot virtutẽ attestantibus hoc mysteriũ; perficitur insuper, ut exquirat argumentũ, et similitudines quodammodo mysteriũ explicantes; idque ẽ nõ ampliũ probat positas manifestatẽ thesauri; Cætera rationes nõ inducit, ut ex obtis naalibus directẽ, et quasi ab insecto eliciatur discursus, cui naali rõe prudenter assentiri possit.

Rõ ẽ, q illectus nõ potest assentiri nisi vere saltẽ probabiliter apparenti: cui a. rationes nequeant facere, ut appareat vera inexio inter obta naalibus et Deo ut tuno, si nec erat, nec apparebat vera anteire rationes, minus nõ minus debere excludi discursũ probabilẽ ab insecto circa exsistẽs Trinitatẽ, ac evidenter supposita adhuc revelatõe.

Atq hæc fuit mens D. Angelici, et traximus; hic lib 2 de Trin. Cap 11 ita docet hæreticũ assentiri huic et difficili mysterio obsolq boũ authoũtatẽ, vel q ig nõ sibi persuasit illud nõ repugnare; vel q a quitat se credere testimonio Dei, et revera fallatur, et suo arbitrio alia mysteria credat, alia disputet tanqm hæreticus. Ille q 3z, a 2 his verbis: Quilibet nititur Trinitatis Personarũ naali rõne, dupliciter derogat fidei: 1o quantũ ad dignitatẽ primi fidei, quæ ẽ de rebus invisibilibus, humanã rõnẽ excedentibus; 2o quẽ, ad utilitatẽ trahendi alios ad fidem: cum n. aliquis ad probandã fidẽ inducit rationes, quæ nõ sunt cogentes, cedit in irrisionẽ infidelium: credunt n. q hujusmodi rationibus nitamur, et propterea credamus. Quæ igitur sunt fidei (concludit S. Dr) nõ sunt tentanda probare, nisi per authoritates iis, qui authoritates suscipiunt: aliud autem vtile affert defendere nõ esse impossibile. Hactenus D. Th, qui etsi nullis rationibus utatur, nisi sola ut persuadeat hoc mysteriũ, tamen ut disponat naale lumen ad assensũ fidei.

Cap. 4. Soluuntur argumenta 2am 3 illationem.

2a quæstionis obiectio, et quidẽ difficile: per visionẽ beatã cognoscitur Deus ut trinus, et nihilominus visio beata ẽ operatio Dei ad extra: falsũ ergo

intulimus, in nullo ente creato etg supnãali posse Trinitatg cognosci, eo q nullus sit adeo ut trino.

Nonnulli cu P. Becano respondent, sedumtaxat cognosci de cognitione naali Trinitatis, secus de cognitione in medio supnãali presertim in Visione beata. Expedita solutio, si cohaereret cu rõe dictionis, quae aequè militat in quolibet ente supnãali: Et n. naale a supnaali possit scindat, rõe tribus hic Authoribus, et a nobis adducta, nempe effus ad extra, n possit scindi, sed cõtra id, ut observat Exo. Dr. d. 27 de Incarn. sec 5, cui falsa videtur data solutio.

Propterea dicimus Maiori: per visionem beatg ut visam, et tangm medium in quo cognoscitur Deus ut trinus, nego: ut rao videndi, et tangm id quo, concedo Maiorem, et secundam Minorem, nego cons.m: quemadmodu n. visio ut rao videndi finaliter beat, secus ut visa; ita ut rao videndi notificat Trinitatg, ad qug tenditur, secus ut visa.

Explicatur: si visio ut medium in quo duceret in Trinitatem nog, inquiro, an duceret in nog intuitiuq, l. abstractiuq? si in intuitiuq, visio foret beatitudo nta obtenta saltg partialiter, g falsum é, cu nihil creatum obtineri possit; per quod g impropriè tunc diceretur medium in quo, si concomitantem se haberet, sicut nunc per speciem visionem Dei et videtur Trinitas, et ipsa Visio; si in abstractiuq tangm in imagine, n facile capitur, sic.n. ea non derivatur ut effus ad extra (ni secus ac actus fidei, l. scitiæ in sua), quod dumtaxat apostasiam ducere potest in nog Dei ut causantis ad extra, sic a. ni causat, quia Pater oppositus Filio, et qua unus Deus, atg adeo soly visio per se exigit, l, per sui speciem ducere in nog Dei ut causantis ad extra.

Replicabis 1: Decursus obtentus Dei in sui visione é in genere causæ efficientis, ut cu cõi suppono: et talis decursus obtentus é adeo ut trino: g decursus effectivus Dei in sui visione é adeo ut trino, et negr Visio, ut é specialis effus Dei decurrentis obtenti, euidenter duceret, et abstracti ue, in nog Dei ut trini. Pbr Minor: Deus eo modo obtenti decurrit in sui visionem, quo é obtg visionis: et Deus etg ut trinus é obtg visionis beata: obtinetur n. ut é in se: decursus g obtentus Dei in sui visione é adeo ut trino.

Dicitur Maiori, nego Minorem: ad cuius pbãm dicimus Maiorem: eo modo decurrit obtenti in visione, quo é obtg motiuq visionis, concedo; quo é obtg pure tratiuq, nego: et dicimus Minorem: é obtg motiuq visionis etg ut trinus, nego: tratiuq, concedo; et nego cons.m Et n. tota Trinitas trat visionem Dei, non in Trini-

Trinitas ut talis mouet, ꝙ dumtaxat Essa Diuª è rão mouendi immẽte ymody speciei in visiony sui, et Trinitatis: relaões n. ri sunt actiue ad extra raone sui, nec pro munere trandi requiritur influxus: sic creaturæ poles trant visiony Dei, gñ mouant: sic relaones Diuª trant visiony in creatg Diuª Essẽ, pro priori ad virtualy pductiony illarg, gª arguto è, ad pure trandy obtẽu ri opus esse in fluxu, aut motione.

Replicabis adhuc: saltg Trinitas pout talis, in se trat visiony beatam: ꝙ in visione, tangm in medio nexo cy Trinitate ut cy tño, cognoscetur euidenter Trinitas. Idg g arguty fieri potest ꝙ opus unionis Hypostatica, ess aliter nexa cy Persona Verbi, ut cy tño unito. Videtur ri posse negm negari, nec obesse nræ relõi, si solg admittatur medius nexus unionis cy Deo ut trino instar pure obti, scens ut causæ, cg id ad cognes pure naales Trinitatis possit extendi. Nihilomins negm negat
9. Ex. S. ubi supra his verbis: dicendg ꝙ è, visiony beatg per se primo tra
9. ri ad Deu ut sic, et negr ad Personas: et ita cognita ꝙa visione, solg cog
9. ñi illg esse visiony Dei, pout è unus; ri tn cognosci, quomodo Deus in se ip
9. so sit, et videatur, pueris, gª dicty è illg visiony ri effectiue apprehendi ex
9. tra visiony Dei. Et idg, inquit, è dicendg de modo unionis: nglt in re
9. tuetur ad solg Personã Verbi; tn quatum è ex raõe sua, solg requirit
9. try, qui sit subsistẽtia incircabilis, et ita ex vi cognõis illius unionis, so
9. lg ꝙ sure cognoscitur, esse in Deo subsistẽtg, quæ possit trãre illg visiony,
9. ri tn videtur qualis sit unus, an relatiua, l. absõta. Hæc è magni Suarez doctrina, cuius authoritas vel se sola sufficeret ad corrigendas malè domitas apprehensiones in contrariy.

Nihilomins incredibile, inquies, è, in actu fidei de Trinitate posse euidenter, et abstractiue cognosci hoc mysteriy, et ri posse eadg cognosci in effectiori medio visionis beatæ: ꝙ potest, et de facto cognouit Christus Dnus mysteriy Trinitatis in actibus fidei viatory, ut ri infericatur Suarez: ꝙ a fortiori in visione beata: Dices Minory, et de facto cognouit mysteriy Trinitati in actibus fidei, se habentibus ut obto motiuo, in quo innititur euidea Trinitati, resp; se habentibus ut obto maali, et testificaõis Dei ut obto fidei asserente secy euidenter, credo Mi, et subcaly distinõe negm.

Nec Ex. Suarez, nec nos inficiamur, dari euidentg mysteriy Trinitatis, et aliory nræ fidei extra visiony Dei: ng Christus Dnus ut viator, atg adeo priusquã adesset visione beata, euidenter cognouit, vera esse mysteria eius

ōia nra fidei, illa.n. dicunt ut viator; n̄ per actu fidei, quo supponimus cum ōibus Theologis: 2° per actu scie infuse, per quā evidenter scirebat, actus fidei viatoy de mysterio Trinitatis innixi revelatōne Dei; nec n̄ revelatōy esse verā locutionē Dei, et Deu ipsu n̄ videret. quemadmodu, inquit (inquit Ex Suarez) satis pertingit ēt vocē alicuius, illa audita, evidenter illigit, eius esse qui loquitur, quamuis ipsum n̄ videat; ita si liber per sciam infusā evidenter cognouit aīa Chri Dni, Deu esse locutu Trinitatu per actus fidei, et a fortiori per sciam beatā, et hoc dicitur evidā in attestante, quare sustendo ipsum in visione Dei tangm in unico motiuo, nunqm deueniretur in nrā Trinitatis, q̄d visio n̄ sit illatiuo obiectua Trinitatis, i° pure finalis, quā nisi infiando illectu n̄ potuit deuenire in nrā Trinitatis, n̄ secus ac aliā cōnexi mere naalem, aut abstractiue Trinitatis, quae ergo sunt initiales repsentatōes Trinitatis, in quibus aperte infertur argutu, quā specialiter tendit, in visione Dei obiectiue requisita debere attingi Trinitatu, eo quod sit finalis, et clara repsentatio Trinitatis. An a. ex alia raōe cōi cu aliis effibus pure physicis possit deuenire in nrā Trinitatis, cap. ultimo dissoluemus, interim legatur Suarez d 3 de fide, sec 8, vbi optime, ut de more, explicat euidēter in attestante.

Caput ultimum. Argumenta speciatim contra conclusionis rationem soluuntur.

Vniuersaliter potest quis ita argutari: Creaturae, ut sunt effus Dei, dicunt ipsu transcendaly ad vnu Deu: i° vnus Deus e finaliter Deus trinus: g° creaturae dicunt ipsu transcendaly ad Deu, ut trinu. Neg. m. ex primis. n. dumtaxat sequitur, creaturas dicere ipsu transcendaly ad vnu Deu, qui finaliter e trinus, secus ad Deu finaliter, ut trinu: ad 2m sufficit, q̄ Deitas finaliter exigat Trinitatu; ad 3m potentia opus esset, q̄ effus finaliter ut talis, exigeret Trinitatu, quod n̄ probatur; ng adhuc ipsum inferendo a Trinitate, si derelatur in Deo quidq̄ per se effus exigunt, ut ab ipso producantur: sic scia media dicitur vg, per se n̄ requireretur, ut notitia diuina, et aliunde a Deo requireretur; sic decretu Dei esse aternu per se n̄ requireretur ex parte effus producti in tempore, unde q̄ Dei decretu, n̄ temele, aternu esse debet, ideo maaliter, et per accidens, seu per aliud petitur aternitas dicutu; si se v° effus ipsi indit adiecutu aternitate.

Rāo. a, cui sensui permittu, potest negari neg.a, e syllogi fallacia, similibu ie: ipsa virtus respicit finaliter colu: i° color finaliter e ens: g° ipsa virtus-

respicit fraliter colorem, ut ens: quæ secutio ideo é falsa, q̃ reduplicãõ aliter appellat in præmissis, ac in sequenti.

Argutaberis 2, et replibis: q̃ nõ é verus Deus, nisi sit æternus, actio creatiua Angeli vg. quæ essaliter, et per se exigit veru Dy, etiã per se, et essaliter exigit Dy, ut æterny: atqui nõ é verus Deus, nisi sit Trinus in Personis: q̃ actio creatiua Angeli, quæ per se, et essaliter exigit veru Dy, per se etiã exigit Deum, ut triny.

Rõ dicendo causaly Maiori: q̃ nõ é verus Deus, nisi sit æternus, tq in ẽ rei, et quoad se, qm in esse Causæ, et quoad nos mediatẽ cõcurrer, nego: per se in esse rei, nego Maioy: et dico Minoy: nõ é verus Deus, nisi sit trinus, in esse rei, et quoad se, nego; in esse causæ, et quoad nos, nego Minoy, et negm. Etenim naali discursu euidẽr colligimus æternitati Dei, eo quod careat p̃rio, et sit ase, atq̃ ex nihilo creet, nõ tn colligimus Trinitati, q̃ potius naa sibi relicta resistere videretur identitati Trinitatis cu vnitate essæ.

Argutaberis, et replicabis iteru: naa sibi relicta etiã videtur resistere concordiæ immutabilitatis Dei cu sua libertate; necñ efficaciæ Diuini dominij cu libertate creata: et nihilominus hæc, et alia id genus mysteria nõ minus super naalia, qm mysteriu Trinitatis, sunt lumine naæ positiue demonstrabilia ex effibus: q̃ et mysteriu Trinitatis. Nego Ma: sit q̃ naa sibi relicta resistat p̃dictæ concordiæ, saltu quoad an est, sed quoad summu quoad quid é. Difficultas. n. nõ visitur inico, q̃ Deus sit liber, et immutabilis, sed qualiter id fiat. Hoc 2m é quidy difficile; 1m vo facile, et euidens, vel ex ipsis creatis effibus triplr productis; mysteriu vo Trinitatis etiã quoad an est, redditur summe difficile ex creatis effibus; tm abest, ut ex eis demonstretur.

Esse aliquid nobis certu quoad an est, et maxime dubiu quoad quid é, vide ad illigendu difficile. Etenim ex eo quod euidẽr nouerim, aliquid esse alterio edu obus, vel pluribus modis, nõ teneor scire, quonq̃ modo detrahẽ sit: scire. n. detrahẽ difficilius é, qm scire vagẽ.

Idq̃ obseruare p̃sertim ad eludendu frequens, et inepty argumẽdi genus, deducentis negatõ scitõ vagæ ex impugnatæ cuius partis detrahæ: quod si licerit, possent hæretici impune negare prudentiq̃ libertati, aliaq̃ Dei attributa. Nq̃ in Catholico licet ita argutari ad absolutas definitiones Dei vg: definitio Dei nõ potest dari per actu Dei essaliter libery, nec ita per actu Dei sanctæ libery: ergo dari nõ potest definitio abuta operatiõi liberæ creaturæ. Posset pariter hæreticus ita argutari ad libertatem Diuã: si in Deo foret libertas, deberet sibitui, vel per inane ipsu sanctus, vel per exsecu? sed nec per prius é, nec per

ꝑ intrinsecu, nec ita ꝑ extrinsecu: ꝙ nec ꝑ intrinsecu é, dari libertatẽ in Deo. Si liber-
posset negari Prouidentia ꝓpter creati arbitrij: ng vel Prouidea Dei reliaretur ꝑ
scĩam mediũ, l ꝑ decretu ꝓdetrani: ꝛ neutru é certu: ꝙ nec certu é, dari in Deo
Prouidẽ.

Vtrũq; a. sequens é hæreticu, et utraq; seq̃ mala, ob variaõs suppoñ vagæ
in suppoñ detratq: adeoq; ut syllogus esset in fra, deberet ita fieri ꝓpõ Minor: ꝛ
ꝑ intrinsecu nõ é, n̄ tuti libertati Dei, vel ꝑ intrinsecu, l ꝑ extrinsecu, idẽ dic de Prouid.
ꝛ tunc Minor é falsa, q̃ quod ꝑ intrinsecu é, etiã é ꝑ intrinsecu, aliqualiter debere ex
plicari: optimẽ ꝙ stat, aliquid esse certu quoad anẽ, et incertu qualiter detratẽ
sit.

Ad id, q̃ opponebatur de æquali supnaalitate, Rõ, esse quidu equẽ supnaalia
entitatiuẽ, sicus in esse obli cognoscibili apostetiori. Pro quo obserua, bifariam
aliquid posse cognosci, vel quidditatiuẽ, et inse, l abstractiuẽ, et in effu; priori
modo, cognoscibilitas sequitur ad esse, ut é in puerbio; quo circa, cũ entitas Dei sit
supnãalis, n̄ potuit inse cognosci ab intellectu creato, nisi supnaaliter. Posteriori
modo, cognoscibilitas n̄ sequitur ad esse rei in se, ꝛ ad esse effus, et mediũ, in quo cog
noscitur: atq; adeo si effus naalis mediantur cũ existtea talis rei, huius cognoscibili-
tas erit naalis. Cũ a. effus creati mediantur cũ existtea Dei, ut Causæ 2ę ꝓcu
centis ad extra ꝑ intellectu, et voluntatẽ, hinc é, ut ex creatis effibus sit Deus ma-
xime naaliter cognoscibilis, quatenus ens liberu, et quidu in operando; ob
tertiũ vꝰ raõs, nec abstrahitiuẽ, ꝙ quoad anẽ potest cognosci Trinitas ex effi
bus creatis, quæ nec ꝑ se requiritur ad ꝓductionẽ ad extra, ut optimẽ proba
bat Suarez tomo 1. in 3ꝑ. d 27. sect. 4. nec si requireretur, ut ostendit Ruiz
si esset ꝑ se requisita ad simpliciter ꝓducendu effe, ꝛ ad ꝓducendu tali, vel
tali ꝓfectione subtiuẽ se tẽnti ex parte Dei, ut dixim de scĩa mediã, et
æternitate decreti n̄ obstitiuẽ reluenti in effu creato, qua talis é.

Et si opponas, triplicẽ unionẽ hypostaticã ad 3 Diuinas Personas, nec h̄ cũ
illis, ut cũ tribus inscii, adeoq; debere ex illis cognosci Trinitatẽ. Rõ, nec h̄ quidu
subtiuẽ, et in esse unionis, sicus obtiuẽ, et in esse mediĩ, nisi forte ꝓphendẽ
rentur, q̃ fieri n̄ posset extra visionẽ Dei, ng quemadmodu unio cũ unione
hypostatica n̄ me uniret hypostaticè, nisi insimul esset unio cũ Personã di
uina; ita unio intentionalis, seu visio solũmet unionis hypostaticæ, n̄ me
intentionaliter uniret cũ tro, seu tali Persona Diuinã, nisi ꝑ traheretur ad Per
sonã Diuã; nec a. intialiter trahi n̄ potest extra visionẽ Dei: quare ꝛ intuens ~~ea~~
eius modi uniones, euidẽter scirut inter se differre; nescirut tn adhuc, utra illa di-
uersitas oriretur ex tribus inter se realiter, vel solũ virtualiter distinctis, quemad

quemadmodu vnio nunc trata immtē ad Personq Verbi, specificē differet ab vnioni spūs immtē trata ad naq Dūm, tametsi Verbu solu vniualiter diuatur a nāa Dūa. quo circa, extra cuideq Dei attestantiu, tri spūs illq vnioq trari ad tres subsistias relatiue oppositas, nunqm esset intuitione vnionum posset discerni, an earu diuersitas precederet ex trib⁹ dictis, l, ex diuersa rāe fialiu respiciendi eumdq tru; ob generāo potest differre a creāōe, vel extroru diuersitate, l, trā ex modo diuerso respiciendi eumdq tru.

Rāo appriori é, q⁹ intuitio rei nexæ (modo pfecta dsp benio n sit) n exigit cogci tru nexionis sdm rāoq quæ, s ad sumu sdm raoq sub qua, fialiter exigitur a nexione. Sic intuitio oppæ nexæ, n exigit manifestare spūs sdm rāes speciales; q⁹ sdm rāoq fialq sub qua sumunt: cu tñ pro munere personandi infinitē, de maali et beat rao quæ talis Personæ, et dumtaxat fialiter rao sub qua Personæ infinitæ, hinc é, ut vi nexionis n debeat attingi discretio, et oppō Personaru in terse.

Quæ cu ita sint, miru é, in dependr ātam suppnaali medio voluisse ninul lo suiceere cuideq mysteriu ex eo pcipiē, q⁹ lumine naæ certu sit, Deo tribuendq esse oē perfectioy, et aliunde maxima pfectio sit generare pfectē sibi sile, q⁹ absq generāe ad intra fieri nequit. Quari inde posset ostendi Trinitas pūs, qm dualitas, ut respsit Exp. Suarez ad nescio quq demonstrāoq Raymundi Lulii bonificantis, et bonificati, quq referre nē opus est pcipiu, tametsi ipse Lullius adeo pcipua viaē, ut ob eius cuideq se commisse fidei Trinitatis testatus sit. Verū nec id pbatur, cu lumine naæ n sistet, pfectioy generandi sibi simile dignari posse ab imperfectione multiplicāōis realis in rāe assimilandi: adeoq secluso reuelāe tanti mysteriu, homo, l. Angelus, ut ait Suarez certus de vnitate Dei, nunqm dubitasset de pluralitate Personaru; aut si forte dubitasse incipisset, fraq credere pcipiende esse, ac cogitare de pluralitate Deoru.

Atq hæc possunt a Cathedrariu candidatis applicari ad literq magistri in 1ū dist 3. §6 ibi, n n. per creaturaru exemplaoq sufficiens nāa Trinitatis haberi potest.

Quæstio 3. A quo pprie sint processiones Dūinæ?

Cap. 1. Processiones Dūinæ sunt pprie per intellectu et voluntatem.

Ita passim Theologi cu Magistro in 1ū, et D. Angel° hic q 27. a 3 ad 5, nec n Exp. Suarez l 2. c 5. aduersus Durandu in 1ū, dist 6, q 2, et Herueu, qq ex-

ex parte subscribunt Gry., Gab., & Ocham.

Probr 2clo ex multiplici testimonio Scripturæ, Apocalypsis 19, & Joannis Epist 1. c 5, et sæpe alibi, vbi Filius dicitur Verbum Dei, et Sapientia; Spiritus S. dilectio, charitas, & amor: 2° Filius ñ posset ppriē dici Verb, et Sapiēa Patris, nisi procederet per illectu, nec Spūs S. amor, nisi procederet per volu: g° Filius, et Spiritus S. verē, et ppriē procedunt per illectu, & volu.

In qua illatōe ñ stendimus, quomodo detratē procedant, an sc illectus, et voluntas sint prius quo posimus, an remotu, an actio, l, volitio, de quo infra; 2° dumtaxat, an aliquomodo per se requirantur, et ñ æquē identicē, ac de nasli se habeant ad generatōm, ac se hēt æternitas, l immensitas, aut stendit Durandi, qui vbi supra nº 10: excludi, inquit, adeo per illectu nūm illectu, et volu, cū oibus suis actibus, adhuc esse generatōm Filii, et Spiratōm Spiritus S. ex sola fœcunditate naturæ, quā hēt Deus ex sua infinitate, ñ vº ex eo q̄ sit intelligens, & volens. Hæc ille.

Ad authoritatem Scripturæ, ad dicta, et Patres respt fidenter Durandus dist 26. q 6. nº ult, per quam dq̄ appropriatōm ad ea, quæ inueniuntur in natura intellectuali creata, processio Filij, q̄ é 1° in Deo, dicitur a doctis processio per illectu; et processio Spiritus S. q̄ 2° é (in quo imitatus processionem amoris creati, quæ ultima) vocatur processio per volu; cū tn revera proprie loquendo, neq̄ processio Filij sit per illectu, neq̄ emanatio Spiritus S. sit per volu.

Verumtn expositio hæc adeo exorbitat a vera, et cōi regula Augustini sentiendi, semper interpretanda verba Scripturæ in proprietate sermonis, vbi nulla apparet absurditas, quod cogitatō Durandi a nullis cū Vazq. hæretica, ab aliis cū Mol^a, & Val^a periculosa in fide, et a reliquis cū ex. Suarez ut minimu temeraria, erroniq̄ proxima, ut probē in re grauissima, et supernali, scripsimus. Et quidē, pace tanti licentia posset quis asserere, Verba Scripturæ de processione Spiritus S. a Patre & Filio, ñ debere proprie accipi, 2° per quam dq̄ appropriatōm ad creatu amoru, qui procedit ab illectu, & volu. Pace rursus tanti licentia posset dici, 2° Trinitati Personq̄ ñ esse proprie Filiu, atq̄ adeo nec 2° proprie Patre, 2° accōmodatitiē: ñ n. sæpius, aut expressius in Scripturis 2ª Persona dicitur Filius, q̄m verbum: indeq̄ facilis erit lapsus in hæresim Sabellianorum experimentū ad inanes metaphoras grandem mysterij Trinitatis.

Præterea theologē rejicitur Dur^us de fide é, processio verbi prioris ēt pro

ꝓcessione Spiritus ſ; nec ń illą ꝑſ hąc, generaꝯ esse: de fide itą è, duas ⁊ tm̃odo esse in Deo ꝓcessiones reales: at hæc oĩa nuerunt, si vera fuerit opinio Durandi: ꝓrorsus q̃ falsa è. Pbō Mi: si utraq; ꝓcessio è ꝑ se imm̃tē a Naa Dūe, qui ꝓcessa ab illectu, et Volte, nulla rao, nullaue ꝛ ꝛ entia excogitari protest, cur una ꝓcessio sit ꝓrior alia, nec cur una, et ń utraq; sit generao, nec cur ń sufficiat una ꝓcessio, quæ integrą Naę facũ dilitaꝯ exhauriat; vel si plures, cur duæ ꝓcessiones, ꝓræ centy, l, mille: ńhil sanē apparet, q̃ ſ dicty ordiný, et numery limitet, niſi destruat Durandus, q̃ supponit, videlicet ń debere bipartiri nąg Dūs in duas ꝓras, illectuą s, et voluiuą, ut sub diuersa raõe fralí, ab ipsa procederet generao, et spiratio.

At in vera ſ facilē redditur rao, quą insinuat Polet. Synodus 22 c. 1, vbi ꝓstąm sancierat, Filiý Dei naã esse Fratý, Fi adoptione, qui Deus Pater, nąq; Volte, nąq; necessitate (idest indigẽa) genuisse credendus è, Patrim raoq; subiunxit, q̃ nec ulla in Deo necessitas cadit, nec Voltas sapięq; ꝓcurrit, quasi diceret: cy illectus ꝓcurrat in operando volty, ꝓnúq; sit cognitus obty, q̃m amatus, mány ńt, q̃ Fratus, q̃ procedit per illecty, ꝓrior sit Spiritu S. procedente per volty. Rursus, cy in naa puriꝯ spirituali ń nisi duæ sint operaões vitales illigendi, et amandi, facilē in Deo summo Spiritu taxatur processiony numerus, ita ut ꝓrior respondeat illectui, et posterior processio volí.

Demy a ꝓriori probat Ex. Suarez. c. 5: q̃ cy Dus sit agens simē illectuale, et perfectissimy, cuius naturą operaõ debet esse fralter vitalis, et immanens, ut potē in genere suo perfectior transeunti, adeoq; per illecty, et volty. Etenį, si Stulty è arbitrari (inquit Cyrillus l. 2 Thesauri, c. 7.) ńhil ab humano illectu prodire, quomodo ńcrit absurdy supmy illecty in foecundy opinia ri.

Cap. 2. Roboratur amplius conclusio, reiecta quadam instantia.

Magister Gonet t. 2. in 1 sp. tr. 6. n. 73. aduersus cõ raõq; sibi obiectą instaq, quą ad verby transcripsit ex m. s. illust Godoy ab ipso ibidy laudati, ſ frigidē, dy para Syncerē inquit, proferam scriptory Sunc Ipterire, cy, et Corterii satis, superq; nec minus protulerunt; ſ audiat dominicanus alių dominicany Ayllon in Ipfatione ad tomy 3 in 1 sp. illust Godoy: proferat quid, ſ vbi Ipterit, nec profunditaty, nec raõy efficaciq, ac robur suspexit. Hæc ame dicta, ut sua laus cuiq tribuatur.

Venio ad instaq: etq si duæ, in quit, processiones sint imm̃tē a naa Duę

ꝓtest inter illas excogitari sufficiens ordo ꝓrioris, et posterioris: malè ꝗo hoc capite impugnatur Durr. Dbat ans: etiꝫ si Diuª attributa, vꝫ illectus, et volitas sint immte a naa Diuª, ẽ inter illa ordo ꝓrioris, et posterioris; ita ut volitas sit posterior, et dependens ab illectu: ꝓtexit ꝫ dari dependẽa, ẽ ordo emanatiõis inter duas ꝓcessiones, tametsi utraꝫ sit immtẽ a naã.

Resp̃t n̄ hi lomin⁹ eo Godoy, discrimen in eo cõsistere, q̃ ey operatões nec niant naã mediis ꝓpriis, ab iis debet oriri ordo ꝓrioris, et posterioris; attributa vº ey sint ipsa ꝓpria, n̄ possunt gaudere ꝓrioritatis ordine, mediis aliis ꝓpriis, ne in in finitu abeamus, atꝫ adeo a semet ipsis gaudent ordine ꝓrioris, et posterioris.

S̄ n̄ satis facit: nq Durandus stendit, ꝓcessiones oriri immtẽ a naã faciẽda, qn obstet immediationi ordo ꝓrioris et posterioris, si n̄ obstat ratiõ ꝓpria ex immtẽ precedentia a naã: ꝫ respondere, ideo inter operatões ꝫ ꝓpriis, n̄ posse dari ordinẽ, q̃ operatões n̄ sunt immtẽ a naa, s̄ a ꝓpriis, ẽ preter ꝫ. Preterqmq̃ etiꝫ inter operatiõis soleat esse ordo ꝓrioris, et posterioris, tamet si sint immtẽ ab eadẽ ꝓpria, ut liquet in iudicio, et apprehensione, nec n̄ in assensu deliõ ratiõ assensus ꝓmissary: ꝫ si aliud n̄ obstet; ꝓtexerunt ꝓcessiones ee immtẽ a naa Diuª

Propterea R̄ negando ans, ad cuius ꝓbatiõẽ nego suppositũ antis: ideo n̄ dari ordo ꝓrioris inter illectionẽ, et volitionẽ, q̃ illectio dirigat ad volendũ; at potentia illectiua nec dirigit, nec causat ꝫ volitiuꝫ: n̄ ꝫ ordo, s̄ comitantia exit in utraꝫ ꝓpriã ratiõnãe: et ad sũmũ ꝓtexit dici illectus prior volite obiectiue, et in operando, uti ꝓtest dici prior illectus ut agens, illectu ut possibile, et illectus ut apprehensum, prior semetipso ut iudicatiuo, quatenꝰ prior ẽ specie impressa apprehensionis, et hac prior iudicio.

Permissa tn ꝓrioritate subtiua, et in essendo in illectu ratiõe volitis, dispũtas ẽ: q̃ ideo illectus exit in essendo prior, q̃ ey sit prior in operando, qm voluntas, ex intrinseca relatiõe, et ordinatiõe ad ꝓrios operatiões, ꝓtexit gaudere ꝓrioritate emanatiõis ratiõnãe, xª tritty ꝓuerbij, q̃ modus operandi immitetur modũ essendi; at ey generatio Verbi nec sit xª Durandy fraliter ab illectione, nec a naã ut illectiua, s̄ dumtaxat a naa ꝓut in finitẽ fœcunda, in quo fralissimẽ conuenit ey spiratio ꝓpria, n̄ video, cur sit generatio prior in essendo spiratiõe, magis qm duo iudicia, quæ sub eadẽ ratiõe fraliꝫ precedunt ab eadẽ ꝓpria illectiua.

Cap. 3. Soluuntur argumenta Durandi.

1. arguitur: ꝓportione seruata, secundꝰ idꝫ conuenit Deo fœcunditas,

ac creaturis: ꝺ cibi creaturis inuenit fœcunditas sdm nam, ꝺscindendo a virtute illigendi: ꝺ et Deo. Maior videtur certa, cꝫ fœcunditas creata sit ꝑticipatꝫ ꝑfectionis ineratæ, et ex creaturis ad Deꝫ ꝓportionabiliter discurratur, ꝺ illud Dñi ꝺ Isaiæ cap. 66: nunquid ego, qui alios parere facio, ipse nō pariam? et qui alijs generandi tribuo, sterilis ero? Minor ꝓbatur in duobus: nam naæ puræ corporeæ, ut bruto, inuenit generatiua fœcunditas, negata virtute illigendi; et naæ mixtæ, ut homi, inuenit fœcunditas generatiua, ꝺscindendo ab intellectu, et homo illectiuus sit; et idem naæ puræ spirituali, ut Angelo, nō inuenit fœcunditas generatiua: nulli ꝫ naæ creatæ inuenit fœcunditas, ex eo ꝫ sit illectiua.

ꝺ frat Durandus: calor vg, ut foret illigens, et volens, nō foret virtuosus ad calorē sibi simꝫ, qua illigens esset, ꝺ qua calor est: ꝫ ut Deus sit illigens, et volens, nō ideo erit fraliter fœcundus, relatiue ad tres sibi simꝫ in naa, qua illigens e, ꝺ qua Deus fraliter e.

Rō, Maiori arguti esse faliq, tꝫ abutē, qm ad hoem: abutē, qꝺ relatiue ad fœcunditatē generatiuā Deī ad intra, nulla nobis suppetit in creaturis similitudo; Nec Verba ꝺ Isaiæ eo tendunt, ut nobis exꝓlicent unicū, et æternū verbi generatiuū, ꝺ multiplicē, et temporalē, quæ relucet in filijs adoptiuis Deī regeneratis per gratiā. Nō ad hoem: nam si licet ex creaturis discurrere ad Deꝫ: quomodo modꝫ nulla ꝓa generatiua creaturæ existit in subsistea, ꝺ in ipsa natā, ita nec ꝓa generatiua Verbi existet in personalitate Patris, ꝺ in ipsa natā, ꝺra quā ꝓpugnat Durandus.

Dē. ꝺmissa Maiori sdm aliquā ānalogiā, dīco Minorē: fœcunditas spiritualis, et immanens, nego (hoc n. nō inuenit sdm illectū, et volū:) fœcunditas corporea, et transiens, uerō Mi: et nego cons. Etenim ea, quæ ex creaturis Deo attribuimꝰ, nō debent eē per similitudinē ad imꝑfectiones, ꝺ ad creaturas ꝑfectiones, quales ꝑ sunt illectiuæ: adeoq; fœcunditas naæ tūm spiritualis maxime debet assimilari fœcunditati immanenti naæ Angelicæ, qm fœcunditati corporeæ substaæ mortalis. Nec obstat, generatiuū Verbi Angelici esse accidalē, et naæ corporeæ substalē, qꝺ ꝓportio nō debet eē in toto, ꝺ in modo vitaliter operandi: et adhuc in hoc nō e ꝓportio integra, cꝫ Persona Deiꝺ ob suā infinitatē nō ꝑducat tres accidales, ꝺ alias Personas in seipsa immanentes.

Ad ꝺmas, nego cons. nam, nego cons. qꝺ fœcunditas naæ Deiæ ut ꝓtē vitalis, esse nō ꝓtest, nisi per illectū, et volū. Vel dicat Durandus, cur, sicut calor generat calorē, Angelus Angelū generare nō ꝓssit? Sanē nō ex eo, qꝺ substaa Angelica finita sit, cꝫ bonū bonū generet: ꝫ ideo e, qꝺ substaa puræ spiritualis Angeli nō-

ñ possit, nisi ĩmanenter operari per illectu, et uolitu: ꝙ Deo sumẽ spirituali ñ é attribuenda alia operatio ĩmanens, qm illectua, et uolitiua.

Arguitur 2: cũsi naã Diuª generet sibi simile, et ĩmanenter, debet illi, sciendendo ab illectu, spetere fœcunditas. Pbatur: illi spto Deo debet fœlissimẽ uenire infinita fœcunditas, cui uenit simpler infinita spfectio: sº naæ Diuª fœliter ut tali, et sciendo ab illectu, uenit simpler infinita spfectio: quid n. aliud é naã Diuª, qm suma in oi genere plenitudo essẽdi? ꝙ naæ Diuª fœliter ut tali, debet uenire infinita fœcunditas.

Ofa: spty Deo uenienti titulo spfectionis debet uenire fœlitati spfectiui, seu spllectenti oẽ spfectiõy: atqui fœcunditas Deo uenit titulo spfectionis: ñ n. eo indigea, sº eo abundantia spfectionis generat: ꝙ si aliunde naa Diuª ut tali, spllectitur oẽ spfectiõy, illi qut tali, debet uenire fœcunditas generatiõis. Ofa 2: eo tis, cæteris pribus, spfectior é naa qut talis fœliter fœcunda, qm eo se ñ fœcunda, seu infœcunda: ꝙ uel naã Diuª qut talis ñ erit fœliter spfectior oi excogitabili nãa, uel qut talis erit fœliter fœcunda.

Arguẽ cy ofraõibus magis pbat, Diuª nag fœliter uidere in oẽy spfectiõy cumulo, qm gª ei uenirat fœliter spfectio fœcunditatis, si semel fœliter sciendat a spfectione illectionis. Cy. a. arguẽ Durandi suppponat, Diuª nag qut taly fœliter sciendere ab illectione, nequit eo ille efficaciter pbari, titulo spfectionis debere naæ Diuª qut tali spetere fœcunditaty. Aduo q R, fœcunditaty uenire Diuª naæ eo modo, quo uenit oẽ spfectio: cy. a. naæ Diuª qut sciendenti eo se ab illectione, ñ fœliter, sº radicaliter uenirat spfectio illectionis, nec debet uenire fœliter, sº radicaliter spfectiõ fœcunditatis.

Et hinc soluitur 2ª ofraõ, quæ instatur aperte in illectione: etenim si naa Diuª fœliter, et raõe sui spllectitur oẽy spfectiõy, cur fœliter, et raõe sui ñ é illectio, quæ é spty spteris naæ titulo spfectionis. Ad 2ª ofrationi liter instatur: ut n., cæteris pribus, spfectior sit nãa raõe sui fœliter illigens, qm ñ illigens, sciendi nihilominus in nãa Diuª a spto fœliter, et eo se illigẽtis: ꝙ et a spto fœliter, et eo se fœcunde. Etsi neges, esse spfectiõy naã fœliter illigere, sº radicaliter; cur, rogo, erit spfectio eo si potuis esse fœliter fœcunda, qm radicaliter? Imo si Durandus sibi obstet, debet negare naæ Diuª fœly fœcunditaty, si quidẽ ea spsy é fœcunda raõe Paternitatis tanqm virtutis spximæ generandi.

Igitur siue Diuª naa fœliter uidetur in cumulo oẽy spfectiõy sim-

simplr simpliciꝰ, ut mihi ꝙbabilior fert ssª, sue in ꝑto sumi boni, aut entis are, ut malunt alij, semper processio Verbi Diuini erit a naã ꝑut explicante, vel saltꝫ ꝑut radicante illectionꝫ, adeoq; si ab illectione ꝑscinda tur, n' erit ꝑfectio naæ ut sic sed sicut immta, et fralis fœcunditas, sicut n' é ꝑscindendo a Paternitate. Nec ꝑpterea diei ꝑotuit fraliter in fœcunda, cum semper raõi sui exigat illectionꝫ, vi cuius ꝑoime, et fraliter sit Verbi Diuini fœcunda.

Casp. vlt. Reliqua argumenta soluuntur.

3º ordini argutat Duns: Requirit naa Dei ꝑoime, et fraliter fieri fœcunda per id, qd raõe sui fraliter opponitur fœcunditati: sed talis é illectio. Probatur Mi: 1 ex Phõ 9 met docente, operaões immanentes intelligendi, et volendi esse maxime naã tis in fœcundas, eo videlicet, qd actus immanens ita appellatur, qd intra ꝑsuꝫ manet; ꝑductio vº aliquomodo transit a ꝑsõ in tuꝫ ꝑductꝫ.

2º ꝑbatur: illectio, et volitio sunt actus mere intales, qui ut tales, n' ver santur ꝑductiue circa sua obta, sed repsentatiue; nec nisi ꝑsuꝫ gnãmaliter agunt, quatenus suꝫ obtꝫ denominant cognitꝫ, l. amatꝫ. 3 demꝫ: ng illectio, et volitio sunt ultima actualitas, et ꝑfectio naæ, ut illectiuæ: n' ꝙ possunt fœcundare naꝫ in ordine ad ulteriorꝫ ꝑfectionꝫ, aliqn n' forent ultima actualitas naæ.

Nego Mi: arguti: ad cuius 1 ꝙ ꝑbaoꝫ R', Dbꝫ ut sumꝫ ꝓtuisse loqui de actione immanente creata, secus de immanente ut sic, et ꝑscindendo a creata, et increata; ng quemadmodꝫ actio immanens creata é accidens, gn raõ accidentis sit de recepta actionis immanentis ut sic; ita lt fœcunditas excluderetur a recepta illectionis creatæ, n' ꝑpterea debeat excludi ab operaõe immanente increata, ita n' excluditur raõ substaæ.

Dico ut sumꝫ: ng etiã xº ꝑtus illectio creata gaudet verbo dicto, tangm tro are ꝑducto, gn id ob sit immanentiæ: actio n. immanens in hoc differt a transeunte, qd transiens nario respiciat tuꝫ, sit q ꝑpter illꝫ; immanens vº nec nario respicit tuꝫ, nec eꝫ respicit, é ꝑpter illꝫ, sed ꝓtuis tuus ꝑpteracti onꝫ, ut in illo tangm in medio suꝫ obtꝫ itempletur illectio.

Ad 2 ꝙ ꝑbaoꝫ ꝑmitto eq de actibus creatis, et nego de increatis, ob raõꝫ ꝑoime adductꝫ. Ad 3 3 sliter R', illectionꝫ esse ultimꝫ actualitatꝫ ordine intentionis, n' ordine executionis, quatenus ꝑductio Verbi n' tꝫ intenditur ꝑpter se, gm ꝑpter ꝑfectionꝫ illectionis. Vel ꝓtest dici esse ultimꝫ ꝑfectio nẽ in linea intentionali, et relate ad obtꝫ, n' vº in linea quasi physica, et

et relate ad tm, qui illectio producit: quod potest explicari exemplo verbi creati, per illectionem 2ae plures producti.

Obijcies 3 ex Durando: Nihil, per illigere, et velle, potest procedere ab illecta et volita: 3 processiones Diuinae, ut pote relatiuae, nisi illigere, et velle: 3 nec ab illecta, et volita. Retorqueo: a naa Diuina, ut pote supreme spirituali, et illectiua, nulla operatio vitalis diui potest, quae non sit intellectualis, aut volitiua: 3 processiones Diuinae sunt operationes vitales Dei: 3 processiones non sunt a naa Diuina; atq adeo non sunt: igitur 2a eius negatur. Ma: q per illigere, et velle sit species, et verba spectantia ad illecta. Vel potest dirigi 3 propo Maior: nihil per illigere potest procedere ab illecta, sumpto essentialiter, scilicet: sumpto notionaliter, et put in Patre, nego.

Postremo obijcit Durandus: filiatio, siue 2a origo passiua, put e tmus productionis actiuae, non magis de linea illectiua, qm operosa, aut immensitas: q nec e magis per illecta formaliter, qm immensitas, vel operosa: q e formaliter a naa. Haec obtio, quae minus expensa e instae, instatur tm: nulla 2a origo passiua, a quocumq procedat, non magis proprie e filiatio, qm Verbi generatio, si serio perpendamus, et Patres attendamus: 3 qua Verbi generatio, plus ad lineam illectiuam spectat, qm immensitas, aut operosa: q qua filiatio, plus spectat ad lineam illectiuam, qm operosa, aut immensitas. Reddere ea rationes, cur plus spectet, quaestionem decurrit habebit.

Q. 4. An per actus illigendi, et amandi sint Processiones Diuinae?

Cap. 1. Proposita ratione dubitandi, refertur, et refellitur sententia negatiua.

Ratio dubitandi ea e. Nam 2a processio, seu generatio Filij ita per illecta esse debet, put 2a Durandi ostendimus, ut sit per actionem propriam Patris: 3 si esset per illigere ut tale, foret quidem per illecta, non vero per actionem propriam Patris; et illigere ut tale, non sit producere tm, 3 precipue obtm, quae praecipua totius Trinitatis non est: q ita debet esse 2a processio per illecta, ut non sit per illigere ut tale. Ita arguit, proportione seruata, fieri potest de 2a processione tertiae Voluntatis.

Hac fortasse dubitandi ratione motus e Scotus in 2 dist 2, q 7, ut asseruit duas actiones immanentes oriri ab intellecta Paterna, nempe dicere, et illigere, quarum altera sit essentialis, et communis, altera notionalis, et propria Patris, qui per illigere non generat; et cui Filius illigatur 3 per dicere, atque ita videtur satisfacere rationi dubitandi, necnon posthumae obtioni Durandi: q 2 origo passiua non sit formaliter de linea illectiua (qua e tmus productionis Paternae) 3 dumtaxat immanentis,

ꝓbat quidꝫ, illg nⁱ cōmunicondere ꝓnō, et actionē, quæ sit fraliter illectio, sꝰ solꝫ dictioni, quæ ut talis, nⁱ fraliter illectio, sꝰ inexistē.

Hæc opinio Scoti relinquit theologis dⁱ placet, et saltem debēt ūn, qꝫ nⁱ placet sⁿ Durandi, aqua de re pari, aut nⁱbil secernitur. Solgta ꝓbo: Durandus nⁱ negat, aliquā actionē trahi ad filiaq, sꝰ solꝫ nⁱ precedere a naa Dⁱ ut illectiua, qꝫ ea sit actio ꝓpria Patris, requirit bene ꝓ tno fraliter illectionē, sꝰ Filiaq. Atqui Scotus negat, dictionē esse fraliter illigere, negat etg precedere fraliter ab illigere, aut bene ꝓ tno illectionē: gⁿ nⁱ uia Scoti nⁱ cur dictio sit ab illectu Paterno fraliter, et prut Pater illectiuus ē, sꝰ ab illectu, ut tm ē virtus ꝓdue tiua.

Ad a. nⁱ videtur negare Durandus, asserens de maali se bene illectu in ordine ad generatq: qꝫ de maali se bet virtus illectiua ut talis, relatē ad actionē, quæ nec raōne sui ē illectio, nec per se oritur ab illectione, nec respicit tm, qui ut talis, sit de linea illectiua.

Sꝰ dicit Scotus dictionē pendere ab illigere, lt nⁱ dependēa causalitatis, saltem dependea ordinis, quatenus operans ꝓnus debet seipsū ꝓficere, qm ꝓducat: adeoq ea illigere ꝓficiat Patrē in ordine ad se, et dicere in ordine ad alium, debet ꝓsupponi illigere ad dicere, nⁱ ita ut sit causa dictionis, sꝰ ultro requisita a Patre, ut possit dicere.

Vera sⁿ ita ē, Durandus nⁱ negat sic ꝓsupponi in Patre illigere ad actionē generatiuā: sic n. ꝓsupponi, magis requiri titulo ꝓfectionis suppositi generantis, qm titulo tri genitⁱ. Neq credendꝫ ē ignorasse Durandꝫ processiones nⁱ ex indigea, sꝰ ex fœcunditate Dⁱ nāq ꝓdire, atq adeo titulo ꝓfectionis ꝓilligi Dⁱ nāq nⁱ minus illectiuā, qm omnipotentⁱ, immensaq &c: si á. dixit de maali se bene, ꝓinde fuit, ac dicere se bene scomitēr, qꝫ asserat Scotus ubi supra, dꝫ art nec dicere esse ab illigere, nec illigere à dicere, sꝰ utrāq actionē immitē oriri ab illectu Paterno, velut ab uno coi ꝓnō: qⁿ Scoty de maali se bet illigere ad dicere, et ex sequenti de maali se debēt illectiue prut talis, ea prut talis ꝓximatē ordinetur ad illigere.

Urgeo ea P. Bmici: illectus Paternus prut talis, de maali se bene ad dicere, sⁿ Pater posset dicere Filium, etiā si per impole nⁱ ꝓilligeret: at si illigere, et dicere se bene ꝓxⁱ scomitēr, Pater posset dicere, tametsi nⁱ ꝓilligeret: gⁿ de maali se bet illigere ad dicere. Probatur Mi: ex doctrina Scoti in 2d dist 2, qu 2, a 3, ibi: Si ꝓparetur, inquit, causa ad duos effus ordinata, essentialiter ea ꝓparatio causæ ad effm unius q, qm unius effus ad alterum; nq ptes dependēq; unius ab earū, dependent adinuicē, et nⁱ econtra: unde si per impole

ibi distinguatur ordo effus inserit, n̄ propterea negandus é ordo, et dependēa vtriusq; ad caū, q̄ propter minus impole, n̄ secundū, maiū impole.

Quinto: s̄ ponte essalius se bet illectus Paternus ad illigere, et dicere, qm se beat illigere ad dicere: q̄ si per impole illectus Paternus n̄ pilligeret n̄ idireo desineret dicere. Probatur seq̄a fortiori, q̄ vª Scoty n̄ é ordo causalitatis inter illigere, et dicere, sicut é inter calefacere et ignire: ēt nihilominus ait ubi supra, q̄ si per impole ignis n̄ posset calefacere, n̄ propterea negandū, ignē posse ignire, si supponatur essalius se bene ignem ad utrumq; effū, qm ignire ad calefacere: q̄ siliter &

Absurditas. a. sequela vel inde appare, q̄ fieret, Filiū vi suæ processionis nec esse Verbū, nec sapiēq genitū: qui n. fieri potest, ut vi suæ processionis sit sapiēa genita, ac illectualē Verbū, tūs, qui eodē modo procederet a patre, quamuis hoc per impole n̄ foret illigens.

Hinc sequitur ruinus in via Scoti, actionē illā esse, et n̄ esse dictionē illectualē; esse, et n̄ esse Verbū productionē; esse, et n̄ esse ab illectu put tali, seu a memoria foecunda Patris. Esse, q̄ supponi; n̄ esse, q̄ dicta illectualis é locutio; locutio a. illectualis vel é fraliter ab illigente put tali, vel per illā sistitur in esse illigentis, ut liquet in productione n̄ri Verbi mentalis, quæ vel nos sistimus fraliter illigentes, vel supponit: q̄ si aliō illa n̄ a Patre ut illigente, nec per illā Pater illigit, n̄ magis, aut verius esse potest spiritualis locutio, qm sit vox aīalis illectu carentis.

Dein sequitur, n̄ esse ab illectu put tali: nā actio, quæ nec é productio speciei illigibilis, nec illectus, nec per se oritur ab actu illigendi, nequit esse ab illectu sub raōe speciali proē illectiua, s̄ sub cōi ad proē illectiuū, et pueri productiuū: s̄ ita se bet dicta illa, si n̄ é ab illectu ut potente illigere per ipsū, aut illigente pro priori ad ipsū: q̄ n̄ esset actio illa magis illectus, qm alterius proē, et negr n̄ esset cur sit ea actio generao potius, qm speciāo, vel cur sit potius duplex processio in Deo, qm una, l, multiplex, ut dª Durandintuimur: teneī si æquū de naali se bet Paternū illigere ad dicere, ac se bet iustitia, l, bonitas, quemadmodū ex unica bonitate, aut iustitia n̄ infertur unica processio, ita ex uno illigere n̄ debet inferri unicū dicere.

Cap. 7. affratiua ss̄a eligitur, & probatur.

Quæ, si Scoti assecla explicias, est oēs scholasticorū cū D. Angel. hīc a. 5, et q 34, et 36, et Dª Ex l. 2. c. 7. Ex quo probatur 1: valy vª Scoty Pater dicit subtale Verbū, quatenus é prius sūme perfecty in gradu illectuali: s̄ per-

ꝑfectus ꝓmꝫ scipitur in gradu illectuali, si scipiatur ut pcrte actu illigens, qm ut purè illectuꝫ: Pbatur Mi: ꝓmꝫ in illo gradu ꝑfectus scipitur, quo actualius è in illo gradu: sꝫ actualior scipitur illectus Patris, q actu illigens, qm ꝑcisè ut illectuus: ꝙ ut ꝑfectior.

Pbatur 2 ad hoem: ideo verbꝫ nꝛꝫ mentale nⁱ oritur ex ª scoty ab illectu ut illigente, sꝫ ut ꝑcisè illectuo, qª nos verbꝫ ꝓducimus ex indigea, et ut per ipsꝫ tangm pur fq illigendi illigamus: at Pater æternus nⁱ ꝓducit verbꝫ ~~mentalem~~ Diuinꝫ ex indigea, et ut per ipsꝫ illigat, sꝫ ex fecunditate; ut nⁱ negat Scotus: ꝙ ꝓducit Verbum, qꝫ illigit, atq adeo Verbum oritur ab illectione.

Explicatur: salty ex ª Scoty Pater ꝓducit Verbum, qꝫ ꝑ ig illigit, ut nⁱ qua illigens: ꝙ salty ꝓrietate aliqua ꝓtiuꝫ ꝓsupponitur actu illigens. At qui si semel illigens ꝓsupponitur, nulla è raõ, ob quꝫ dictio nⁱ sit ab illectu Patris qua illigentis. Pbatur 1º: qꝫ si in nobis verbꝫ mentis oriretur ab illectu ig illigente, absq raõe negaretur oriri ab illectu qua illigente: ꝙ siliter &. 2º: ne ita oriatur fundari debet in aliqua repugnãa; nꝫ si nulla è, raõi ꝓformius è, qꝫ dictio, et illectio sint ex ordine dependeã inter se, qm qꝫ scomitẽr, et quasi disparatè se beant: atqui nulla apparet repugnaa, ut ostabit argumtꝫ solutione: ꝙ

Dicꝫ; qꝫ raõ dubitandi initio capitis ꝓposita, vel penitus adhuc in via Scoti, vel æquè facilè soluitur, etq si dictio sit ab illigere. Etenim ut illectus Patris sit eius toti Trinitati, nihilominus potest in Patre, è per se adeo fecundus, ut a Patre qua illectuo dictio egrediatur: ꝙ ut illigere Paterny sit coe Trinitati, nihilominus ꝓout in Patre, erit fecundꝫ, ut ab ipso ꝓout illigente dictio egrediatur. Etenim, si Filiaõ, et origo passiua ꝑterit esse fialiter a Patre ut illectuo, ut talis origo nⁱ sit fialiter de linea illectua, cur nⁱ poterit esse a Patre ut illigente, ꝑsertim quod illectuꝫ ut tale, primariò ordinatur ad illigere.

Cap. 3. Soluuntur argumta pro Scoto.

1º: dictio Verbi Diuini, ꝑcisè ex receptu dictionis, nⁱ petit oriri ab actu illigendi, etq si semper petat oriri a ꝓrio ut illectuo: ꝙ malè in tulimus nⁱ debere esse dictionꝫ a Patre ut illectuo, nisi ista sit, ut illigente. Pbatur añs: quidq iuuit dictioni Verbi Diuini ꝑcisè ex receptu dictionis, iuuit õi dictioni: sꝫ ꝓductio verbi nⁱ mentalis è vera dictio, qⁱ petat esse a ꝓrio ut illigente, sꝫ ut illectuo: ꝙ dictio ꝓut talis, magis pendet a ꝓrio

ut illectivo, quam ut intelligente.

Dñque ans quoad 2m partē: ex recepto dictorū ñ potē oriri aptō ut illigente, si ipsa dictio sit illectio fraliter, aut tratiue, Nego: si nec dicio sit illectio, nec habet pro tio illectiony, nego ans. Cū a. 2a Scoty dicio Verbi Dñi nec sit fraliter illectio, nec tratiue, sequitur nacio, dictiony esse debere ab illectione, si semel esse debet ab illectu. Hinc soluitur pbō Antis: dictio n. sit talis, nec potē, nec excludit illectiony raōe sui, s. raōe diffrary creatę vel increata, per quas trahitur.

2o Obijcies ex Scoto: ñ debet negari Dino illectui fœcunditas, et p̄fectio reperta in illectu creato: s. hic resolo sufficiens, et fœcundus ē ad p̄ductio nē verbi mentalis: ꝙ et Dñi illectus. Dicitur Ma: Dñque Mi: resolo sufficiens ē ad p̄ductionē Verbi, q. raōe sui sit illectio, Nego; q. raōe sui ñ sit illectio, s. tuus, et medij, in quo cognoscatur obij, Nego Mi, et negm. Casu enim quo verbū creatū, ut Thomi placet, realiter distinguatur ab illectione, prius debet illectus p̄ducere illectionē, ut sic cū ea verbū p̄ducatur, vel saltē ex illectione resultet. Sic cū id, propter quod Verbum Dñi dñitur inesse Verbi, vera aliter distinguatur ab illectione, nihil ñ ē, q. Dñi illectus resolo ñ sit fœcundus Verbi nisi p̄supposita illectione.

Imo, q. illectus Dñi fœcundior ē creato, debet p̄ducere Verbum ex illectione; posset n. Dñi fœcunditas, nec Verbum sit a Patre, ut illigat, s. q. illigit; cū econtra, raōe in fœcunditatis verbū mentale p̄ducatur ab illectu creato, ñ q. illigit, s. ut illigat. Propterea Verbum Dñi similis ē ol fœcunditatē nrō verbo vocali, q. oritur a loquente, ñ ex indigea, s. ex fœcunditate, et ut cognoscat audiens: adeo q. si Verbum Dñi oritur ex fœcunditate Paterni illectus, debet oriri a Patre ut illigente.

Obijcies 3: Dñi illectus fœcunditas ñ potest p̄ducere Verbum ex illectione, nisi in Verbo relucear fralitas, titulo cuius exigatur recursus illectionis: s. talis fralitas ñ relucet in Verbo Dñi. Probatur: nulla fralitas reperitur in Verbo Dñi, quæ ñ reperiatur in illectione Dñi, si hæc per impossibile aliter p̄ducereretur ab illectu Patris: atqui in tali hypothesi ñ relucerent fralitas illa in illectione Dñi, quæ sufficienter ñ teneretur in illectu Patris, ut prescindente ab illectione: q. nec in Verbo Dñi modo relucet fralitas, quæ exigat recursū illectionis.

Vera hæc argutio patitur instan in via Scoti, ex qua, saltē mediante Divino Verbum p̄supponit in Patre illectionē titulo p̄fectionis Paternæ, et ut prius sit Pater constitutus in actu illigendi, quam p̄ducendi: at in hypo-

hypothesi impoli illectionis p̃ducte, nec mediatē p̃supponeretur illectio in Patre: aliter q̃ ab ōibus de facto dicurrendy ē, ac in hypothesi impoli. Nec mirū, cū inea Pater n̄ p̃duceret Verbum ex fecunditate, sed ex indigea, et ut illigeret.

Abutē nego Mi: ad cuius p̃bacōy neganda etiā ē Mi: ng in data hipothesi illectio p̃ducta careret fralitate summa actualitatis, tunc.n. n̄ foret expressio illectus ut actuati, et illigentis, s̄ dumtaxat ut actuabilis, et illectibilis. qua fralitate cū n̄ careat Verbum Dei de facto existens, debet exigere in Patre illectionē, vi cuius sit p̃fectē actuatus, et illigens.

Hinc negr dicendy ē, verby nrū n̄ gaudere fralitate ōimoda actualitatis in linea illectiua, cū n̄ oriatur ab illectu ut illigente, s̄ ut illectiuo. Et hoc ē, q̃ explicare volumus, cū dicimus, verby creaty oriri n̄ ex fecunditate, s̄ ex indigentia illectus, eo q̃ n̄ p̃supponat, s̄ tribuat actualitatē illigendi. Dicendy p̃terea ē, illectū Deū, si n̄ p̃scindatur ab illectione, n̄ gaudere ōimoda actualitate actiua, cū n̄dū illigatur fecundus ad dicere, donec actuetur per illectionē.

Demū dicendy ē Scoti 1 3 n̄ displicere, quā asserit, Patrem generare Verbum per dilectionē, quæ sit actio p̃pria Patris, s̄ quā negat, dilectionē rāōe sui p̃supponere illectionē. Nec in hoc fauet ei August, dū sæpe ait, Verbum oriri ex memoriā fecunda Patris, qui accipiendus ē de memoriā n̄ quali habituali, et dumtaxat per speciē fecundā, s̄ de memoriā actuali, et fecunda per illectionē; n̄ velimus ibi stradiotā Augustinū sapissimē asserentē Verbum Patris esse sapiēq̃ de sapiēā; et Patrē, ac Filium se adinuicē scire Patrem generando, Filiū nascendo; q̃ stare n̄ posset, nisi Pater mediā scīā generaret, et Filius ex ea generatē acciperet sapiēq̃ Patris.

Secō Augustinus 15 de Trin. c. 12. dixisse, verby nrū de nrā scīā nasci, quēadmodū Verbū Dei de scīā Patris natū ē. Verū nec me latet, aplurib⁹ eius modi s̄ilitudinē accipi p̃ nri verbi vocalis; vel si cōq̃ mentalis, debet Aug. illigi p̃positione accōmoda: ng sicut nrū verbū, q̃ imp̃fectū ē, nascitur a scīā p̃oali, ē imp̃fecta; Dei, q̃ p̃fectū ē, a scīā actuali, et p̃fecta nasci debet.

Ad quæstionis calcē obscura, ēt p̃positionē seruata dicurrendy de p̃cessione Spiritus S. per amorē, ac de p̃cessione Verbi per illectionē.

Q. 5. Vtrum id, per quod illigere essāle stabilitur in Patre ad notionale, sit p̃dicatū rāōe sui differentiale illectionis, vel intellectionis?

Hactenus dictū Verbi processionē esse a Pa Duᵃ per illectuā ad intra, et per illigente aduersus Scot, modo inquirendū restat per quę illectiones sit talis processio, an videlicet per notionales, l. coēm.

Cap. 1. Nec è illectio, nec differentiā illectionis.

Sta, cū D. Arg. hīc. a 2. ad 4. et Ex. Suarez l. 2. c 7 ōes fere Theologi, si Richar, Marsy, Argent, et paucos excipias relato a Ruiz d 56 de Trin. sec 2. Probatur dcta: quod super additur in Patre ad illigere essale, et reliqua predicata cōia, aliud esse nō protest, qm Paternitas, seu relatio producentis: sed nec Paternitas, nec producentis relatio è formaliter, et rāōe sui illectio, aut differā illectionis: ꝙ. Seqª è legitima: Maior perspicua: quid n. addit in Patre illigere notionale supra essale distinct personq producentq a producta: sed id è formalissimē Paternitas, et relatio producentis: ꝙ.

Ig probatur Minor quoad 2ª partē. Si Paternitas rāōe sui, et put virtualiter dista ab oī predicato absōlō, et essali foret illectio relatiua et notionalis, vel per illq Pater idq illigeret, quod per illectionē essalē, l. diuersum? Si diuersq: ꝙ illectio essalis et absoluta nō è formaliter Beneficiua, cum nō adæquet oēm illigibilitatē obti, virtutē q illectiuę Patris, quę certē non adæquaret, si per illigere notionale diuersq obtū attingeretur, quę per illigere essale. Si preterea affirmes idq obtū attingi per utramq illectionē, altera foret essaliter superflua, cū quælibet exhauriat totā illigibilitatem obti primarij, et secundarij.

Dices: nō superfluit in Deo triplex scia, sit simplicis illigēa, reditiona ta, et visionis; tametsi idq sit oēq obtū, eo quod diuersimodē a scīs illigatur: ꝙ nec superfluet in Patre scia notionalis et absoluta, tametsi utrāq idq obtū attingat, eo quod modus attingendi sit diuersus. Transeat Bnā, et nego Segm: nq triplex illa scia solū diuersimode penes nros conceptus inadequatos eius q illectionis essalis in ordine ad diuersos status, quos scia triplex facit, aut supponit in obtis secundarijs. At illectione essali supta adæqtē ipsū obtū primarij, et secundarij, nequit ultra illq excogitari alia illectio notionalis in Patre, quę nisi sit essaliter superflua, nisi velis dari in Patre duplicē scīq simplicis illigēa, alterq notionalē, essalem alterq, totidēq scīai visionis, et reditionatorū, quod tam ridiculū est, qm legitimē illata ex ~~dicta~~ solutione: nq si utrāq illa scia nō distinct ex diuerso obto, sed ex diuerso modo attingendi, sit essaliter et notionaliter: ꝙ Pater se, et alia ab attinget notionaliter, et essaliter: ꝙ hīc

ꝙ licebit ꝓpatrui illigere notionale in seꝝ simplicis illigæ, in seꝝ deli
onatꝝ, et visionis, ñ secus ac ꝑ nros receptus in adæquatos ꝓpatruus in tri
plicꝝ seꝝ illigere essale.

Et quod hinc sequitur, licebit diuyuere raõe nra in Patre duplicꝝ illec
tꝝ, alterꝝ essalꝝ, alterꝝ notionalꝝ, ita ut alter ñ includatur in altero. Dꝫ
regula: ng illigere essale adæqtẽ sꝫpty sufficienter adæquat intensiuẽ, et
extensiuẽ illectꝫ essalꝝ, alioquin Deus, ut Deus ñ haberet actꝫ illigendi intensi
uẽ et extensiuẽ adæqtꝫ suo illectui: ꝙ si vlterius detur illigere notionale, ne
cessario exigeret illectꝫ notionalꝝ: Rursus illectus notionalis uarió exigeret volꝫ
notionalꝝ, ꝙoq, vltrꝫ, aliaꝝ attributa notionalia ꝛegr exactura suꝝ naꝝ, et
essꝫ notionalꝝ, quandoquidꝫ sufficienter adæquatur naꝝ essalis ꝑ attribu
ta essalia, ñ secus ac illectus essalis ꝑ illigere essale. Ex quo actꝫ é de my
sterio Trinitatis.

Demꝫ inquiro, an sicut Pater illigit notionaliter ꝑ Paternitatꝫ tangꝫ
ꝑ illectionꝫ notionalꝝ, illigat etiaꝝ Filium ꝑ Filiaꝝ, vel ñ? si ñ illigit,
igitꝫ ꝙ intelligꝫ ꝓcedatur, sequitur amplius, ꝙ multi ꝓbitus cognoscere Pa
trem, qm Filiꝫ, adeoꝫ ñ ei conducere ꝺꝛa ꝑ esse Patrem, nec Filiꝫ esse
Verbꝫ adæqtꝫ Patris.

Si illigit etiaꝝ Filium notionaliter? Rursus inquiro, an idꝫ obtꝫ, et eodẽ mo
do? atꝙ ita, ñ erit illectio notionalis, et ꝓpria Patris, sꝫ cõis utriꝫ. Si diuer
so modo? ꝙ ex vi ꝓcessionis Pater ñ coincat Filio totꝫ suꝫ illigere, nec Filius
erit Verbꝫ adæqtꝫ Patri; qn ꝓbatur sicut in Filio é ꝓpriarius illectio=
notionalis, erit etiaꝝ ꝓpriarie Verbꝫ, dabiturꝙ Verbꝫ Verbi, ex ñ sit ꝓbatio=
rio, cur illigere notionale Patris sit fœcundꝫ Verbi, qm illigere notio=
nale Filiꝫ, si semel é diuersꝫ ab illigere notionale Patris. Selꝝ ꝙ arguꝫ fra
ñ ꝓbatur Ꝛpus Spiritus S: ñ in carere ꝓbatur suo notionali illigere, niri ad=
mittatur minus illigens, qm Pater.

2º Paternitas ñ sit diffra ꝛtractua illectionis, uti é diffra ꝓpria Perꝛonꝫ
Dª eiusdꝫ ferẽ ꝛtat arguti: ng diffra ꝛtractua illectionis includit in suo recꝫ
tu fralis ꝛespaꝝ obtꝫ, ñ secus ac intuitio includit cognꝫ, et Paternitas Perꝛo=
nalitatꝫ: at in Paternitate nulla ꝛespao obtꝫ fraliter includitur, ut manꝛ
ꝓbatꝫ: ꝙ Paternitas nis diffra ꝓpria illectionis. Selꝝ amplius ꝛtabit cap=
sequenti

Cap. 12. nec in Filio id, ꝙ superadditur ad illigere essale, importat fraliter intellectionꝫ, aut exꝓssionꝫ obiecti.

Hæc selo é etiaꝝ tꝛe. Suarꝫ, et cõi in scholis, ꝓbatur ꝙ ex ꝓcedenti. Im

plicat

plicat intrō pducto relucere fralitatē aliquā, quæ nō relucebat in pro
ut producente: at in Patre ut producente Filiū, dumtaxat superadditur Pater
nitas, et relatio producenti, quæ ratio sui nō è illectio, notionalis ve ipsius
ut dictū supra: q̄ nec Filiatio, aut relatio producta superaddita in Filio erit
ratio sui illectio, aut ipsius notionalis.

Ad. 2. appari: si Paternitas nō foret ratio sui generatio activa, nō posset Fi
liatio esse ratione sui generatio passiua, ut nō in fieri antur dū R̄: q̄ si Pater
nitas ratio sui nec è illectio activa, nec fralitas de linea illectionis, nec
Filiatio ratio sui erit illectio passiua, aut fralitas de linea illectionis. Ad
versus: ita separatur dictio ad Verbū, ac actio ad tuy: si implicat intrō
relucere fralitatē in facto esse, quæ nō relucebat in actione ut in fieri: q̄
implicat relucere in Verbo D̄ aliquā fralitatē de linea illectionis nisi ta
quā in trō facto, quæ nō relucebat in dictione Paterna tangm in fieri.

Hinc minus recēr videntur procedere R̄, qui asserunt Filiatē fralitā
et ratio sui esse notionaly sapiēq̄ genitq̄, cū alūnde negent Paternitatē
ratio sui esse notionaly sapiēq̄ generantq̄, nō secus ac si asserirent Filia
tem esse ratio sui Bonitatē notionaly seu relatiuq̄, et negarent, aut-
saltē nō curarent tribuere Paternitati ut tali notionaly Bonitatē. Ratio
nē æquē utrobiq̄ militat: Nq quemadodū ratio relatiuæ Bonitatis Fi
lius saltē extensiuē dicereter melior Patre; ita ratio sapiēæ relatiuæ
deberet dici Filius saltē extensiuē sapientior Patre. Et quidē sit de Pa
tre, deberet dici Filius extensiuē sapientior Spiritu S, in quo nō ad
mittunt R̄ī sapiēq̄ notionaly, ne inanni sit ipsorū ratio; sic Filiū
idcirco gaudere sapiēa notionali, ut præ Spiritu S. dici possit sapiē-
tiā genita.

Doctus R̄ mihi olim obijcienti ex sua opinione segui Filiū posse dici sapientiorē Spiritu S, negauit sequelā, q̄ sic Filiatio, aiebat, sit ratio sui notionalis sapiēa in abstracto, nō idcirco erat sapiens in recto, et negā nec sapientior Spiritu S. Nō idcirco curiā dicatur: nq sicut Filiatio è ratio sui subsistēa subsistens, et sapiēa abuta è ratio sui sa
piēa sapiens, q̄ is hæc per se stantes; ita Filiatio, si foret ratio sui no
tionalis sapiēa, deberet ratio sui esse notionaliter sapiens in recto: q̄ sed
negandū è Filiatiōi q̄ sit notionalis sapiēa, vel concedenda è ei denomi
natio notionaliter sapientis. D. Pedro de Aba

Accedit, nō vitari inconueniens proximē obiectū. Etenim, si semel cō-
cedis foret ꝺª æqualitatē Personarū, q̄ Filius ratio Filiatiōis esset in

i fateatis n' cc.

in vereto sapientior Spiritu S, cur negas esse 2ª æqualitatẽ, q' Filiatu sit maior sapiẽa in abstracto, vel n' exit 2ª æqualitatẽ q' sit maior Bonitas, maior immensitas &. Nec video cur ad saluandã Filiũ præ Spiritu S. dicti sapiẽq genitũ, sit opus narũ, q' Filiũ rañe sui sit notionalis sapiẽa, et n' sit pariter narũ, q' in vereto sit notionaliter sapiẽs, q^do nec Patres, nec Scriptura plus obstitunt uni locutioni, qm alteri?

Mitto deberi etiã in Spiritu S. adstrui notionaly sapiẽq, cũ notionalis amor debeat regulari cogne notionali, n' secus ac essalis amor cogne essali, n' alterius, i eiusdẽ suppositi amantis: q^d si Spiritus S. rañe Spiratus passiuæ è opus notionalis amor, deberet etiã esse sapiẽa notionalis: et 2ª ratiõ Filiũs notionalis amor: ex quo fiet n' distingui ab Spiritu S. rañe præcisiue acceptũ: vel si adhuc Filius præ Spiritu S. dicitur sapiẽa genita n' rañe rei acceptæ, s' ex modo accipiendi, cur n' poterimus, ipsi indendo a sapiẽa notionali, appellare Filiũ sapiẽq genitũ, eo q' ex vi processionis accipiat fialiter a Patre essaly sapiẽq, qm ex vi processionis n' accipit fialiter Spiritus S, quẽ cuzcõi ss infra statuetur?

Propterea probabilius videntur in hoc sentire docti alij Dñi, qui tẽ adstruat in Filio predicaty notionale de linea illectiua, vi cuius sit potius sapiẽa genita, qm bõitas genita, aut amor, nihilominus negant tãs modi predicaty esse rañe sui sapiẽq, s' expressiõ sapiẽæ; nec desserunt, ut Filius denominetur notionaliter illigens, aut notionalis illectio, s' ut obta cognita a Patre denominentur fialiter illecta. Siliter asserunt relatõ Spiritus S. esse amorẽ passiuũ, idest, n' quo Spiritus S. denominetur actiuẽ & fialiter amans, i quo obta denominentur fialiter amata. Nq quemadmody, inquiunt, inter generatõ actiuã quæ è in Patre, datur generatio passiua in Filio, qñ una sufficeret fialitas ut Pater generans, et Filius denominetur genitus, ità inter illectiõy actiuam, qua Pater denominatur illigens se, bõtã ase, debeat dari illectio passiua, vi cuius in Filio bõta obta denominentur illecta ex opposita.

Atq id esse munus proprij Verbi plures putant a paritate verbi creati realit. apud plures dicti ab illectione, nec n' ex locutionibus Dñi, ex quibus q' aliter explicari n' potest, cur Persona 2ª præ 3ª sit Verbum & non illecta, adeoq inseqũtia arguunt Thoãs; qui verbum creatum ab illectione distinguentes, id negant de increato, in quo pro explicatiõe mysterij ipsiusq adstruenda erat dictio.

Dixi in hac re probabilius sentire, eo q' melius illigatur Verbum oriri ab illectione, qm illectiõy ab illectione. Verum ne his acquiescam, hoc dilema me monet. vel dictio, generatio actiua, seu Paternitas importat per vos aliq-

aliquid fraliter trahens illectionẽ essalẽ, vel nõ? si importat, rogo quid sit; nõ quidẽ illectio notionalis, nõ species impressa, quid verisimile, ut ipsi fatentur, ne incidant in inconveniẽtia 1 cap. pronolevata: restat g° ut sit quẽdã productio rationis sui minimè spectans ad lineã illectionis, quæ é aliã spẽm hujusmodi. Cum sic: g° trus productus per talẽ actionẽ, idest generatio passiua, nõ erit aliquid fraliter et rationis sui spectans ad lineã illectuã. Probatur seq^a, tum ex dictis initio huius Cap^{ti} ad hoc: nq si paritas creati verbi tenet, productio verbi mentalis é fraliter illecta, et attentio obti expressi et respãti per verbum, ut dicitis: g° etiã productio Verbi D^i, vel si in hoc nõ tenet paritas, immerito arguuntur incongruè quotquot aliter de Verbo D^o, ac de creato dicunxerunt.

Vrgetur. Pater per hoc é sapiẽa generans, et dicens Verbum, qñ in ipso addatur aliquid de lineã illectiua supra illectionẽ essalẽ: g° Filius erit Verbum dictum, et sapiẽa genita, qñ supra illectionẽ essalẽ collocatq^a Patre importet aliquid rationis sui de lineã illectiua. Probatur seq^a assari: si posset dici Paternitas qñ rationis sui esset de lineã relatiua, incongrue diceretur Filiaq^a rationis sui spectare ad lineã relatiuã; g° si potest dici Paternitas, qñ rationis sui sit de lineã illectiua, poterit et Filiatio. Ratio assertionis é, q^a implicat dari in tro productionẽ fraliter qñ in facto esse, quæ nõ reluceat in productione in fieri, cũ productio sit fieri tui.

Si poterunt itendat aliquis productionẽ actiuã Verbi nõ distinctè fraliter in Paternitate, sed in illectione essali notata Paternitate, potergm q° faligé, ut dicta sit in loco, adhuc nõ vitatur difficultas: nq si paritas Verbi creati cogit, ut productio Verbi D^i sit fraliter illecta, cogere etiã debet, ut quomodocunq^e productio verbi mentalis nõ potest esse maalis, nec ab tractiua, si Verbum é spirituale et intuitiuũ, ita nec productio Verbi D^i poterit esse essalis, si Verbum é expressio notionalis. V

Vrgetur rursus eueniendo paritate trariũ: ideo igitur generatio actiua, qua Pater denominatur generans, ponitur in Filio dicta generatio passiua, ut denominetur genitus, q^d utraq^a é de genere relatiuo: si n. generatio distineret in abuto, numo prudenter eas diguerent, si per eamdẽ actionẽ, qua trus denominatur genitus, pariũ denominaretur generans, ut cernere é in creatis. at per hoc nõ per illectionẽ fraliter relatiuã, si per essalẽ Pater denominatur actiuè illigens: g° per eamdẽ illectionẽ essalẽ obta denominabuntur passiuè illecta.

Explicatur. Esto gratia mus illigere, et illigi nõ fieri per eamdẽ frã, nec de hoc instar vocis actiuæ et passiuã, q^d durissimũ é, saltẽ ea é seruanda proportio, ut si illigere sit spirituale, et intuitiuũ, illigi esse nequeat maale, et

& abstractiuŋ, aut econtra. atqui æquē sunt 2ª dūnia ex suis rationibus fra-
libus abuty et relatiuŋ, seu essali et notionali, ac spirituale & maale, intui
tiuŋ & abstractiuŋ: gª si possunt implicat obta abstractiuē & maaliter de
nominari illecta, q. quæ denominatur intuitiuē & spiritualiter illigens; im
plicabit Patrē denominari abutē et essaliter illigentē obta, qº hæc ratione
Verbi denominantur relatiuē & notionaliter illecta.

Dixi dubitanter, q. in minus spectat ad ꝑfectionē simplex simplicē Dei,
q. sit sūmē illectiuus & illigens, qm q. sit sūmē illigibilis & illectus: s. in-
titueretur in ratōe sūmi illecti per verbū notionaliter acceptū, ñ foret hæc ꝑ
fectio simplex simplex, quæ negatur esse ꝑpria & notionalis, s. cōis Dei ut-
Dei: gª negatur per Verbū notionaliter acceptū ꝓstitui in ratōe sūmi illecti. =
alias rationes dabimus in modis quæst. sequenti

Cap. 3. Soluuntur argumenta.

Dª utraq; istoq; negatiuŋ ñ nulli ñe obstitit argumt: Nulla cognitio fal
sa ꝑtest inniri Patri æterno, aut Filio: sª aliqua cognitio vera inest Pa-
tri, quæ falsa foret, si inniretur Filio, et aliqua in Filio vera, quæ falso in-
ueniretur Patri: gª aliqua cognitio notionalis debet esse in Patre impotens in esse
Filio, & econtra. Neg. ꝑ legitima; Maior euidens, Minor ꝓbr: Patri æterno
verē inest hæc cognitio, Ego ñ sum Filius: hæc cognitio ñ ꝑtest inniri Fi-
lio, sª oppositū, Ego ñ sum Pater: gª aliqua cognitio vera & notionalis inest
Patri ñ inniens Filio, & econtra. Maior ꝓbatur: si Patri ñ inniret ꝑdictum
ꝑpōn, sequeretur 2º Patrē ñ se cognoscere; 2. nec inniret Patri hanc, Filius meus
es tu, ego hodie genui te: at teste Psalmista, hæc inest Patri, ut tali: gª &
illa, Ego ñ sum Filius.

Prorsus inutilis obtō, ut Patri, & Filio correspondeant cognōes notiona-
les, ꝓpter Spiritū s., qui ea deberet dicere sua notionali cognōne, Ego ñ sum Pa-
ter, nec Filius: adeoq; ob defectū notionalis cognōis ñ desineret Spiritus s. esse
sapiēa genita, Verbū spiratum, & per illectū.

Rursus negari ñ ꝑtest, Deū per cognōē essaly cognoscere, Patrē ñ esse Filiū,
neq; Spiritū s. Patrē, aut Filiū, cū Deus se ꝓsp hendendo ꝑpriis calleat dis-
tionē personarū: cū gª illa cognitio, ut potē essalis, sit in oībus & singulis Perso-
nis, sufficiens erit ꝓ apprehensione personarū, qñ opus sit alia ꝓpriissima
cognōne, ut unaquæq; Persona cognoscat distionē sui ab alia; imo ꝑpriē loquendo,
ñ est in Deo cognitio negatiua sui quod ne: n.n. dicit Ego ñ sum Leo, chymæ-
ra &c., sª una simplex intuitio, per quā ꝑfectissimē cognoscit quidquid non cō-

plexis et imperfectis cogitacibus de Deo affiramus, aut negamus.

Hinc ad argutiy negs Mi: ad cuius probay disquo Ma: Patri veri iunct: talis cognitio fraliter, et quoad imperfectiony divinonis et negacõi, negs: iunct eminenter, et quoad perfectiony simplicis intuitionis obti respiati per ipsq, dedo Ma: et sub eadq distione vera Mi, negs 2eq^m

Etenim essãlis cognitio Dei n' vita tendit Ego n' sum Pater, foret n. falsa, cq realiter et per identitatq sit Pater et Filius, nec item affirat Pater n' est, Filius, q^d t tamen Pater Filius n' sit, modus tn tendendi ponendo aut dividendo e imperfectus, s^d solymodo simplici intuitu p^d hensiue exprimit. Cognitio quidditatiuas affiras trij Personary, quae cognitio potest in Patre aequalet illi imperfecta Ego n' sum Filius; et potest in Filio aequalet huic, Ego n' sum Pater, et potest in Spiritu s. huic Ego n' sum Pater nec Filius: Nec plexiony explicacq desiderat importuna et sophystica obtio.

Magis ad rq et theologice, specialiter p^d rq dcos, sit argutatur subtilis D. Abarca: Haec propo, Verbq e sapiã et notã genita e vera, ab oibusq admissa: Haec vero, Verbum e essa et naã genita e falsa, et ab oibus negatur: s^d vel: utraq vera, vel utraq foret falsa, nisi Filiaõ raõe sui esset notionalis sapientia: p^z e. Pbat Mi: nisi Filiaõ raõe sui sit notionalis sapiea in tantum 2ª propo erit vera, nempe Verbq e sapiã genita, in quanty e Persona genita: at in hoc sensu etiq erit vera 1ª propõe, cq naã sit etiq Persona genita: p^z utraq erit vera. Nec valet dicere, ideo Verbq dei sapieq genitq, q^d procedat per illectq: nq etiq Filius procedit fraliter per naq, qm propterea dicatur naã genita.

Fiat argutq: Spiritus s negq e, nec dicitur sapiea procedta, aut genita: et nihilominus vere e sapiã et Persona producta: p^z si Filius specialiter e sapiea genita, n' solq erit sapiã et Persona genita, s^d etiq vera sapiea fraliter, ~~[illegible]~~ quatenus sapiea producta. Fiat 2^a: si Filiaõ e ra oe sui sapiea, et passiua spiraõ raõe sui amor, Deus per eiusmodi notionales actus viuet vita producta et quasi physica, qui viuendi modus cq careat imperfectione Deo propterea debet, propter intentionalq et imperfectum modq viuendi.

Vltimo fiat, ex eo ad duo theologica asserta aliter in explicabilia facile in hac via explicentur. 1^a cur ad passiones D^ae fraliter currant illectio et volitio, qm bypoa, immensitas &. sit q^d specialius in 2^a Persona reluceat illectio, et in 3 amor, qm reliqua attributa, q^d n' possint illegi nisi gaudeant aliqua sapiea notionali, et amore.

Z assertu é, filiu Dei ut talis audire a Patre quidquid Pater ei loquitur: s n audire ut Filius, nisi ut Filius illigat quid q loquitur Pater: q ut Filius illigit, vel saltu Filius, quatenus Deus etern ppter Filiaq tangm ppter sapiaq genitaq & notionalq illigit.

Hac argta et si excogitata subtiliter minus mihi ponderant, qm unq exemplq exima suaq, quo eluantur, et instantur: etenim eo sensu, quo Filius protius dicitur sapia, qm naa genita: Pater dicitur sapia protius qm naa generans: et nihilominus Pater n dicitur ppte sapiã generans a Paternitate, tangm a sapiã actiua & notionali: q nec Filius a Filiaq tangm a sapiã passiua & notionali.

Et hinc instatur 2a 2frã: ng Persona a protius sub raõe Patris, qm sub raõe Spiratoris dicitur sapia generans: et nihilominus n dicitur sapiea generans ab aliqua sapiã fialiter notionali superaddita suppto Spiratoris: q nec Filius, ppter Spiritu S, dicitur sapia genita ab aliqua sapia fialiter notionali, qua careat Spiritus S.

Ig ad argtu abute ymita Ma, nepe Mi, ad cuius pbaq nepe Ma sum ptq in sensu fiali; s ideo dicitur sapia genita protius qm naa, q media Filiaõ tangm passiua dictione recipiat Filius a Patre naq sdm explicitu illectionis essalis: quemadmodu Pater dicitur actiue sapia generans, protius qm naa, q media Paternitate tangm activa dictione primario intendat concare Filio naq sdm explicitu illectionis essalis.

Dixi in sensu fiali: eo q abute loquendo: sicut Filius (verba sunt Dñi q is de proa, a re corpore) e verbum, idest sapiã genita, ita posset dici natura vel voluntas, vel proa genita, idest ppter generaq accepta: q in pbrari Dñi, & in sensu reali posset dici Filius essa genita, sicut dicit Deus de Deo.

Et hinc ptt ad 2m 2frã, quae itera explicari potest ex pbrari Augustini. Etenim quod e ipu Filiu generaõ, e ipu Spiritus S. pcessio: & in 2a Augus 15 de Trinit, cr Spiritus S. dicitur sapia procedens, saltem realiter, qn sit ab aliqua sapia notionali: q et Filius dici posset realiter sapiã genita qn esset ab aliqua sapiã notionali: si q Spiritus S. fialiter nequit dici sapiea genita, ideo e q ex vi pcessionis n accipiat fialiter essalq sapiam, uti accipit Filius a Patre.

La 2frã minus urget: q sic vivere ppter sapiq productq, e pfectio admixta imperfectioni proalitatis physicae more nrae vitae proalis. Licet dicerem vitam proalitatq eo q n vivat Pater ut Pater ppter illq notionalq sapiq, s Pater ut=

ut Deus, qui ꝑut Deus n̄ distinguitur realiter a sapiã genita: ꝙ nec n̄ uiuit instar n̄ũ uita ꝑhysica et ꝙducta, cũ Pater ut Deus nec generet, nec ꝙducat sapiẽ, ꝰ ut Pater.

Ad ultimũ dr̃aõ R^o, satis utrumq; assentiẽ eo ꝑoni ꝑenes id q̃ ex ui ꝙcessionis Pater intendat ꝑmario coeare sapiã Filio: eo.n. ipso ex parte ꝑsõe debet ꝑce alijs attributis relucere sapiã. Similiter Filius ut talis dicitur audire a Patre, q̃ ut talis n̄ solũ reduplicat Filiaõ, ꝰ hanc ut ꝑmario affectũ et ꝑfectũ ꝙducto sapiã essali, q̃ ꝑmario intendit coeare Pater. Unde quemadmodũ Pater ut Pater loquitur, et n̄ Paternitate tangm sapiã actuãnotionali, ꝰ sapiã essali ut affecta Paternitate; ita Filius ut talis ꝑ eam dẽ essali sapiẽ audit ut affectũ Filiaõe, quæ ut ꝙducta ꝑficiatur ꝑmario ꝑ sapiã essali.

Et quidẽ adhuc illectione notionali adhuc restante explicandũ, cur ex parte ꝑsõe ꝑimi requiratur illectio essalis præ volitione, quando quidẽ notionali sapia sufficienter ꝑficeretur ꝑimũ in illectu notionali. Pursus z̃ assertũ etiã obscuratur: nã ꝑce Filius, ut Filius n̄ illigit ꝑ Filiaõ fraliter ne sapientior sit Spiritu s., ꝰ Filius ut Deus: at Filius ut Deus requirit illigere sapiã notionali, ꝰ cõi et essali, sicut n̄ creat creatione notionali, q̃a creat ut Deus, n̄ ut Filius: ꝙ ut Filius, qua talis audiat, n̄ opus ẽ ut Filiaõ sit sapiã notionali.

Mitto, dũ sequi ex tua doctrina, Deũ ꝑut in Filio esse magis sapientẽ, qm ꝑut in Spiritu s., nec n̄ Deũ ꝑut in Patre esse sapientẽ sapiã genita, quæ ꝙsequens est male apud Theologos audiunt. Nec Vazquez, nec Mol^a, nec Val^a citati ꝑro se ab hoc R. verisimile faciunt, in quorũ ꝑbrasi ꝑinde ẽ duplex illectio, qm illectio essalis cũ duplici rẽũ, ita ut ꝑ rẽm ad obiũ sit et dicatur illectio essalis, et ꝑ rẽm ad dictiõnẽ et tũ genitũ sit et dicatur illectio notionalis, seu notionaliter accepta.

Cap. Vlt. Reliqua argumenta soluuntur.

Alii R^i cũ D. Antonio Perez sic argutãtur: ꝑ illectũ ut talẽ n̄ ꝙducitur nisi id q̃ fraliter ꝑcernit ꝑotius illectũ, qm aliq̃ ꝑoq̃, aliq̃n ꝙsset ꝑ ducẽ lapidẽ, aut albedo ꝑ illectũ ut talẽ: nec ꝙsset impugnari Scotus tribuens illectui ut talẽ dictiõnẽ. Ie dictio n̄ ꝙsset illectui, nec tũ illectionẽ. at z̃ Trinitatis Persona idẽ fraliter ꝙducta n̄ ꝙsunit fraliter illectũ ꝑotius, qm aliq̃ ꝑoq̃, si Filiaõ vacẽ sui n̄ ẽ, ut fatemur illectio, aut ex ꝑmio: q̃ n̄ ꝑ illectũ ꝑotius qm 2^a Persona, adhoq̃ nec Verbũ.

Resp. Ali: quoad 2^am ꝑtem, quæ instatur in unione, et ꝙductione illec-

illectionis, neutram. é fraliter et raõe sui illectio, imago, aut expressio: et nihilominus utraq raõe sui dicunt illecty gotus, qm dicunt amor, albedo, aut lapis: q. siliter dicunt Filiaõ tangm tus et passiua productio, in vi cuius primario coeatur Filio illectio essalis - instatur etiq in Paternitate fraliter dicente illecty, qm raõe sui sit illectio aut imago, s dumtaxat actiua productio tui, simulq coeaõ illectionis essalis.

Nec Scotus impugnatur ab Eximio Suarez, q tribuent illecti dictionq quae raõe sui n erat illectio; s q talis dictio, nisi oriretur ab illectu fraliter ut illigente, n poterat esse actiua coeaõ illectionis, et negr nec dictio; nec Filiaõ producta esse poterat passiua coeaõ illectionis, et fraliter substantiua Verbi.

Hinc praeoccupatur altera Rõ obtio, videlicet q non n adstruit Verbum ad aegõe spectans ad illecty, nisi velimus ex illectione et lapide, aliave re quae physica posse nasci verby mentale. Praeoccupatur, inquam: ng quaedo dly ex amore et productione creatae illectionis magis qm ex lapide nasci Verby nrij mentale, ita ex Filiaõe, quae é passiua productio, et ex coeaõ illectionis essalis, magis qm ex alio predicato substituitur Verby Dei.

Deinq quid apertius excogitari potest ad raoq Verbi, qm passiua productio, vi cuius ipsa essalis illectio denominetur in recto producta? Verby n. supra illectionq essaly n addit nisi raoq producti, itaut ex vi productionis fraliter habeat ipsq illigere, aquo procedit: Nec requiritur detracte ad raõq Verbi, q illectio ipsa in abstracto producatur, s sufficit vel q sit producta fraliter q. substituit verbum ex indigea, quale é creaty; vel q sit denominatiue producta et fraliter coeata ex vi impressionis tui illigentis sui ipsq, q. substituit Verby ex fecunditate, quale é Diuiny

Nec mire miratur Rs, Verbum Dei dici posse ab illectione essali, per se ex raõe producti: ng n Pater realiter dicitur a Filio, q hic pro illo est Persona 2a producta, quid mirq q Filius, qua Verby dictione includentis abincluso dicatur ab illectione essali per se pte per respectu primo producti, per se ex Aug. eo Verbum, quo Filius. Et quidq cq in Diuinis dra sint idem, vbi n obstat relatis oppio, nihilo melius Verby nomine aliter accepty dici de bet adaeqm per relatis originis, seu productionq 2 passiuq

Q. 6. Per quid tandem 2a Persona sit Verbum, et per intellectum?

Cap. 1. Ideo 2ª est Verbum, quod fraliter ex vi processi. ūnis accipiat præ 3ª Sapiēam essalem a Patre.

Hæc dcla é cōis in schola D. Thæ, Scoi, & Societatis; atq; hæc sit 1ª pbatio: namq; in re adeo grauj nē discedendu a cōi Theologoy ss, in ea modē potest explicari Mysteriū, & Reddi rāo, cur 2ª Persona præ 3ª sit Verbum, & pur illectu: at eo pcise q fraliter ex vi processionis coīcetur Sapiēa essali 2ª Personæ, datur sufficiens rāo, cur præ 3ª sit Verbum: ni q é discedendu a cōi ss. Maiór a nemine negabitur: Minór ditionatē sumpta pspicua erit: ng trīs productionis pot talis denominatiō accipit ab eo q fraliter accipit ex vi productionis, et quasi ex primaria intentione producenti: si q Pater ex vi processionis primarie & fraliter intenderet coīcare essaly Sapiēq 2ª Personæ, hæc præ 3ª erit Verbu, & procedens pur intellectum.

Q.a. ita res de facto se habeat (quæ é Minór pprie abutē sumpta) ita pbatur: ex vi processionis habet 2ª Persona, pot fide ipsa docemur, q sit Verbu præ 3ª: at pcise é Verbu, q ex vi processionis fraliter accipit Sapiēq essalem a Patre. 2ª Pbatur Mi: pscindendo ab alia fralitate, eo pcise q accipiatur trīs fraliter recipiēs ex vi suæ productionis ipsummet illigere essale Personæ producentis, accipitur ut Verbu productu ex fœcunditate, & ut illectualis ex proprio obi. q 2ª Persona pcise é Verbu q ex vi processionis fraliter accipiat ipsigmet essaly Sapiēq primæ Personæ producentis.

2 fr: 1: eo pcise q media actione realiter produceretur ab illectu Patris actus illigendi: eiusmodi actus foret Verbum, ni quidu ex fœcunditate, sed ex indigēa, ut potē ni procedens ab illectu ut illigente, s ut in proa illigendi adinstar creati illectus producentis mentale Verbu: q eo pcise q a Patre ut illigente oriatur trīs recipiens fraliter ex vi suæ processionis illigere Paternu, eiusmodi trīs erit ipsa Verbum ex fœcunditate, et ni ex indigēa.

2 fr: 2: munus Verbi Diuini pot stradistincti ab illectione essali, ni é ut pur ipsu obta denominentur passiue illecta, nec ut sit medij in quo Patri represententur obta: q soly munus Verbi erit esse trīs ex vi productionis fraliter accipiens ipsumet illigere Patris producentis. 3 reg inductione liquet: ūnis quoad utramq pars pbatur, & 2ª quoad 2ª: pro priori ad Verbi genera tē, & in eo signo quo illigimus dumtaxat predicata abuta Dei, descipitur Deus se ipsum intelligendo, et in re relatiōes & creaturas: Verbum n. Dī 2ª oīs procedit ex scia divina, salty ipsummet Dei & Patris: q in eodu priori Deus, & relatiua predicata descipiuntur ipsa scia adeo: q cognita & representata: at

at in illo priori n̄ supponitur Verbū Dñi subtuū & exercitē idm personale, quod addit, s̄ dumtaxat obtuū & tractuū: g̃ munus Verbi n̄ é ut denom̄ nentur per ipsa obta cognita & representata.

Urgetur: Verbū Dñi n̄ oriretur ex fœcunditate, s̄ ex indigea in linea il ligendi, si requireretur ut per ipsa obta denominantur illecta: sabatur: g̃ n̄ é perfecta linea illigendi, si ipsa n̄ denominatur illigens: g̃ nec exit, si obta n̄ denominantur illecta: g̃ quemadmodū Verbū fouit ex indigea, si requireretur ut ipsa denominaretur illigens, fouit etiā ex indigea, si requiri tur ut obta denominantur illecta.

Quoad 2ū pars tū sabatur Añ: etiā si 20a Phoās, et Nrōm aliquos, creatū Verbū requiratur tangm mediū in quo ad implentur obta, nihilominū se ducitur ex indigea illigentis: g̃ si Verbum Dñi fouit mediū in quo ipū Da trē, se duceretur ex indigea: quis n. alio magis indiget ipsa ut illectiua, qm mediō illigendi? g̃ antēr ad Verbū n̄ posset Deus cognoscere, cū n̄ sit po tens cognoscere absq̄ mediō cognendi.

Hl. Godoy 188 de Trin. S. 2, t recedat Verbo D° munus rationis obtuūe, seu mediū in quo Pater intelligitur sui ipsius, ait nihilominus Patrē pri mario se in sua essa cognoscere, secundario & quasi per abundañ in Verbo, ut ita saluet n̄ requiri Verbum Dñi ex indigea, s̄ ex fœcunditate. Vnū ex hac solutione sequitur munus differentiale Verbi Dñi n̄ esse ut in ipso represententur obta, cū id primario D° suā: g̃ peculiare munus Verbi personaliter accepti aliorsū pertendē, qm ad mediū in quo.

Idē tandē recedit Godoy duplicē acceptū in Verbo D°, & g̃ stru seductionis Paterna, et quod sit tuus cognis: prior acceptus, inquit, de nit Filio notionaliter, & ratē personalitati seductae; posterior denit essa liter, & ratē essē coīcate: g̃ nec Godoy, nec ullus Phoa, si Petra. excipi as, admittit in Verbo personaliter accepto, munus representationis, seu mediū inquo, s̄ precisē munus trandi seductionis: vultat g̃ ut munus Verbi precisē idm quod supponibile ad essam, sit dumtaxat accipere ex vi suae fœcunditatis finaliter ipsummet essale illigere Patris loquentis.

O in hoc optima elucet proportio inter loquntē & audientē: ng quem admodū Pater in ratione principii loquentis constituitur per illectionē essalē ut habitū ale, et modificatū relatione Paternitatis, qn hac ratione sui sit il lectio notionalis, s̄ pura modificatio de linea relatiua: ita Filius in ra tione Verbi audientis, seu sapientiae genitae constituitur per illectionē essalē

ut habitq a Patre ex vi productæ Filiationis, ẽn Filiatio sit notionalis illectio, vel passiua representatio, in qua obtã denominentur illecta.

Elucet itq; proportio: ng quemadmodu nec ratõe nrã admittitur in Deo duplex essã, aut naã, lt in Patre sit Dª naã ase, et in Filio pur gene raõy, videlicet qª ille duplex modus habendi naq, n̄ pertinet ad fcalem distinctiony naãe 1ª Personæ, ut optimẽ obseruat ex. Suarez: ita nec ratõne nrã debet dirui in Deo duplex illigere, essale selt ẽ notionale, 1ª uny ẽ idy fcalissimẽ ut quancty diuersi modificatõibus, eo q̃ modus diuersus habendi illectiony essaly, n̄ pertineat ad illigere fcaliter, 1ª ad relationes generantis ẽ geniti, quæ fcaliter ẽ ratõe sui n̄ sunt de linea illectionis, 1ª nexus.

Hinc patenter elucet ratio cur, cy sit eady illectio in 1ª ẽ 2ª Persona, hæc præ illa sit Verby, sit qª in 1ª Persona illectio nec ẽ producta, nec ab alio coẽata ex vi Paternitatis productæ; at illectio eady pũt in Filio, lt n̄ sit ratõne sui producta, ẽ tn coẽata a Patre ratione Filiationis productæ. Vnde, sicut eo pacto qª Dª illectio admistar nrãe produceretur, fanet Verby licet ex indiga, qª fanet illectio illecta, idest ex illectu facta, in qua ponit D. Th. 4. 2ª genter accepty fcaly essati verbi: ita eo pacto qª a Patre illigente sit eady illectio coẽata ex vi productionis tui, dicetur ẽ erit, prout subest tali productioni verby ex fœcundicate. quo fit, ut Verbum Dª distinctione intelligentis ab intellecto virtualiter distinguatur ab illectione essali, supra qua dumtaxat addit productiony ex vi processionis, Verbum n. ut exAug. Ansel, ẽ Damasceno ait Suarez hic l. 9. c3 ẽ ipsummet illigere eius aque procedit

Cap. 2. Illustratur amplius dcta: ꝑoccupata obtione.

Dicei: illectio prout in Spiritu S. ẽ itq coẽata ex vi processionis: ẽ nihilominus prout in Spiritu S. n̄ ẽ verby: ꝯª qª sit coẽata Filio ex vi processionis n̄ sufficiet, ut prout in ipso ponitur, qm̃ put in Patre sit Verbum. Ego Maiory fcaliter loquendo, qª illectio vel n̄ ẽ coẽata Spiritui S. fcaliter ex vi processionis, 1ª realiter, ẽ identicẽ: vel n̄ itq fcaliter, n̄ sub eady ratõe fcali. Etenim lt vi coẽata sit eady, sufficit diuersus modus coẽandi, ut 2ª Persona sit Verby præ 3ª.

Verq, qª in una hac solutione vertitur nrãe dctis cardo, ꝑstitent nulli exemplis difficultaty explanare. Prius tn obseruaty velim, in Dª processionis id speciale esse qª, et si una sit fcaliter per illectu, alia per voluntatem

atq; in hoc sensu una possit dici actio illectiua, et alia actio volitiua; nihil ominus utraq; pecunio realiter è illectiua & volitiua, cu utraq; respiciat pro tro finali coicato illectiony, et volitiony inter se identificata. quo fit, ut vare vi coicatæ n possit dirigi hæc duplex actio, quemadmody dirigitur in creatis, volitio ab illectione: et propterea dicendum, debere dirigi eo modo diuerso coicandi.

Hoc obseruato, sit in ordine actio eucharistica transubstantiatiua panis in corpus Xti Dni, quæ diuersa è ab actione transubstantiatiua vini in sanguy: et nihilominus n è diuersa vare diuersi tri poducti, & adducti sub specie bus seperatis: utrobiq; n. è totus Xtus: q̃ è diuersa vare modi diuersi coicandi.

Sit altery exemply: licet vi unionis hypostaticæ sit realiter immẽte unita Dª Nra Humanitas Xti Dni, n minus qm personalitas Verbi, in q̃ natio finali sub qua unitur Dª Næ, è personalitas Verbi, talis unio è specie diuersa ab unione, quæ respiceret nraq; realiter, & vare seu medum motus, & etiq; tractus. Diuersus duplex intuitus eiusdy Dª Næ potest esse diuersa, n vare one Næ primario visæ, & eo diuerso modo videndi. Similiter q̃ le toty q̃ coicat 2ª Personæ generatio actiua, coicet etiq; 3ª actiua spiratio, potest nihil ominus utraq; actio esse diuersa eo diuerso modo coicandi, quatenus generatio actiua primario tendit ad coicandu illectiony, & spiratio actiua amory.

Et q̃ trus finalis, ut coicatus, debet correspondere principio, ut se realiter coicanti, ideo in Patre principij quo coicatum è illectio, et in spiratore amor. Et q̃ Pater tru coicatu requiritur trus productus; (quia q̃ n. coicatur alicui coicatur) ideo generatio passiua, seu Filiatio, quæ è trus productus respectu generationis actiuæ, dicitur spectare ad illectu, et attribuere Verbu, q̃ accipit Nraq Dª coicatu sub vare finali illectionis, aqua primario petit spiritum eo vi processionis, et secundario per volitiony; et eodem spiratio passiua dicitur spectare ut trus productus ad voluntatu, q̃ exigit primario spiritum per volitiony, quæ eo vi processionis realiter accipit ab spiratore.

Atq; in hanc tandy explicatu relabuntur obiectiones Scotj et Godoy & Gonet: qq si obiicias, Spiritu s. fore etiq; verbu Patris, quando quidy ipse in ipso ut in medio consistit secundario, n minus qm in Filio, respondent, non sufficere ut Spiritus s. sit Verbu, q̃ sit medius in quo Pater se secundario coniscat, & insuper requiri, q̃ procedat realiter per illectu: q̃ vota vatio cur 2ª Persona quæ 3ª sit Verbu, revocandæ ad id q̃ ex vi processionis 2ª quæ 3ª realiter spiritus est etiam sapientia.

3mo R. Nñi tanto jure amantes notionaly sapientiq, adhuc recurrere debent ad exim. Suarez solutiony: actio n. magis specificatur a tio finali coicato, qm producto, cy specificetur finaliter ab eo, in quo principiy intendit sibi assimilare tuy: p. assignanda é in tro finali ut coicato aliqua raõ, ob quã proprio Z. Personæ, qm Z. finaliter coiceatur sapientiæ. Cyq n sit assignabilis hmoi proprietatis ratio ex vi tñi coicati, debemus recurrere ad diuersq raõs finaly coiã dñi.

Nec dicas, ideo Z. præ Z. finaliter coicari sapiq essaly, q in Z. præ Z. relucat sapiã notionalis ex vi productæ Filiationis: nq id ut plurimy diximus, ut Z. Persona præ Z. foret per illectiy notionaly correspondenty finaliter sapiã notionali, n v. ut Z. præ Z. sit ab illectione essali tangm a principio quo, cy illectionis n sit illectio, et multo minus illectio relatiua ab illectione essali: q. ideo ami Personæ præ altera, finaliter et quasi a priori coicatur essali sapiæ, q. sequy tendat sub diuersa raõe finali.

Vrgebit aparì: qñ Paternitas sit finaliter illectio relatiua, Pater principaliter intendit coicare Z. Personæ sapiq essaly, qm amory: p. qñ Filiatio sit finaliter sapiã relatiua, b. ex q. nio notionali, poterit esse ratio, vt cuius Filius principaliter intendat ipsiñ a Patre per sapiq essaly, qm per amory.

Et quidq n infiñ amur, requiri diuersos tres productionis, ut Z. Personæ per Z. finalius coiceter sapiã essali; q. negamus é, huiusmodi trinq diuersitatq fundare quasi a priori diuersitatq in modo coicandi per se ex titulo, q. sint illectio et volitio finaliter notionalis, s. potius ex diuerso modo coicandi oriri quasi a priori, q. hus primo producitur spectet ad lineq illectiq, et posterior ad volitiq, quemadmodu unio illectionis creatæ cy tibito dicitur spectare ad lineq intelligendi, et unio amoris ad lineq volendi, qñ neutra sit illectio aut volitio.

Demq, pter a nobis adducta, suggerit tria exempla Ex. Suarez 3 qq tuam, et nrq ñã illustrat. 1 q: tametsi in Deo iustitia et misericordia realiter identificentur, sitq Deus utraq hæc virtus; nihilominus n dicitur per iustitiq misereri, nisi malitier et identice; s. per misericordiq, per quã n dicitur finaliter ignoscere, s. misereri: p. lt in Deo idq realiter sit sapiã et amor, poterit Deus Pater finaliter generare per sapiq, et soly identice per amory, at econtra, Pater et Filius spirare finaliter per amory, et n per sapiq.

2 Exemply: lt idq sit obiq cognitq et amatq, nihilominus cognitio distinguitur ab amore, eo q. illa tendat sub raõe veri, et hic sub raõe boni: p. lt idq sit bonus coicatus Filio et Spiritui s. poterunt coicatio esse diuersæ, eo q. una tendat finaliter sub raõe sapiã, et altera sub raõe amoris.

q̄ limy Ex. Suarez exemply ita bet. Et actio creatiua sit specie diuersa ab actione eductiua, necesse n̄ e, ut diuersitas sit vare principijs, aut tñ: q̄ Deus possit producere eadem met accidentia tucharistica modo quo actione creatiua, modo quo creatiua; i ex diuerso modo tendendi, videtur q̄ creatio tendat sub abstractissima vare entis, et eductio sub vare stricta talis entis: Le q̄ in Diuina actio generatiua sit diuersa ab spiratiua, potest nasci diuersitas n̄ vare tñ coicati, i ex diuerso modo coicandi. Hæc exempla ponderant apud nros Rs, i vel ex eo n̄ leue mihi pondus faciunt, q̄ n̄ im portuna pro rei qualitate sua fuere oculatissimo Suarez: quidq̄ d. obijcitur disjcitur in fenus.

Caput. 3.

Soluitur prior argutorum classis d. nram doctrinam.

Quam valide aggrediantur duplici medio nri Rs, videlicet et q̄ diuersus ille modus tendendi ex rei possessionis a nobis fingatur, et q̄ adhuc admisso, inexplicatu relinquatur, tur ex rei possessionis magis coicetur illectio essentialis Filio, qm Spiritui S. De hoc cap. sequenti: 1m ponunt P. Ysarca n̄ nullis exemplis. 1m: qualitas, quæ si esset illectio et volitio, sic denominaret sub ty illigens et volens, nullatenus posset coicari magis ut illectio, qm ut volitio. 2m: D. Naa n̄ posset coicari uni humanitati sub vare sanctificabili, et alteri sub vare personalitatis, si utraq̄ humanitas constituerent Persona, et sancta a D. Naa: q̄ ly Spiritus S. sit æque illigens et volens, ac Filius vatione illectionis et volitionis essentialis utraq̄ coicata, implicabit processus sub diuersa vare finali coicari ex vi possessionis uni potius, qm alteri.

Contra, quia 1: nra vaa n̄ potest explicari magis ut illectiua, qm ut volitiua, nisi in tio producto magis reluceat illectio, qm volitio saltq̄ quoad vim denominandi: q̄ nec Naa D. potest coicari magis ut illectiua, qm ut volitiua, qñ in tio producto magis reluceat vatio illectiua, qm volitiua, i in re, vel quoad denominatq̄.

Contra 2: tunc aliqua fia in ordine ad coicatq̄ alicuius pti se habet pure maaliter, et identice, q̄ tus cui coicatur n̄ accipit denominatq̄ totalis pto: sic Naa D. qua sapiea e, pure maaliter coicatur Humanitati Xti Dni, q̄ qua sapiea n̄ denominat, i qua sanctitas: at illectio essentialis coicata Spiritui Sancto denominat illy formaliter illigentq̄: q̄ n̄ pure maaliter, i æque formaliter ac Filio coicatur.

Hinc tandem retorquet Ysarca 2m exemply Ex. Suarez: ng nisi externa vare infusio, et peccati remissio magis sapierent benignitatq̄, qm reipsa

et econtra nisi peccati punitio magis sapuret iustitiæ, qm benignitati, seu fundamto diligendi Deu ñ punire per misericordiaq, et per iustitiaq, nec misereri per iustitiam misericordiam et per misericordiam, et processio passiua Filii ñ bile se habet in ordine suauem ipsum illectu, qm passio Spiritus S. q ñ posset ipsi ordini magis concari Filio sapientiæ, qm amor.

S. Hæc nos ñ mouent ad S. Suarez. Ad 2. et et 3. exemply negno Bñ: = ñ posset concari magis ut illectio qm ut volitio, tangm ratio quæ, Deitio: tam qm ratio sub qua, negno ans et negm. Etenim ut actiones sint diuinæ, sufficit diuinitas in ratione sub qua tendunt, id q exempla actionis eucharisticæ, unionis q hypostaticæ ñ obstare suadent.

Vlterius q illustratur: si n. (ut nulli placet) causæ partiales dicti accidentibus partialibus influerent, tunc ly visio beata vq realiter individualiter fieret tota ut ratio quæ alumine gloriæ, et tota ab illectu; nihilominus adhuc mes forent diuinæ, q lumen tenderet sub diuina ratione finali seu supernaturali illectiua, et illectus sub ratione illectiua vitalitatis: similiter q dilectio, et actiua spiratio, ut ut ratio quæ id q coirent Verbo et Spiritui S, nihilominus erunt actiones diuinæ, eo ipse q dilectio tendat sub ratione finali sub qua illectionis essentialis, et spiratio sub ratione finali amoris.

Mitto, gmisso adhuc Ante, ñ valere negm, eo q dilectio et spiratio actiua gaudeant tali diuinitate, ut generatio et spiratio passiua, a quibus deberet diuinificari, esto actiones respicientes qualitates, quæ si forent illectio et volitio, ñ possent tendere sub diuina ratione finali; adeoq nec diuinificari ob defectu fundamti apostetiori et quoad nos.

Ad 2. Ifraq, adhuc et realiter loquendo negno ans: ut n. illectio et volitio forent una qualitas, adhuc vna nata posset magis explicari ut illectiua, qm ut volitiua, si actio productiua productæ qualitatis magis tenderet sub ratione representationis, qm sub ratione impulsus, ut ab utroq producto nata denominaret illigens et volens. quemadmodu, ut aia denominatur a visione beata viuens vita illectiua et supernaali, nihilominus ratio finalis sub qua tendit ñ explicat nisi illectiua vitalitatis, quæ, ut dixi, sufficeret ad diuinificandq actionem aiæ ab actione luminis, casu quo influerent per actiones partiales. similiter illectio diuina et a volitione ñ ratione pñs effectiue in via ad æqle identificantur pnas q aia, nec ratio obi realiter sumpti, i ratione diuinæ rationis finalis sub qua veri et boni, ut optime ponderauit Suarez.

Præterea, gmisso Ante, dico quo ad: nisi intrinseco productio ridiculum magis illectio qm volitio per modu illectionis et volitionis notionalis, negno:

per modu fraliõis applicationis illectionis essalis ꝟpũ Filij, et volitionis essalis ꝟpũ Spiritus S. deda negm. Exꝑplicatur q exemplo unionis illectionis cũ subto in qua ñ fraliter, ꝙ inerat relucet ratio illectionis; nec ↄ potest esse nouꝝ huic Rõ apud quã Paternitas ñ fraliter, ꝙ inerat magis spectat ad lineã illectionis, qm volitionis.

Ad 2ã ↄfirm. Dcssa Maioris de raõe sufficiẽtis et ñ unitiua, Dcssa etiã Minoris, nego negm quoad 2ã partẽ. Rõ sufficiens ẽ, ut fia ꝙuis maaliter se habeat ꝑ modũ alicuius Spũs, q ꝑ illud ñ denominet, vel ob Spũ excellentiã, ut in exemplo adducto sapientiæ Dei, vel ob subtã incapacitatẽ, ut in bruto uniatur illectio. Inde tm ñ licet inferre: hoc Spũ denominat: ꝙ de quo fraliter coicatur, cũ possit utrũq denominare, tt alterũ ꝑmario, et alterũ secundario, ut liquet in ipso exemplo Raõe Dei, quæ fraliter coicatur et unitur Humanitati sub raõe subsistẽtiæ, qm sub raõe sanctitatis, tamet ñ fraliter Christus D. denominetur sanctus et subsistens.

Vnde, quamadmodu Humanitas raõe unionis hypostaticæ dicitur maaliter, et identicè respuere Nag Dã ꝑparatiue ad subsistẽtiã Verbi, quæ respicitur ut ratio sub qua, tt ꝑparatiue ad subsistẽtiã Patris respicatur fraliter, et ut raõ quæ unita, qñ sic uniatur Paternitas Humanitati: ita tt illectio essalis dicatur coicari fraliter Spiritui S ꝑparatiue ad ꝓcq̃ generandi, quæ ꝙuis maaliter et qñ denominet ipsũ coicatur, nihilominus ipsamet illectio essalis ꝑparatiue ad volitionẽ dicitur coicari maaliter, q tt ab ea denominetur Spiritus S. illigens, ñ tm ꝓxima vio ex vi ꝓcessionis, ꝙ secundario.

Demũ, minus recte retorquet exemplũ ex D., qm potuit retorsio torqueri item ꝙ potest in Rbarcq: adeo n. ꝓunitiua peccati, qñ sit fraliter inhitiue virtus, sapiẽtiæ inhitiuã potuit qm misericordiã: ꝙ tt generatio passiua Verbi ñ sit fraliter illectio sapiẽtiæ ꝓxq magis, qm volitionẽ. Et Vncca ita ẽ, cũ raõe sui Filiatio spectet ꝑmario ꝙ fitu ad illectionẽ. adeoq Dcssa Ma, negãda ẽ Mi. ob ꝓxime dicta.

Cap. 4. Posterior argutorũ classis ↄ dclusionem.

Difficiliora sunt, fator, hactenus classis argũta, ꝙ quæ solui ꝓssunt. Oĩa co tendunt, ut ꝓsuadeant ex vi ꝓcessionis æquũ fraliter coicari Spiritui S. illectionẽ, ac Filio. 1ã ita habet: nihil fraliter habet Spiritus S. ex vi suæ ꝓcessionis, qm Nag Dã: ꝙ Noa D. fraliter inest in illectione: ꝙ nihil fraliter habet ex vi ꝓcessionis, qm illectionẽ. Dcsq ẽ legitima: Minor debet approbari in via Suarez. Maioꝝ ꝓbat D. Elizalde. Nihil fraliter habet Spiritus S ex vi suæ ꝓcessionis, qm esse Spũ S. Trĩq Vnitatis Personq. Luidentius, inquit, idẽ qm egeat ꝓbatu: ꝙ Spiritus S. fraliter importat Nag Dã: ꝙ nihil fraliter accipit ex vi ꝓcessionis, qm

gm Nãq D3.

Vers, q3 reganda é Maior, Patris facere, si fobaret: fobari in proto: Spiritus S. ex vi suæ processionis finalissimè procedit ut est: S. é Spiritus S: q° finalissimè procedit ut Spiritus S. 2ª Spiritus S. ex vi suæ processionis finalissimè procedit ut Persona P.ª; ñ ut Persona Patris, aut Filij: q° ut Persona Spiritus S. Maior fobatur: ng procedit finalissimè ut subsistens in Nãa D3; 3° subsistens in Nãa D.ª é finalissimè Persona P.ª; quid n. finalius é Persona, gm rãali nãe individua substãa: q° procedit finalissimè ut Persona D.ª

Arguto R° negº Ma: nego insuper ~~probaco~~ Maiorem fobaris; ad cuius 1m fo baoq dizuo Ma: Spiritus S ex vi suæ processionis finalissimè procedit ut é, sub ôi finalitate qua é, nego: sub aliqua finalitate, nedo: et secta Ma: dizuo similiter dsegens: Spiritus S. et é amor subsistens, et nãa subsistens tali subsistea, 3° ex vi processionis subsistea illa ñ trãt finaliter Nãq, aliãoe attributa; 3° dumtaxat amorem: q° solus amor é rao sub qua, finaliter procedit; reliqua vº rão quæ. Similiter ad 2m 3 fobaq nego Ma: duzq fobãq: ng et Spiritus S. ex vi suæ processionis accipit at subsistcq, quæ finaliter distinxit Personq, ñ in accipit qua finaliter distinxit: q° ñ accipit subsistcq ut tranq Nãq finaliter ex vi processionis, 3° specie ut tranq amorq: persona n. ut benè fobat obtio, ñ é subsistea ut tumq, 3° ut immtè tranq realq Nãq.

3° instat R.ª: Procedendo per rãos ab ôi alio pto fpter Nãq D3 et subsistcq Spiritus S, illigitur completa et adæqta 3ª Persona Trinitatis; quid clarius? cu Persona 3ª metaphè sumpta, nihil aliud sit finaliter, qm nãa intellectualis, et 3ª subsistea Trinitatis: q° et ñ habeat amorq ex vi processionis, dummodo haberet Nãq, esset finaliter Spiritus S. Patter 2° se posset in fesse R.ª: q° et 3ª illa subsistea ñ gauderet pto amoris notionalis, nec 2ª pto tmagi nis, aut medij ingressu, adhuc altera foret 2ª, altera 3ª Persona Trinitatis, eo pterea q° ex vi processionis trãret nãq intellectualq.

Igitur pro utroq abutit R°, 3° ans: illigitur adæqtè Persona sub decursu Personæ, procedentis ab eo inductæ, et impe ductæ, nedo: sub decursu ôi procedentis finaliter per voluntatq, nego ans, et dsegn. tenq, cu 2° ois, si Durandq excipiat, 3ª Trinitatis Persona præ 2ª sit per voluntatq, ut quatenus tunc processionis assimiletur suo principio ita se habeata; ñ. a. ñ assimilatur, nisi per mario ex vi processionis accipiat pto amoris, quod primario distinxit positiva primo et principijs quo Spiritus S. Idcirco facta tali modi precisione sequitur per locu inseq fore et ñ fore Spiritq S: fore, q3 supponi esse subsistcq 3 q cu nãa intellectuali; ñ fore, q3 ñ posset esse subsistea 3ª nisi per

spectaret magis ad voltz, qm ad illectz raõe tri concati ex vi processionis.

2° arguitur P. Amicus, & quia in ídy recidit. Si Spiritus S. ex vi suæ fralis processionis, n' procederet ut subsistens in Dª Nãa, sequeretur, nec procedere fraliter ut Deus: hoc é absurdu, q. absurditatis sequelæ phat: q si n' procederet fraliter ut Deus, n' foret Spiritus S. æqualis Filio in Deitate ex vi fralis processionis, nec foret unius ei Personæ Dª, nec processio Spiritus S. prosset ad ei processio Dei. Phatur: Ng processio fraliter talis denominatur ab eo q fralit concat, aut accipit: 2° si Spiritus S. n' accipé fraliter Deitatz ex vi processionis n' erit fraliter processio Dei, nec eiusdz perfectionis fralis cu processione Filij: quæ oia sunt absurda ut quæ maxime.

R° tanty abesse ab absurditate, qn potius de medio tolleretur Trinitas, nisi asseratur ex vi processionis diversimode concati uni Personæ, qm alteri Deitatz, presertz in via P. Amici mordicus negantis cu D. Io. Scepty illectionis aut voltionis notionalis relationibus fraliter sumptis. Etenim si raõ quæ, et raõ sub qua concandi Deitatz utriq Personæ foret oio eadz, nullz posset assignari discrimen inter utramq in raõe fralis tiandi processionis: nec posset vid di ratio cur una prior alia spectaret ad illectz: aut cur n sufficeret unica processio, vel si multiplex cur duæ potius qm mille, ut adversus Dur. q. 3 obiicie bamus. Necessario 2° (inferet Exp. Suarez l. 12 de Trin. c. 3. n° 10, & cu eo P. Bellarmino, Granad. Fasol, pluribus q alijs tz ex nris, tz ex Thois) in oi opinione recedendu é, aliquid habere unã Personã ex vi processionis suæ, q n' habeat alia, n' solu quantu ad relationes, sed etiã quantu ad ea quæ habent raõe essentiæ; imo hinc provenit, q relationes ipsæ diversæ raõis sint, Hæc Exponimus.

Nec ex hoc sequitur, unã Personã esse majorem aut minorem perfectã, i. Spiritu S. esse minus Deu. Sic n. quælibet earu (prosequitur Suarez n° 13 perfectiones absolutas Amici) intre habet per se et realiter perfectionem essentiæ et omnes attributorum, q interest ad illius perfectionem, q. idem fralitatem habeant, i. illius attributa ei illã habeant. Sane nihil, n' velint adversarij perfectionem esse Christy Dñi in Ecclia sub speciebus panis, qm vini, q illic sit sub raõe corporis, et hic sub raõe sanguinis: vel perfectius unitz Deu Humanitatem sub raõe Nãe, qm sub raõe hypostatis: vel melius concati intentionaliter et representative essentiã Dei huic, qm illi Beato, tamet si utriq idy oio intuerentur, eo dumtaxat discrimine, q alter tenderet in Deu sub duplici raõe fralj.

Et ut utar exemplo Exp. D. Amici; n' minus entitatis concatur albedini creatæ, qm eductæ, et creatio, et eductio tendant sub duplici raõe fralj: hoc é (ne sit locus sinistræ alicuius interpretationis) et eductio respiciat albedinem et ut rae

nem sub qua, et

et ut raõem quæ: Creãs v° solũ respiciat albeãtẽ ut raõ quæ, sub raõe entis tangm sub raõe sub qua tegũtur nihil in scholis dicatus, gm causa 1ª tendere in effectũ sub diuersa raõe finali, ac causa 2ª, gn ipsemet effectus, ymo vt dicatur plus dicere causæ 2ª producentẽ sub raõe distinctiõis ẽntis, gm causæ 1ª producentẽ sub abstractissima raõe entis.

Deinde Spiritũ S. ex vi processionis n'esse minus unumcũ Deo, sequũ Deum cum Filio, et sub diuersa raõe finali: ng sicut Filius nõ minus Deus, gm Pater, et Pater habeat ac Deitatẽ, Filius v° concreatq a Patre: ita nec Filius estimatus, aut melior Deus, gm Spiritus S, et hic ex vi processionis n' habeat Deitatẽ ut raõq finalẽ sub qua, sicut raõq quæ.

Dices: n' potest n' habere finaliter ex vi processionis id, q̃ finalissimẽ includitur in raõe, sub qua Spiritus S. trãt processionẽ: sed raõ subsistẽtiæ Dei seu Deitatis finalissimẽ includitur in raõe amoris D̃i, sub qua Spiritus S. trat processionẽ: g̃ procedit cũ sub raõe Deitatis. Dicitur Maiori: n' potest n' hẽre ex vi processionis, tangm ẽns transcendens, et implicitẽ inclusũ in raõe amoris, Nego: tangm raõ explicita, et sub qua trat, supp: et Nega Minori de Deitate tanta transcendenter, supp Nega. Min. quidq̃ transcendẽs includitur in aliquo tali, et raõ sub qua productionis: aliqñ actio generatiua boni vt tenderet sub raõe entis, cognosceret raõ entis sit in bõe transcendẽs inclusa.

Secundantur alij: n' potest primus coiectus Spiritus S. amor ex vi processionis: g̃ nec ut raõ sub qua, cũ hæc sit id, q̃ primus, et primario intenditur a coiecante. Tertius probatur: n' potest coiectus primus ex vi processionis, g̃ n' sit primus in tali, cui coiectur: sed in Spiritu S. nec prior voluntas, gm illectio, nec gaudium etas; gm nõa: n' g̃ potest primus ex vi processionis ei coiectus amor.

In primis respondeo loquendo, primo quidẽ, n' tenet Negã: Creãs enim tendit in tale sub raõe sub qua ẽntis, qñ primus coiectur tali raõ ẽntis, gm talis in tali: nec primus coiectur vero, gm bonum, tametsi coniecto tendat in bonum sub raõe veri. Ad dicta Tertii: n' potest coiectus Spiritui S. amor ex vi processionis primus, ordine intentionis, nego; ordine executionis, concedo. Ad cumulum probo, Nego Maiori in sensu, in quo e primus, dicitur Minori: n' e prior amor gm illectio, ordine intentionis, nego; ordine executionis, concedo, et sub ea dy distinctione Negm.

Ad dicitur primus ordine intentionis, in quo tunc assimilatur suo primo principio primo: huius enim primaria intentio e sibi tale assimilare. Cũ a. Spiritus S. magis ex vi processionis assimiletur primo principio finaliter spirando per amorẽ, in amore coiecto, gm in illectione, hinc e, ut ordine intentionis primi

ꝓpriꝰ coꝛꝛeꝯur ſpiritui ſ. amor, gm illectio, et ꝓpꝛietas, gm naa. Atque in hoc ſenſu cõcaꝛi ꝓpꝛius dicꝛitur cꝫ raõe ſub qua coꝛcandi, et coꝛcaꝛi-ꝓpꝛius cꝫ raõe quæ coꝛcata.

Adhuc obiicies 4, et ꝛeplicabis. Ergo ordiné intentionis nõ debet ꝓpꝛius coꝛꝛeꝛi attributꝫ, gm naa, ſ. ꝛeſpoꝛſo: Quia ꝯ ſoluitꝛ. ꝓbatur Añs; adhuc oꝛdiné intentionis debet ꝓpꝛius, ſeu ꝓpꝛimaꝛio et ut raõ ſub qua, illud coꝛcaꝛi, q̃ ẽ in intendente ꝓpꝛius et nobilius, et ꝓpter quod ſunt cætera: ſ in intendẽte ſemper ẽ ꝓpꝛior atq; nobilior naa, gm ꝓpꝛietas, cꝫ hæc ſit abſilla et ꝓpter illa: ꝯ ordine intentionis nõ debet ꝓpꝛius coꝛcaꝛi ꝓpꝛietas, gm naã, ſ ꝛeſpoꝛſo.

Dixꝛo Añs: nõ debet ꝓpꝛius coꝛcaꝛi ꝓpꝛietas, gm naa, ꝓꝛ ꝓximũ actionꝫ coꝛcatiꝫ, ꝛecdo; ꝓ ꝛã 3, ꝛeqo Añs - ad cuius ꝓbaꝯ dixꝛo Abꝛ: Debet illud ꝓpꝛius coꝛcaꝛi, q̃ ẽ in intendente ꝓpꝛius, ſi nõ ꝓſuppoꝛnatur iq 1° coꝛcatꝫ, ꝛecdo; ſi ſuppoꝛnatur, ꝛeqo, et ꝛeſſa Minoꝛi, diſtinguendꝫ ẽ ut in Maioꝛi ſequuntꝛ. Vbiñ. nõ niſi unica actio coꝛcatiua, ꝛectus oꝛdo poſtulat, q̃ agentis intentio eo ꝓpꝛius tendat, ut in ꝓximũ ꝓpꝛius ꝓto ſibi aſſimilet tũ. At ſi eiuſmodi aſſimilatio ſuppoꝛnatur ꝓfectiſſimẽ iq exerceꝛi, ſuperfluet ꝛã actio coꝛcatiua ſi intenderet ꝛeliq̃ ſimiliter et ſub eadꝫ raõe ſimili coꝛcaꝛe.

Id quod minꝰ explicat Trinitatis myſterium, in quo, q̃ ꝛã actio tendit ut coꝛcet, q̃ ꝓpꝛius ꝛeſpiciat in Patꝛe, dicitur coꝛcaꝛe Nam ſeu generãs, et tꝛus coꝛcatus Filius: et cꝫ talis coꝛcatio ſit in ſua linea ſumẽ et infinite ꝓfecta, ſuperfluet ꝛã ꝓceſſio et coꝛcatio, ſi ex ꝓpꝛimaꝛia intentione tenderet ad coꝛcandꝫ naꝫ: tm ꝯ abeſt ut ꝓpius tendere ſub raõe naæ, gm ſi ita tenderet, euitaretur Trinitatis myſterium, ut aiebat Exp. Suarez.

Hinc ꝓpterea obſeruanda ẽ ꝓportio inter 2 ꝓductionꝫ curꝛiuaꝛ creatæ naæ, et 2 ꝓceſſionꝫ et coꝛcatiõꝫ D곳 naæ. Nã quemadmodꝫ ſemper ac 2 ꝓducitur naa, ꝛeꝛa oꝛdiné exequutionis, ꝛecꝫ oꝛdiné intentionis, ꝓpꝛimaꝛio ꝓducitur naa, gm ꝓpꝛietas: ita in 2 ꝓceſſione D곳 naæ ꝓpꝛimaꝛio debet oꝛdiné intentionis coꝛcaꝛi naa, gm attributꝫ. Et quemadmodꝫ q̃ ꝓſuppoꝛnitur creata naã, ſi detur ꝛã actio tꝛiua ad eamdꝫ naꝫ, qualis ẽ actio augmentatiua, hæc ꝓpꝛimaꝛio nõ tendit ad naꝫ, ſ ad quantitatꝫ quæ ẽ ꝓpꝛietas naæ: ita ꝛã ꝓceſſio D곳, quæ eualiter ꝓſupponit 2 3, nõ debet ꝓpꝛimaꝛio tendere ad iteratꝫ coꝛcatiõꝫ naæ, ſ ad coꝛcandꝫ ꝓpꝛimaꝛio attributꝫ naæ.

. Facit inſuper ad hoc memoꝛata ꝓpꝛietas actionis tꝛanſubſtantiatiuæ, quæ q̃ eualiter ẽ ꝛã 3 ꝓpaꝛatiuã ad actionꝫ creatiuꝫ Humanitatis Xꝛi D. ſecundaꝛio coꝛ-cat aiã, et ꝓpꝛimaꝛio coꝛpus et ſanguiñ, et actio creatiua ꝓpꝛimaꝛio aiã, et ꝛe-coꝛcet coꝛpus. Et ſicut intentio utriuſq̃ actionis tꝛanſubſtantiatiuæ nõ ẽ ꝓpoſte

ſpprotera, tamet ri primario respiciat, q ñ é prius nec ſpcipuu in trio trans
ſubſtantiato, ita nec erit uniuerſio intentioni, q actua ſpiratio tendat sub ra
de amoris, tametsi amor ñ sit ſpcu primariu in Persona D. ex his ponderatis
alia exempla, et pariſicatis vão veri et boni, nec unioni hypoſtatice pri
mario respicienti subſistes Verbi, et secundario nag, lt naa sit inde prius
subſistea. ñ q. sequitur, hoc é prius in essendo: q et in causando, l, in trando.

Cap. 8lt.

Postremum arguitur Darii Clarii

Nihil ñ tentant aduersarii, et varias vires suas instaurat Blanca hoc
arguto. Spiritus s. ex vi processionis finalissimi procedit ut amans, ri.n. pcessu pro
cedit ut habeat realiter amor: q. spiritus s. ex vi processionis prius procedit
ut diligens, qm ut amans. probatur seq.: ty q prius é cognosci, qm amare: nihil
n. volity, qn pcognity. ty q amare in suo esse importat cognosci, cy sit pos
cutio obi ut cogniti ab amante: q. ñ spiritui s. ex vi processionis coiacatur fi
naliter amor ut amet, prius debet coiacari dilectio, ut diligat q amat.

Nonnulli, inter quos ill. Godoy, dicto anto, dicunt dicendum sic: q. prius
procedit ut diligens, ordine executionis, conceditur, ordine intentionis, negatur:
idq; sufficere dicunt, ut amor pxe dilectione sit vão finalis qua se intenta ab
spiratore: ñ secus ac vão qua se intenta ab amante, é finis, lt in executione
sit posterior medio.

S. potest sic rediqui solutio: q prius ordine executionis spiratio pfectua
tat dilectionem, qm amor: q. prius in executione diligitur distincta Persona spiri
tus s. qm diligitur amor. Pe seq., ty q in illo priori diligitur subsistea Pris
minans dilectionem sue Nag D.: s. subsistea P. ut trans nag D., é P. Personae
q. Pq q in illo priori quo spiratio pfectua tractu successionis, diligeretur trus re
latiue oppositus spiratori: s. ñ posset ita dilegi, nisi diligeretur distincte in na
re spiritus s.: q.

Pro ſter hec dicitur data solutio. nec admodum opportuna é pfectas me
dium et finis: ng quemadmodum prius in executione é actio tracta ad media, qm
actio tracta ad finem; ita prius in executione esse deberet actio respiciens spiratio
ne ut transeuntem dilectionem, qm actio spiratiua ut transeuntis amoris.

Igitur dicimus ani: procedit ut amans, denominatiue a P. Naa prius ama
te, qm ex vi processionis coiecitur amor, concedo; ñ prius amante, qm coiecitur amor,
nego ani, d seq.m etenim cy Naa D., seu Deus sit finaliter et immte amans, dy
tamen q mediate et denominatiue sit Persona amans, hinc é, ut dumtaxat
rpñ Naa debeat diligi illa priorita (si qua esse potest) rpñ amoris diuini

essaliter subsistentij illectionis ad amorem: supposita 1ª naã primi cognoscentis, qm amantis, nõ é necesse, ut cum illo ordine prioritatis, quem in se habet, manifestetur spiritui s, sed potest aequè primo tangm ratio quæ coincauit illectio, voluntio, reliquaq attributa, sub ratione tm amoris tangm sub ratione sub qua.

Nec nouum, aut mirum é, q duo se habentia inter se tangm prius et posterius, relata ad aliud tertium comitanter se habeant: sic ratio ãia prior é, qm quam voluntas, et cum hac comitanter se habeat relata ad amorem. sic gratia habitualis prior é habitibus, tametsi cum iis comitanter influat 2ª potentias in actus supernaturales. sic dimensio est causa 1ª prior é tempore, et relata ad huius actionis et effectus, comitm influat, et causet. similiter q in ordine ad coincaq se habebunt comitanter illectio et amor ordine executionis, et prout in natura, in qua exercet directio, intercedat aliqua prioritas rationis. et in hoc par ratio é de Filio, cui ordine executionis, aequè 2º coincatur illectio, ac amor; et intentio, et ratio sub qua coincatur, sit ratione Filii illectio, et ratione Spiritus S. amor.

Replicabis: q é ratione naturæ finaliter, et ratione Personæ saltem denominatiue: et Natã Dª primo finaliter illigens, qm volens: q Persona Spiritus S primo denominabitur illigens a natura, qm volens: atqui sic denominabitur ex vi processionis: q ex vi processionis primo procedit ut illigens, qm volens.

Dices Ma: quoad denominacq ipsq, concedo; quoad ordinem denominandi, nego Maiorem, et concessa Minori, nego Segm. Et unito argumento: et Natã Dª proutcunque primo concipiatur ut Deus, qm ut Filius, prout tm hypostatice unita Humanitati, ni primo Christus denominat Deus, qm Filius, sed aequè 2º videbitur q prout in Humanitate ni exercetur origo et generatio, et exercita supponatur a Dª Natura prout in Patre. similiter, q prout in Spiritu S. ni exercetur directio illectionis ad amorem, sed supponatur exercita prout in Natura, ni primo debet denominari Filius, aut Spiritus S. ordine executionis illigens, qm amans, et detur hic ordo prout in Natura. et quemadmodum intentio unientis, et ratio sub qua Deus unitur Humanitati, é Filiatio, et hæc sit virtualiter posterior Natura; ita intentio, et ratio sub qua Dª Natã per identitatem coincatur Spiritui S, é amor, et hic sit ratione ni posterior cognita.

Atq hæc sufficiant pro decisione quæstionis admodum obscuræ, huc tm allatura, vicissimq accepturæ a quæstione sequenti, quæ brevitate sua prolixitatem precedentis supersabit.

Quæstio. 7ª.

Cur 1ª Verbi processio sit per Spiritum S. processionem generatam?

Cap. 1.

Ideo é generata et 2ª Persona per 3ª Filius, q ex vi processionis accipiat illectionem tangm per 1ª et essentiale Natã Dª.

Sta Ep. Suarez 22 de Trin. Cap. 5 explicat, et illustrat doctrinq D^ni Angelici, & Seraphici, necn Alenis, pluriq; antiquioq; in eo dispirantq, ut dicto Verbi processio sit generatio, q^d fraliter fieri illecty. Hanc eorumq D. explicatq, multi diuicipi Theologi probauere, ut Arriaga d. 47. sec. 8. Martin. d. 14. sec. 9. Conpensis d. 2. sec. 6. Tamel. q. 27. a. 4, multiq; Thoe, f^r prae caeteris solida Patry eruditione vir Fassolus q. 27. a. 2. dub. 13.

Probatur dcto. Vt aliqua processio sit generatio, vlatē sumpta pro productione rei ex presupposito subto, in quo differt a creatione, f^r stricte & presse sumpta, et prout stat ista a vniuocq generatione: vt, inquam, sit in hoc sensu generatio, debet esse ortus viuentis a viuente a principio vitae, in subtilitate naq: atqui haec definitio dumtaxat conuenit processioni Verbi Diuini accipienti fraliter illecty tangm potq differale naq D^i: f^r sola Verbi processio est generatio.

Dices: tradita definitio etiq conuenit Spiritui S. accipienti naq DD per processionq: et si respondeas, in illq accipere fraliter ex vi processionis; respondent aduersarii ex P. Vaga. huiusmodi particulq ex vi processionis, vt innuniat in definitione generationis, f^r pro libito a nobis affingi: qua propter si ea particula dempta, conuenit Spiritui S. totis et integra definitio, alias reddenda est ratio cur in sit Filius.

Verq in pro libito affingi, clare demonstrat sic exposuisse definitionq Theologiae Principes, D. Th. Scotus, Caiet, B. Albertq, fereq oes Theologos, ut late probat P. Ruiz d. 6. sect. 1, Fassolus vbi supra n° 148, Ill. Godoy d. 14. n° 30, Soto d. 2 de Trin. a. 4. d. 4. Rae a. sic exponendi est, q^d cq definitio sit fralis et disparata quidditas rei, cuius verba debent accipi in sensu frali: sic a. in accipiendo generationis definitio, si tres ut cumq accipiunt filiationq naq, et in fraliter ex vi processionis.

Id quod optime exponit D. Angelicus 4. c^a gentes. cap. 23: si res aliqua, inquit, naq alterius abeo acciperet, in per generationq, f^r per alium quemcumq modq, vere filiationis careret: ut si aliquis homo virtute sibi diuinitus ad hoc tessa, hominq faceret ex aliqua sui corporis parte, vel etiq exteriori modo, sicut de facto fecit artificiata; productus homo producentis filius in diceretur, q^a in procederet ab eo ut natus. Haec D. Th. f^r ut processio sit generatio, debet etiam attendi ad modq procedendi & concreandi, et in soly ad naq concreatq: f^r licet processio Spiritus S. naq conuenit, in erit generatio: q^a ex vi huius modi procedendi in dicit formaliter naq, quam dicit generatio: ut loquitur D. Th. 2. ad Anibaldy, dist. 13. q. unica. a. 3: f^r particula ex vi processionis in est noua ad

addítio, ꝑ definitionẽ veterũ genuina explicaõ: nec additurus ad eludendꝫ straviorũ argutorũ vim, ut opponit Vazq. ꝑ ut eorũ vanitas appareat, et fidei veritas sit illustrior, prout reponit Fasolus.

Etenim, cũ ex Scriptura, et Conciliis indubitanter credamus, in Trinitate Personꝫ prædẽ esse et vocari Filium, dicente Joanne Cap. 3. Sic Deus dilexit mundũ, ut Filiũ suũ unigenitũ daret; nõ n. foret unigenitus, si Spiritus foret eiꝫ genitus; et ideo habetur in symbolo nõ genitus, ꝑ præcedens, cuiꝫ alibi nõ possit reddi theologica raõ ex re concepta cur una processio præ alia sit generaõ, cũ simplicissima sit. Naã concepta: oportet — (Verba sunt D. Thom. q. 27. a. 4. ad 2.) ꝑ appareat raõ huius, t. illius processionis, accipiatur sdm raõꝫ voluntatis, et intellectus.

Dices: ꝑ una processio sit ꝑ intellectũ, et altera ꝑ voluntatẽ nõ latuit Augustinũ, Damascenũ, et Magistrũ ss. 3, ꝑ nõ una præ alia sit generaõ Augustinũ præterijt latuit, libro n. 3. D. Maximinũ Cap. 23. hoc scio (inquit) (et de fide) distinguere a. inter illã generaõꝫ et hanc processionẽ nescio, nõ valeo, nõ sufficio. Et Magister ss. 3 in 27. dist. 13: dũ hæc volumus, inquit, discernere illud non cogitare nõ possumus; ꝑ ꝑ una processio præ alia sit ꝑ intellectũ, nõ arguit ꝑ sit generaõ.

Rõ. inde nõ arguit evidenter, arguit tn valde ꝓbabiliter. Distinguere inter illas processiones evidenter, nec scit Augustinus, nec Magister, nec nos pollicemur; distinguere vero ꝓbabiliter, et raões ꝺductas adducere, nõ superbe adhibitis nisi ostentaõꝫ, sed modeste ad mysterii explicaõꝫ, tm abest a Veterũ Patrũ censura, qui prorsus theologi nõ agerent, qui fide dictus, raõni in fidei ꝓbationem omitterent, quas nec in præsentiarũ omisit Augustinus, eaꝫ vocat Ex. Suarez nõ 29 in suæ explicaõis ꝓbaõꝫ.

Stetꝫ eq primo hoc Syllogo: Illa processio Dæ est generaõ, quæ visua, et ex primaria intentione coꝛcat tiõ Dꝫ Nag: sed processio Verbi Dei ex primaria intentione coꝛcat ipsi intellectioni, quæ est primarius et diffinale obiectũ Naæ Dæ: ꝑ processio Verbi Dei est generaõ. Maior patet ex definitione generaõis optimẽ explicata. Minor quoad 2ꝫ partẽ ꝑter dicta q. prima, vel ex eo liquet, ꝑ omnes ferẽ Theologi processio Verbi sit ꝑ intellectũ, et Spiritus S. ꝑ voluntatẽ: at qui processio, quæ est finaliter ꝑ voluntatẽ, nequit ex primaria intentione coꝛcare intellectionẽ, nec quæ est finaliter ꝑ intellectũ ex primaria intentione coꝛcare amorẽ, nisi velimus tm finaliꝫ intellectus ꝓcreat talis esse amorẽ, et voluntatis ꝓcreat talis intellectionẽ, quo nihil dissonantius: ꝑ processio Verbi ex primaria intentione coꝛcat præ processione Spiritus S. intellectionẽ.

Quod 1° illectio sit 1ptes primarij et diffrale Dⁱ Naæ (quæ é 2ª 1ptas Minoris) posset cũ plerisq; Theologis supponi, sine deniderur aliqua suppositionis raõ, eã profert Exp. Suarez: illud é 1ptes primarij, et quasi diffrale Dⁱ Naæ, q⁹ stituit ysq; in ꝑfectissimo, et detrato gradu vitæ excludentis oẽs 2ªs litates: é n. Dⁱ Naã fralissimẽ Naa viuens vita purissima et actuali: at quí illigere per eãq; é ꝑfectissimus, et actualissimus, nec ñ primus gradus vitæ, ad quẽ debit sequi amor, velut gradui 2ª vitæ ad 2ª: g⁹ 1ptes 2ª Dⁱ Naæ é illectio.

Nec obstat identitas illectionis Dⁱ cũ volitione: nq sicut ea ñ obstante (inquit optime Suarez n° 17) sufficit 1prietas raõis cũ fundamto inre, ut processio per illectũ 1prie sit origo, qm processio per volũ: sufficiet eadẽ 1prietas, ut spiretur illectio tanqm 2ª raõ fraliter stituua Naæ; amor v°, ut quid sequens, et ut attributũ Naæ, ut verificetur hæc causalis, q⁹ Deus é illectualis, ideo amat; g⁹ q⁹ soli Verbo exoi processionis coicatur illectio, solũ Verbũ erit Filius. Ad quod vr patet D. Th. hic q. 27. a. 2. ibi: Ideo Verbũ esse Filij, q⁹ illigere é esse Dei: ac si diceret, ideo é Filius, q⁹ coicatur Naã sdm 1ptem 2ª stituens essq Dei, q⁹ é illigere; ñ v° Spiritus S. Cui coicatur Naa sub raõe amoris ñ 2ª stituentis essq Dei, ut late explicant Salmant. tr. 6. de Trin. d. 2. §3.

Cap. 2.

Vindicatur ab inconsequentia Exp. Suarez.

Quę notq inuxit Ill. Godoy, eo q⁹ d. 30 met. sec. 26 docuerit Dⁱ Ilsq fraliter stitui ñ ex aliqua speciali ꝑfectione, sed ex collectione oĩũ ꝑfectionũ simpliciũ, q⁹ cũ ꝑfectio simpler simplex sit melior ipsa qm ñ ipsa in unoquoq, nec potest reperi eminenter in alio 1pto, nec aliomodo melius haberi, qm fraliter. Atqui Dⁱ volitio, qua Deus se naturio amat, nec minus ꝑfectio simpler simplex, qm illectio essalis: g⁹ debuerat Exª Suarez fralissime stituere Naq Dⁱ: g⁹ vel Spiritus S. ex oi processionis habens amorẽ erit Filius; vel Verbũ ñ ideo erit Filius, q⁹ ex oi processionis accipiat illectionẽ fraliter stitutiuq Dⁱ Naæ.

Id q⁹ potest ampliũs urgeri: nq Exª Suarez, ñ ideo 2ª Persona é Filius, q⁹ procedat per illectionẽ tuapte natura assimilatiuq, quæ secundum Dⁱ Thoã, sed q⁹ fraliter procedit per illectionẽ stitutiuq Naæ Dⁱ: nq si procederet per illectionẽ, quæ ñ esset fraliter naa, procederet 2ª Persona ut Verbũ intentionaliter simile, ñ v° ut Filius physicè similis; et econtra, si volitio foret fraliter naa, cuius processio faceret Filiũ, et ñ Verbũ: g⁹ si vo

volitio ꝺstituit ehq Nag D3, nꝰ risbat caput unde possit 3ª Persona excludi a vaõe Filii, quid q3 sit an excludatur a vaõe verbi ob defectu intentio nalis filiudinis.

Non laborat in sequentia Sequentissimus Suarez. Dupliciter potest ꝺsideravi volitio nãia Dei, & quodut aliud attributu: vel signatẽ & sub conceptu transcendenti ꝑfectionis simpler simplicis; vel exercitẽ & sub conceptu distincto volitionis, Ossoe &. q2o Exp. Suarez dicit D3 Nag finaliter ꝺstitui ex collectione oꝝ ꝑfectionis, debent illæ sumi signatẽ; q3o ꝺicit volitionẽ, l, ossoq nꝰ ꝺstituere finaliter nãq, ꝺ supponere ꝺstitutq, debent sumi exercitẽ, & sub conceptu distincto talis ꝑfectionis, in que nulla é in exq.

Etenim le Dª Naa, ut potẽ ex puris ossis ehq mutatꝰ. nꝰ ꝺstet genere & ꝺstia; debet en in illa illius aliquod ꝑtes transcendens & quasi coẽ; et aliud ꝑculiare & quasi differale. Prãeq coẽ et transcendens é oꝝ ꝑfectio absoluta Dei sub conceptu signato ꝑfectionis simpliciter simplicis; ꝑtes 2º differale, & ultimo ꝺstituens nag, debet esse illa ꝑfectio exercitẽ & distinctẽ sumpta, quæ ut talis sit quasi radix ceteraꝝ sdm conceptu explicitu earu: cyq tale ꝑtes relucet in illectione exercitẽ sumpta, et potest differe a volitione, merito & sequente ꝓcessu, vi cuius finaliter coicatur illectio ut talis, dicitur generaõ seu finalis coicaõ Naæ Dæ.

Q2o vero ad 1ª finalitas possit ꝺsideravi eq ut raõ transcendens, eq ut differentialis, vel eq ut attributu, legitur in hoc: ng quemadmodu vª coẽ sit 3, in qua ens transcendit finaliter differas ultimas, vaale, admirativu, & risibile sunt finalissimẽ ens, et qua talia ꝑtes simul eq aãli in raõe entis, ꝺstituunt que vaq coẽ & transcendentq, ut eademmet ꝑtes exercitẽ sumpta differant finaliter inter se; & vaale sit 1ª differa ꝺstitutiva boꝝ; risibile vero & admirativum sint ꝓpriotates secutæ ad vaale: ita illectio Dª, volitio, & Ossoa sub conceptu coꝝ ꝑfectionꝝ simpler simplicis finalissimẽ inter se simul simul, ac ꝺstituunt ꝑdicatu transcendens & quasi genericu Naæ Dæ; ut sdm conceptu explicitu Dª sl. illectio sit primu & quasi differale ꝑtes Naæ Dæ, ut potẽ id quo exercetur 2ª in Deo ꝑfectio simpler simplex, et ea que velut a vaõe aprioni volitionem, ossoq, reliquaq ꝑtes Deo attribuimus.

Unde eq spiritui S. nꝰ coicetur illectio ut talis ex 1ª intentione, nec volitio sdm conceptu coꝝ ꝑfectionꝝ simpler simplicis, ꝺ sdm peculiaq volitionꝝ, hinc fit, ut ex 1ª intentione nꝰ coicetur spiritui S. Naã, nec sdm ꝺstiã le, nec sdm ꝑtes coẽ; le hoc posteriori modo coicari posset aut nihil referret, eq nꝰ ꝺicatur finaliter coicari Naã ei, cui dumtaxat coicatur raõ coꝝ-

ſ cui coicatur ſpts diffrale, vi cuius abutê dicatur ſimilis coicanti in naã

Cap. 3.

Soluuntur argumenta.

Aliis diffisus, hoc ung etsibi efficacissimũ arguty obiicit D. Abarca. q ſpiritui ſ. n coicetur fraliter ex 2ª intentione Dª naã, probat quidem n esse fraliter ex 2ª intentione Filij, ri vº n esse realiter et abutê: ſ de fide é ſpiritũ ſ. nec realiter esse Filij, te habeat D ſ naq realiter ppr ſcessiõy: qº habere fraliter, l realiter naq ppr ſcessiõy, n iducit ad raõy Filii. Probat Ma: q extra casy, in quo versamur, n inuenietur exemply, in quo si coicão fralis obtinæ definitionis sufficit ad imputaõy fraly definiti, coicão realis obtinæ definitionis, n sufficiat ad realy imputaoy definiti. Rão é: ng curumq iuenit definitio cy addito, debet cy addito iuenire definity, n.n. differunt ipsis raõy obtinq, ſ ipsis magis et minus clarq explicaõy euidymæ raõis obtinæ: qº 3ª Persona exit realiter Filius accipiendo se aliter ppr ſcessiõy Naq D ſ, si 2ª é Filius, q fraliter accipit vi ſcessionis eamdy naq.

Vrget, 2 ſfrat: Spiritus ſ. é veri et realiter Persona procedens, nec non veri et realiter Deus, tametsi n fraliter ex vi ſcessionis (ut nos tuemur) ſ dumtaxat realiter et identicê accipiat ppr ſonalitatẽ et Deitatẽ: ita ille qº exit verê et realiter Filius, tametsi n fraliter, et ex vi ſcessionis, ſ se aliter et identicê accipiat Naq D ſ.

Parum timenda obtio, ut pote laborans in æquiuoco falsæ ſuppoñis. Etenim nos n requirimus, ut 2ª Persona sit fraliter Filius, q ei coicetur naã ex vi ſcessionis, ſ ut sit abutê et simpliciter Filius, q definitio Filij realis et abutê talis é, q fraliter et ex vi ſcessionis accipiat similitudinem in naã. Vnde cy Spiritus ſ. ita n accipiat, nullatenus ei iuenit raõ Filij cy n iuniat definitio generaõis realis nec simplicis, nec cy addito ſeruante definitiony, ſ cy addito destruente definitiony filij, ita q sit similis ma aliter et identicê in naã.

Propterea abutê neganda é Ma, cuius pbaõ ſuppono etiã falsy: ng nec in casu quæstionis definitio obtinæ et realis generaõis iuenit Spiritui ſ, cy talis definitio n sit, q accipiat identicê naq, ſ fraliter et ex vi ſcessionis. Deficiente a. in 2º Persona aliquo ppto constituente obtinq definitiony Filii, miy nie q deficiat realiter definity, scil raõ Filij.

Ad 2 fraq dº, in definitione Dei et Personæ Dª n claudi, q habeat hoc, l, illo modo naã et ppr ſonalitas, ſ q simplicis habeatur: ng si é

í vaalis ℈ increatæ naæ incoicabilis subsistẽa, exit verẽ ℈ realiter - Persona D^{a}, suĩ Naã sit incoicata ab alio, ut in Patre, suĩ sit coicata, ut in Filio: videlicet g^{d} modus habendi de maali se habet ad vaz Dei ℈ Personæ D^{æ} ut sic.

Vnde quemadmody male ita argũtaretur: ut sit Deus, l^{z} Persona D^{a}, de maali é, g^{d} naa ℈ personalitas habeatur pur possessory realy, vel abs g^{d} illa: g^{o} ut sit talis Persona, ilt Pater, de maali exit, g^{d} beatur Naã, D^{a} abs g possessione reali, cy n' foret Pater nisi ase habere Naz D^{i}: ita mala é hæc argũtatio: ut sit Deus ℈ Persona D^{a}, de maali é, g^{d} habeatur realiter, vel fraliter ex vi possessionis naa D^{i}: g^{o} ut sit Deus Filius de maali exit, g^{d} beatur fraliter ex vi possessionis Naã D^{æ}: n' n. foret Filius nisi ita haberet.

Dices, ℈ replicabis 1: discrimen esse, q^{a} habere pur realy possessory, vel n habere, é quid reale: nihil g^{o} muty, g^{d} 1ª Persona in quanty 1ª realiter differat ab alia, eo ipsũ, g^{d} n' sit pur possessory realy. at si utrobig eady naa beatur realiter pur possessory, quod ab una Persona habeatur fraliter, ab alia soly realiter n' é quid diuersy reale, l^{z} quid vaõis: n' g^{o} in causa esse poterit, ut pur ℈ 2^{a} Persona differat ab alia in vaõe filii realiter, l^{z} ipsi fraliter ℈ pur vaz.

Bona replica, ex cuius evolvõe fiet illustrior solutio tradita - fateor, caput esse sufficiens disiungendi realiter inter se duas res, l^{z} personas, q^{d} altera sit realiter talis pur possessory, secus altera; coterty nego esse caput unitty, cy n' soly res habita, l^{z} modus diuersus fraliter habendi sufficiat ad disiungendy realiter. Nec nouy é, defectu alicuius vaõis fralis impedire denominaty realem.

Et n' longius diuagemur, sit in exemplar ipsig Verby, g^{d} definitur D^{i} Ilarii ℈ manatio, ℈ Athanasij, vel ℈ D. Bb. cy cõi, Illectio habita pur realy emanaz ab illigente; ℈ nihilominus tt Spiritus S. habeat illectiony pur realem emanaz ab Spiratore illigente, n' i Verby nec fraliter nec realiter, g^{d} n' habet ab Spiratore fraliter ut illigente, l^{z} ut amante: g^{o} siliter &. Nec debet hic admitti recursus ad singulary opinaõz notionali illectionis, cy exitus sit Spiritty S. nec realiter esse Verby, quam pro vaõe Verbi requisiti filiaõz raone tui esse fraliter illectiony, g^{d} apud plexos male audit.

Suggerit vniuersalior instaz vnio hypostatica, quæ g^{d} n' fraliter ℈ raone sui, l^{z} realiter ℈ vaõe Verbi venit D^{i} Naz Humanitati, n' denominat Spiritty S. nec Patty realiter incarnaty, seu unitty Humanitati, denominatura utrumg si fraliter ℈ raõe sui D^{i} Naz Vniret Humanitati: g^{o} si Spiritus S. nec realiter

realiter denominatur incarnatus, eo q^{d} P^{a} Nãa n' sit reo finali tranditiuo num, nec 3ª Persona realiter denominabitur Filius, eo q^{d} exoi processionis Spiritus possiua n' sit finaliter nag, s^{z} amoy.

Hinc etg reuocari possunt n' semel repetitæ instaæ partialy actiony realiter distany, eo scilt q^{d} tendant sub ducira raõe finali; nec n' illectionis creatæ realiter distæ ab amore cuiusdy obti, q^{d} illa tendat sub raõe veri, hic a. sub raõe boni. Pluriny q^{o} refert ducira tendeã finali ad ducirg denominacy realy, psertim si' inest fundamty rebus ab cuismodi' ducritatis, q^{d} in Diuinis negari n' potest, nisi negentur duæ processiones reales, quarum altera sit prior altera.

Replicabis 2°: cy Diuina inse non modo lateant, pctendy é fundamty a creatis: s^{z} in creatis n' desinere esse realiter filius quisquis haberet ab alio per vitaly originy silitudiny in naã, le n' haberet ex 1ª intentione, et ex vi processionis, aliqum posset quis ambigere, esset, necne filius eius, a quo vitali origine pcessit, defectu 1ª intentionis coicandi silitudiny in naã ex vi processionis: q^{o} nec in Diuinis desinet 3ª Persona esse realiter filius, si' dum taxat ei deest silitudo in naã ex 1ª intentione, & ex vi processionis.

R^{o} fundamty ad discurrendy de aterna generaõe Verbi, n' debere sumi ex generaõe corporea creata, s^{z} ex illectuali & spirituali, prout q. 2. pcedit aduersus Durr. cy q^{o} pcu generaõis corporeæ n' nisi unica sit vitalis origo, si semel hæc detur, debet finaliter et ex 1^{a} intentione coicare nag. Ex quo implicat minor pcedo abute sumpta: nec ex affectu generaõis pendet, ut origo tendat ex 1^{a}, vel 2ª intentione ad coicandy nag, atg adeo vana & inutilis foret ~~cogitatio~~ dubitaõ, esse, necne filius defectu intentionis in generante.

Si verõ quæras, quid dicendy in hypothesi, vbi ex 1ª intentione origi nis creatæ n' coicaretur naã, s^{z} pprietas? R^{o}, tunc n' fore filiy, q^{d} n' due nitet definitio generaõis vitalis cuismodi actioni. Vel si mauis, resp^{o} negãdo utrumg ex hypothesi impoli; nempe n' fore filiy, q^{d} supponis ex vi generaõis n' coicari finaliter nag: simulg fore, q^{d} cy sit unica actio, n' poterat n' coicare 1° id, q^{d} pcipuy é in principio intendente sibi assimilare tuy in 1° pto. At cy processio vitalis subsitiæ illectiuæ sit duplex, é locus, ut quæ prior é, tendat 1° ad assimilandy tuy in pto 1° illectionis, & quæ posterior, in pto volitionis 2°: cy q^{d} aliunde pbaty maneat, volitiony in Diuinis pparari ad illectiony initar pprietatis ad nag, nihil miny, ut prior pcessio coicatiua illectionis sit abute & simplex generaõ, posterior v^{o} nullatenus sit generaõ.

Vltimo replicabis: in hypothesi 3ª Personæ in præcedenti realiter a-2ª, saltem modo a 1ª, fuit 3ª realiter et identicè Filius, et nihilominus in habuit tunc fraliter ex vi possessionis nag, saltem realiter et identicè: g° si nunc habet realiter saltem nag, erit realiter Filius: habere g° fraliter, vel realiter tm nag per possionem, nequit obesse, ne 3ª Persona sit saltem identicè Filius. Concessa Ila: ~~Vera~~ in via D. Th^ae, nessa cætera Ali: nego segm: ratio è, q^d in dicta hypothesi in ideo 3ª Persona fuit identicè et realiter filius, q^d haberet per possionem realiter et identicè eam, saltem q^d tunc identificaretur realiter adæquè cum Persona 2ª habente ex vi possessionis fraliter nag. At cum modo ratæ possionis 3ª Personæ ad 2ª non sit identitas realis cum Filio, hinc è, ut nec identicè sit Filius.

Quinimo retorquetur argutè: Ng si adhuc negata reali possione 3ª Personæ ad 2ª, realiter disjungitur ab illa, ut tenuit Scotus, 3ª haberet realiter et identicè nag per possionem ad 1ª: et nihilominus tunc neg identicè foret Filius, si, ut debet supponi, procederet fraliter per voluntatem, ut ex via ratæ sumitur: g° ratio cur in via D. Th^ae, foret tunc identicè Filius, in esset ex eo q^d haberet realiter nag per possionem, saltem q^d realiter identificaretur cum Filio.

Casus. Vlt.

Reliqua argumenta soluuntur.

P. Zuñiga d. 2 de Trin. fol. 134 ss^a to. D^i, quæ primus admodum placuerat, discrepare coactus è his fundamentis. 1: homo generans hominem sibi assimilat 1° filium, nedum in fra, saltem etiam in maa: at nihilominus virtus generandi in est-maa, saltem fra: g° saltem, inquit, è principium pro certo supponendum a Suarez, vi debeat virtus uniuoca sibi assimilare tm 1° et perse in ea perfectione, quæ sibi è ratio et virtus producendi.

2°: Ng esto principium illud teneat in creatis, ideo foret, q^d in creaturis quædam perfectiones sunt 1^ae et essales; quædam 2^ae et accidentales: at in Deo omnes perfectiones sunt quidditatiuæ et æquè 1^ae: g° æquè 1° coæcabuntur: et g°, inquit, in Deo virtus generandi sit illectiua; virtus q spirandi amor, inexcedibile est, ut Genitor soly intendat 1° coæquare illectiuum, vel Spirator 1° amorem, sed æquè 1° utrumq coæcabit utramq perfectionem, et omne aliud, quod dat Personæ producte, ut sit prodeat perfecte similis producenti.

Gratis dicitur tm. Suarez, et 1° principium illud recte supponitur ut probe receptum a Theologis, et expresse traditum a Theologorum Principe D. Th^a 1 p. q. 42. a. 3. initio corporis his verbis: omne producens aliquid per suam actionem, producit sibi simile, quantum ad finem quem agit, sicut homo generatus è similis generanti,

in naa Sum, cuius virtute pater potest generare. quid clarius?

Igitur ad arguty nego Ma: le n. fra et maa requirantur ad specif. fieq Sois similitudo, inficiari n possumus n a maa, s a fra esse fraliter Hominy: cy q similitudo in eo 1o intendatur, per quod differt, & specificatur a ꝙ homine, 1o debet intendi ab agente similitudo in fra: sic equus vg dicitur similis in naa equo generanti, te eo vi generatiõis n coicetur maa, s fra, q trahe hanc fit similitudo, & speciei appropriato, ad quam per se instituta e generatio.

Ad 2um, primum Ma, distinguo Mi: in Deo omnes ꝓfectiones sunt quidditatiue & aequi 1o, in actu signato, & sub raõe transcendenti ꝓfectionis simpler simplicis, scedo; in actu exercito, et sub raõe peculiari earu, ne ꝓ Mi: et distinguo similer sequens: aequi 1o coicabuntur, sub aspectu transcendenti, transeat; sub aspectu differali, nego assum. Hanc distinõem explicãa tradita e cap. 2: etenim coicari sub raõe transcendenti n sufficit, ut coicetur naa, atq adeo te spiritui S. ex vi processionis coicetur amor, in quo fralissime imbibitur ꝓfectio simpler simplex substantiua ꝓpr cõi Dae Nae, n ideo Soc ex vi processionis dicetur coicari: imo nec generici stricte loquendo, q sub aspectu quasi generico dicit ꝓpty ad Spty 1um & differale, quale n volitio: unde e quarto coicata illectioni ex vi processionis, coicatur Naa Dae, nedum sdm Spty differale, q sufficeret, s etiq adaequate intensiue, raõi ꝓfectionis simpler simplicis transcendenter imbibitae in illectione. cy ergo ad ꝓpriam ut ad Spty 1um exercens ꝓfectiony Deitatis.

In eo a. q incredibile iudicat Zuniga, fallitur ergo; protuis n. incredibile e Filiy fraliter procedere per illectu, & Spiritu S. per voluntate, ut supponit cy cõ Zuniga: & quod aequi 1o coicetur ab illectu amor, & a voluntate illectio: ng ubi n differa in raõe frali sub qua trues coicatur, nec esse debet in principio frali & proximo coicandi, cy a raõe sub qua tenduntur, principia fraliter distinguantur: ꝙ incredibile e, q aequi 1o ex vi processionis coicetur 2ae & 3ae Personae illectio & amor, & quod ergo frale coicandi sit eas illigere ergo 2ae, & ergo 3ae eas amor: ꝙ vel negare debet cy Duns 2 Personas fraliter procedere per illigere, vel debet decedere n aequi 1o coicari illectioni 3ae ex vi processionis, ac coicatur amor.

3o obiicit: Trues frales n debet assimilari principio proximo, s remoto, quale e Naa Dae: ꝙ te Spiritus S. procedat fraliter per voluntate tanquam per principiu proximu, erit, nisi aliud doceat, similis in Naa Dae ex vi processionis. Ans gobatur: ng 2am 3i, quae distinguit ꝓpriam ab ara, ergo proximum

generandi ẽ accidens, qn genitans intendat 1° assimilare sibi genitꝝ in ac cidenti, ꝙ in substãa.

Dicꝛo añs: tres frales nõ debet assimilari ꝓpõ ꝓximo ꝙ remoto, sẽ ꝓ primꝝ operetur nomine alieno, et ut instrumtꝝ remoti, ꝛcedo; sẽ nomine ꝓpꝛio, et ut causa ꝓncipalis, nego añs, et negm. Permissa dictione ad ꝓpõta proavꝝ ab ara, ꝓõe nõ ꝓterunt ꝓducere adꝓtẽ tꝝ substaly nom ne ꝓpꝛio, ꝙ ut instrumta substãe: quod ꝙ mirꝝ, stendant ad assimi landꝝ tꝝ substaly ꝓncipij remoto, in cujus virtute operantur: at cum Dꝰ voluntas, ut ꝓpõ ꝓfectissima substãa nomine ꝓpꝛio coꝛeꝛ amorꝝ, nẽ cur debeat tãm assimilari fraliter ꝓncipio remoto et radicali (si tale ꝓterit dici Dꝰ Naa) ꝙ ꝓximo et frali. Sic calor, q ꝛelatꝛ ad calorꝝ ꝓduc tꝝ operatur ut virtus ꝓxima et ꝓncipalis, sibi et nõ causæ remotæ assi milat tꝝ; ꝛelatꝛ vº ad substantiã ignis, qd operatur ut instrumtꝝ, nõ assi milat sibi tꝝ, ꝙ substantiæ, in cujus virtute, ut passim aiunt Phꝛæ, agit.

Dicꝝ Venerit P. Zumga suppositõꝝ Ex. Suarꝝ ꝛstituti Dꝫ ttiq in illo tione, et q hæc, inquit, nõ magis ꝓcedit volitiõꝝ, estque hujus radix, quã dixit, qm volitio illectiõꝝ, qua ẽ obꝝ intuitui cognitꝝ, cujus ẽ ꝓcedere in tuitiõꝝ sui. Et q ꝙ esto cognitio sit aliqñ ꝓpꝛior volitione, nõ ꝓpterea hæc, q ꝓsteꝛior, debet excludi a ꝛstituꝛe essẽ, ut ꝓt infra, quæ tt aliqñ sit ꝓsteꝛior mãa, ꝛstituit ex ipsa, et quidꝝ ꝓncipalius, essq ꝓpõta.

Non labefactatur obiectio suppositio. tt quidꝝ ita ẽ aliqñ falꝝ: ꝛo nq quæ volitio esse debet de obto ꝓcognito; nulla vº illectio ẽ de obto ꝓvolito, et in hoc ꝛsistit ꝓpꝛioꝛitas illectionis ad volitiõꝝ; quæ nõ ideo debet esse ꝓpꝛior, q tꝛit intuitiõꝝ, nõ velis ꝛelatiua esse ꝓpꝛioꝛa illectione Dei essali; qua tꝛant. q.a. dicitur in Dꝰ Essa et in motivo cognei a Deo attributa et ꝛelationes, notamus explicare ꝓpꝛioꝛitatꝝ, aut dictiõꝝ Essæ Dꝰ a sua illectione es sali, ꝙ dumtaxat ꝓfectiõꝝ increatæ illectionis: nq sicut illectio dicitur il lectus, et ꝓncipijs sui, quatenus nõ eget alio ad summq actualitatꝝ essen di: ita dicitur motivꝝ sui, quatenus sibi sufficit increata illectio, et ad ha bet summq actualitatꝝ ꝛpꝛsentandi.

Non vꝫ, ad q Rº, volitiõꝝ Dꝫ nõ ideo excludi a ꝛstituꝛe essa, q ut cum que ꝓdicatꝝ posteꝛius, ꝙ q ex fundamto inre ꝛsipiatur ut posteꝛior illectione increata ultimo ꝛstituente Dꝫ essam: quemadmodꝝ ꝛsibile nõ ideo excludi tur a ꝛstituꝛe metaphã Sõis, q sit animali posteꝛius, ꝙ sit posteꝛius rãali, q ẽ ꝓdicatꝝ detiãns animal ad quod dictatꝝ Sor.

Et quidꝝ tt cætera deessent, sufficeꝛet ꝓpꝛo veritate suppoñ factæ ex ea

optimẽ explicari Patrẽ locutionẽ, et absq; ea aegrẽ admodũ. Dr̃n. Angelicꝰ. hic q. 27. a. 2: Intelligẽdo Dm̃, inquit, ipsa substãa intelligẽtis: unde Verbũ procedens procedit ut quidã substãa subsistens, et propter hoc processio dicitur genitus et Filius; sꝯ a strazis ideo Spiritus S. nõ est Filius, nec genitus, qm̃ nõ procedit ut quidã substãa subsistens ex vi suæ formalis processionis per voluntatẽ: sꝯ hæc nõ spectat formaliter ad constitutũ Dm̃ Nãe.

Clarius q. 4. de Veritate, a. 3. ad 3m̃: Notitia, inquit, est de ratõe Verbi quasi importans essentiã Verbi: sed amor est de ratõe Verbi, nõ quasi importans ad essentiã ejus, sed quasi comitans ipsum, et ideo potest concludi, qd̃ Spiritus S. nõ sit Verbũ, sed qd̃ procedat ex Verbo, sumendo: ista Verbi est ipsissima essa Dei: sed notitia, et nõ amor, ex mẽa D. Th. pertinet ad essentiã Verbi: sꝯ notitia, et nõ amor, pertinet ad essentiã Dei. Omnia clarissimẽ ~~[illegible]~~ in 1m̃. dist. 13. q. unica. a. 3. ad 4: Nãa nõ est principium processionis Spiritus S. sub ratione Nãe, sed sub ratõe Voluntatis: et ideo sua processio nõ dicitur Nãtuitas, sed Nãtuitas a Nãa dicatur, sed si voluntas æquẽ ac intellectꝰ constituerẽt Nãã Dm̃ nõ posset subsistere D. Hæc causalitas; nõ sꝯ æquẽ ac intellectꝰ constituit.

Et ex his et similibus locis solide eruitur a D. Frassoẽ hæc theologica demonstratio: illa processio est generatio Filii, quæ propria sua vi, et ratõe sui tui formalis tratur ad coitandã nãã et essentiã principii producentis, ut est lumine Nãe notæ: atqui fide Dm̃ certum est, processionem Verbi, et nõ processionem Spiritus S. esse generationẽ Filii: sꝯ processio Verbi, et nõ processio Spiritus S, propria sua vi, et ratõe sui tui formalis tratur ad coitandã nãã et essentiã. Ergo sic: sꝯ processio Verbi propria sua vi tratur ad coitandã Dm̃ intelligere, ut processio Spiritus S ad Dm̃ velle: sꝯ Dm̃ intelligere, et nõ Dm̃ velle est genere et formaliter essentia Dei.

Hinc tandẽ elicitur brevis et efficax reliquarũ opinionũ impugnatio. Nã vel nobiscũ sentiunt in suppositione constitutionis Dm̃ essentiæ per intellectũ esse tale, vel dissident: si sentiunt in suppõe, ea sola sufficit, ut ꝺ una reddatur rãõ, cur una processio præ alia sit generatio, quin opus sit ad præsentes causales duarũve; si dissident, altro se implicant gravissimis difficultatibus, a quibus possunt expediri, si is Theologorũ cum D. Th. [quæ in re dogmatica professi debet] adhærulaverint.

Atq; hæc sufficiant pro difficili quæstione, quæ simul cum duabus primis potest adaptari literæ Magistri in 1m̃. d. 13. ad ea verba, inter generationẽ Filii, et processionẽ Spiritus S. dum hic versamur, discernere non valemus.

Quæstio. 8.

An Processiones D. Trinitatis sint realiter in absoluto, vel relatiuo?

Casp. 1. D. Trinitas adæquatè in relatiuo.

Ita Exp. Suarez l. 6. de Trin. c. 2. n. 5. ubi ait esse communem Theologorum sit. pro qua citat Bonau. 3. Dur, Aegid. Gabr. Scoty, Argent, Ferr. Cajet, et Torres, nec n. D. Th. 3, qui 1. p. q. 41. a. 2. ad 2. refert, et approbat sit Magistri in 1. Dist. 26. ita aientes, generatio et Natiuitas aliis nominibus sunt Paternitas, et Filiatio, ad quæ verba hæc quæstio adaptanda. Suffragantur ipsemet P. P. Mol. et Val. apud Zuñig q. 11. accedunt Arriaga Suarez, Smysingius Scotista, et Quiros d. 41. sec. 2 aduersus Ioannem a S. Th. q. 11. a. 5. n. 3, vbi ait esse communem Thomistarum asserentium, processiones actiuas realiter, et adæquatè distare in illigeu et Velle, notatis relationibus. Idem tenent ex nostris Arrub. Granad. Mæurac. Ganuer. et accerrimus Vazq. d. 111. cap. 3., et pro virili Fasolus q. 41. a. 2. dub. 2, nec n. Ill. Godoy d. 11. 5. 5. liz et utraque videantur loqui cum modificatæ in formis adnotandis.

Probatur contra dicta ex Dur. et Scoto hoc syllogo: Illectio D. (Cely dic de Voluntate) é cois oibus Personis: S. generatio Verbi n é cois oibus Personis, alias eis generarent: ꝙ generatio Verbi nè D. Illectio. Very hæc ita argui dr instatur in proa generatiua, sicut hæc distat in Illectione ꝰ nris, sicut in Illectu ꝰ Scoty, sicut in Naa ꝰ Dur: Illectio n. é cois oibus Personis, quinc sit proa generatiua, aliqn eis generarent: ꝙ proa generatiua n é Illectio.

Si asseramus, in qualibet Persona esse proq generatiuq, qn quælibet prosit generare defectu Paternitatis notatæ ad denominaq potentis generare; dicent similiter aduersarij, in qualibet Persona D. dari generaq, qn quælibet generet, defectu Paternitatis notatæ ad denominaq generantis: ng si é separabilis proa a subto potente, cur n erit separabilis generatio a subto generante?

Disparitas cois nrorq é, q essa proe n é prosse, sicut essa actionis é agere. Very si id illigatur in recto, falsq é: ng sicut essa proe n é prosse ut quod, et in recto, s esse id quo aliud potest; sta essa actionis n é agere ut quod, s esse id, quo agens agit. Si vero illigatur in abstracto, redit instaa: ng quemadmodu de essa actionis é, redditiue subto actualiter agens, sta de essa proe é, redditiue subto actualiter potens agere: ꝙ si nihilominus potest esse proa generatiua in subto incapaci denominatis potentis actualiter generare, cur n potest esse generatio actualis in subto incapaci denominatis actualiter generantis?

Pro solidiori disparitate, suppono doctrinã passim receptã a Phis, vi delicet, quõd diuidi in proximã, et remotã, qñ unquã actio in proximã, et remotã diuidatur. Cuius rão è, q̃ nomine potentiæ, et potest illi vitus insecã strenuus ut cumq̃ tuy, et ut strenuus tuy ex oibus conditionibus ut educat. Sic voluntas dicitur quõd amandi, quã insecè sinet amorẽ, qñ dicãtur proximè expedita, donec detur cognitio, et objectæ applicão, et defectus utriusque ñ auferat a voluntate virtutẽ insecã, i. demtarat expeditionem amandi. At si ab actione, unione, aliisve modis auferat expeditionem proximã denominationis actualis, illico auferet quidditatẽ illorũ, quæ sita est in ultimã actualitate et detrãõe.

Hoc supposito, sese offert disparitas: nã ex essã quõd generatiuæ, si sit expeditio proximã ad generandũ, potest desiderari aliquid rão nra posterius, ut detur eiusmodi expeditio, et subq̃ dicantur proximè potens generare, ob cuius defectũ tametsi Filius gaudeat illectione, seu tota virtute insecã generatiua, negatur denominari simpliciter potens generare; at cum essã generatiõis sit ultima actualitas generandi, ñ secus ac unionis relatæ ad extrema: sicut negatur expectari aliquid posterius unione, ut actu uniantur extrema: ita nec aliquid posterius generatiõe, ut actu detur denominatio generantis. Atqui Paternitas, sicut et religua relatiua, i. quid rationis nrã posterius ad illectionẽ Ipsius Dei: q̃si in hac existent generatio, adæquatè existent pro priori denominatiõ generantis, qñ ad id desideraretur Paternitas, quæ i. pro posteriori ad illectionẽ essaly.

Et hinc fraterq̃ argumty: generatio è ultima detrãtio, et actualitas qua generans generat; i. illectio essalis ñ i. hæc ultima actualitas, et detrãtio, qua Pater generat: q̃ ñ i. generatio. Probo Mi: ultima actualitas, et detrãtio, qua generans generat, negatur esse pro priori ad passũ generans, nisi etiã sit pro priori unio ad extrema, vel actio ad agens: i. illectio essalis è in aliquo priori virtuali ad Paternitatẽ: prius n. concipitur Deus illigens, qm Pater: ñ q̃ illectio essalis è ultima detrãtio, actualitas, qua qua generat Pater.

Dices: si generatio sit ultima actualitas, et detractio alicuius, in quo est, ñ tm è de recepto generantis esse ultimũ detractũ et actualitatẽ eius, in quo est: si q̃ illectio essalis prout in Filio, ñ sit ultima detrãtio generandi, non potest dicinet esse generatio, si prout in Patre sit ultima detratio. Probãtur 2: in 1s adstruente duas unionẽs pro Ipposito, si quæuis sit ultima actualitas, ut extrema denominentur unita, ñ quæuis utrig extremo posset de

denominaq unitꝫ, ꝫ vnio maꝺ denominat eq unitq fiꝺ, & vnio fiꝺ hãc unitq maꝺ. Melius ꝛo ꝓtest ꝓbari in actione generatiua fiꝺ, quæ ltꝛ recipiatur in maa, n eq denominat generanꝫ, ob subtꝫ in capacitatꝫ: ꝙ lt illectio essalis sit generaõ, n denominabit Filiꝫ generantꝫ, raõe in capacitatis.

R, eo vt huius argũti cõs me n tendere, q generaõ sit ultima actu alitas denominaõis generantis oĩs, in quo é, ut recte ꝓbatur generaõe recepta in maa, ꝫ tendo debere esse ultimꝫ actualitatꝫ, simul ac est, idest n posse expectari aliquid posterius generaõe, ut detur denominaõ generantis. Etenim eq essã generaõis sit denominare, quemadmodꝫ nequit expectari notatꝫ posterius generaõe, ut hæc sit eq sua essa, ita nec ut denominet. Id quæ exꝑssius met exemplis liquet: ng isto ꝓmittatur duplex unio ad ꝓpositũ hoĩ, nihilominus simul ac sunt, n possunt n ꝓbere denominaq unitꝫ subto, cui insunt; nec actio generatiua fiꝺ ꝓtest esse, q simul ac est, denominet agens.

Ad ꝓr instaq exempli familiaris aduersarii: aunt. n. sé se habere Paternitatꝫ ad illectionẽ, ut sit generatio, sicuti se habet cognitio ad actionẽ voluntatis, ut sit ꝓductio amoris: ng sicut hæc n attribuitur per cognitionẽ, quæ dumtaxat notatur, ut amor vitaliter ꝓducatur, ita illectio n attribuitur intrinsece ꝑr Paternitatꝫ, ut sit generaõ actiua, ꝫ dumtaxat ꝺno tat, ut verbꝫ ꝓducatur. Atqui si ꝓsset illiꝯ actio amoris egrediens a voluntate ꝓ priori ad cognꝫ, a qua ducio daretur vitaliter ꝓductus amor: ꝙ si semel tota essã generaõis verbi staret in illectione, quæ é ꝓ priori ad Paternitatꝫ, nãq daretur ꝓductꝫ verbꝫ ꝓ priori ad Paternitatꝫ. Dicere a. Paternitatꝫ requiri ad realẽ distinctionẽ inter ꝓducens, & ꝓductꝫ, q inde é, ac dicere, Paternitatꝫ n esse ꝑr notatꝫ ꝓductionis verbi, ꝫ generaonẽ ꝙsq, et id quo finalissimẽ attribuitur Pater in esse generantis.

Replicabis adhuc: n magis é de ꝺcepto generaõis tribuere denominationem generantis in signo, in quo est, q vnioni denominaq unitꝫ: ꝫ ꝓtest daxi vnio, q tribuat denominaq unitꝫ ꝓ signo, in quo é: ꝙ. Probatur Minor: in opinione mihi ꝓbabiliori identificante eductionẽ fiꝺ cꝫ unione, datur eductio & vnio ꝓ priori ad fiq: et nihilominus ꝓ priori ad fiq nequit daxi denominaõ fiꝺ unitꝺ: ꝙ in aliquo priori illiꝯtur tota entitas vnionis ad q denominaõe unitꝫ. Si dixeris, id accidere in eductione, q ibi coexistunt duo munera, sufficit exerceri alterutꝫ ꝓ signo, in quo est ultima actualitas, q opus sit exerceri utrumq; facile inde aperitur eiusdẽ aduersa-

aduersarii, qui passiue dicunt, exercere pro priori ad Paternitatem denominatq illigentis, ut ñ exerceatur denominatio generantis, donec adueniat pro posteriori Paternitas.

Propterea ad argumtu Secundæ Ma, negs Ri: ad cuius probatiõ negs supposita Maioris, videlicet dari eductionẽ & unionẽ pro priori ad tertiu. Nam docui in Phia, nec eductio potest seipsi prior tro prioritate in quo realis, cu nullus actus realis, seu illectus possit seipsum exercere actionẽ sine tro; nec potest esse prior prioritate aliquo reali, cu tunc ñ sit ab actione, sed a causa: nec haec prius se detrahat ad actionẽ, et posterius ad tertiu, sed una et simplici: sima detratõe simul ponit utrumq.

Quando a. ab Aa. actio dicitur prior tro, accipiendi sunt de priori. tate in subsistendi sequentia, quatenus bene valet, ideo, tanqm actualis sufficienti, ergo est hic tunc, q. ergo est haec actio, quin valeat, ideo ergo est haec actio, q. ergo est hic tunc. Vera cu haec prioritas possit sit cu simultate naturæ & causalitatis, ob eam ñ potest doctrinæ traditæ. Sic dicimus, ñ ideo Petrus esse bos, q. sit animal, sed potius ideo esse animal, q. sit homo. Sic dicitur, ñ ideo Petrus habet arbitrium, q. habet habitus, sed contrario, ideo habitus habet, q. habet, et detrahat arbitrium, tamet si pro nullo signo sit prior habitus, et detratio arbitrii, qm habitus. Similiter pro eodẽ signo, in quo datur eductio, et principium denominatum producens, et tunc producibile, et materia principii seq, et forma unita matẽ; adeo q. si passiuitas unionis teneat, potius adueniens possit pro eodẽ signo, quo Deus est illigens, et amans se bene ipsi generantq, et spirantq.

Dices: in 2a asserente Paternitatem ri oriri virtualiter a Natiuitate, sequitur, infringi hactenus facta argumta, cu in nullo signo ipsi patiatur Deus, in quo ri sit Pater, qui ab illectione aequi denominabitur illigens, et generans. Vera cu 2a cõis stet pro egressu virtuali ori ipsi relationis absentia, semper in sua vi erit argumta, ipsarum aduersus Thoas. Praeterqm q. negari ñ potest ipsum ipsi Deum amantq, qm spirantq: q. salua spiratõ actiua ñ potest minus adesse in voluntate D.

Cap. 7s.

Aliis rationibus firmatur Conclusio.

Et ut amplius tradita doctrina solidetur, dicendo generatq actumq Verbi ri solum esse ultimq actualitatem pro signo, in quo e, ut probatq manet, verumetiq debere esse ultimq actualitatem eius in quo e, et negari ri in illectione, quae e in Filio, et Spiritu S, sed dumtaxat in Paternitate posse ponitura.

lt ꝓbo utorquendo ꝓpositaꝫ Maꝺ 1ª: ideo n. hæc nõ denominatur generans ab actione viuentis, quę reuꝑit, qꝺ eq nõ habeat vitali modo, sed Meri ꝓssiui: at si generaõ Verbi adæqtẽ ꝯsistent in illectione, Verbꝫ vitali modo habent generaoꝫ, cꝫ habeat vitali modo illectionẽ, ꝑter quę viuit: ꝯ negnit generaõ Verbi esse in Filio, gñ denominet.

Reꝫ hinc iste apparet raõ, cur in Verbo Dei detur capacitas ad totꝫ entitatẽ ꝯpositi generatiuæ, cꝫ incapacitate ad denominaoꝫ potentis generare, et nõ ꝯsistit esse capacitas ad totꝫ entitatẽ generaõis, cꝫ incapacitate ad denominaoꝫ generantis. Videlicet: qª ut subtꝫ capax entitatis ꝯpositi, sit in capax effus finalis ipsiusmet ꝯpositi vitalis, sufficit ne ꝯsistit habere vitali modo actionẽ ꝯpositi vitalis: cꝫ n. posse, sui ꝑximè, sui remotè sit ꝑpter agere, cui repugnat agere modo vitali, necessꝫ è repugnet posse vitaliter: cꝫ ꝯ repugnet Filio venire ꝑter Paternitatẽ, nullatenus denominabitur potens generare, tametsi habeat in se totꝫ entitatẽ ꝯpositi generatiuæ; at cꝫ Filius viuat ꝑter illectionẽ, si semel in hac adæqtẽ sibi ret generaõ, debent denominari finaliter generans, et a fortiori potens generare.

Explicatur: si Humanitas Xti D. denominaretur illigens ab illectione increata, pariter denominaretur potens illigere ab illectu Dei: et ideo ab hoc negat denominari, qꝺ repugnet Humanitati habere vitali modo illectionẽ increatꝫ. Similiter, si maa 1ª haberet actuẽ generaoꝫ ignis, ꝓsset denominari potens generare a sua igni sibi unita: ꝯ semel sibi tributa adæqtẽ actione generatiua Verbi ꝑter illectionẽ, vitari nõ potest in Filio denominaõ generantis, et potentis generare.

Vltimũ arguitur theologicè: Dª illectio notans obliquo Paternitatẽ nõ disquitur realiter a Filio: ꝯ ortus actuũ, seu generaõ disquitur realiter a Filio: ꝯ ortus actuũ nõ è Dª illectio notans de obliquo Paternitatem: Ergꝺ è legitima: Minor passim conceditur ab aduersariis. Maior ꝓbo: si ꝓ dicta ꝓpõ Maior foret falsa, foret etiã falsa hæc illi æquiualens: illectio Patris nõ disquitur realiter a Filio: ng illectio notans Paternitatem è finalissimè illectio Patris: atqui hæc ꝓpõ æquiualens è ꝑ se vera, siquidẽ eius contradictoria, nempe illectio Patris disquitur realiter a Filio, vel Filiabus, est nõ minus erronea, qm hæc: Deitas Patris disquitur realiter a Filio, vel Filiabus: ꝯ prima Maior ꝓpõ è vera.

Raõ apriori è, qꝺ sui dicatur illectio Patris, sui illectio notans Paternitatẽ, dumtaxat importatur in recto illectio Dei, quæ, ut pote adæqtẽ identi

identificata cũ Filio, nõ potest fundare veritatẽ negatiuæ ꝓpõis: 2º si generatio esset adæquate in illectione, nõ posset generatio actiua distingui realiter a Filio, 2º quo plexiq; aduersarium repugnant.

Dem. arguitur ad hoim: sicut solius Filii est generari, ita solius Patris generare: sed hoc nõ obstante, generatio actiua ꝑ vos adæquate esset in illectione, dumtaxat notata Paternitate: ergo et generatio passiua debet, 2º quo asseritis, adæquate esse in illectione, dumtaxat Filiatione notata. Probo cõsequẽs, et apparitate rationis, et qd ꝑ vos satis explicatur, quatenus possit origo actiua esse essaliter notionalis, tamet si dumtaxat de obliquo notet notionẽ Paternitatis: pariter ꝙ possit explicari, quatenus origo passiua foret essaliter notionalis, tametsi dumtaxat de obliquo notaret notionẽ Filiationis.

Vel aliter, qd origo passiua est fralissimẽ id, ꝑ quod Filius constituitur ut procedens a Patre, nõ constat ꝑ vos in illectione, sed in Filiatione rationẽ sui fralissimẽ producta: sed cuiꝙ origo actiua est fralissimẽ id, ꝑ quod ꝑsõa cuiꝙ constituitur ut producens aliud a se: ergo vel hæc debet esse in Paternitate, vel passiua origo poterat esse in illectione.

Cap. 3.

Firmatur tertius nra conclusio ex impugnatione 11ª mediæ constituentis generationem ex intellectione, et Paternitate.

Sine Paternitate se habeat magis, l. minus principaliter, dummodo essaliter oriatur generatio ex utroq;, ut uelle uidetur post Fassoly Ill. Godoy, qd 11ª ad id potissimũ inuenta, ut prima argumenta eludat: cũ n. ꝑter illectionem essaliq; insecẽ desideretur Paternitas ꝓpria generatiue adæquate, nec illectio quatenus in Deo, nec prout in Filio exit ultima actualitas, defectu alterius ꝑti constituentis essentiã generationis: quemadmodũ nec aïal prout in equo constituit adhuc partialiter hoim, defectu raõnalis, nec raõnale prout in Angelo, defectu aïalis.

Ratio apriori huius mediæ opinionis hæc esse potest: nã generatio actiua nõ est minus essaliter notionalis, quã intellectualis: sed qd essaliter est notionalis, nequit adæquate esse in illectione essali, sola notata Paternitate, ut 2º hoc ostendimus: ergo qd essaliter est intellectualis, nequit adæquate esse in notione Paternitatis, sola notata illectione essali, ut aduersus nros tendunt hoc: debet ergo adæquate oriri ex utroq;, ut liquet exemplo hois insecẽ constituti ex aïali et raõnali; qd et essaliter sentimus, et discurrimus. Hæc opinio ut sic explicata expeditior uidetur ad soluenda argumenta, ꝙ certum sit, ut exponit Fassoly loco citato; origo actiua adæquate in recto oriatur

ex illatione ꝺ Paternitate, lt ex hac minus principaliter: ita n. quadrat exemply boi, quo uti nequit Godoy, dumtaxat de obliquo inferentes Paternitatẽ, ex homo æquũ in recto claudat vaale ꝺ arial. Præterea ꝺ negm te neat hæc opinio, ꝑ aliter debet asserere, ꝑ assimq generaq in ꝺeo ꝺistinguẽ ex illatione ꝺ Filiaõe; atq adeo in adæqtẽ tm distinguẽ generaq actiuq a passiua.

Very re attentus inspecta, nec ab obiectis difficultatibus ꝑmotus se ex pedit hæc opinio, et alijs ꝑtera se implicat; ꝺ, quod determinat, nec negm sexual. sic arguitur: Pater æternus n̄ aliter Filiũ respicit, qm̃ gignendo: ꝙ ratio gignendi ẽ raõ referendi. Atqui raõ referendi, seu relatio Patris adæqtẽ distinguit in Paternitate: ꝙ raõ generandi, seu actiua generaõ. Pater Fassolus ubi supra nº 8 respondet, raoq generandi n̄ esse fraliter, i tm ꝺ suppositiue raõq referendi: q̃ sua in creatis, inquit, sua in ꝺiuinis, relatio aliquis ad aliud debet supponere actionẽ tangm raoq ꝑxima fundandi relatiõ.

Quæ solutio sibi n̄ stat: ng id quod supponit aliud tangm raoq ꝑxima fundandi, nec ꝑtialiter debet illud distinguere, ꝑsertim in recto: i ꝑtes relatio Paternitati, sua in creatis, sua in ꝺiuinis, supponit generaq tangm raoq ꝑxima fundandi: ꝙ relatio Paternitatis nec ꝑtialiter debet distinguere generaq. Nec ꝺici potest supponere ꝑtialiter tota generaq; ex generaõ ꝑtialis, seu pars generationis n̄ sit simpler generaõ, nec simpler raõ fundandi relationis Paternitati, sicut pars bouis nec ẽ simpler bouis, nec raõ fundandi relationis similitudinis ex alio bouis. Rursus ꝑ vos hæc causalis ẽ vera: q̃ generat, refertur: ꝙ ꝑxima ẽ suppositus generans, qm referri: ꝙ ꝑxima qm illigatur relatio ad Filiũ, debet ꝑ vos illigi totus actus 2ª generandi: ꝙ nec ꝑtialiter potest distingui generaõ Paternitate.

Dª solutio ẽ falsa: ng apud multos theologos relatio realis ꝑducentis ad ꝑductũ, ẽ fralissimẽ ipsa ꝑductio, seu influxus principij in tum motum: remoto igitur motu (loquitur D. Th. q. 41. ar. ad 2) actio nihil ali ud importat, qm ordinis, seu relationis originis, Vnde ex in ꝺiuinis n̄ sit motus, actio personalis ꝑducentis Personã, nihil aliud ẽ, qm habitudo principij ad Personã, quæ ẽ a Principio, quæ quidẽ habitudines (ꝺicit Angelicus ꝺ) sunt ipsæ relationes, l. notiones; ꝙ in ora ꝺ. Th. ª illa causalis, q̃ generat, refertur, nequit esse vera in rigore, ꝺ ꝑ resultantiã rei dictæ: nec aliq̃ sensus habere potest, qm̃ in raõe definitionis, ꝺ definitũ, uti dicitur, q̃ est bouis, ẽ arial vaale, ita, q̃ generat Pater, refertur ad Filiũ.

Raõ appositionis ẽ: ng ex relatio principij ad Personã, quæ fluit a principio, n̄ sit quædã raõ superior relationi ut sic tribus Personis cõi, nec-

índifferens drahi ad relaõ vniõis, vbicaõis &c, s̄ talis relatio, ut contracta ad speciē actiõis, n̄ possit potentiā dici ab actione, vel ad hanc subsequi, qm actio, prout tracta ad existentiam, dicit, aut subsequi ad existam, vel aial, prout tracta ad raãle, dicit, aut subsequi ad hoēm.

Praeterea haec opinio media arguenta n̄ vitat: nq q^do duo inter se ita opparantur, ut alterum posito, sit adhuc índiffra, & posito altero, sit detraõ, in hoc prae illo debet sistiri raõ adaegra detrandi, t ut detrat, supponat aliud: at qui posita illectione essali, datur índifferentia, & posita relaõe Paternitatis, datur detraõ ad generandy: g^r in hac debet adaegrē sistere ultima detratio generandi.

Maior liquet inductione modorum, qui nec partialiter surgunt ex prin cipiis, a quibus fluunt, t ea supponant: liquet etiã ad hoēm; nq te Paternitas, ut sit relaõ talis, sequirat illectionē essaly, n̄ hilominus in raõe relaõis nec partialiter surgit ex illectione essali. Similiter g^r &c. Nec video qua sequentia possit impugnari hoc, Paternitaty fraliter ex absoluto & relatiuo sistituens, si semel actiua generae ex utroq; surgat, aente D. Th^s ubi supra a 2. ad 2, actiones notionales solum mody significandi tm differre a relaõibus Personarum, in re. a. esse dicit,

Demy raõ dubitandi n̄ surgit, quae adhuc potest instaxi: nam Paternitas, prout est pars talis generaõ, debet oriri a principio illectiuo, ut talis, ut Verbum D̄i sit adaegtē a D^a Naa, ut perfectissimē illectiua: g^r in Paternitate, prout stractista virtualiter ab illectione, debet inueniri, & quod sit fraliter illectiua, & notionalis. Hoc discrimine, q^d ita é notio, ut n̄ sit aliud predicaty fralius participans raoy notionis, quq Paternitas; at ita é illectualis, ut magis participet illectualitaty illectiõ essali. Quo circa vel neganda é Maior, vel ita distinguenda: generatio actiua n̄ minus essaliter é illectualis, qm notionalis, sumpta illectualitate stricte pro repraesentaõe fralis obi, nego; sumpta late prout sumit actioni coincatiuae illectionis, specici impressae, vel illectuali habituy, Deo do Ma, & ressa Mi, nego consequ^m

Cap. vlt.

Soluuntur argumenta Thomistarum.

Principium ita habet: Verbum D̄i n̄ procedit nisi ut tuus illius actionis, per quq procedit: s̄ per se, & essaliter procedit ut tuus cognitionis: g^r per se et essaliter procedit per cognitionē. Distinguo Mi: procedit ut tuus cognitus, se habens ut instar vie, & ultimae detractionis ad tuy, nego; instar principii quo

seu virtutis ultimo derivatæ per actionẽ Paternitatis, nego Mi, & sub eadẽ distinctione negm.

Ad obiecta, & replicabis: Verbum Dei realiter procedit ut terminus dictionis se habentis instar virtutis, & actionis: ergo dictum formalissimè est intellectio: & procedit realiter ut terminus intellectionis se habentis instar actionis. Probatur Mi: 2° dictum verbi interni formalissimè est interna locutio: ergo locutio interna formalissimè est intellectio: ergo et dictum. Tum: dictum, & locutio interna est formalissimè attentio, cogitatio, seu apprehensio obiecti: at attentio obiecti est formalissimè intellectio: ergo et locutio. Tertio probatur ex Godoy: dictum, seu locutio interna est actus per quem intellectus actuatur ut talis: ergo est formaliter intellectio. Probat negm: quia nisi foret, posset talis actus specificare propriã adæquatã differentiã ab intellectuã ut tali, ni secundum actualitatem, quia ni est formaliter intellectio, specificat propriã adæquatã differentiã ab intellectu ut tali: ergo vel dictum est formaliter intellectio, vel ni est actus proprie intellectuæ ut talis.

Ad argumenta dicenda Ma, nego Mi: ad utramq; probationem dispari Mi: locutio interna sui ad se est formaliter cogitatio, attentio, aut apprehensio, transeundo sui ad aliud, subdistinguo: est cogitatio, & apprehensio per se suppositum, & in fieri, nego; formaliter, & in facto esse, nego. Ad 3am probationem dispari Ans: est actus potentiæ intellectuæ in fieri, & instar viæ, & actuationis tendentiæ, nego; in facto esse, & instar terminationis, nego Ans, & sub eadẽ distinctione negm. Reducuntur probationem nego causalitatem: ni enim volitio ideo specificat aliquid propriã, quia ni sit formaliter intellectio, quia nec est formaliter, nec virtualiter intellectio; actiones & termini ad eandem formalissimè propriã spectant. Sic calefactio, & calor, frigefactio, & frigus, cæteræq; productiones termini distincti spectant ad eandem propriã, licet aliquando vocis inopia, vocetur intellectio intellectionis productio, quæ proprius intelligefactio dici deberet.

Et quidem argumentum Godoy instatur in ipso Verbo Dei, quia per actionem est generatio paterni intellectus qua talis, & nihilominus ni est actionem intellectio, ex propria imago, et termini intellectionis; per ea generatio actuans ni sit formaliter intellectio formalis, & terminatio intellectionis, erit operatio intellectus Paterni qua talis.

Ad 3um obiectum. Saltim quoad Verbum Dei procedit ut terminus cognitionis se habentis instar virtutis generativæ: ergo & instar generationis. Probatur negm: tum quia virtus quo actualior, & magis distincta, eo perfectior: tum quia sic debet disparari virtus intellectiua ad intellectionem, sicut virtus generativa ad generationem: sed quia virtus intellectiua est Dei, sic disparatur ad intellectionem, ut sit formalissimè ipsa intellectio: ergo & virtus generativa quia Dei, sic debet disparari ad generationem, ut sit ipsamet generatio

Questo Anti, nego Cons.m: ad cuius 1.m probo ex dicto: si virtus Dei sit proxima, et expedita, Credo; si sit inexpedita Dei sui, nego. Ad 2.m probo Ma: sicut virtus generatiua ut proxime expedita, transeat; ut remota, nego Ma, et Cessa Mi, dicto Cons: ut sit ipsamet generatio Virtus generatiua sicut proxime expedita, Credo; sicut remota, nego Consm. Et ex: si virtus generatiua existat in Electione, nihilominus in Dei proxime expedita importat x.a oem Paternitatis: cuique Paternitas sit ultima actualitas ad Filium, et ex Consequenti generato, sequitur virtutem generatiuam in Dei proxime expedita importare generatum, in quo conuenit cum proa Dei Electiua, quae ut prote expeditissima Dei sui, debet importare Electionem.

Cur.a. Virtus Dei Electiua prae generatiua sit Dei sui proxime expedita, in causa e, quia Electiua sit eorum, et essaliter abeta; ut vero generatiua, sit notionalis, et solius Patris; quare mirum nie, quia ut Electiua prae generatiua habeat Dei sui summam actualitatem. Et quidem nimium prohibet paritas: nam x.a oem Virtus Dei Electiua sit e sua Electio actiua, seu Electio Eligens, ut cum sit suamet Electio passiua, seu Electio essaliter electa: at virtus generatiua non sit e x.a aduentionis actiua generatio, ut cum sit generato passiua, seu terminus: p.o ut virtus Electiua sit sua Electio, non propterea virtus generatiua esse debet sua actiua generatio, adeo eo quia simul ac e virtus Electiua nulli predicatum se posteriorem desiderat ad sui actualitatem, ut proa generatiua desiderat Paternitatem se posteriorem.

Nec dicas, cum Electionem desiderare Filium se posteriorem ut denominet Eligentem. Nam Electio essalis vel dumtaxat e ultima actualitas Eligendi Deum ut Deum, quatenus e Electio Eligens; vel si ut talis e cum ultima actualitas Eligendi denominatiue Deum ut Trinum, non e prior in quo, ut talis Trinitate, cum in eodem signo, in quo Deus Eligit, tota Trinitas Eligatur, et ut virtus generatiua sit prior a quo, sub qua ratione non e ultima determinatio generandi.

4 obicies: quia virtus generatiua in Dei proxime expeditae importet prae Electiua Paternitatem, probat quidem unum prae alia de obliquo dicere Paternitatem, non vero quia in recto non sit eadem met virtus Electiua et generatiua: p.o quia in Dei actu generantis virtus generatiua nonbet Paternitatem, sicuti in Dei Eligentis, probabit quidem generatos actualem prae Electione de obliquo importare Paternitatem, non vero quia in recto, non sit eidem finalissime Electio et generatio.

Nego 2 segm: dispanitas é, q̃ ultra existẽ virtutẽ sufficientẽ ad agendũ, quandoq̃ requiritur 2 dittio aliqua, ut virtus agat: at ultra actionẽ, quæ é ultima dctrão agendi, requiri 2 dittionẽ, ut ipsa agere ágat, ñ sensus dissonat a Phia, ac si diceres requiri 2 dittionẽ aliquã, ꝙ ipsa unire uniat, ipsaq̃ 2 burere 2 burat: quo cæca tamẽ in Paternitas se habeat velut 2 dittio ad denominaõs ꝓdẽ generatiuæ; ꝙm uerõ denom naõs generantis, se debet habere in recto, et ut rao finalis generandi.

Præterea arguũtatur Godoy: Respectus ad obtũ ut cognitũ é finalissimi idẽ in recto cũ respectu ad Verbũ ut tũ ꝓductũ: sꝫ respectus ad obtũ ut cognitũ é finalissimẽ cognitio, & respectus ad Verbũ ut ꝓductum é dictio, seu generaõ: ꝫ generaõ, & cognitio sunt in recto finalissimẽ idẽ. Maiorꝫ ꝓbat: eatenus ñ forent idẽ in recto, quatenus una, eadẽq̃ actio ñ ꝓsset respicere tres dictos: sꝫ ꝓssunt respici ab eadẽ actione, q̃ 3o tres; uti in ꝓsenti, ordinatè se habent: sic eadẽ intentionalis actio, seu Dei visio tratur 1o ad Deũ, et 2o ad creaturas: sic eadẽ actio ꝓbysica generatiua essentiæ, tratur 2o ad ꝓpietatẽ, rao ordinis inter tres 1um et 2um: ꝫ et illectio, & generaõ respiciãt tres virtualiter dictos, ꝓsternũt nihilominus in recto virtualiter identificari.

Dñs Ma: si utrq̃ respectus æqualiter, et rabẽ sui sit ultima dctrão ad dictos tres, tranciat; si ñ sit, nego Ma. Ad cuius ꝓbaõꝫ nego Cauraly Maiorẽ. Optimè n. ꝓsset eadẽ actio esse respectus ad tres dictos, si semel ac existit talis actio, existeret ultima dctrão, seu denominaõ ꝓducti: Cæ tres sui tres ordinatè se habeant, sui disparatè, nungñ ꝓsternit eadẽ actio esse dctratio ad utrumq̃, si ꝓpter entitatẽ talis actionis ultra desideretur aliquid ꝓsternũs ad existẽ alterutrũs tri.

Idq̃ liquet in exemplis obiectis: nq idem eadẽmet visio beata é intentionalis actio ad Deũ, & creaturas, q̃s simul ac é visionis entitas denominatur Deus visus, nec in creaturæ in ipso visæ, qñ ꝓmus sit visio ꝓut tracta ad Deũ, qm ad creaturas. Non n. é idẽ (ut falso suppponebatur) Deũ esse obtũ 1um, & creaturas 2um, ac Deũ ꝓmus videri, qm creaturas, sꝫ dicitur Deus esse obtũ motiuũ, et creaturas tratiuũ, idest ita videri ꝓpter Deũ, q̃ in eodẽ signo rationis ꝓagitur.

Extravio q̃ ꝓmus ꝓximitate naturæ ꝓducitur ellã aquæ ũg, qm ꝓpietas frigiditatis, impossibile é eadẽ actione ꝓduci utrumq̃, aliqñ ꝺomitanter se haberent, nec dimanaret ꝓpietas ab ellã, nec subsistãt aquæ exvi 1æ actionis ꝓsset desinere, destructa frigiditate, quæ sua repugnat.

& quidq; apprehensio, et vlcio, nec ñ amor, & cognitio sunt trã inter se subordinatã, gñ hactenus vllus dixerit eadẽ reali actione ꝓduci: tm ꝙ habeãt subordinãõ trorũ ab actionũ identitate, q̃ ꝓtinus obstit: Et ꝙ in Verbo D̃o ut trõ ꝓducto, et ut obto cognito, quæ dq; sit subordinãõ, quatenus ideo ꝓducũtur, q̃ cognoscũtur, ñ ꝓpterea debet dari actionũ identitas fralis, s̃ extrariã, ꝙ ꝓprias i Verbo a Deo cognosci, qm ad ꝓduci, actio tracta ad obtũ ut cognitũ, seu cognitio, debet virtualiter dsgui a dictione tracta ad Verbũ; atq; id de ꝓductione ꝓpassiua, seu Filiatione ñ negant aduersarij: et ꝓxitas illectionũ, aut nihil, aut utrũq; ꝓbabit.

Quando a. Eccliæ PP. docent, Patrẽ illigendo ꝓducere Verbũ, & ꝓducendo illigere, nolunt illectionẽ esse ꝓductionẽ ꝓprq, aliogñ Deus, et quælibet Persona D̃i illigendo ꝓduceret, s̃ duntaxat illectionẽ ꝓnout in Patre esse primũ et ultimo distatq, ut media Paternitate, velut ultima distatione ꝓducendo tm, coïret illectionẽ. Siliter debet accipi, q̃ dicũ solet, Patrẽ se ipm, & ora in Verbo cognoscere, quatenus ex vi ꝓductionis Pater coïcat illectionẽ essalẽ, vi cuius se, & ora cognoscit; Cq a. ut Spirator ñ coïret ex vi ꝓductionis illectionẽ, s̃ amorẽ, Patrem, & Filiũ ñ dicũtur, salte eadẽ ꝓprietate, se cognoscere in Spiritu s̃, s̃ amare se.

Gandy insurgit Godoy: si in recto dictio ñ foret illectio, sequeretur, dictionẽ identificari ad actũ cũ Verbo ꝓducto, q̃ cõe placitũ Theologorũ. Probatur sequela: q̃ Deus ñ creat ad extra ꝑter illectionẽ, s̃ ꝑter actionẽ tũ dictq, talis actio ñ identificatur cũ Deo creante, s̃ cũ exo creato: ꝙ si dictio, qua Verbũ ꝓducitur, ñ i illectio, identificabitur ñ cũ Patre generante, s̃ cũ Verbo genito. Et si opponas, Verbũ ꝓductionẽ ut ꝓtẽ imanentẽ debere esse in principio, prie creatõe transeunte; Reponit Godoy, agere imanenter, l̃, transeunter solũ ꝓbare actionẽ debere esse in secũ trã imanentẽ, l̃, transeuntẽ: Cq ꝙ Verbũ Vaõ D̃i Nãe sit immanens Patri, imanentia ñ obstit identitati dictionis cũ Verbo ꝓducto. Quæ obtio ad tũm quinit, ex capite vitalitatis, et imanentiæ ñ impugnari identitatẽ dictionis, seu actuõe generatis cũ Verbo. An autẽ admittenda sit sequentis quæstionis decidetur.

Quæstio. 9.

Vtrum Generatio actiua, & passiua realiter identificentur?

Cap. 1. affirmantis 11ª fundamenta.

Quæstio hæc ꝓtrahi videri satis ex ꝓcedenti decisa, vbi q̃ sunt

qui asserant generaõs actiuã distingui in relatiuo, & nihilominus in
ecy Paternitate, s9 cy Filiaõe identificari adæquatè, vi cuius & Filius in
seccè genitus, & Pater exsecè generans denominetur, ad instar Angeli
insecè creati ab actione in ypso recepta, ypsr quã Deus exsecè denom
natur creans, & quæstioni locus.

Actã hinc probatr ita opponi 1m fundamtũ: implicat in Diuinis aliquid
essaliter supfluy: s9 generaõ actiua realiter dista aspassiua essaliter supfluit.
Probatur Mi: ypsr indendo agenerabõe sita in Paternitate, et ypsr
cepta in Filio generaõe ypassiua, illigeretur Filius ypcedens a Patre: s9 im
plicat Filiũ illigi ypcedentẽ, seu genitũ a Patre, qr Pater illigatur actiuè
generans: g9 ypro munere generandi essaliter supfluit dista generaõ actiua.

Dr: implicat deipsi Filiũ genitũ, qr deipsatur fraliter, & ultima ratio,
ypsr quã Filius ypcediter ex substãa Patris: s9 raõ fralis, & ultima, ypsr quã
Filius ypcediter ex substãa Patris, & fralissimè ultima detraõ, ypsr quã Fi
lius & ypcedens actiuè a Patre, g9 & ctã ultima detraõ, qua Pater actiuè gene
rat Filiũ.

Si dixeris, agenerabõe ypassiua soly exsecè denominari Patrẽ actiuè gene-
rantẽ, nõ v9 insecè, ut opponis, Dr: ng generaõ actiua soly requiritur, ut Pa
ter verè denominetur actiuè generans: s9 verè denominabitur, imo & æquè
bè denominetur exsecè generans agenerabõe ypassiua: g9 obiosa & illa denom
naõ insita actiuè generantis ypro munere verè generandi: nõ secus ac obio
sa censetur vnio alia ex parte frãe ad id ypsr quod, ut fra insecè denominetur
unita; & creaõ actiua dista a creabõe recepta in Angelo, ad id ypsr quod An
gelus denominetur creans insecè.

2o arguitur ypro hac opinione: si semel Pater verè & actiuè generans
a Filiaõe, nõ ypotest Paternitas esse generaõ actiua: g9 nedũ supflua, ve-
rũ & impossibilis & generaõ actiua dista realiter aspassiua. Probatur Ans: in
tali casu Paternitas nõ erit ultima detraõ, ypsr quã Pater denominetur
verè generans, cy id habeat a Filiaõe, quæ & Paternitate ypsr terior: s9 ge-
neraõ actiua debet esse ultima detraõ denominaõis verè generantis, ut ostẽ
dit q. ypxima: g9 Paternitas nequit esse actiua generaõ.

3: q9 nulla attribuitur Deo impsfectiõ, q9 nuit ex creaturis Diuinã
cipere: at in creatis eadem met realis actiõ respectiuè ad tũ dicitur pas-
siõ, seu ypassiuũ fieri tis, et respectiuè ad ypxũ, a quo ypceditur, dicitur
actiõ, seu effectiõ actiua: g9 in Diuinis eadẽ ora, ut tendit ad Filiũ velut
ad tũ, erit natiuitas, seu passiõ; & ubi a Patre, ut a ypio, erit actiõ,

seu generaõ-

4: ñ solŷ trus genitus, Verŷ et ŷpsa actuá generao realiter egre
ditur a Persona generante, seu Patre: at ñ Paternitas, s.º Filiao realiter
egreditur a Patre: g.º ñ Paternitas, s.º Filiao é actuá generão. Confirma
tant, Maiór probr: Nisi generáo actiua realiter egrediatur a Patre, ñ
erit in Patre realis ŷoá generandi, quæ ñ datur, vbi ñ é realis egressio
a generante. 2.º probatur eadŷ Maiór: actio, quæ supponit Personŋ Patris
vt filiatŋ in ratõe Personæ, egreditur realiter a Patre: s.º generão actiua
ita se habet: probatur: generao actiua é actio, seu respectus ŷnŷ ad
tŋ: s.º ŷnius é ŷnŷ vt filiatŋ in se, qm referri ad tŋ: g.º sola Filiatio,
quæ supponit Personŋ Patris in ratõe Personæ vt filiatŋ, erit actiua gene
ratio.

Postremo arguitur: ita ŷparatur relão ŷpiratoris ad ŷpiritŋ s, sicut
relao Paternitatis ad Filiŋ: s.º ñ a relatõe ŷpiratoris, s.º a relatõe ŷpiri-
tus s denominatur ŷpirator actiue ŷpirans: g.º ñ a relatõe Paternitatis, sed
a Filiatõe denominabitur Pater generans actiue. Probatur Mi: si relatio
ŷpiratoris foret ŷpiratio actiua, nil expectaret aliud se posterius, ut denomi
naret tangm ultima detratio actiue ŷpirantŋ: atqui relatio ŷpiratoris é in
Patre pro ŷnŷ ad Filiŋ, quippe qui accipit oia a Patre ŷpter esse Patrem:
et aliunde donec existat Filius ñ denominatur Pater ŷpirans: g.º relatio
ŷpiratoris ñ é ŷpiratio actiua.

Hæc sunt a vaõe fundamta, ob quorŋ aliqua reputauit probabily banc-
ss I, et satis modŋ ad nŋ modŋ recipiendi Ex. Suarez, cuius iudicio magni
acquiesco, qm seueræ censuræ D. Ruiz, qui d. 84 de Trin. sec. 2. illŋ temeri
tatis damnat tangm Ecclesiæ PP, et Theologis straniq. Vere nec Patribus d.
tranziari, nec Theologorŋ suffragio destitui probat recenter D. Ortega d 3. de
Trin. q 5, vt oppositæ tandŋ acquiescat. Pluves etiã citat, et sequitur nr Al-
bertinus Corol. 2 ad 3.am ad aliquid, nec ñ P. Præpositus q. 41. a. 2. dub 3.
Puente Hurtado in m.s, et ñ semel, inquit doctus R.r, solet in publicis
certationibus defendi, irrito impugnantŋ conatu. Nihilominus semper mi
hi visa é opposita longe probabilior, ut ostendo.

Casp. 2.

Præfertur ss.ª realiter distinguens generatŋ actiuŋ a spiratiua.

Ita ŷpter primõ citatos reliquiq Theologi cy D. Th.ª q 41. a. 2. ad 2 ibi: ac
tiones notionales sãm modŋ sciendi tm differunt a relatõibus Personæ,
vŋ, et inde sunt oio idŋ, prout Magister dicit &, et cy D.r Ex. lib. 6. c. 2
vbi ait ñ esse recedendŋ a cõi Theologorŋ ss.ª, q ñ é verisimile oes in

inepte dicitur, aut declarasse hoc mysterij: ibiq; adducit disparitatē
ꝓ actione creata, sīt, q͛ hæc revera mediat inter ꝓmū & tū, adioque
ꝓtest dici sub duplici habitudine ad vtrumq; sed in Diuinis nihil
reipsa mediat inter Personas ꝓducentē & ꝓductā, atq; adeo negat dici
duplex habitudo ut conueniens alicui notioni media, sed ꝓ
sis Personis idem diuersas relatiōes. 2° hæc disparitas explicatōe eget:
Et n. Filiatio ni mediet inter Patrē & Filiū, sit unitē ꝓ Patrimā Filij,
e nihilominus ultima detratio, ut Filius sit ꝓductus a Patre: q͛ et-
qua Pater ꝓducat Filiū.

Nihilominus insistendo huic rationi dicē argūtor: ideo in creatis sufficit
una actio cū duplici respectu, q͛ mediat tantum ultima detratio auferens
indifferē primū, et tū: atqui in Diuinis personis nihil indifferē, 2° mo-
da detratio in Patre, ut generet Filiū, et in Filio ut procedat a Patre: q͛ in Di
uinis requirit dici una actio cū duplici habitudine, 3° nario debet in Patre in
uenire primū, & ultima detratio ad Filiū, quæ sit generatio, et in Filio ultima
detratio ad Patrē, quæ sit natiuitas.

Argūtor 2°: si Deus ex necessitate nāe foret ultimo detractus ad ꝓducendum
Angelū, et hic foret ctq; ratio sui ultimo detractus ut ꝓduceretur a solo Deo,
frustra tunc desideraretur intermedia actio, q͛ ipsemet Angelus foret passiua
ꝓductio sui, et Deus actiua ꝓductio Angeli. Similiter si esset aliqua fra im
potens existere, qn inexistere huic nāe, et aliqua māa impotens existere,
qn subesset huic frē, utraq; pars foret essentialiter Vnio sui ad alterā, et utra
que denominaretur inseē vnita, & exseē, qn superfluerent alterutra denō-
minatio: q͛ si Pater essentialiter, et ratio sui ē ultimo detractiua ut ꝓducat Filiū,
& hic ut ꝓducatur a Patre, ni esset superflua utraq; denominatio, nec ꝓtest
assignari specialis ratio, ob quā denominatio geniti sit Filio inseca, et deno-
minatio generantis ni sit inseca Patri. Atq; ꝓpter hoc debilitatur 1°, 2° & 3° argu
mtū eq; 2° rationibus, quæ vel nihil ꝓbant, vel æquē ꝓbant utramq; generatō
actiuā & passiuā identificari cū Patre.

Idque ꝓsuadeo admissis Dīs, qui identificat cū Filio passiuā generatō
titulo ꝓfectionis, sīt habendi ate necessitate essendi a Patre. Sumi: Defi
ciente a Filio Dei ratione ultima, & finali, ꝓpter quā inseē generetur a Patre, ni
foret ꝓpter te ꝓfectus Filius: q͛ deficiente a Patre ratione finali ultima, ꝓpter quā
inseē generet Filiū, ni esset ꝓfectus Pater. Liquet 2da, q͛ ex genere suo
magis importat ꝓfectionē ꝓducere, qm ꝓducī, eq ꝓducere semper sit ꝓ
fectio, qn semper sit ꝓduci, ut liquet in creatis: & in Diuinis saltē debet

esse æquẽ ꝓfectꝝ ꝓducere, ac ꝓduci: ꝙ vel n̄ ꝓterit seipꝝ ꝓfectus Pater, gn̄ raõe Paternitatis insitæ, et ase habeat denominãoꝝ generantis, vel ꝓterit seipꝝ ꝓfectus Filius, tamẽ n̄ ase n̄ habeat raõe Filiatis insitæ ꝑ nevari.

Et quidꝝ neuter reꝑa foret ꝓfectus, nisi insitæ, et ase haberet quis que ultimꝝ detrationꝝ, qꝫ ita ꝑbo, et arguõr ℨ: ideo in creatis generatio actiua et passiua identificantur, qꝫ tũc ut ꝓtẽ imꝑfectus n̄ ꝓterit natus ꝓduci, atque adeo actu ꝓduci, et actu ꝓducere, ẽ extra essꝫ ꝓducentis, et ꝓducti specificatiuũ: at in Diuinis nequit esse extra essꝫ Patris specificatiui semꝑ ꝓducere Filiꝝ, nec extra huius essꝫ ꝓduci a Patre: ꝙ ex Patris ꝑte debet dari essaliter ꝓducere, et ex ꝑte Filii essaliter ꝓduci. Probatur Mi: nequit esse extra essꝫ Patris actualiter referri ad Filiꝝ, ẽ n. Paternitas actualissima Patris ad Filiꝝ relatio: ꝫ nequit Pater referri ad Filiꝝ, gn̄ actu generet Filiꝝ, ut g. ꝓxima ꝓbauimus: ꝙ nequit esse extra essꝫ Patris actu generare Filiꝝ.

Vrgetur: Pater, ut refertur ad Filiꝝ, seu ut generans, tꝫ ẽ essaliter imꝑductus, qm Filius in raõe geniti ẽ essaliter ꝓductus: ꝫ si in raõe actu generantis ꝛealiter ꝛeferretur ꝑ Filiaꝝ, n̄ foret ut generans essaliter imꝑductus; includeret n. Filiaꝝ essaliter ꝓductꝝ: ꝙ Pater ut generans n̄ debet ꝛeferri Filiaꝝ, ꝫ dum tãxat Paternitate essaliter imꝑducta ab alio.

Et hinc 4 arguõr, et ꝛendo, Patrẽ ꝓprie loquendo nec denominari, nec posse ꝛeꝑ ꝓducentꝝ Filiꝝ a Filiaꝝ, nec Filiꝝ ꝛeꝑ ꝓductꝝ a Paternitate: ꝓprie n. loquendo ea debet esse generatio actiua, cuius essa sit ꝓducere, et n ꝓduci; illa v. generatio passiua, quæ essaliter tota sit ꝓduci, et n ꝓducere: nq sic ꝓfectꝫ diꝫguimus generantꝫ agenito. At ex ꝑte Patris datur ꝛealitas ꝓprii ꝓprij, nempe Paternitas, cuius tota essa sit ꝓducere, et a nulla Persona ꝓduci; et siliter ex ꝑte Filii: datur ꝙ in Patre generatio puræ actiua, seu quæ passiua n̄ sit, et in Filio generatio puræ passiua, quæ actiua n̄ sit: ꝙ nec Pater a Filiaꝝ ꝓterit denominari actiue generans, nec Filius a Paternitate passiue genitus.

Dꝛ: ideo in creatis actio media inter ꝓncꝝ et tꝝ ẽ essaliter actio et passio, qꝫ essaliter habet ꝓduci a ꝓncꝝ, et esse raõꝝ ultimꝝ ꝓducendi tꝝ: si n. ex ꝑte ꝓncii daretur ultima detratio, seu actio essaliter imꝑducta et ꝓducens, et siliter ex ꝑte tꝛi, actio et passio diꝫguerentur ꝛealiter, ita ut una foret pura actio, et altera pura passio: ꝙ in hoc dat in Diuinis, nec generatio ꝓprie ꝓterit esse natiuitas, nec natiuitas generatio

Hinc facile respñ ad 3ª ꝓnoña arg. ª negando Patrẽ veré denominari actuê generanty a Filiaõe: nẽ ut ita denominetur, ñ sufficit esse ultimũ detrationy, sᵈ ulterius requiritur ita esse ultimũ, ut eius essa sit agere, & ñ agi.

Ad 4 siliter nego Ma: a ꝓnõ.n. vaõe sui essaliter detrato ad agendy, negat egredi realiter actiua detratio, sᵈ soly generaõ ꝑassiua, seu Filiatio. Nec obiẽ cavebit Pater ꝓpa reali generandi, qᵈ hæc ut ꝓtẽ ultimo detrata ad generandy Filiy, ñ debet ꝓparari cũ generaõe actiua ad realẽ virtutẽ, sᵈ dytaxat cũ generaõe ꝑassiua se tenente ex ꝑte tri: ad ꝓpũ n. realy generandi ~~sufficit~~ sufficit realis egressio tri a suo ꝓnõ, suẽ illa sit actiua vl ꝑassiua generaõ, suũ ꝑassiua dumtaxat.

Ad 5 ꝓbaoy Maioris, nego Mi: ad cuius ꝓbaoy dicũ quo Mi: qᵈ ꝓnõ y ẽ indifferens vaõe sui, ꝓnõ ẽ ꝺstitui inse, ãm referri ad aliud, dicdo; qᵈ vaõe sui ẽ ultimo, et essaliter detraty, nego Mi, & rẽg.ᵐ Etenim Et Pater æternus ꝓssit vaõe nã ꝓnõ ꝺcipi ut Persona Dᵃ, qm ut Pater, qᵈ ten nẽ generat tangm Persona ut sic, sᵈ ut ẽ Persona Patris (sub qua reduplicaõe ẽ essaliter, et ultimo detratus ad Filiy) nisy ñ ẽ haud ꝓsse ꝺcipi ꝓnõ ꝺstitui in vaõe Patris, qm in vaõe relati, et generantis Filiy: quo circa ipsa met Paternitas relatẽ ad Nay, quę ꝺstituit in esse Patris, ẽ Personalitas 1ª; relatẽ vero ad Filiy ut ad tey genity, ẽ generatio actiua.

Ad ꝓstremy argumty: in ꝓmis ñ suppponatur relaoy Spiratorij nec esse ultimũ detrationy, nec vaoy referendi ad Spiritũ S, quemadmody Paternitas ẽ ultima detratio, actualis q relatio ad Filiy, nego sic ꝓparari, quo ruit argumty. sᵈ dicta Ma: nego Mi: ad cuius ꝓbaoy dicdo Spiraoy actiũ esse ultimũ detrationy; nego cũ ut taly ꝓcedere in Patre cy D. Angelico, quy citat, et sequitur P. Aldrete d. 6 de Trin: cy.n. Pater ñ ꝓssit referri ty quę Spirator ad Spiritũ S. ꝓne ꝓnõi ad Filiy (ex utroq.n. in duos ꝺcitur fit unus Spirator,) nec ꝓtuit esse ꝓne ꝓnõi relatio Spiratorij, cuius essentia ẽ actu referri, et dregr nec Spiraõ actiua.

Nec obstat Filiy oa recipere a Patre: nq quemadmody ab ipso recipit Filiaoy, ñ fraliter, sᵈ virtualiter ꝓstenty in Patre, ita ꝓtuit recipere Spiraoy actiuũ dumtaxat virtualiter stenty in Patre: et quemadmody dicitur Filius ꝺcipere a Patre decreta libera, quatenus accipit nay ꝓnõ in tribus Personis liberẽ discrenty, ita dicitur accipere a Patre Spiraoy actiuũ, quatenus accipit nãy, ad quę ꝓnõ in Filio ꝑsequitur actiua Spiraõ. Ad 4. hæc sit fralitas virtualiter dicta a Paternitate,

& Filiabe, vel cy ipsis virtualiter identificata, suo loco dici debuit.

Hæc quæstio potest cy proxima adappeari ad verba Magistri in 1. dist 16 et a P. Ripalda expetatur ibidy, disp. 6.

Quæstio. 10.

Vtry in Patre sit vera ipoa generandi Filium, et in vtroque spirandi?

Cap. 1. Est vera ipotentia.

Et in primis, ut debet, de vera ipoa generativa relatæ ad Filiy, et in relatæ ad generacy actuy, quæ ex proximè dicta inferuita é, videtur pro positio de fide, et expresse saltem definita in Cilio Florentino his verbis: In nomine ss. Trinitatis definimus, qd Spiritus S. a Patre et Filio tanquam ab uno prio, et unica spiratæ procedit. si qs in utroq; vere é uny principium; qs vere é pmy. Vtry qd cy ab uno principio, accipitur actualiter de principio quod, absolute accepti, i. existenti, quibus passim in auctore opposita ss; vt in videtur posse eximi a nota temeritatis, ut potè quæ in re dogmatica, & gravissima dissidet ab communi theologo pory placito.

Probatur dcto, retorquendo fundamty opposity: si Pater æternus vt ipfectior Filio eo quod præ illo verè generet, nec erit ipfectior eo quod præ Filio sit verè potens generare: sed pter vos vt ipfectior, vt præ Filio verè generet: qs nec erit ipfectior, vt præ Filio sit verè potens generare. Respet Rmi post Aureoly: ex eo qd Pater verè generet, vt sequi esse Filio ipfectiory, videlicet qd negata vera ipoa, vt seguitur esse potentiory; at si vere & sit potens præ Filio, etiq verè foret Filio potentior, et ex consequenti ipfectior.

Advertimus hoc fundamenty sic insurgo: Pater præ Filio saltz é verè generans pcte, et pter fidy: modo inquiro, an ipsa sit fœcundior, actualior Filio, vel vt? si vt: qs li sit verè potens generare præ Filio, vt ideo erit potentior. Probo segm: ng quemadmody pmy é verè potens a vera ipoa, ita é verè actuaty, et fœcundy a vera actualitate, et fœcunditate: qs vt saltem vera fœcunditas, et verus actus generandi, qm Pater sit Filio fœcundior, saltem habitualiter etiq vera, et expedita ipoa generandi in Patre, qm sit Filio potentior.

Si ipsa etiam dicas, Paty esse Filio fœcundiory, sic vtry arguo: qd Pater sit Filio fœcundior, vt facit pcte ut sit Filio ipfectior: qs nec quod sit potentior faciet ut sit Filio ipfectior. Probo segm: 1, qa ipfectio ipsa sumit ex suo actu adæquato: qs si ipductio actus adæqti, seu fœcunditas actualis

in Patre ꝓre Filio, n̄ facit ut Pater sit Filio ꝑfectior, nec facit vera, et expedita ꝓa in Patre ꝓre Filio, ut sit Filio ꝑfectior. Tu: si ꝑfectior foret Pater, eo q̄d verē posset dare esse Filio, ꝑfectior etiā esse deberet, eo q̄d de facto dat esse Filio: Ng illud aliquid te decantatu, beatius e dare, qm accipere, aperiri debet illi de exercitio, qm de ꝓa dandi.

Ad ſebo tamen ꝛegm: ideo maior fecunditas Patris, qm Filii n̄ maioris ꝑfectionis arguit, q̄n nascitur ex defectu n̄æ fecundæ, ut potē quæ eadē e in Patre, et Filio, s̄ defectu ꝑpriet̄atis ꝑsonalis, atq adeo Pater n̄ e simpler fecundior, s̄ sdm quid: at n̄ defectu ꝓæ, et virtu, s̄ ꝑpriet̄atis Paternæ, n̄ dicitur Filium potens generare: q̄ lt Pater dicatur potens ꝓre Filio, n̄ erit simpler potentior, s̄ sdm quid. Velis ꝑmittā, Patrē dici simpler fecundiorē, lt n̄ possit dici simpler ꝑfectior: ꝑmitte etiā, posse dici simpler potentiorē ad intra, lt n̄ possit dici simpler ꝑfectior.

Cap. 7.

Absolvitur quæstio, ꝑ occupatā aliū fundamentū.

Insurgit ideny aduersarius: si Pater ꝓre Filio posset ad extra ꝓducere, foret nedū potentior Filio, verū et simpler ꝑfectior: q̄ si Pater ꝓre Filio verē posset generare ad intra, nedū potentior, verū etiā foret simpler ꝑfectior. Probat ꝛegm: implicat ex maiori ꝓa arguī maiorē ꝑfectionē in ꝑno vigū tri minus ꝑfecti, et n̄ arguī etiā vigū tri infinitē ꝑfectioni: s̄ actus ad extra vigū ꝓæ Paternæ e infinitē minus ꝑfectus, quam tus ad intra ꝓæ generatiuæ, ut liquet: q̄ implicat Patrē esse ꝑfectiorē Filio, si ꝓre Filio posset ꝓducere ad extra, ꝺ n̄ esse ꝑfectiorē Filio, si ꝓre ipso posset ad intra generare.

In primis instatur oblio: si n. Pater foret ad extra fecundus ꝓre Filio, vel actu exaret, Filio n̄ exante, foret sane Filio ꝑfectior, siquidē exerceret actiuitatē, cuius incapax esset Filius: ꝺ nihilominus n̄ e pariter ꝑfectior Pater actu generans ad intra ꝓre Filio, lt tus genitus sit infinitē ꝑfectior tro creato: ab oī q̄ Theologo, et Catholico assignanda e dispartas:

Pro oībus sit, q̄d cy relatē ad operaciē ad extra nulla sit inter Personas oīs positio, si semel una ꝓduceret, aut posset ad extra ꝓre alia, n̄ nascerētur ex defectu ꝑpriet̄atis relatiuæ, s̄ ex defectu virtutis, quæ n̄æ sui in ordine ad extra expeditissimæ e ꝓscindendo a relatiuis, vel saltē ab hac, l, illa detra tē; at cy eadē sit in oībus Personis D. N̄æ, si nihilominus Pater generat ꝓre Filio, nequit id cuiquā defectui ꝑfectionis in Filio, s̄ soluī ꝑpriet̄atis.

Explicatur aliter: ppá ad extra tã entitatiuè, gm denominatiuè essalis; ppá vero ad intra saltz denominatiuè notionalis: quo circa si Filius n' posset creare, causat aliquo predicato essali, et ex sequenti foret minor Patre, cy illa inæqualitas n' posset in Filio dpensari; at defectus Paternitatis in Filio dpensatur Filiatõe, et Carea denominaõis potentis generare. affatz dpensatur denominaõe potentis generari: quemadmody carea denominaõis generantis ut quod, dpensatur denominaõe tri geniti ut quod.

Replicabit: si in Filio n' esset ppá notionalis generandi, saltem entitatiuè sumpta, foret æquè imperfectus, ac si in ipso n' esset ppá essalis exeandi: atqui si Filius n' denominatur potens generare a ppá generandi entitatiuè sumpta, perinde é in ordine ad pficiendy, ac si n' esset in Filio entitatiuè: ẽ. Probr Mi: ppá n' aliter pficit in raõe ppæ, gm denominando: ẽ ppá essaliter impotens denominare, perinde é in ordine ad pficiendy, ac si n' esset entitatiuè. Probr ẽ: Le õipa, et ipsamet ppá generatiua Verbi uniatur entitatiuè Humanitati Christi D. nihilominus, q ab ea n' denominatur õipotens, nec potens generare, perinde se habẽt in ordine ad pficiendy sub raõe ppæ Humanitatz, ac si entitatiuè n' forent unitæ: Similiter ẽ.

R sub distõne negando Ma, si supponatur (uti debet supponi pro arguento) ppá generandi sumpta entitatiuè distare in abuto; aliter vero nego Ma: et abutè negando é Mi: ad cuius pbaoy dicuo Ani, gm denominando, actuè, l, passiuè potens, Credo; pertiè actuè, nego Ani, et negm. Etenim in Filio eadẽ, quæ in Patre é ppá, aqua Pater denominatur verè potens generare, et Filius verè potens, seu capax generari a Patre, atque adeo in linea ppæ æquè pficiter ab illa Filius, ac Pater.

Ad ẽ pbaoy nego negm: ty gª Humanitas nec passiuè omnipotens nec potens generari denominatur ab õipa, et ppá generatiua sibi pbys iuè unitæ, sicuti denominatur Filius potens generari raõe ppæ generatiuæ sibi per identitatz coicatæ. q specialissimy é in Dª generaõe: quare et relatiè ad Humanitatz perinde sit, ac si n' esset upsi unita ppá generatiua, seu relatiè ad Filiy adhuc in raõe ppæ.

Vltertiùs quasi appriori arguõr, ut occludam effugiy aduersarii: ab actu ad ppá semper bene valet negª: sª Pater æternus verè, et pbysicè generat Filiy, ut é de fide: ẽ verè, et pbysicè é potens generare Filiy. Respõ: R valere quidy negm semper ab actu ad ppá logicè, quatenus bene valet, est, ẽ potentia esse, seu relatiè ad ppá pbysicè, sª aliª valere, aliª non-

In primis gratis id dicitur: D^s interrogo, cur in presentiarum ri valeat? - Recurrit ad inuentum, q^d Pater sit potentior, quasi illud ostendatur in proa logica. Si virtus diuersi ri valere de actu physico ad progr physicq, q^to p eductio actua elicita ri é. D^a: ng nemo hactenus negauit progr physicq creandi in Deo, nec ex hoc capite impugnauit Thoas Creaos actuq cu Deo identificantes, videlicet q^d q^d proa sit vere physica ri tam ex actione pro ducta mutuendu, qm ex tra vere p ducto, ad quu ordinatur actio.

Et hinc iterum instauro argutu: implicat actu vere physice p ductu sinu ri in proa logica dumtaxat: q^o Filius vere genitus a Patre debet stinere in proa physica. Probatur ani: si ri implicaret, possibilis esset actus phy sicus sui ad se, seu aliquu se p ducti ab ipso: in quolibet n. é proa logica ad suu esse, quatenus bene valet, est, q^d possit esse: adeo q ri minori proportione dicetur in Deo proa generandi Duu essentialiter sumpta, qm in Patre pro tenera generandi Filiu, quo nihil repugnantius.

Demu arguo. Vera, et physica capacitas p ducendi tu realiter a pro ducente dictu negari in Patre respu Filii: s^d eius modi vera, et phy sica capacitas é fatuissime vera, et physica proa, seu virtus in Patre respu Filii, nisi de voce sit stentio, aut Phoxy dictionaria sint aduersario di uersa a nris: q^o ri vera capacitas physice p ducendi Filiu tribuitur Patri, voce tenus potest ipsi negari vera virtus.

S^d nobis Augustinu R^or obicit l. 3 c^a Maximinu sic discurrentu: absit, ut quo modo putas, ideo sit potentior Pater Filio, q^d Creatoz genuit Pater, Filius a. ri genuit Creatoz: nec n. ri potuit, s^d ri oportuit; q^o Cui sent. R^or] in physicis Augustini Filius aequalis é proe cu Patre. sd a. esse ri potest, nisi vel Patri negetur proa generandi, prout tribuit Arrius; vel Filio detur proa generandi, q^d nefas é dictu. Very nec Patri neganda proa, nec possibilis esse Filio potentior: ri n. esse potest maius, aut minus simpliciter in rae proe, ubi é eadem met virtus generatiua utriusq: ad quu sta biliendu respexit August. in illis verbis, ri n. ri potuit, s^d ri oportuit, quasi diceret (ut ex D. Bb q 42. a 3. explicat Vasquez) ri genuit, ri ex de fectu proe, quu habeat Pater, s^d soly ex eo q^d illu progr ri habeat Filiu eo modo, quo oportet ut actu generet, nempe ut ri accepto ab alio per generatiõem.

S^d subinfert R^or: q^o Filius potuit, q^d ri oportuit: q^o si Filius generare potuit, potuit esse Pater. Very nescio quo iure ex abstracto proe inferatur esse ty potentis. Deedimus Filio progr, negamus posse, q^d ri habet illu ex quo duu

et ut oportet ad denominaç ꝓtentú generare: ñ.n. ñ ꝓtuit, ſ ñ oportuit; hocé (ut exponit Magiſter d.7. vbi reuocanda é hæc quæſtio) ñ ex impoã ſuã fuit q Filiꝰ ñ genuit, ſ ei ñ ſuniebat, inſpecta ꝓprietate Natiuitatis, qui plura volet, adeat in M.S. de Iuñ. 2ª nrę Salmanticę ſubtiliꝰ, qm fructuoſiꝰ ꝑ duas ſupra 20 ſectiones de hac ne diſſerentem.

Diſp. 11ª

An ꝓprię quo, ſeu ꝓpoã ſener ſiſtat in abſto, l, relatiuo?

Cap. 1.m

Refertur ſententia conſtituentiũ in relatiuo.

Sí Patri ſuię fides, ꝓaucoꝝ olí hæc opinio fuit, videlicét Bonauen: Dur, et Carthus. Vezq Card. de Lugo, et P. Henrice huic 11ª ſuffragantes: Rubioꝝ, Arimin, aliiq antiquiores numerant. Subſcripſere poſtea Amicus d.13, d18, Martiñ. d19. ſec.4. Beca. d.31. Cs. Franꝰ de Lugo, Derbeñ, Antonio Perez, Quiroꝝ, et ꝓlixi Alduꝝ d.5 de Iuñ. Accedunt Valª Mera cuñ, Arzubal, zuniga, et Blazcon d.6. Cz poſt D. M. Albezq, Richar, et tribe Carét D.Ob 3, qui ex abſto et relatiuo æqui 1º ſtant ꝓprię quoꝝ ꝓceſſionẽ D3

Præcipuũ fundamtũ ſumitur a vaõe ꝓprii, et ſtatur ex ꝓpoſi D.Obª qui a.4. ad 3: ꝓpoã, inquit, ſignificat vaõ ꝓprii; ꝓprię a. diſtinctę importat ab eo, cuius é ꝓprię: ty ſic, ſ ꝓpoã generandi in Patre é vera, et realis ꝓpoã, et rumq ꝓprię, et ꝓprię ſtabiliuimus: ꝙ diſtinguitur realiter a Filio, cuius é ꝓpoã, et ꝓprię: atqui ſola Paternitas é dicta realiter a Filio: ſola ꝙ Paternitas é ꝓprię quo, ſeu ꝓpoã generatiua Filii. Si negetur Minor, et aſſeratur in Maiori, D. Thomq ñ dixiſſe ꝓpoq ſignificare ꝓprię, ſ vaõ, ſeu fq ꝓprii, atq hanc ñ eſſe ſimpler ꝓprię, ſ ei addito, nempe ꝓprię quo, de cuius ſuppoſito diſtinctę realiter abſto ꝓducto. Si hoc, inquam, dicatur.

Dª inſurgitur, et ꝓbatur Minor: fra, ſeu id vaõi cuius aliquid é verę ꝓprię tri ꝓducti, é a fortiori vere et ſimpler ꝓprię; ſ ꝓprię quo é fra, vi cuius Pater é verę, et ſimpler ꝓprię ꝓductiuę Filii: ꝙ ꝓprię quo, é veri, et ſimpler ꝓprię. Maior, quæ ſola eget ꝓbaõe, ꝓbatur ty ex vulgari axiomate, ꝓpter quod unumquodq tale, et illud magis: ty inductione: nq fra, ſeu id vaõe cuius aliquid dicitur alby, é vera albedo: et id vaõe cuius Pater refertur ad Filiꝰ, é vera relatio: ꝙ ſi ꝓprię quo é fra, ſeu id vaõe cuius ꝓprię quod, realiter ꝓducit, exit a fortiori verę, et ſimpler ꝓprię.

Vrgetur, et 2ª 1. Illud vere, et realiter é ꝓprię, aquo magis 1º, et

et perse pendet actõ: s3 a prio quo magis perse pendet actõ, quã a pri-
cipio quod. Pbr Minor: ab illo prio magis perse pendet actõ, q3 im-
mediatius rãõe sui trahit totã pfectionẽ actionis, et tã pducti: s3 to-
tã pfectiõ actionis, et tã immediatius trahitur, et adeqtẽ in prio quo, qm in
prio quod: ꝙ a prio quo magis perse pendet actõ.

Dfr 2 a pari: in creatis prium quo magis verũ, et simpler é primum,
qm prium quod, ut liquet in calore producente ut quo alid calor, qui sim-
pler, et abutẽ é magis prium, qm substãa ignis dicitur at producens ut quod,
ꝙ ẽtrã in Duinis. Pbr 2da: differentia n. creati prii præ increato, ne
quit facere, ut in rãõe prii sit simpler, adeoq pfectius prium quo, ni ve-
limus diminui pfectiõm prii quo in rãõe prii per differentiã pfectiõm: ꝙ si rãõ prii quo, ut tracta ad differentiã impfectã prii creati,
ni tollit quominus prium quo sit magis simpler prium, qm quod, nec tol-
let le trahatur ad differentiã pfectissimã prii increati quo.

Dfr 3: essa Dꝭ ut omnipotens, et producens ad extra é prium increatum quo: et nihilominus ni é minus simpler prium, imo magis, qm Pater, i, tota
Trinitas producens ad extra ut quod: ꝙ si essa Dꝭ ut illiciens foret primum
quo generatõis Verbi, ni minus esset simpler prium, imo magis, qm Pater,
seu prium quod. Si dixeris, ideo essã ut producens ad extra esse simpler
prium, q3 realiter distinguitur atio producto, circulus agis: ng ideo (respo-
nente adversario) distinguitur essa Dꝭ realiter atio ad extra producto, q3 é
verũ, et simpler prium quo illius: etenim distinctio realis, pssertim in Di-
uinis, debet in oppositione fundari; oppositio vero in relatione prii et
prificipiati, et ni econtra, nisi circulus imitatur.

Dfr 4. Vel prium quo ex genere suo potest distinctionem realem atio producto,
vel ni? si potest, habetur intentum, nempe dum tacet at Paternitati esse
prium quo Filii. si ni potest: ꝙ nec prium quod ex genere suo potest distinctionem realem atio producto. Pbr hæc seq: prium quod nequit præ quo, pote-
re realem distinctionem atio, ex rãõe prii, quando quidem hæc é univoca quo
et quod, nec ex rãõe talis: ng rãõ quod ni é differentia realius par-
ticipans rãõ prii, qm rãõ quo, siquidem denominatiue a quo é quod,
et ni econtra: igitur si prium quo ex tã ni potest realem distinctionem atio producto,
nec potest prium quod.

Dfr. 5. Si in tã prii quod nascatur distinctio realis producentis a producto,
obicumq intercedente duplici prio quod, essa dicetur distinctio fundata in re-
latõe producentis et producti, i amen. unicum foret prium quo: s3 hoc é falsum:

ꝙ dictio ñ nascitur ex ꝓrio quod. Probatur Mi: si humanitas assume retur a Patre, et Filio, tunc daretur duplex suppositu, et ꝓrij quod: etñ nihilominus ñ posset ibi intercedere relatio ꝙducentis et ꝙducti, nec humanitas ꝓout in Patre posset semet ipsa ꝛ̄ ꝙducere, aut seruare ꝓout in Filio: ꝙ dictio ñ nascitur ex munere ꝓrij quod.

Et hinc a stratio 2fr 6. si una Persona D̄ duas assumeret humanitates, posset inter utramq; intercedere ꝙducentis et ꝙducte relatio: posset n. una realiter ꝙducere, aut seruare alteram; et nihilominus unicum dumtaxat ibi daretur ꝓrij quod, unyꝫ suppositu ex duplici ꝓrio quo ꝙ ad relatoꝫ ꝙducentis et ꝙducti maiꝰ iuxta ꝙduct dictio realis inter ꝓrij quo et tres ꝙducti, qm inter ꝓrij quod.

Cap. 7.

Refertur, et refellitur duplex sententia media.

Propter hæc arguta excogitata i quæ dã 1ª distinxit inter ꝓrij quo seu dinominatiu, et ꝓrij quo ꝙductiu, asserens hoc nisiꝰ adæquè in Paternitate, ut videntur iuniore memorata arguta; et illud dumtaxat in abuto. Ratio a se distinguendi hæc è: nã relatio ꝙducentis et ꝙducti, ut potè spectans ad genus Causæ efficientis, semper è realis, semperꝫ debet fundare realẽ distinctionẽ: relatio v° Coicantis, et Coicati, ut potè spectans ad genus Causæ finalis, dumtaxat è relatio rationis, et ꝙficitur, si effectissima é, uti D̄, per intimã Coicatiõ sui ad se, in quo ñ distinctio, ꝫ identitas importatur. Idã dicat Aldute post Amicy, huic 1ª addiculans paritate ãtæ rationis, quæ é ꝓrij sui Coicatiu ad nouas mãs ꝓprietates per nutritionẽ acquisitas, ñ inter ꝓrij se Coicans et tres Coicatos realis intercedat distinctio.

Verũ hæc ꝓtionũ diuersitio plurimũ inintelligibilis visa è, et mihi sanè inefficax ꝓro difficultatis enodatione; idã suadeo eodẽ exemplo ad rationalis, quæ esse ñ posset ꝓrij Coicatiu sui, seã ipsã actuẽ coicare ad nouas mãs ꝓprietates, nisi ipsa ꝙducerẽt unionẽ sui ad illas; si n. unio non abstrahat, ꝫ vel a solo Deo, ꝫ generante ꝙducerentur, uti accidit in 1ª ãne infusione, tunc ãta dicerentur Coicari tangm finale substitutiu, ñ v° se Coicare tangm ꝓrij actuẽ coicatiu, eo q̄ tunc nihil agerent: ꝙ ex illectus D̄i sit ꝓrium quo, ñ ꝓrie substitutiu Verbi, ꝫ vere actuẽ Coicatiu, sic se debet Coicare, ut sit ut quo ꝙductiu Filiationis, quæ sit passiua Coicatio sui ad D̄ illectionẽ.

Quod a D̄ Naa esse nequeat ꝓrij quo ꝓrie finaliter Coicatiu, nec re

negant, nec possunt hi Ab, cy manifesty sit, q3 si D. illectio specie dicitur pry quo Filii, quatenus in genere causæ finalis ypsi coicatur, constituendo Filiy, etq Filiao ypsa foret pry quo Filii, ut prote dqui inseeit constituens Filiy, ac ypsamet illectio usali. Sty Naa D. posset spaliter dici pry. um quo Patris: q3 ut verificetur illectionem D. esse pry quo coicatiuy Filii pre Filiaoe, et potius qm pry quo Patris, ono oqui e, ut per coicaoy sui finaly, sit virtus, et pry quo Filiaois.

Et tunc instauratur ad hoc argtum, quod fuit occasio sequendi ad 3m medium. Per vos pry quo actue coicatiuy potest realiter identificari cy Filio, tametsi Pater, seu pry quod actue coicatiuy eiusdy illectionis, realiter distinguatur a Filio: q3 quamuis pry quo ni soly sit coicatiuy, sed etq seducti uy ut quo Filii, potuit realiter identificari cy Filio, tametsi spuum quod, seductiuy Filii realiter distinguatur a Filio.-

Iuter: pry quod coicatiuy Filii debet pur vos realiter distingui a Filio, q3 nequit esse ut quod coicatiuy, qr sit ut quod realiter seductiuy: q3 et pry quo coicatiuy debeat etq realiter distingui a Filio, q3 nequit esse ut quo actue coicatiuy, qr sit finalissime ut quo seductiuy.

Iuter 2: actue coicatiuy ut quo potest pur vos raoe sui scindere a seductiuo ut quo, et actue coicatiuy ut quod ni possit scindere a seductiuo ut quod, atq adeo nec a distione reali a tio seducto: q3 etq si actue seductiuy ut quod nequat raoe sui scindere a seductio simpliciter seductiuo; actue vero seductiuy ut quo potuit raoe sui scindere a simpliciter seductiuo, nec ni a distione reali sui a tio seducto. quo fiet, ut citra distionem pris coicatiui a seductiuo, possint, et debeant solui argta eo cum sententiae.

Et ut vere fatear, cuius modi ego distionem ni capio. Etenim si ex tri seductio sit dicta a coicaoe finali, seu unione, nihilominus coicao actiua nequit distingui a reali seductione, nec tius finali actiue coicaoi a tio finali seductionis: coicao namq prout actiua e reali actio, quae respicit Filium tionem tangm id quod seducitur, et Naq D. tangm d q3 coicatur Filio media Filiatione producta.

Igitur si aliqua 3a media debeat eligi, placeret, quae retuli in 1o capitis primi, et quae Caietano visa e D. Thae, videtur q3 suffragari Aldrete, et reipsa suffragantur Val. et Blanco, cy ibidy pertatis; quae constituit pry quo ex relatiuo et absoluto, ut a relatiuo remanet distio realis, et ab absoluto virtualis tri. Rao e: q3 in tio adæquato duplex reluceat finalitas-

vtraq̃ ꝺtinẽri debet in ꝓpio quo adæqto. Sꝛ̃ aduersus Bacon, ꝺter intellectꝰ requiritur lumen gloꝛiæ, et ꝺter lumen requiritur aduersus Thoas illectus tangm duo ꝺpria quo, et virtutes ꝓpriales agendi visionꝫ beatã, eo q̃ in hac relucat Vitalitas, et Supnaalitas, quæ nec adæqtẽ in lumine, nec adæqtẽ in illectu, ſ in utroq̃ tangm in virtute ꝓxima debent ꝺtinẽri. Atqui in Filio, et relucet fialitas essẽæ, et fialitas relaõis, seu diſtinõis realis a Patre: ꝙ in ꝓpio quo totali debet utraq̃ ꝺtinẽri.

Ofr: n̄ ꝓsset oriri ab intellectu supernaali actio, ſicut ꝓpria deliõ, aut ſoly de Inotato se haberet lumen, nec a lumine ꝓsset oriri vitalis actio, ſicut ꝓpria ꝺlibõ, aut de Inotato se habeat illectus, nimirꝫ q̃a q̃a fialitas relucet intro debet haberi ꝓpr realꝫ in fluxꝫ ꝓpriꝫ ꝓximẽ ꝺtinenti illy: ꝙ negatꝫ oriri Filius ab illectu Paterno, ſicut ꝓpria ꝺlibõ, vel ſoly de Inotato se habeat Paternitas.

Ofr 2: ꝓpriꝫ quo tg adæqtẽ in sua linea debet tꝛy ꝺtinere, q̃m ꝓpriꝫ quod: ſ Pater æternus, q̃a adæqtẽ ut quod ꝺtinet tꝛy ꝺflaty ex relatiuo et abuto, debet in raõe ꝓprii quod fialiter ꝺstitui ex relatiuo et abuto: ꝙ q̃a idemmet Pater in raõe ꝓprii, et virtutis adæqtæ ut quo, ꝺtinet eꝫ dẽ tꝛy, debet in raõe virtutis generatiuæ, et ꝓprii quo fialiter ꝺstitui ex relatiuo et abuto. Et ſi opponas, ita ꝺfundi ꝓpriꝫ quo et quod, ſi semel eiꝺꝫ ꝺstitutiui ꝺstent, ꝓsset reponi, inter se satis ꝺsigui eo modo ꝺstituendi ꝓpries recty et obliquy, ita ut ꝓpriꝫ quod in recto im portet otumq̃, et ꝓpriꝫ quo in recto absoluty, et relatiuy de obliquo.

Vny qui ita sentiunt, haud difficilẽ trahi ꝓssent ad expremam ſ ꝺ, quæ ita ꝺstituit ꝓpriꝫ quo in absoluto, ut velit de obliquo importari Paternitaty, taliter ut hæc n̄ augeat virtuty (aliogn æquẽ in recto deberet accipi) ſ expediat, et approximet, n̄ secus ac Cognitio expedit, et approximat virtuty amandi. Propterea, ut hæc opinio ꝺtineatur intra tꝛios ſ medias, debet dicere æquẽ in recto ꝺflari ꝓpriꝫ quo, ex utroque: iꝺq̃ paritas luminis et illectus, nec n̄ ꝓportio inter quod et quo videntur probare.

Nec sꝛ̃ oppinantibus obstat, ꝺfundi etiq̃ quod et quo in ordine ad modꝫ ꝺstituꝺ, discrimine dumtaxat ꝺtinere ꝺuersiꝫ respectꝫ, ita ut Paternitas relatꝰ ad Natq̃, quæ ꝺstituit in ratione Personæ, faciat cum illa ꝓpriꝫ quod, et relatꝰ ad eamꝺ, quæ ſ splet in raõe virtutis, faciat ꝓpriꝫ quo; n̄ secus ac Paternitas, q̃a ſuperius a nobis dicta, ẽ fialissimẽ

Personalitas 1ª, et sl actua generatio.

Nihilominus nec sic opinantibus assentior, eo quod absq; solido fundamento aliqui 2ª dicendant; fallacia in eo consistit, q⁹ in Filio considerent duas fralitates, quarum altera sit Naa, et altera dictio realis, q⁹ haec pro frali nec perfecto, nec fralitas sit; 2ª pura negatio identitatis, et aliunde virtus fralitet, et naae sui n intendit distinguere, 3ª coincare perfectionem, quo sequit; et si hoc facere nequit, gn distinguat, ut accidit in creatis, id sane e propter intentionem et sequentiq virtutis: quemadmodu cy illectus nr naaly illectionem producit, n intendit illq, qua naaly producere, 3 quia vitaly repraesentaq, solumq defectu perfectionis eluctanti evadit illectio naali, seu Caeteris perfectione supernaalitatis: naalitas n. pro frali n e perfectio, 3 potius maioris perfectionis negatio: atq huius generis e dictio realis ex 2ª parte.

Hinc fit, ut tm absit a perfectione primi quo, identitas cy tno, qn potius sit inse sit perfectissima virtus, seq adaequate explicans, n debet realiter distingui ratio: adeoq dictio, quae desiderantur inter producens et producty, nise debet tenere ex parte virtutis, et sequelae primi quo, 3ª ex parte dictionis.

Hinc etiq facile occurritur fundamto huius 1ª mediae, et 2ª firmaq, potius in adversariorum retorquendi. Licet si relucent in illectu supernaalitas, vel in lumine vitalitas sufficeret alterutry tangm totale principium quo visionis: q si in D⁹ Naa relucet fraliter, et eminenter quidquid perfectionis e in Filio, influit Paternitas ad distinctu virtutis partialis, dumtaxat se habente velut dictione, vel approximate relate ad primum quo, le se habeat tangm frale distinctum relate ad primum quod. Nec inconsulty videri debet, q⁹ in creatis subsistea nec e virtus, nec partiale complementy in naae virtutis, et nihilominus e dictio essalis, vel saltem ex naa rei requisita ex parte virtutis, et sl e distinctum essale alicuius primi q.

Hinc rursus solvitur 2ª firmae, cuius disparitas inter primum quo et quod, ab oibus debet asseri: le.n. utrumq sit in sua linea adaequatu, detractio e linea primi quo, cum quod sit integru suppositu, et quo, sit dumtaxat virtus suppositi, adeoq primum quod, propter virtutem, debet inseclaudere requisita ad exspeditionem virtutis: et cy aliunde, propter sequentiq totius perfectionis exi, requiratur dictio realis pro relatae producentis et producti, cuiusmodi realis dictio se debeat habere, uti et Personalitas, ex parte primi quod, seu simpliciter producentis, dumtaxat se habente sequentia perfectionis ex parte virtutis, et primi quo.

Atq inde falsitatis arguitur causalitas posita in 2ª firm; n.n. q.

in tñ reperiatur relativu et absolutu, debet ꝓprietas quod ex absoluto. et relativo fraliter constituere. ñ posset atio realiter distingui, prout requiritur ad relationem ꝓ- ducentis et producti. Unde sicut in ideo requiritur in creatis subsistentia ex parte ꝓprietatis quod vg Patris, q̃ in Filio reperitur subsistentia, s̃ q̃ hæc est una ex conditionibus requisitis ad agendum, et aliunde requisita alia debent se habere ex parte ꝓprietatis quod, ideo ꝓpter creatura negatur extra se agere, quia sit inter subsistentia, et ꝓfectæ ꝓpietas. Sta similiter &.

* s̃ q̃ nisi ꝓprietas ex relativo esset

Et sicut quidquid ita affirmatarum: tq ꝓfectu in una linea est ꝓprietas quo, quod, s̃ amans in ratione amantis ut quod insitæ exurgit ex dilectione: s̃ in ratione cuiq̃ amantis ut quo, seu virtutis amandi insitæ exurget ex dilectione. Deinde ratiocinam, ex eo quod, cum in amore producto nulla sit fecunditas, quæ in satisfactione in ꝓpria voluntate, ñ debet exigi cognitio ut ꝓprietas virtus, sed ꝓpria ratio relati ad virtutem, et relati ad ꝓprietatem quod se habeat ut finale constitutivum ꝓprium: similiter ꝓ &.

Cap. 3.

Refertur, et ꝓfertur extrema 1ª distituens ꝓprietatem quo adæquate in absoluto.

Ita Scholares Principes D. Th. Scotus, Ockam, et Ex. Suarez l. 6 c 5, quibus reliqui theologi, ꝓter supra citatos, subscripsere, videndi apud Fasl. q. 41 a 5. Probatur 1mo: Soli ꝓprietati absolutæ, et simpliciter producenti debet realiter distingui atio producto: s̃ ꝓprietas dumtaxat ut producenti ut quo ñ est simplex, et absolute producenti: ꝓ ñ debet realiter distingui atio producto: ꝓ 1º et Nata Dª sit indistincta realiter a Filio, ꝓterit esse adæquate ꝓprietas quo Filii. Vera ꝓsequela: Major ꝓbatur; Identitas distinctio simplex, qualis est realis, soli potest fundari in relatione simplex producenti: ad producendum n. ex additio, et idem quod distinctio virtualis, et idem quid sufficiet.

Minor, quæ ꝓbanda erat, ꝓbr 1º ex D. Aug q 21. a 5: ad 1um, inquit, Deus dicitur, q̃ ꝓpria ñ significat ꝓprietatem relationis ꝓprii, sicut agens dicitur ꝓprius, quia id quo agens agit: agens a. distinguitur a facto, et generans a generato; s̃ id quo generans generat, est coniunctio, et generanti, et idem numero, et ñ soli specie, sicut in rebus creatis. Per hoc ꝓ quod dicimus, q̃ Essa Dª est ꝓprietas quo generans generat, ñ sequitur, q̃ essa Dª distinguatur, sicut sequeretur, si diceretur q̃ essa Dª generat; quia illustrius: ꝓ 2ª D. Th. et Dª Essa sit ut quo, generans ñ debet realiter distingui atio genito, specie ex eo q̃ ñ sit simplex generans.

Ignissima ex D. Thª fuit mens, et locutio Florentini sess. 18 per os Joannis theologi, qui postquam dixerat, Pater est ꝓprietas generans; essentia ꝓprietas per

ꝑ quod generat, ut clarius exponerut, ní ꝑsecutus é: ita tñ, ut Deitas ꝑsona ité ꝑducens, et generans, ꝓꝫ a quo ꝑsa Persona generat, sílé id, q̃ so ly cõcabile é, ꝙ ꝯmuniter Florentini, id, quo generans generat, é Dª essã: s̃ hæc nõ é simpler generans: ꝙ ꝓꝫ quo, nõ é simpler generans.

Dfr: hæc ꝓpõo, essã generat, damnatur in Lateranensi Synodo, cap. damnamus de sũma Trin; hæc vero, essa é generatiũ ꝓꝫ, quo Pater Filiũ generat, é approbata a Græcis PP, et Latinis Deitã Flor. vbi supra: ꝙ nẽ hæc Deitas sibi ínuicẽ aduersentur, fatendũ é, ꝓꝫ quo generans generat, nõ esse in Deitãs ꝓꝫ simpler generans. quæ assertio adeo ẽ ꝓpria vsa é Patri Frãs, ut numero 20 tangm ex mente Patrum deludat sic: ꝓꝫ quo agens agit, ex eius ꝓsũ manifestũ é nõ agere, s̃ essera ꝯ fraly, qua aliud, nempe agens, agit.

Ꝛ ꝓbatur eadẽ Mi: et ad arãõe Deitatis: ita ꝺparatur frã, seu rão assimilandi ad simile, sicut frã, seu rão ꝓducendi ad ꝓducens: s̃ in Deitãs frã assimilandi uny alteri nõ é simpler similis alteri: ꝙ nec frã ꝓducendi in Deitãte debet esse simpler ꝓducens. Maior liquet: ng quamadmodum rão ꝓducendi é id, quo ꝓducens ꝓducit, ita rão assimilandi é id, quo sile assimilatur; et sicut requiritur distio realis inter silia, q̃ nemo sibi silis é, ita inter ꝓducens et ꝓductũ. Minor ꝓbr: frã in Deitãs realiter assimilãdi Patri Filio, é ipsa Dª Naa, in qua dumtaxat Pater Filio silis é: s̃ Dª Naa, quæ é in Patre, nõ é ꝓpriẽ silis Naæ Filii, s̃ dico eadẽ: ꝙ frã assimilandi in Dª nõ debet esse silis, adeoq̃ nec frã ꝓducendi.

Vrgetur: ideo in Dª id, in quo uny alteri assimilatur, excludit distionẽ realẽ, q̃ similitudo debet esse ꝑfectissã, et sũma oũ ꝑfectionũ inuẽta, quæ possit ꝺpati cũ distione quasi numerica, ꝰ maali inter utrũq̃ sile: s̃ teneo inter ꝑfectiss̃ ꝓducens, ꝰ ꝓductũ debet esse sũma oũ ꝑfectionũ cõcabilium, quæ possũt ꝺpati cũ distione quasi numerica, ꝰ maali ꝓducenti, et ꝓductõ: ꝙ rão seu virtus ꝓducendi in Dª excludere debet distionẽ realẽ arãõe frãlis Verbi ꝓducti, nõ secus ac rão assimilandi in Dª excludit distionẽ realẽ arãõe frãli Personæ silis.

Ad hũc vocanda é rão appropriõis D. Bñ, videlicet in ói generatiõe illud esse debet ꝓꝫ quo, in quo generans assimilatur genito: etenim in finis generanti é ꝓgnere sibi sile, Virtus, et rão ꝓgnendi negatur nõ esse frã, et rão assimilandi: atqui in Dª sola Naã é rão assimilandi Patri Filio: ꝙ in Dª sola Naã é rão generandi, seu id quo Pater generat Filiũ.

Dfr ex eadẽ D. Bñ: Virtus, seu ꝓꝫ quo generandi ꝺtinere debet ꝙ fec

ꝑfectiõy integrꝝ trꝫ ꝑsonꝝ, sꝫ ꝑncipalis è virtus, et nꝫ ꝑsuꝫ instrumentaria: at in Patre sola Dª Naa tñet quidquid perfectionis et intrõ genito: ꝙ sola Dª Naa è unitiua, ac ꝑncipalis virtus, seu ꝑsꝫ generandi.

Ob 2: sꝫ naria nꝫ realis relatio inter ꝑsꝫ quo et trꝫ ꝑductꝫ, poterit illud in Dꝫ stitui adæqtê ex abuõ: sꝫ nꝫ è naria realis relatio inter ꝑsñm quo ꝑducendi et trꝫ Dꝫ ꝑductꝫ: debet ꝙª adæqtê in abuto stitui. Maior ẽ certa: trꝫ gª in Dꝫ oña sunt idẽ, vbi nꝫ oburat relatiõ realis oppõnty gª nꝫ alia raõe collocant aduersarii ꝑsñ quo, adæqtê, l. ꝑsaliter in relatiuo, nisi gª existimant naria esse relatiõ realẽ inter ꝑsñ quo ꝑducendi et trꝫ ꝑductꝫ. Probr Minor: nꝫ naria in Dꝫ relatio realis inter vaꝝ fralẽ assilandi, et trꝫ sily, ut ꝑximê ꝓbauimus: alũnde, ut exo. D. Hª ꝑximê crꝫ stitit, vaꝝ fralis assilandi in Dꝫ debet esse ꝑsñ quo generandi: ꝙª naria nꝫ è in Dꝫ relatio realis inter trꝫ gentꝫ, et ꝑsñ quo generandi.

Vrgetur: id quod è virtualis relatio in tno ꝑparatiuꝫ ad vaꝝ fralem assilandi, è relatio realis silitudinis in tno ꝑparatiuꝫ ad fundamtꝫ, seu ipsa sily: ꝙd quod è virtualis ꝓductio ꝑssiua in tno ꝓducto ꝑparatiuꝫ ad ꝑsñ quo, seu vaꝝ fralẽ ꝑducendi, esse poterit realis ꝓductio ꝑssiua ꝑparatiuꝫ ad ꝑsonꝫ, seu ꝑsñ ut quod ꝓducens: atqui sꝫ semel saluatur Patrẽ realiter ꝓducere Filiꝫ, interuenientẽ dumtaxat virtuali ꝓductione inter ꝑsñ quo et Filiꝫ, superfluit vlo realis dictio, atque adeo è impossibile: ꝙª.

Demꝫ arguõr: gª aduersariorꝫ fundamta in cap. 1 vel nihil ꝓbãt, vel ex æquo ꝓbare debent, ꝑsñ quo in Dꝫ nec inadæqtê realiter identificari cꝫ tno ꝓducto: quemadmodꝫ in creatis ꝑsñ quo realiter adæqtê distinguitur a tno ꝓducto, id a. nequit ꝓbari, cꝫ Paternitas nꝫ distinguatur realiter adæqtê a Filio ꝓducto: ꝙª nulla è ꝑparitas a creatis ad Dª.

Rursus in creatis nedꝫ ꝑsñ quo, sꝫ atq quod, et quidq sꝫ tenet ut dictio ꝑsiua ex parte virtutis, realiter adæqtê distinguitur a tno ꝓducto: at in Dꝫ Naa Patris salꝫ xª aduersarios requiritur ut ꝑsiua dictio ad generandꝫ Filiꝫ, tametsi dumtaxat virtualiter distinguatur a Filio ut tno ꝓducto: ꝙª poterit crꝫ dumtaxat virtualiter distinguꝫ ꝑsñ in creatꝫ quo a tno ut realiter ꝓducto, tametsi in creatis sit realiter distꝫ. Et quidꝫ sꝫ semel concedat aduersarius, ꝑsñ creatꝫ quod in adæqtê dumtaxat realiter distꝫ a tno ꝓducto, facile concedum in creatis ꝑsñ quo realiter in distꝫ a tno ꝓducto

vere q̄ inde sequeretur mysterij Trinitatis, seu distinctio realis duorum cum identitate reali in tertio, propterea q̄ realis distinctio ppij quo creati, ineffabiliter arguitur distinctio realis inter ppia increata generandi utq̄ et ens genity.

Cap. 4

Soluuntur argumenta capitis 1.

Quæ pter primas instaas facili euertit, facta distinctione inter primum pure, et essentialiter quo, atq̄ inter ppia stringenter quo; in creatis fere nulla ē ppia quo, seu adæqta entitas, in qua ri possit videre vas ppij quod: ut liquet, si separetur a subto, vg. Calor separatus a substaa ignis, nec ri alia eucharistica, sit sunt ppia quo, suorum effuum, ut si sint quod, et simpler producentia illos. Ex quo oritur, ut simpler, et fraliter sint ppia producens, adhuc cu insunt subtis, qm subta ipsa, quæ denominatiue dumtaxat dicuntur ppia quod, quatenus sustentant in se ppia, quod pdu cit.

Cotery in Dª generaõe, ppia quo, ita ē essentialiter quo, ut nec de pcõ abuta sortiri possit denominaõ ppij quod, adeoq̄ nec denominabem simpliciter producentis Filij: et hoc lt Paternitas (ut placet aduersarijs) sorte ppia quo: ng adhuc essentialiter exigit Nag Dª, cui qua distinctua ppia quod: Paternitas n. ri simpler generat ex ipso, esto sit id quo, Pater generat: mixty pri ē, Dª Nag, lt ipsa sit ppia quo, ri esse simpler generanty, sed id quo Pater generat. Atq̄ hinc etiã fit, Patry ri esse ppia quod dumtaxat denominatiue, uti ē substaa ignis, sed essentialiter et abute.

Atq̄ hinc dissolui arguta straria. Ad 1ª pbanda ē Minor: explicaõ a. ibi tradituq̄ esse optimq̄, et de mente Dⁱ Angel, satis pstat ex hijs, quæ retulimus in rñe ss. 2 pbaõ. Nec ibi tradidit D. Thª opus. 7m sed post multa subdens: Unde essa ē quarta ppia 1ª; Paternitas vero prima: ng pterinde ē, ac si dicent, essa ē 1ª et quo relatiue ad Patry. Paternitas vero ē approximao huius 1ª ppij. quæ explicao sonat Dⁱ Angº saepius repetenti, Paternitatẽ, ut probe fraliter in diuiduanty Personã Patris, esse ri ppia quo, cuius ni in diuiduare, sed se coarare. Essa, in diuiduali (in quit q42. a5) in rebus creatis distinguit personã generatã, ri a. ē quo generans generat, alioqn sortes generaret sortem. Unde nec paternitas posset illigi ut quo Pater generat, sed ut distinguens personã generantis, alioqn Pater generaret Patrem. quid pro rñe ss. illustrius?

Ad ꝓbaꝯ negatæ Minoris dicꝰ Maioꝛ: sꝛa sit realiter dis
tincta a ꝓrio, quod denominatur ꝓducens, ꝛndeo; si realiter in dicta,
ergo Ala; et ꝛtra Minoꝛi, ergo ꝛtegm. Ad 2m Maioꝛis ꝓbaꝯ admitto
aptoma, qꝺ dumtaxat denominatiuũ aliquid dicitur tale ab alio ha
bente ꝓrius in se totũ denominatꝯ, quꝫ ꝛfundit: sic a. ri accidit rei
pũ Patris, cꝫ Dª Naa ri sit ꝓpr ꝓrius simpler ꝓducens, ꝺ dumta
xat ut quo: adeoq Pater ri denominatiuũ, ꝺ simpler e 2º ꝛcr ꝓprius
denominatꝯ ꝓducentis; ꝺferente Dª Naa ꝛtinentiq trꝺ, Paternitate vº
distionꝫ atro, et ex ꝛequenti expeditionꝫ cuiꝫmodi ꝛtinæ.

Ad ꝓbaꝯ Maioꝛis ꝓtinus retorquetur: ng quemadmodꝫ id, raõe cuius
aliquid dicitur albꝫ, ri e simpler albꝫ, ꝺ raõ dealbandi; ita id, raone
cuius tangm ꝓpr fꝫ ꝓprij ꝓpriat, ri e ꝓprij simpler, ꝺ raõ ꝓncipiandi:
sicut id raõe cuius Pater e sibi Filio, ne sibi, ꝺ raõ assibandi. Et hac ꝓpo
sitione instaa explicatꝯ dicto tradita ad Maioꝛ syllogi: ng sequit ubi
ꝛa assibandi e realiter indicta a simili, ergo e Naa Dª, nequit cadere de
minaõ sibi supra solũ Nag, ꝺ supra hanc ut ꝛtituentẽ Patꝛ; ubi vero
ꝛa assibandi e realiter dicta a simili, supra ꝓpm 1º, et ꝓprie cadit deno
minaõ simili; et tm 2º et denominatiue supra subtũ fꝛe; ut liquet
in pariete albo, dumtaxat denominatiuũ simili alterij pariei, albedine
se habente in utrũq subto, et ut ꝛa sibedinis, et ut simpler, et 2º simile.
Sta qꝺ ꝓprij quo, ri dicitur realiter a quod, supra hoc cadit denomi
naõ ꝓducenti simpler, qri cadere ꝓssit supra ꝓprij ꝓprie quo, utpa
dit supra calor vꝫ ꝓducentꝫ alterꝫ, et tm denominatiuũ supra subtũ ca
lidꝫ.

Ad 1m ꝺfiaõꝫ Ꝺessa Maioꝛi, dicꝰ Minoꝛ: a ꝓrio quo ꝓprie tali
magis ꝓprie ꝓpendet actio, qm a ꝓrio quod, ergo: a ꝓrio quo ꝛtinente
tali, et simpler quod, ꝛndeo Minoꝛ, et sub eadꝫ distione ꝛtegm. Ad ꝓ
baꝯ Minoꝛis dicꝰ Maioꝛ; quod immediatius raõe sui ꝛtinet totũ ꝓ
fectionꝫ actionis, expedite, ꝛndeo; cꝫ impedimento, ergo: et dicꝰ Mi
noꝛ: tota ꝓfectio actionis ꝛtinetur expedite in ꝓrio quo ꝓprie tali, er
go; in ꝓrio quo sl habente raõꝫ quod, ut habent ꝓpria creata, ꝺ
cendo Minoꝛ, et sub eadꝫ distione ꝛtegm.

Ad 2m ꝺfiaõꝫ dicꝰ siliter Ari: qm ꝓprij quod ꝓprie denomina
tiuꝫ, et realiter dicti a quo, ut e calor ignis subi, ꝛndeo; qm ꝓprij
quod simpler tale, et ꝓpter identitatẽ ꝛtinens quo; ergo Ari, et sil.
ꝛtegm. qm in Dª ꝓprij quod, in ordine ad intra ri denominatiuũ ꝓ-

p̃ducens, s. 2ª et p̃prie. Nec p̃pterea p̃rij quo creatij erit p̃ræ ineræ-
abile p̃fectius, s. exp̃editius, quatenus sl potest esse quod: ng p̃fectio in
p̃rio quo n. debet sumi ab exp̃editione, quæ fundet distinctionem realem
sui atiõ, s. á stinctã tri p̃fectionis, uti é Verbu D. infinitè excedens
reliquos effus creatos.

Ad 3. Obiect. dispue Maior: Essa D., ut ad extra p̃ducens, est p̃rij
um quo p̃prie tale, nego; p̃rij quo sl et quod, concedo; et eadem Mi-
nori, nego Conseq.m. Ng Essa D. ut p̃rij quo ad intra é p̃prie quo, adeo
que n. simpler p̃ducens; ut vero ad extra operans é sl quo, et quod; et
quidq fraliter, qm Trinitas: siquidq Essa, ut fraliter Deus, é simpler p̃rij
ctandi, et per se exactly atiõ creato; at Pater, l. Trinitas in ordine ad ex-
tra dumtaxat identice é p̃rij quod, ob identitatẽ cu Deo: quo circa Tri-
nitas, ut ad extra operans nec é p̃rij quod p̃prie denatũ, quale é subtum
rpu calorũ p̃ducentis, nec é p̃prie et fraliter, qualis é Deus relate ad
extra, l. Pater ad intra, s. mediũ inter utrumq, seu identice quod.

Ad 4. Obiect, dicendo p̃rij quo ex genere suo p̃scindere a distione reali,
et salty de distione adæqta nemo infitiabitur, cu p.ª ois sui in relatiõ,
sui in abuto existat p̃rij quo generatis æternæ, n. distinguatur adæqtẽ ab
tro genito, uti accidit in creatis: et nego p̃rij quod ex genere suo p̃scin-
dere à distione reali cu tro producto. Disparitas tradita ctg é Cajet. in cri-
ca fin. Et si sermo sit de p̃rio quod p̃prie tali, fraliter p̃scindat ratio
ne p̃rij, qm p̃prie quo, ut potè includens p̃rium quo, et super addens
quid quid opus é ad relatis realis producentis et producti.

Ad 5. Obiect, dicendo ctg sufficere distionem realem inter p̃rij quod p̃-
prie tale, et tm vere, et ut quod producty, le sit idem realiter quo tg ex
parte p̃rii, qm ex parte tri: id. n. evenire ostendimus in generatione æ-
terna. Nec paritas assumptæ humanitatis a duplici supposito doctri
ng enervat, quandoquidq humanitas rpu suarij operatis é p̃rij quo sl
et quod, denominatiue dumtaxat se habente ut quod. Personalitate
Verbi, et Patris, n. utercq eamdq humanitatẽ assumente: quo fit, ut de-
maali se habeat realis distio inter utramq Personã D., ad hoc ut hu-
manitas possit semet ipsa producere, inde n. sequeretur id. esse simpli
citer producens, et asc producty.

Hinc ad 6. et postremq Obiect. infertur a tertio, posse humani
tatẽ realiter producere, et servare alterq, le utraq tractetur eadẽ Ver-
bi subsistentia: tunc n. intercederet duplex p̃rij p̃prie et simpler p̃du-

ꝓducens, & cũ unico dumtaxat suppposito Dꝰ ferente munus ꝓximi quoꝫ ipsũ denominatiuũ in ordine ad ꝓductionẽ alterius humanitatis, uel operationẽ ẽiusdẽ, & in ordine ad ualorandũ has, et quasi in genere causæ finalis se habeat finaliter, et insecũ infinita dignitas Verbi.

Cap. vlt.

Reliqua argumenta soluuntur.

Adhuc 2ª solutionẽ ad argutũ, et ꝓpter quæ sit aliquis insurget: qª ꝓducentis unumoꝫ ẽ finaliter assilare sibi tũ, rão finalis ꝓducendi ẽ ipse nos rao finalis assilandi: sed cũ ꝓducere ẽ finalissimẽ disiungere: ꝙ rao finalis ꝓducendi erit rão finalis disiungendi: ꝙ sola relatio, quæ in Diuinis ẽ rao finalis disiungendi, erit rao finalis ꝓducendi. 3ª fr: finaliter relatiũ debet esse finaliter relatiua: sed realiter ꝓducens ẽ secũdũ finaliter relatiuũ: ꝙ fia realiter ꝓducendi, seu ꝓximo quo debet esse finaliter relatiua.

Rº disiungendo Maiorẽ: sed cũ ꝓducere ẽ finalissimẽ disiungere, ordine intentionis, negº; ordine executionis subdisiungo: ẽ finalissimẽ disiungere, sumpta distione ꝓpter ꝺictionẽ requisita ex parte ꝓducentis, concedo; sumpta ꝓpter fia ꝓducendi, negº Mi, et cõsequẽs. Ad 2ª rationẽ disiungo Maiorẽ: fia secũdi relatiui, reduplicatiuẽ ut talis, concedo; secũdi relatiui specificatiuẽ sumpti, subdisiungo, si secũdũ sit adæquate relatũ, concedo si ꝺicatur ex abuto, negº. Etenim cũ in ipso ꝓducente unumoꝫ sit principalis intentio assilare sibi tũ, et in Dº nequeat esse cũnitas ipsius relatoris, necesse ẽ fig ꝓducendi esse abuty. Secũda relatio ꝓpter ꝺictionẽ, ut relatio ipsa ꝓparatiue ad denominatũ ꝓximum ꝓducens referetur ad actualiter ꝓductũ, ꝺicatur tota fia referendi. Uno uerbo: relatio ẽ tota rão finalis referendi ꝓducens ad ꝓductũ; essa se habente ut tota rão finali ꝓducendi sãm id, qª ꝺe ꝓfectione importat.

Adhuc instans: si rão finalis ꝓducendi sumpta ꝓpter ꝺictũ possit ꝺentificari cũ tão ꝓducto, dummodo ꝓducens sit realiter ꝺistũ, etiã rão finalis referendi possit ꝺentificari cũ tão relatoris, dummodo fundamẽtũ relatũ sit realiter ꝺistũ alterũ: ꝙ uel utrãq rão finalis, uel neutra debet in relatiuo sistere.

Nego cons: nã cũ in Diuinis nequeat esse cũnitas abuty realis distio, si aliunde ni esset cũnitas relatiuũ, in nihilo disiungeretur Pater a Filio. Præterquã ꝺatur disparitatis ratio: ratio n. finalis referendi, præsertim trãscendentaliter, cũ sit ipsa relatio, cuius esse ẽ ad aliud, ni solum Paternitas debet esse ratio finalis, ut cuius Pater referatur ad Filiũ; uerũ etiam ipsamet Paternitas debet esse relata; quemadmodũ unio, et est ra

ratio fialis vnendi, et simul per se vnita: nec non passiua pro ductio est ratio formalis actualiter producendi, et simul producta; at ratio formalis producendi ut est virtus, fscindit esse a relatione reali: ng si est virtus fpfectè assimilans, ubi est Diuina Naa, gaudebit dumtaxat ulaõe raõis: si impfectè assimilet, vel ob defectu virtutis, vel ob cõi impfectiõy, tunc intercedet realis ulatio ad tum, vt fperiè quà virtus, fquà simpler producens.

Aliter aduersus dictos sic directè insurges: actus fprius alicuius personæ nequit huic iuniri, raõe fiæ, et fpii cõis: fa actus generandi è pro prius Personæ Patris, et Naa cõis: fo nequit iuniri Patri virtus generandi, raõe naæ cõis. Maior probatur 1: nequit hõi iuniri actus ratiocinandi, raõe fiæ sensitiuæ cõis illi, et bruto: fsiliter b. Probatur 2: qa proa nequit extendi ultra ambitu sui actus adæqti; aliqn vt forsit adæqtus; sa generare in Diuinis è actus adæqtus proæ generatiuæ, et solius Patris: fo proa generandi nequit reperiri in alio, qm in Patre.

3: actus adæqti cõis, sit illectio, vt potest stineri, etiq ut quo, in proa notionali, et proa alicuius Personæ: fo actus notionalis, et proprius Patris, neq ut quo stineri potest in proa essali, et cõi tribus Personis. 4 probatur ea dem Maior: si posset actus notionalis, et proprius iuniri raõi esse cõis, daretur in Filio vg proa essaliter impotens denominare Filiu, qui essaliter talis est: sa proa essaliter impotens denominare Personã, quæ essaliter talis est, quia tunc è impta essaliter, qm proa: fo vt potest Patri iuniri proa generandi, raõe essæ cõis.

Dices Ma: arguti: vt potest ei iuniri raõi fiæ cõis, ut cõis, ergo, raõe fiæ cõis, ut appropriatæ, nego Ma: et ratione Minoris, dis quendy è sequens, ut in Maiori. Ad 1m probaq, nego Ant, nego segm: vt n. qa proa sensitiua è cõis, ideo nequit illi iuniri actus ratiocinandi, sed qa iste è pfectior, qm fia ut sensitiua, et exercitus pfectius stineri nequit in proa minus pfecta. Ad 2am dicendum pfectior relatiõi, vt obest, quominus hæ possint stineri impsa. Atq per hoc liquet dispartas ad 3m probaq: etenim cy actus cõis sit abutus, et abuty nec fialiter, nec eminenter stineatur in relatiõe, sicut hoc stinetur in abuto, minus rõi, qd sequela vt teneat.

Ad 3m probaq, dicendum Ant: proa nequit extendi ultra ambitu sui actus adæqti, in esse entis, nego: proa in esse virtutis expeditæ, nego Maiori, et nego Minori, dicendum similiter sequens: proa generatiua entitatiue, et remotè sumpta, nego; ut proxime expedita, nego segm. Ad 4m probaq, dicendum Ma:

daretur in Filio ppa essaliter impotens denominare Filij, in denominatõe, nego; aliqua denominatõe, nedo: Sicé daretur ppa impotens denominare Filij generantis, secus genitij, cognoscentis, et potentis spirare. & diquo Minoy; si sit essaliter impotens ad oĩa denominatoy, quę in sequentur, nedo; sit only ad aliquę, nego Minoy, et cõsequm.

Quæ dictio ab ãbus debet admitti; nemo n. infitiari potest, D. Essa essaliter exigere esse in tribus Personis, nec in essaliter exigere in tribus ere oĩa denominatoy ãbus, quę tribuit singulis. ng prout in Patre est prij, vel remoty, vel proximè concatenatę, & varias opiniones, vel saltem à dicto essaliter requisita, ut Pater possit generare, et generet, quin hãc denominatõe possit tribuere Filio, aut Spiritui S. Russus, Dª essa prout in Patre, est rão fialis, qua Pater cogscit se esse Patrem, & in Filij, gn possit in Filio desinere ad hmõi denominatoy, & ad oppositę: gª et prout in Patre pbeat denominatoy generantis, protest essaliter exigere Filij ad oppositę denominatoy genitj.

Si a. in creatis in possit inueniri fra, l, virtus essaliter exigens: subtę impotens denominari ab ipsa, nihil muty, cu nec possit creata essa essaliter exigens esse tribus personis relatiuè oppositis, quemadmody exigit essa increata. Potest in ea creaturis assumi argumenty, et quodammodo instaa. ng actus auditionis in bõe, et actus discurrendi vg sunt speculatiuus in anu, et in capite: et nihilominus nascuntur ab eadę arã cõ ribo corporis partibus, videlicet gª et idem se ité ppa ad eos actus, nec expedita ad singulos, nisi prout residet in his, l, illis organis: protest gª Dª essa defectu alicuius prequisiti nesse expedita in in Persona ad actus generandi, et spirandi, quos tangm virtus, et proprij quo tinet.

Ad calcę pro plenioi enodatõe questionis, inquires, utrũ Dª essa prout in Filio dicit possit genita ut quo, quemadmody prout in Patre dicitur, ac é generans ut quo? Breuiter ex dictione R., possit dici, si per genitę ut quo illigatur rão fialiter intenta, seu propter quę fit generatio. Rãoe, gª Dª essa é rão fialis, propter quę Pater intendit Filij generatoy, suiq in Filio perfectissimq similitudiny; aliud erit, si per genitę ut quo illigatur tus immtè, et rãoe sui trans actionis Patris: sic n. tus in protest nesse vel realiter, vel saltę virtualiter pductus, q repugnat Dª essæ essaliter ingenitæ. Nec é idy esse tus quo, seu rasy fialy pductionis, et esse tus, qui pducitur: sic é omissa obtinæ sunt tus fialis, quo scientifice cognoscitur deitas, qui omissa scientifice cognoscuntur: sic Dª Be

Bonitas é rao finalis, ob quę odio habetur peccatę, ḡ ipsa sit odio habita: sic dem̃ realis animus é tus finalis quo resurrectionis, quin sit tus productus in resurrectione, s̄ dumtaxat corporis coincatus. Plura ad rem eruditè ingerit Fasolus videndus q. 41. a 6. dubio unico.

Liber secundus.

De Diuinis Relationibus.

Duplex relaoy genus Deo ipsarit, ad intra sit, et ad extra: s̄ hoc, ut potè Deo essecia, et ipsi ut Auino in uenientes ipsarse, nō instituti in sunt: quare dumtaxat de relaoibus ad intra quæstionę tres inno.

Quæstio ordine 1ª.

De quidditate, Attributo, et numero Diuinarum Relationum.

Cap. 1.

Relaões Dⁱᵃᵉ sunt realeᵉ, etiam secundum dicendę Ad.

Duplex dicendi In, et Ad, potest in relaoibus dici: Paternitas Dⁱᵃᵉ Vg, idem dicendo In respicit Nam quasi subiectum, cui quę identificatur; idem dicendo Ad respicit Filium, a quo distinguitur: idem In, uenit Paternitas cum oi relaoe, idem Ad, differt: idem In in referatur, de cuius dicendi referri, s̄ fundare respectum ad tum: nihilominus. Idem dicendo In in referatur realiter; é tm a actu entitatiuo, et in se realis relao, q̄, prescindendo a fictione intellectus, sortitur aliquod esse reale, sicuis identificatur cum Dⁱᵃ Vae.

Igitur Arrianis dumtaxat excitatur citra dicendo Ad, negantibus in ullis Patris post Carit, Verbo, et Sapiendo. Verum si sermo sit de dicendo Ad prout ostracto ad relaoes Dⁱᵃᵉ, videtur in posse negari ei esse reale, nisi alterabitur, Trinitatis mysterium magna ex parte per rao diripi. Etenim Trinitatis distinctio nascitur ex relaoe producentis, et producti: ḡ si distinctio é realis, in potest relao producentis esse rationis. Rursus, citra ullam intellectus nam fictionem, Pater realiter producit Filium: s̄ realiter producere Filium, é realiter ad Filium referri, tanam ad tum suae productionis: ḡ Pater idem dicendo Ad realiter refertur ad Filium.

Obiicient: Deus in minus é realiter Dominus, et Creator, qm Pater: et in hilominus relao Creatoris, et Domini nie relaio realis: ḡ nec relao Patris ad Filium erit realis. Præterea: Christus D. é realiter Filius Beatissimae Virginis: et tm relao Filii Virginis é relao rationis: ḡ et Verbum potest esse realiter Filius Patris sola rabatione rationis.

Magister Soncé ex Godoy, Iussa Maioni, et Minori, negat utrumq; Iegem:

videlicet, q̃ sit denominato creatoris, et Filii virginis sit realis, sufficit, fundamentu vtriusq; esse aliquid reale, ut é realis creatio, et generatio, tametsi relatio inde sequens sit rationis; at nisi Paternitas, inquit, foret relatio realis, nõ daretur fundamtu reale, cu relatio illa nõ posset fundari in ea.

Coctem ex hac solutione sabetur, Paternitatem sub exposito respectu relationis AD nõ esse realem formaliter, sed identice, et solum sub respectu hæ hypostaticæ, constituentis Personam, qui respectus Thoæ é prior generatione, et relatione in quo videntur hi AA moderni sentire Caietano: hic enim nõ negauit sub respectu AD, ut tracto ad relationem D. Thoæ esse quid reale, cu prosequitur implicare nõ esse ens reale, saltem identice, quid quid identificatur cu ente reali.

Restat q̃, ut solum sit locus quæstioni de respectu AD generice sumpto, et prout abstracto a suis inferioribus, de quo recentiores Thoæ cu Caietano nõ esse reale, nec rationis, sed ab utroq; prescindere, ex eo q̃ relatio secundum respectum AD sit cõis reali, et rationis. Sed veruntamen fallunter egregie, ut puto: etenim ille locus nõ nõ solum fingit respectum AD, vbi nulla é realis relatio, sicut nõ é inter potentiam et subiectum finale propinquum, veruntamen fingit respectum in, q̃ assignandi denominationem exigat, ac si insit ei in essendo, ut inter cognitum et obiectum: q̃ vel idem utrumq; respectum in, et AD, debeant relationem prescindere ab ente reali, et rationis, vel idem neutrum.

Nec fauet illi D. Th. q. 28. a. 1. vbi ait, solum in prædicamento relationis inuenitur aliquid idem realiter; hic enim D. Angelicus nõ inuenit discrimen inter AD et in, sed dumtaxat ostendit inuenire aliquid speciale in relatione adæquate sumpta, præ reliquis prædicamtis substantiæ, quantitatis &c. vt cuius rationem petat per hoc, ideoq; per actum illectus, qui dicitur ratio: hæc enim illectus apprehendat rem aliquam esse substantialem, aut quantam, nõ ideo facit eã quantam, aut substantialem; at si offerat unam rem alteri, sicuti cognoscendo denominat in actu exercito cognitam, ita offerendo facit in actu exercito relatam. Quam obrem docui in Dialectica, relationem similitudinis omnis albi ad album tandem constituí, ac perfici per actum illectus offerentis unum albedinem et album, et in actu exercito constituentis rectum et obliquum, seu fundamentum et terminum: quæ separatio, et natura nõ sit pro aliis prædicamentis, merito docuit D. Thomas in relatione aliquid rationis inueniri.

Ex ad argumtum supra obiectum, concessa Maiori, nego Minorem, q̃ relatio creationis nõ é distincta ab ipsa creatione temporali; nam enim Deus ab æterno é Creator, nec relatio Filii Beatissimæ Virginis dicitur ab ipsa generatione: adeoq; cum utraq; actio sit realis, etiam relatio creationis, et generationis

é realis, ñ quidq̃ inseca Deo, et Filio, s̃ exseca: ad cepty namq̃ realis relaois ñ é necesse ut sit inseca, s̃ q̃d extra fictionẽ illectus assagd, ut liquet in silitudine: cũ q̃ extra fictionẽ ullã Pater, quã talis designatur Filio, qua Pater debet referri ad Filiũ, aũcte D. Bern. Epistol. 190, ñ quod ad se, s̃ quod ad Filiũ é, Patris nomine designatur.

Casꝰ 2.

De fiali ꝺstituoe D̃i Relationum.

Nq de reali ꝺstituoe abs dubio Dª Naa ꝑter relaois, et relaois ꝑter Naq raoe identitatis ꝺstituuntur.

Igr̃ ꝺtroversia é, vtrũ Dª relaoes in abstracto sumptæ claudant in suo ꝑdicato fiali D̃i nãq? Negant Vasq. et Molª ꝑsq̃ sotus. Affirat cũ Thoꝰ Ex. Suarez. Negantiũ raoe é, q̃ Dª Naa fialiter, et intensiuẽ sumpta ñ claudit relaões: q̃ nec relaois fialiter ineludẽ naq. Vtrũ cũ necesse ñ sit, omnẽ fialẽ ineliusionẽ esse mutuã, protexat negari ꝺseq̃: quemadmody, ex eo q̃ aialitas fialiter ñ ineludat hoĩem, ñ infertur, in homine fialiter ñ ineludi aialitatẽ.

Melius 2 ꝓmouetur negantiũ ꝑs, eo quod Pater ꝑtæ Paternitate aliquid fialiter ineludit: at qui Pater sõly fialiter ineludit Naq D̃i et Paternitatẽ: q̃ Paternitas ñ debet fialiter ineludere Naq D̃i. Etenim cũ ꝺstituty ex ꝺstitutiuis assagat, velut ex ꝑdicatis essaliter seruis ꝓcientibus, dubiũ aliqua debet inter ꝑdicata inueniri, ñ velimus vnũ ꝺstitutiuũ esse integrũ ꝺstituty: si q̃ Paternitas cũ Dª Naa ꝺstituit fialiter Patrẽ, ñ protexit sdm se fialiter ex Naa ꝺstitui.

Affirmantiũ ꝑs eo ꝓcipue nititur, q̃ Dª Naa sit de cepto essali Patris: q̃ et Paternitatis. Probatur 1 ꝺseq̃: q̃ Pater et Paternitas ñ plus differunt, qm Deus et Deitas: q̃ sicut quidquid é de cepto essali Dei, é etiã Deitatis, ita quidquid é de cepto essali Patris, debet esse Paternitatis. 2º ꝓbr ꝺseq̃, eo quod Paternitas, tametsi cepta nomine abstracto, é raõe sui subsistens, et ꝑse stans: q̃ fialiter importat, quidquid cepty Patris.

2 D̃i fundamty ꝑtis affirmatiæ ita habet. Dª Paternitas in suo ꝓcepto cepto é ens reale, ñ creatũ, q̃ increatũ, q̃ D̃i, q̃ Deus: q̃ in suo cepto fialiter importat D̃i naq, seu Deitatẽ.

Mentẽ vrã triplici assertione exponam. Sit 1ª: ex eo quod relationes Dª Paternitas vg ñ possint fialiter cipi, ñ cepta Dª Naa, ñ ideo hæc debet esse de ꝺstitutiuo fiali Paternitatis. In hac assertione Neutri ꝑs

ꝑtẽ vídeor aduersari, gñ utrag ꝓssit ꝺeíliari, si negatiua dumtaxat neget ꝺstãq essaly, et affirmatiua solꝫ stendat inseparalitatẽ ꝺcepti fialiꝫ.

Vtiã res habeat, ꝑbr assertio: de ꝺcepto fiali Naã Dæ é coꝛcabilitas ad intra, seu fœcunditas, quæ sine ꝛelatiuis negatꝫ ꝺcipi: et nihilominus xpiãtꝫ asq ꝑtis ꝺb ꝛelatiõs si sunt de ꝺstitutiuo essali Dæ Naã ut fœcundæ. Item Pater æternus negatꝫ fialiter ꝺcipi, Filio si ꝺcepto: et in rumo ꝺicit, Patrem æterny ut talꝫ fialiter ꝺstitui ꝑ Filiꝫ: si gẽ id, si ꝓsse uny explicari si ꝛe alio, ac ꝺbere metaphẽ et obtinẽ ꝺstitui ꝑ illud, ni velimus actiõy ꝺstitui ꝑ tuy, vniõy ꝑ extuma, cogy ꝑ obty, et sic de reliquis transcendentalit ꝛelatis.

Raõ é: ng quamdmodꝫ realis, ac mutua rery inseparabilitas si é argumty identitatis realis, ut liquet in Patre æterno dicto realiter, et in inseparabili a Filio; ita inseparabilitas ꝺcepti fialiy si é argũty ꝺstituoi fialis: adeoq et si in ꝺcipibus nisi separari negqeat ordo essalis ad alterum, adqꝫ é ordo; si ꝓpterea tus erit de ꝺstitutiuo fialis eiusmodi ordinis, seu respectus: et ꝙ Dæ Paternitas, sicũ ut é adhuc ꝓdicto Filio, sicũ ut é ꝺplemty Dæ Naã negqeat fialiter ꝺcipi sine Naa, si ꝓpterea erit hæc de ꝺstitutiuo essali Paternitatis.

Ꝺcꝫ hinc obiter obserua discrimen inter tuy ꝛelatiõs ꝑtiũ ꝓcamentalis et transcendalis, quod hic, obty vz, se habet ꝑtiũ cognitis ꝑtiũ motiuũ; il le vero, albedo vz, se habet etiã ꝺstitutiuẽ in race silis cꝫ alia albedine, eo qꝺ una albedo si habeat essaliter respicere aliq, quamdmodꝫ cognitio essaliꝫ ꝺ race sui respicit obty, et Paternitas essaliter, ꝺ race sui respicit Dm Naã ꝺ Filiꝫ.

2a assertio: Dæ Naã sumpta transcendr ꝓ ente Dæ, é de ꝺcepto, et ꝺstitutiuo fiali ꝛelatiõy, si ꝛelatiõs ut tales si sint de ꝺcepto fiali Dæ Naæ: qꝫ admodꝫ ens é de ꝺstitutiuo fiali diffiniy: assertas n. fialissimẽ é ens exercitẽ, si ens si sit fialiter assertas. Raõ eadẽ é: ng ꝺceptus entis Dæ cõis é ens ꝛelatiuũ, et absolutũ, sicut ꝺceptus Naæ Dæ, alioqn sicut in ꝓxmõ si ex imy Dæ sunt indeo tria entia ꝛelatiua, et tus veritates ꝛelatiuæ ꝺcꝫ re aliter, ita ꝓssent ꝺici tus naã ꝛelatiuæ: latius ꝙ ꝓt ꝺceptus entis Dæ, qm Naæ Dæ: et ꝑ hoc solueꝫ ꝛõ fundamty 2æ assertiuæ.

Scio alios aliter respondere, videlicet Paternitatẽ et ꝛelatiões Dæ in ꝛe se ꝛeã, et absq ꝛeduplicatiõe esse ens increatꝫ; nihilominus ꝓnt vtiq ꝺcꝫ a Naã, nec esse ens creatꝫ, nec increatꝫ: quamdmodꝫ homo ꝑ se ꝛeã é albus, l, si albus, qñ sit ꝓle mediy; essaliter vo, seu ꝓut homo

nec é albus, nec non albus, ŝ substa ĩlectualis.

Very ñ hæc solutio vadat relaõs ꝓut virtualiter dist̃g ad Dam Naã esse ens reale, ñ ꝓtest̃ sequenter negare esse etiã ens in exist̃y: q. n. reduplicãõ ñ obest verificãi rei dictæ, nec ꝓtest obesse verificãi alicuius ex membris adæqte diuidentibus: vg ñ de aliquo affirmatur ens verum, et negatur rão creati, nanq debet affirmari rão creati: q. ŝ de Paternitate ꝓut tali affirmatur ens reale, et negatur rão creati, debet nanq affirmari ratiõ increati. Et siliter (ut occurram ꝓpositi) si de hoc ꝓout tali affirmetur rao coloreti, et negarentur reliqui colores diuidentes coloratu, sicꝫ ꝓter albedinẽ, nanq deberet de hoc ꝓout tali negari, quod sit albus. si a. ꝓout hoc ꝓscindit, idco é, q. ꝓut hoc ꝓscindit etiã coloratu; relaõ vo Dae negatur ꝓout talis ꝓscindere ab ente vero, et reali.

Postrema assertio: Dª Naã fraliter sumpta ꝓro radice virtualiter empducta, et ut quo ꝓducente ñ é de essentia fratis relaõis in abstracto sumptæ. Pbatur: Dª Naa ꝓout talis é ꝓpriũ quo, et virtus eminentialis Filiaõis vg: fo Filiao sumpta in abstracto nequit in suo esse ꝓpto quiddtatiuo includere fraliter nag D3. Anis manet ꝓbatum cy Dª Any. et eximio q. ꝓcedenti. ꝓbatur conseq: a Filiao nequit in suo esse ꝓpto quiddtatiuo fraliter, et ꝟstitutiuũ includere id, q. fraliter et ꝟstitutiue é ipsa Filiaõe ꝓfectiua, ut é certy: at Dª Naã, ꝓout est virtus eminenter stiens Filiaõy, é fraliter, et ꝟstitutiuũ ipsa Filia õe ꝓfectiua: virtus n. eminentialis é virtus æquiuoca ꝓter excessum ꝓfectionis, ut in ꝓcepto etiã é: fo Filiao ꝓout talis nequit fraliter, et ꝟstitutiuũ includere D3 Nãg.

Hinc ad 1m fundamty cesso Anti, negatur cons, cuius q 1o ꝓbao: quid q. n. ꝟstitutiuũ cuenit Deo, cuenit etiã Deitati, ñ secus ac quid q. cuenit enti, cuenit entitati; at ñ quid q. cuenit Patri ꝟstitutiuũ, cuenit Paternitati: ty q. Pater ut talis sdm aliquod sui ꝟstitutiuũ fraliter se coreat Filio, secus Paternitas, quæ se tota refertur ad Filiũ, ty q. Pater fralissimẽ, et ꝟstitutiue é Deus, sapiens, Oĩpotens &c, qrũ cius modi ꝓdicata fraliter cgruant Paternitati. Ty Item, q. Pater fralissimẽ, et ꝟstitutiue é Persona Dĩ, quæ ut talis é naa cy Personalitate vel Personalitas é Naa; Paternitas a. in abstracto sumpta ñ é ꝟstitutiue personalitas é naa, ŝ ꝓprietas, et suus naæ: fo ꝟstitutiuũ ñ includit, ŝ solum notat nag tangm subty, et velut radiũ, aqua emanat.

Ad 2m sequentẽ ꝓbaoy cesso Anti, nego cons: lt. n. Paternitas sit

ppter se Trans, nĩ propterea fraliter et ꝺistitutiũ é Pater: quemadmodũ et 3ª Persona fraliter ex uĩ ꝓcessionis sit amor subsistens, nĩ ꝓpterea ex uĩ ꝓcessionis é fraliter Spiritus S. put ig docuimus cũ eximio Suarez Rao in ꝓsentĩ é, qꝺ ut Paternitas dicatur subsistẽa subsistens, et ppter se Trans ꝺistitutiũ, sufficit, ut sit fraliter, et ꝺistitutiũ ens ꝺĩ: ut vº sit Pater, et 3ª Persona Dª, ulterius requiritur, qꝺ fraliter, et ꝺistitutiũ claudat inẽ Dĩ Nay ꝓout talq, qꝺ nĩ sequitur ex ꝓcessionĩ inclusione, put ꝺistĩt assertione 2ª.

Cap. 3.

De numero Dĩ Relationum.

4 tantummodo sunt in Deo relatiões reales, videlicet Paternitas, Filiatio, Spiratio activa, et passiua. Hæc vlo é inter Theologos cois cũ D. Angº hic q. 28, et eximio l. s. cº. quod sint 4ºr ꝓbat D. Th. a. 1: qꝺ ꝺistinctio realis fieri nequit ppter entia rationis: 2º Pater et Filius realiter ꝺisjunguntur ppter relationes Paternitatis, et Filiationis, nempe Spiratur, et Spiritus S ppter relationes Spiratiuæ activæ, et passiuæ: 4ª igº hæ relationes sunt reales.

Quod nĩ sint plures ꝓbatur: numerus relationũ Dĩ ad intra sumitur ꝺ debemus metiri ex ꝓductionibus, seu originibus tam activæ, qm passiuæ sumptis: at originis, et productiones activæ sunt duæ tantummodo, scilicet que passiuæ: relationes igº Dª tantummodo sunt 4ºr. Iste qꝺ é legitima. Maior liquet, qꝺ in Dª oia sunt idẽ, ubi nĩ obstat relationis ꝓducentis, et ꝓducti oppositio. Minor ostensiũ etiã ꝓbatur: in Deo. n. tm sunt duæ ꝓcessiones, nempe ppter intellectũ, et voluntatẽ: at in ꝓcessione ppter intellectũ includitur origo activa generantis, et origo passiua geniti: similiter in ꝓcessione ppter voluntatẽ includitur origo activa spirantis, et passiua spirati; tantummodo igº sunt duæ originis activæ, duæq passiuæ.

Dª 1ª rõnæ volũt ꝓparte ex Gabriele, et Gregorio obijciẽs. Si in Deo forent 4ºr relationes reales, forent etiã 4ºr res, seu 4ºr entia realia: relatio n. realis é quid inferius ad ens: multiplicato. a. inferiori, nequit non multiplicari superius, sicut multiplicata substãa, nequit nĩ multiplicari ens. atqui in Deo nĩ sunt 4ºr entia realia, aliqn Deus nĩ foret trinitas, 1º quaternitas aduersus definitũ in Lateranensi Synodo: nĩ igº sunt 4, 2º 3 tantummodo relationes reales. 2º firmr: Personalitates Dª pluralificantur in Deo ꝓpter pluralitatem relationũ realiũ: 1º sunt 3 tantummodo Personæ reales in Deo, damnante Lateranensi quaternitatẽ Personarũ: igº sunt 3 tm relationes reales.

Ad argº negº Ma, et diº quo imbibitũ ꝓbato: multiplicato inferio

inferiori, nequit ñ multiplicari superius, si numerus multiplicans in
superius applicetur fraliter supra raoꝯ superiorꝯ, recdo; si ñ applicetur, nego.
Clarius: si multiplicitas cadat supra eandꝫ rꝫ, nego; si cadat supra
distinctionꝫ, recdo. Etenim vt relatio Spiratoris sit relatio realis, ñ cadit supꝰ
rꝫ distꝫ realiter a relatione Patris, et Filii ꝑ supra utrumꝫ sumptum:
quapropter vt Pater, & Filius sint 3 relationes reales, ñ sunt tria
entia realia: quemadmodꝫ vt homo includat realiter matꝫ, formꝫ, et
substantiꝫ ex utrumꝫ compositꝫ, ñ propterea includit tres reales, et abutar subs
tantiis.

Et ut tollatur æquivocatio: sicut in primo exemplo boris ñ bene arguebatur: in boue materia ẽ substantia realis, forma ẽ substantia realis, compositꝫ ẽ substantia realis, et quidꝫ boues abutebantur: ꝙ sunt in boue substantiæ abutendæ realiter tres. ꝑ hæc: ⁊ ꝙ in boue substantiæ abutendæ, quæ sunt 3 penitus rationis, in se sunt reales; ita ñ valet: in Patre, & Filio ẽ realis relatio Paternitatis, et realis relatio Filiationis, et realis relatio spirationis activæ: ꝙ sunt in Patre, et Filio relationes realiter tres, ꝑ hæc: ꝙ relationes, quæ in Patre, & Filio sunt tres penitus rationis, sunt in se reales: g⁊ ly realis in Anti appellat- supra relationes, et in primo negetur supra numerum, adeoꝫ variatur appellatio.

Ad 2dam dicitur Maioꝛ: pro multiplicitate relationis, ita ut requiratur numerus relationis ad numerum Personarum, recdo; ita ut debeat esse æqualis numerus Personarum numero relationis, nego Maioꝛ: et cessat Minoꝛ, nego negetur. Etenim, vt ñ possit esse Persona Dei, qui sit producens, l. productiva, atꝫ adeo relativa; potest nihilominus eadem Persona gaudere duplici relatione, vt ñ possit gaudere duplici personalitate. Ratio ẽ: g⁊ eadem Persona nequit esse bis personaliter eadem 2ª Persona potest esse bis producens, et ex consequenti bis relata. Rursus, eadem personalitas nequit esse in duplici Persona, eo g⁊ a personalitate redditur fraliter incommunicabili; at eadem relatio potest esse in duplici Persona, quatenus potest duplex Persona esse eiusdem tri productiva, uti revera prima Persona ẽ sl generans, & spirans, seu Pater, & Spirator: optimè ꝙ ponuntur tripla personalitas Dei ex 4 relationibus realibus.

Aliter 2ª eandem partem distinctionis: Spiratio activa ẽ essentialiter supflua: ꝙ: ñ constituit 4ª relationem. Probatur: in primis supfluit pro distinctione reali inter Spiratum & Spiratum: paternitas n. et filiatio sufficiunt realiter distinguuntur a Spiritu S: ꝙ 2º prescindendo a Spiratione activa, Pater, et Filius essent Spirator. Dei supfluit ad unitatem Spiratoris: pro qua sufficit una ex

eadꝫ ꝓoá ſpiꝛandi, nempe voluntas in Patre, & Filio. Demꝫ ſuppſunt ſpro ultima dctiaoe: ng hæc dctiáo ſufficienter ꝙuenit a ꝑſſiua ſpiꝛiáoe, et inſufficienter ꝙuenit a relaoe dicta ſpiꝛiaoes actiuæ, quæ, ſi daꝛetur; ꝓꝛius eſſet in Patre, qm in Filio, et nihilominꝰ ſpro ſpiꝛiori ad Filiꝫ ñ dctiaꝛet ultimo Patꝛi ad ſpiꝛandꝫ: ꝙ.

Nihilominus ſpro certo tenendꝫ é aduerſus Duxundꝫ, ſpiꝛiaꝫ actiuã ꝛt realꝫ ñ diſtiꝙ realiter a Patre, et Filio, ſ. virtualiter; aliꝰ qñ foꝛet in Dꝰ realꝫ quaternitas. Sᵃ Lateꝛanenſe. Nec audiendus é Durꝰ dꝫ aꝛt a Laberaᵗ damnati quaternitatꝫ Perſonaꝝ, ñ realꝫ: tꝫ qꝰ, ut optimẽ notat eximius Suaꝛez, Lateꝛanenſe in cap. Damnamus, deſinit, Eſſq Dꝰ cꝫ tribus relaoibus ñ eſſe 4ᵉ res: ꝙ vel indefinitẽ, adeoq omniꝰ falſꝫ (ut ꝓtẽ in mãa doctrinali) damnat in Dꝰ oꝫ realꝫ quaternitatꝫ; vel ꝛ minutẽ, imo et falſo deducent, ñ eſſe quaternitatꝫ Perſonaꝝ, eo vidꝫ licet, qꝰ eſſã et 3 relaoes ñ ſint 4ᵉ res: ng ctꝫ ſi foꝛent 4ᵉ res, ñ foꝛent 4ᵉ Perſonæ, cꝫ eſſã ſpoiſis relaoibus ñ ſit Perſona.

Præterea, ſi ſemel ſpiꝛiaꝫ actiuã diſtiꝙuꝛtuꝛ realiter a tribus Perſonis, eſſet 4ª ꝓſonalitas ꝛſtitutiua 4ᵉ Perſonæ: foꝛet n. relaꝰ ſubſtantialis, ut é certꝫ: aliunde, ſi realiter atribus dicta, foꝛet incõcabilis tribus Perſonis; ñ n. Patꝛi, & Filio foꝛet tunc cõꝛ, niſi ꝑ identitatem in eſſã, quæ cõtas minimẽ auferꝛ ſcepty Perſonalitatis, ñ velit Duꝛ nullꝫ eſſe Perſonꝫ Dꝰ, cꝫ reliquæ oẽs relaoes ſint cõcabiles in eſſã: ꝙ. ſi ſpiꝛiaꝫ actiuã foꝛet dicta realiter atribus relaoibus, ꝛſtitueꝛet quaternitatꝫ Perſonaꝝ.

Igitur nyandꝫ é Añs: ad 1ꝰ ꝓbaoꝫ ꝛcdo, raoe ſui diſtiꝙ Paternitatꝫ, & Filiaoꝫ, ab ſpiꝛaoe ꝑſſiua, quatenus raoe ſui exigunt identificaꝛi realiter cꝫ ſpiꝛaoe actiua, ꝑ quam tangm vnus ſpiꝛator fialiter ꝛferantuꝛ ad ſpiꝛitꝫ ſ. ꝙtn denominaõ ſpiꝛantis fialiter cadit ſupra Patꝛꝫ, & Filiꝫ, ꝛpterea ſpiꝛitus ſ. dicitur ꝓcedere a Patre, & Filio, vt ſub raoe ſpiꝛatoꝛis.

Ad 2ꝰ ꝓbaoꝫ Añs ꝛcdo, ſufficere unꝫ ꝓꝫ ꝓ vnitate ſpiꝛi quo, ut a. ſpiꝛimẽ, et ꝑmody vnius ſpiꝛii ſimpleꝛ talis, ſeu quod ꝛferatuꝛ, requiꝛitur vnitas relatiuẽ ſpiꝛaoꝛis. Ad 3ꝰ nyo, ſufficienteꝛ ꝙuenire a ꝑſſiua ſpiꝛaoe, quemadmody nec dctiáo Patꝛis ſufficienteꝛ ꝙuenit a Filiaoe, ꝓut a. 9. c. 2. oſtendi: nyo ꝛterea, inſufficienteꝛ ꝙuenit ab ſpiꝛaoe actiua, qꝰ hæc ñ ꝓpꝛius fialiter é in Patre, qm in Filio, ꝓout oſtendi ctꝫ dicto cap. 2. circa finꝫ.

Cap. vlt. Alia arg^a p^a exclusionē pluriū relationū;
vbi de notionibus.

Hactenus p^a Fabr. ꝓpugnata ē, relaões reales ad intra nō esse plures, qm tm modo aduersus Scoty ꝓpugnamus nō esse plures; quisq^e arguitatur. Tres Dª Personæ sunt inter se realiter símiles in Naā, et æquales in æternitate, x^o illud symboli, Cœternæ sibi sunt, et coæquales: datur g^o inter Personas silitudinis, atq^e æqualitatis relāo. Negatur hæc seq^a ab hoc cy Carit: q^d cy silitudo Dª Personarum ꝓximē fundetur in essā, et hæc nequeat referri relaõe reali ad Personas, aliqn distinguetur realiter ab illis, sequitur nec inter Personas D^as ꝓsse dari relaõ realē silitudinis.

Vere, si cy Scoto indes, ꝓsita eadē albedine in duplici pariete, resultare relaõ realē silitudinis inter utrumq^e pariē, tamē si raõ ꝓxima fundandi nō referatur realiter, negat Carit Anō propter eandē raõ, q^d vbi raõ ꝓxima fundandi nō ē relata ad aliq, nec subtā talis raõis ꝓximæ ꝓterit accipere denominaõ realiter relati.

Displicet hæc inanio eōdē exemplo facilē elidenda: etenim Filius ex vi processiõis ē verē silis, et æqualis Patri in Naā, quæ æqualitas, et silitudo definita ē ab Ecclesia p^a Anano: et nihilominus D^a Naā, quæ ē in Filio, nec ē, nec dici ꝓterit silis, aut æqualis Naæ D^æ quæ ē in Patre, cy Naā nō sit id quod, s id quo Pater ē silis: q^d si D^a Naā nō sit ut quod, relata, ꝓterit dari relatio silitudinis realis inter Patrē et Filiū. Dīcetur: Naā ꝓximā et fialis ꝓducendi ut quo nō referatur x^o Abras ad tuy, nō fertur tn Persona ꝓducens relaõe ꝓducentis realiter: q^d si raõ fialis assilandi ut quo nō referatur, ꝓterit tn referri Persona silis relaõe reali silitudinis.

Sed ab hoc inuenit discrimen, in eo q^d relaõ ꝓducentis fundetur ꝓximē in actione, et passiõe; relaõ v^o silitudinis, et æqualitatis fundetur in suniantiā Naæ, quæ, cy eadē sit in D^a, et actiõ realiter distincta a passiõne, mixtq^e nē, relaõ ꝓducentis esse realē, relaõ v^o silitudinis solius raõis.

Vere hoc discrimen ad sūmū ꝓbat, in relaõe ꝓducentis nudā Patrē referri realiter ad Filiū, s etiq^e ipsas ꝓductiões mutuo referri; nō tn ꝓbat, Personas ipsas carere relaõe reali silitudinis, si ipsa relaõ silitudinis ob identitatē fiæ assilandi nō referatur. Et quidē, si in D^a actiõ generatiua distaret in abuto, adhuc intercederet relaõ realis ꝓdu-

ꝓducentis et ꝓducti, etiã si tunc ꝓducto actua ob identitatẽ cu ꝑsa sua ñ referretur realiter ad ꝑsã.

Præterea: Et data dissparitas tenent ꝓ relaõe similitudinis, et æqualitatis fundata ꝓxime in naã, minime tn ꝓ relaõe similitudinis ꝓxime fundata in ꝑsis Personalitatibus: tres n. personalitates Dnæ realiter inter se assistantur in eode fine hypostatico, nec ñ sunt æquales ꝓfectionis ꝓout dicta virtualiter a naã; aliunde sunt inter se realiter dictæ: nil ꝙ obesse ꝓterit, ne inter illas sit relaõ similitudinis realis: et ꝓpter eamdẽ raõẽ relaõ oppõis erit etiã realis, ut ꝓtẽ ꝓxime fundata in ꝑsis relatiuis. Demũ discrimen bonã ñ obest, quominus Filius sit realiter filius Patri: ꝙ nec obesse ꝓterit, quomin⁹ sit relaõ similitudinis realis inter utrumq.

Propter hæc et alia arg^a, quæ brevitatis causa omitto, lo quendy arbitror in hac re cu dictis. Nq si Scotus, et assecla tendant, ꝙ tres 4^or relaões reales enumeratas hactenus reperiri etiã alias, quæ numerum augeant in eody sensu, quo faciunt numeru ꝓsones, falso et sine arg° tendunt; si v° dumtaxat velint, relaões eusmodi esse quidq reales, quatenus ante operatõẽ intellectus fingentis Filius verè e filio, oppositus, et æqualis Patri, ñ itradicam.

Atq adeo assero, relaões, ꝓsertim fundatas in Paternitate, esse reales; cæterum, q^d relaõ, qua Pater ut filio, æquali, oppositus, dictus & referetur ad Filiũ, vel Filius ad Patrẽ, nec in adæqtẽ distinguitur ab ipsa Paternitate (ut dictum ꝓpriãe actua inadæqtẽ a Paternitate ob identitatẽ cu Filiatione) minime augel numeru, ita ut in Dno dicantur ꝓlures relaões reales, qm 4^or. Quare vera e recte illecta ꝓmi Doctrina S. de Trin. c. 7, videlicet oẽs habitudines ꝓsitiãs inter Dnas Personas vel reduci ad dictionẽ, seu oppõs, et sic e relaõ originis; vel reduci ad unitatẽ, et sic e relaõ raõis, hoc e solã raõem fundans numeru ob duarũ ꝓparatõ intellectus. Et ꝓpter hoc fit satis arg^ti Scoti

Aliter ꝓstremo arguo: in Deo sunt ꝓlures notiones, qm 4^or. ꝙ etiã ꝓlures relaões. Ans conceditur a Theologis cu D. Th. q. 32. a. 3 corpore, ubi ita concludit: sunt igitur 5 notiones in Dno, sit innascibilitas, Paternitas, Filiatio, cõis ꝓpiratio, et actua, et processio, ꝛc. ꝙ ꝓbr: relaõ, et notio ñ distinguuntur, nisi ꝓpter duarũ oppõrũ: relaõ n. dicitur sdm esse realẽ ipsũ, quod in se habet; notio v° e eadẽmet relaõ, sdm quod nobis notificat Personam: ꝙ si sunt 5 notiones, totidẽ erunt relaões.

Secundo Anti, negs Segm. ad cuius probam negs ullg Segm. tenz notio, ut art D. Bassilius, é cognoscibile sigz, seu discretiuz, ui cuius unq Personq ab aliis discernimus: huius modi a Personarz discretio q fiezi potest per affirmaõ, ñ, per negaõ, fit, ut Iste 4m ponitur notionis relaõz, addatur 5a notio negatiua innascibilitatis, quæ nequit esse relaõ, cu nõ ponat in Persona realz habitudiz, s ponit negl origiz ab alio: nq ut art Aug. 5 de Trin. c.3: cu ingenitus dicitur Pater, nõ quid sit, s quid nõ sit dicitur,

s dices: si notio aliqua auferetur nõ ex relaõe, s ex negaõe, sicut Pater é innascibilis, ita Filius é inspirabilis: q inspirabilitas erit 6a notio Filii. Decdit Segm Scotus, s minus Segr negat 7.3 notionz infinitabilitatis, qua Spiritus S. nõ genitus, s procedentis, imo et ostauq ista productiui ad intra, cu Spiritus S. sit procedens, é nõ producens, é sic de aliis. Propterea tenendu é cu cõi esse 5 dumtaxat, q innascibilitas significat excellentiq peculiarz Patris, per quq nõ solu negatur aliq productio in particulari (uti negat inspirabilitas in Filio) s õis improductio ad intra, in qua plurit excellentia singularis Patris, qui propterea dicitur totius Trinitatis origo.

Nec dicas, in hoc sensu nõ esse peculiarz notionz Patris, cu etiq hic Deus sit innascibilis, é ingenitus per negaõz oi productionis sui. — Nõ, inquam: nq lt Deus, ut Deus, sit improducibilis, é tn per productionem coicabilis alicui Personæ, xa illud Deum de Deo; at Pater, ut Pater, nec producibilis é, nec coicabilis alteri Personæ: é hoc toty per notionz innascibilis negatur. Habemus q in Deo quinque esse notiones, tres personales, scl Paternitas, Filiaõ, é Processio, et duas nõ personales, s Personarz: innascibilitas n. et actiua spiraõ nõ sunt attributa Personarz.

Quæstio. 13.

Vtrz relaões Dñe, sm quod supaddunt essentiæ, importent perfectionz realem?

Cap. 1.

Relatis 1o, eligitur affirmatiua, et probatur.

Negant cu Capre. antiquiores Thæ in 1. dist 5. q. 2. Negant etiq Scotistæ cu Scoto in 3. dist. 1. q. 2, é 4. Durandus ibidz, nec nõ Sl. Godoy d. 78. §4 cu assecla Ponet. Negant ex nris D. Mol. q 42. a 6. Card. Bellarminus. P. Bec. Quiros d. 43. Sfortia l. 8. c. 52. é docti RR.

Affirmant religui societatis Theologi cu eximio Suarez l. 3 de Trin. c. 9 é 10, post Nominales, quos citat, é sequitur P. Arriaga d. 19. sec 8. suffragã

suffragante ex Choris Banez, Zumel, Ledesma, Albelda, et ferè Ioannes a S. Th.

Probat 2dus: q̃ incredibile é, inquit eximius Dr, mysterij Trinitatis, ut tale, nullq̃ pfectionẽ ponere in Deo: q̃ relationes Dnales Personales Iudicatæ relationibus aliisq̃ pfectionibus realibus ponunt in Deo. Deq̃ videtur legitima: ng mysterij Trinitatis supra Deitatẽ sumtam addit subsistentias relationales, seu relationes: q̃ si in his, ut superadditis, nulla é realis pfectio, Trinitas, ut talis, nullq̃ ponit pfectionẽ in Deo. Probatur Ans ex decreto 6æ synodi generalis actione 18, ibi: Credimus unã substã in tribus subsistentijs, Unitatẽ propter naturalem unionem, et dominationem; Trinitatẽ vero propter subsistentiarum pfectionem; q̃ si Trinitas é realissimè a tribus subsistentijs personalibus, in quibus omnis Deitas reluceat pfectio, ni ponit ni ponere pfectionẽ in Deo.

Respondet nobilis Dr, Deitatẽ debere accipi de pfectione denominante, ita ut perinde sit pfectio subsistentiæ, ac pfectio esse in subsistente. Sic dici solet, albedo, quæ é in parietẽ, é albedo parietis, quin paries denominatur ex albedine. Verum, si posset verificari hæc propositio, paries nempe qua albus, sic etiã qua paries importat albedinẽ, verè et realiter paries denominaretur ex albedine. Atqui D. Cyrillus l. 2. Thesauri, c. 6. loquens de Patre æterno, pfectus, inquit, é, ni solum q̃ Deus, sic etiã q̃ Pater: q̃ a pfectione, quæ ni solum denominat Deitatẽ, sic etiã Paternitatem. Talia habent veteres ecclesiæ PP, præsertim D. Basilius, qui, ut inquit D. Th. opusculo 2 errores Græcorum, ni de dignitate naturali, sic de personali ac cyprianus. P. Nicoporto.

Hoc, alij ex nostris aliter explicant Ans, videlicet mysterij Trinitatis ut tale, ponere quidq̃ in Deo magnæ pfectionis arguitiue, quatenus, si ni esset Trinitas, ni foret Deus fecundus, quæ fecunditas é magna pfectio in essa, ni in relationibus, quemadmodum, si creaturæ ni forent possibiles, deficeret Deo pfectio ẽntiæ, ni quæ realiter gaudeat a creaturis, sic arguitiue defectu ẽntiæ, non sic quæ mutuã ipsig̃ creaturis.

Sed: nulla pars potest in radice prout tali pfectio, si totus eiusmodi radicis, et exigere nullius sit pfectionis particeps: quæ nam æstimabilitas, aut pfectio esse potest, exigere id, q̃ nullius é pfectionis? vel quæ pfectio ẽntiæ, dici valeat tui ens realis pfectionis expertis? ni q̃ posset arguiri defectus pfectionis in Deo essa ex defectu radicis, et exigere Trinitatis, si hæc foret talis foret ni realis pfectionis expers: quemadmodum nec arguitiue deficeret id

vlla ꝑfectio ꝺiuꝺ ex ꝺefectu ꝓpꝛij, ſi in hũ nõ reluceret aliqua ſtalis ꝑfectio ꝓpꝛij.

Dices: Et ꝓpꝛia ut talia nõ ſint ſtaliter ꝑfectio, ſꝰ maaliter, ideſt ſubtum cappax ꝑfici ab exiſtca, nihilominꝰ ꝺefectu ꝓpꝛij ut talũ ꝺeficeret ſtalis ꝑfectio ꝺiuꝺ: ergo Et relatiões Dꝰ ut tales nõ ſint ſtaliter, ſꝰ maaliter ꝑfectio, hoc ē cappaces ꝑfici aꝺinſtar ſubtã ab eſſa, velut a tota ſua ꝑfectionis, nihilominus ꝺefectu relatiõũ ꝺeficeret ſtalis ꝑfectio eſſe.

In his tñ nihiler ꝓcipua cautio ſꝰ oppoſitæ, ut á nris RR. ꝺefenꝺit, ꝓassim ꝺiſtinguentibus inter ꝑfectiõy maaly, ꝺ ſtaly, ſeu inter ꝑfectiõy ut quod ꝺ ꝑ mody ſubtí, et ꝑfectiõy ut quo ꝺ ꝑ mody ſuã: quo circa aſſerunt, Dꝰ relatiões ꝑut virtualiter ꝺiſtas ab eſſa eſſe ſubty infinitē ꝑfectibile a Dꝰ eſſa, nõ vꝰ ſtq ꝑficienty ſe, ſeu ſtaly ꝑfectiõy: ſicut ꝺy ꝺicitur aliquod ſubty eſſe ꝑfectiſſimũ alby, nõ ſignificatur eſſe ꝑfectiõy albeꝺinis, ſꝰ habere in ſe ꝑfectiſſimũ ſuã ꝺealbandi. Hinc ꝺiſtr cogũtur reſpondere, Relationes Dꝰ, vꝫ Paternitaty ꝑut virtualiter ꝺiſtq ab eſſa, nec eſſe ſtaliter bonitaty, nec entitaty ut quo, ſꝰ maaliter, ꝺ ut quod, nec ſtaliter aptq exiſtere, repugnanty ve chymæra, nec meliory ꝓaternitate creata, ſꝰ ꝺumtaxat maaliter ꝺ ut quod.

Et ſi inſtes, nõ poſſe nõ eſſe ſtaliſſimũ ꝺ ut quo ꝑfectiõy, exigere ꝑfici ut quod, ꝺ inſtar ſubtí ab infinita ſimpler ꝑfectione: quæ n-maior ꝑfectio, qm exigẽs identitatis cy ſuma ꝑfectione? aliqn ſubſtãa, quæ exigeret vniony cy Deo, nõ foret ꝑfectior ſubſtãa nõ exigente, nec vnio Humanitatis cy Perſona Dꝰ exit ꝑfectior vnione cy ꝑſona creata. Sí, inquq, ita inſtes, Reſpondent, exigq identitatis cy ſuma ꝑfectione virtualiter ꝺiſta ex tñs nõ eſſe ꝑfectiõy ſtaly, ſꝰ quandoq maaly: ſicut ab exigẽs identitatis cy Eſſa Dꝰ ex tñs nõ ē eſſã ſtalis, aliqn tñs in Deo foſſent eſſæ.

Melius poſſet ídy explicari cy tñatione inſeca libera, quæ ē exigẽs identitatis cy ſuma ꝑfectione Dꝰ eſſæ, qñ x ꝺplures ſit ſtalis ꝑfectio. ſꝰ de hac tñatione inferius. Nunc reſpondent aduerſarij, q ſi ꝓpꝛis foret ſubſtãa creata raõe ſui exigens vniony cy Perſona Dꝰ, abs ꝺubio eſſet in ſe ſtalis ꝑfectio, nõ raõe tñ exacti, ſꝰ raõe entitatis exigẽtis, quæ, cu in ſe eſſet ſtaliter ſubſtãa, eſt ens, miny nõ ē foꝛe etq ſtaliter ꝑfectq; at relatiões, quemaãmody nõ ſunt aſe ſtaliter ens, nec aſe eſſe ꝓtexunt ſtaliter ꝑfectio.

Hís tñs ſe expeꝺiunt aduerſarij, et quiꝺ facilẽ, niſi amplius urgeantur. Prey in ꝓximis, Et relatiões Dꝰ ſint ꝑfectio ut quod relatiue ad eſſam ſtaliter, ꝺ ut quo ꝑficienty ipſas, iꝺ nõ tollit, quominus etq ſint in ſe ſtaliter, et ut quo

ꝑfectiæ: ꝙ ita sunt. ꝓbr ens ipso exemplo ꝓbat: li creatæ essæ relatæ ad existeas se habeant ut quod, et inistar subti ꝑfectibilis, nihilominꝰ essæ re, aut raõe distæ ab existeis, sunt fraliter, et ut quo ꝑfectiõ, ni velint essãs ni differre interse fraliter, nec hominꝫ essaliter esse ꝑfectionꝫ equo, q̃ planẽ se queretur, si tota fralis ꝑfectiõ essẽt penes existeas. Pro ista: Dꝰ attributa, in opinione disquentiũ ea ab essa, et sunt ꝑfectiõ ut quod, sue ꝑfectibilia relatiõ ad essam, sunt nihilominꝰ in se fraliter ꝑfectiõ: ꝙ et relatoes Dꝰ ꝑpria ratiõe ad essam sint veluti subtꝫ ꝑfectibile, erunt nihilominꝰ fraliter, et quo ꝑfectiõ.

Urgetur, et si exponiter cõm raõ a priori nræ 11ª: ideo creatæ essæ, Dꝰ attributa, et reliqua ꝑfectibilia sunt in se fraliter, et ut quo ꝑfectiõ, q̃ sunt in se fraliter, sitatiue, et ut quo realiã entia: at Dꝰ relatoes penes importatꝫ supra essam, sunt sitatiue, fraliter, et ut quo realiã entia: ꝙ sunt fraliter, et ut quo ꝑfectiõ. Maior ꝓbr cu causali nititur ꝓbr a pleniꝰ q̃ certe, videlicet, eo modo, quo aliquid ẽ ens, debere esse verꝫ, bonꝫ, et vnꝫ, eo quod attributa oã entis sint quoad transcendentiã interse æqualia, et metaphe inseparabilia, ut ꝑassim ꝑfert vox barbara Preubaa: ꝙ vel relatoes Dꝰ ni sunt fraliter, et sitatiue ens reale, vel sunt fraliter, et sitatiue bonitas et ꝑfectiõ.

2ª Minor ꝓbr: quælibet Dꝰ relatiõ ẽ vna, vera, realis, et aliquid fraliꝫ et ut quo: nã. ẽ fraliter nil, nec ficta, nec falsa, nec multiplex: nec ẽ medꝫ inter nil et aliquid, inter ficty et reale: quælibet ꝙ Dꝰ relatiõ ẽ fraliꝫ et sitatiue bonitas et ꝑfectiõ.

Caput. 7.

Roboratur dctõ occlusis euasionibꝫ Aduersariorꝫ.

Duplex ẽ aduersariorꝫ euasio, ꝓmꝰ negat relatiõbꝫ entitatꝫ, et aliqꝫ bonitatꝫ, et reliqua attributa. Vatio negandi ẽ, q̃ sicut diffræ entiũ, inquiunt, in 1ª ꝓbabili ni sunt fraliter ens, qñ ideo sint fraliter nil, si ꝑsecundum ab alterutro: ita relatoes Dꝰ, et sint quædꝫ diffræ entis reales, in se cundꝫ se, et fraliter nec sunt verꝫ, nec fictꝫ, nec entia, nec nil.

Res mira, q̃ tus relatoes reales ni sint tres realitates, nisi forsan reale ni dicatur a realitate rei. Præterqm q̃, esto teneret opinio de ni transcendiã entis, in ꝑsenti ni faret aduersariũ: eo illa nã. reguitur ni minori ꝓprietate, Relatoes importare fraliter, et vaoe sui entitatꝫ, et ꝑfectionꝫ, ac fraliter, et vaoe sui important aseitas, Dipsa, immensitas &, quæ sunt diffræ Stradiæ entis mediatẽ, et immẽdiatẽ: ꝙ vel relationes Dꝰ, qñ sint fraliter, et vaoe sui entitatis

erunt fraliter, et raõe sui ꝑfectiõ; vel assertas, ꝺ oꝯa ñ erunt fraliter, et raõe sui ꝑfectiõ, si semel ñ sunt fraliter, et raõe sui entitas. Stg adeo id, raõe cuius fraliter sñtituit Deus in raõe infinitæ ꝑfectionis ẽ ente creato, si erit fraliter, et sñtitutiua ꝑfectiõ.

Posterior exactio inuenit discrimen inter ens, et attributa entis: ng ltæ qualia sint quoad transcendeg realy; negant quoad transcendeg fraly: atg adeo asserunt, gꝺ lt Dª relatiões debeant dici fraliter, et ut quæ, tres realitates, unitates, et veritates, ñ tn debent dici tres fraliter, et ut quæ entitates, bonitates. Vãe sorye, gꝺ cy Pater vg, ñ qua Deus, sꝺ qua Pater sit realiter distus a Filio, et ꝑpterea verificet ꝑpoꝺ, quę ñ verificat Filius, ñ potest realitas, et veritas obtica Patris, ut talis, ꝙuniri cum tota ꝺ a fra absoluta, sꝺ etiã a relatiua: at cy Pater ñ a fra relatiua, sꝺ ab absuta habeat esseg, sequens é, ut ab eaꝺ debeat accipere entitatẽ, et bonitatẽ. Et hinc ad ducunt disparitatẽ ꝑpter diffrs entis, gꝺ cy ꝑsertas vg fraliter, et raõe sui affectat diuersg esseg ab realitate, seu diffra sñtitutiua accidentis, mmy ñ é, gꝺ ꝑsaliter affectat diuersg ꝑfectionꝰ, et bonitatẽ.

Sꝺ adhuc desideratur disparitas ꝑpter attributa, quæ, ꝑprout dicta ab essa, ñ sunt fraliter essa: et nihilominus sunt fraliter entitas, bonitas, et ꝑfectio: ꝙª lt relatiões ꝑprout tales ñ sint fraliter essa, ꝑtestant esse fraliter entitas, bonitas, et ꝑfectio. Et quidẽ modi ẽi, subsistere, accidentia, et reliquæ ꝑpietates, quæ circumstant esseg creatg, ñ sunt ipsa essa sñtie tẽ accepta ꝑpter naã, et raõe; et nihilominꝰ sunt fraliter, et raõe sui entitas, et ꝑfectio: talis ꝙª ꝑtẽ ꝑfectio, et entitas, gm naã, et essa. Alter sic nũ argumentant: Dª Paternitas vg é fraliter, et ut quæ fra hypostatica, nec ñ actiua ꝙductio, et ꝑsonalitas: sꝺ eius modi ꝙducta sunt fraliter, et raõe sui ꝑfectio, et quidẽ maior, gm sit ꝙductio, et ꝑsonalitas creata: ꝙª Dª Paternitas é fraliter, et raõe sui ꝑfectio. Ob hoc argtãtur sua opinionẽ plures Sotæ, ita ut Paternitas vg ñ sit ꝑfectio sltm accepta 2ª, sicut sltm accepta in importanti ꝑsonalitatẽ, et sq hypostatica. ſ

Sꝺ prudenter obseruat Godoy, ꝑ cypria suorꝫ argtª ꝑpositi instari, si semel suppoꝺat essa aliqª ꝑfectiõ relatiua, sunt sub hoc, sunt sub illo accipere. Præterqmꝫ Paternitas, et ẽ actiua ꝙductio, dicit ryẽtẽ ad tag: et tn sub eo accepta nequit ñ esse infinita ꝑfectio, si ꝙductio sui finiti é finita ꝑfectio: ꝙª.

Propterea Sll. Godoy respt distinguendo Sli: ꝑsonalitas é fraliter ꝑfectio, ratione essæ implicite inclusæ, ꝺ: raõe ꝑsonalitatis ut talis, negat. Sꝺ-

ipsum ppace, n e locus dictioni: arg3 n. stendit, Paternitas ex in sensu, quo Personalitas, esse ypfectiony: at Paternitas Dnæ n'e fialiter Personalitas vare esse, 3o relatis: 2o nec e fialit ypfectio vare esse, 3o relatis.

Hæc reg9 inductione liquet: etenz, si Deus, qua sapiens, e fialit ypfectus, sapiia, qua talis, n' potest n' esse fialit ypfectio, et sic de ceteris attributy reduplicatibs: 2o si Deus, qua Persona, e fialit ypfectus, Personalitas, qua talis, n' potest n' esse fialit ypfectio. atqui Personalitas, qua talis, pmyt ultimo, e fialit exPpdicato relatiuo: 2o e fialit ypfectio vare Ppdicati relatiui. Et cmuniz, aqua qui fialit habet esse, habere debet ypfectiony talis esse, ni velis, quy posse habere fialit ab illectione esse illigentis, et ab alis, qm illectione habere ypfectiony illigentis, q3 repugnat.

Exit fortassis qui dicat, Dey qua Persona n' importat fialit, et ut que ypfectiony, reduplicata dumtaxat Personalitate. 3o occurrit Rus: personalitas creata n' e fialit, et ut que ypfectio, qua creata e, et ex nihilo; sic.n. potius e impfectio, et defectibilitas, qm ypfectio: 2o precise e ypfectio, qua personalitas: 2o vare abstractionis ad D3 Personalitaty nequit pcedere ypfectiony fialy, quq in cepto abstracto importat personalitas.

Dicy, qui dimorant, de pcedere entitaty (seu potius nunqm habuisse) vare abstractionis ad D3 Personalitaty, denegabunt pcarit, pcedere ypfectiony, nec sine instaa tractionis liberæ Dei, qua 2a pcedunt ut Deo inseca nec e entitas vare sui, nec fialis ypfectio: et nihilominus tractio libera creata e vare sui entitas, et ypfectio, videlicet, q3 tametsi vare creati n' sit esse fra ypficiendi, potest esse vbiq, ut libera tractioni coicet entitas, et ypfectio admixta impfectione: 2o vbiq potuerunt diminuere de personalitate. Reg hac instaa pceni debilitant ora arg4 hastens facta, si quidy tractio libera Deo inseca e fialit, et vare sui realitas, et exigia identitatis cu suma Dei ypfectione, qm ypoterna fialit, et vare sui sit entitas, et ypfectio: 2o idy possent de relatibs affirari.

Fateor, n' pcary debilitari arg4 hac instaa, si qua mihi nulla e assere ti tr. de Sscrip. sug ypfectiony extensiug, sug pcarit entitaty tractionibs liberis (si Deo inseca sunt) n' realit, si virtualit defectibily, quæ ibidy expono sui, 2o aug opinionq potius retorquet instaa, et in suo robore pseuerat arg

Nec tn videamur is3 apud vrae societatis DD. coy alligare potius mentis tuto de ypfectione tractionis liberæ Dei, pmittendo n' dicere ypfectiony, esse identificata sit cu Deo; adhuc otendo, Personalitatem Dnam debere dicere ypfectiony et pro dispositate indauro, et urgio fundamty eximii Suarez, cui tandy acquie-

esco=

tam,
Essa Dⁱ natio appetit, exigit tus personalitates ut tales, qm plenty Nay in raõe personæ: ꝙ Personalitates Dⁱ sunt fralitr, et raõe sui ꝓfectio. Añs. é certy, probo 3tio: quidq é tus appetitus naty, nequit n esse appetibile, et bony natio appetenti: s quidq é bony, et appetibile, nequit n esse bonu inte, et ꝓfectio; maly n. vel n bony nequit ut tale esse appetibile, seu tus appetitus ordinati; cy appetitus fundet in suniea, é bonitate.

Pfr: quidq é tus appetitus naty, nequit n esse naty, et debity appetenti; s quidq é naty, é debity appetenti, nequit n esse bonitas, et ꝓfectio. Pbr: quidq ita é debity, et naty, ꝓponderat suo stradictorio raõe suæ realitatis; quidq n. n ꝓponderat suo stradictorio, nequit raõe sui esse majs natum, qm suy stradictorij; sicut nec raõe sui utilius ad finy, q raõe sui esse n ordinatius ducit ad finis assecutiony, qm sui n esse: s quidq ita ꝓponderat suo stradictorio, n ꝓtest n esse raõe sui alicq bonitas, et æstimabilitas supª suy n esse; in quo n. ꝓponderabit, si n é æstimabilius supª suy n esse? At æstimabilitas supª suy n esse é fralissimẽ alicq ꝓfectio inse: ꝙ.

Pfr 2: ideo passy negat tationib9 liberis entitas, et ꝓfectio, q Deo æstimabilius n é liberẽ velle, qm nolle mundy: at Deo æstimabilius é esse, qm n esse Personæ Dⁱ: etenj, si æstimabilius hoc n foret, quemadmody Deus ꝓtest n se cõicare cuilibet tationi liberæ, ꝓsset n se cõicare cuilibet Personalitati Dⁱ; aut e contra, quemadmody natio, et detratẽ appetit Deus Deitatis vg Dⁱ, natio, et detratẽ deberet appetere tationy mundi: habet ꝙ, Personalitates Dⁱ n ideo ꝓcisẽ fore raõe sui entitatis, et ꝓfectionis, quod sint realitates exigentes identificari cy essa Dⁱ, in quo conveniunt cy tationi bus liberis, s q insuper exigant cy Deo identificari tangm tus natio appetibilis, et ꝓpter suo stradictorio æstimabilis ꝓpter identitatem Personæ Dⁱ.

Cap. 3.

Amouet quædq obtio Dⁱ hanc ultimq nrq raõem.

Quæ sic ꝓponderari ꝓtest: quidq exigit ut purè ꝓfectibile, n é fralit, et ut quo ꝓfectio, s purè maalit: at relatiões Dⁱ exigunt a Dⁱ essa ut tus purè ꝓfectibilis: ꝙ n sunt fralit, et ut quo ꝓfectio. Probr Minor: exiguntur citra ullq indigiq Dⁱ esse: ꝙ ut tus purè ꝓfectibilis. probr 3tio: tus exactus, et n ut purè ꝓfectibilis, exigitur ut ꝓfectuus: n. n é medy inter exigeq vel ut ꝓficiat, vel ut ꝓficiatur: s si relatiões Dⁱ natio exiguntur citra ullq indigiq naæ, n possunt exigi tangm tus ꝓfectuus naæ: quidq n. aliud ꝓficit, supponit in illo defecty, et vacuitatj ꝓfectionis, quę repleat, adgadeo n ex fœcunditate, et sufficientia ꝓfectionis Dⁱ naæ, s ex indigia exigunt

Dæ relatos, si sunt tres ypfectiues essæ, ut inductione ois subtis ypfectibilis ypbari liquidò ypotest.

R° dist° Ma: si é fialit, et ut quo ypfectio denominatiua ipsius met existentis, transeat; si é fialit, et ut quo ypfectio ostitutiua, et denominatiua ypsiusmet tri exactè, nego Ma: et cessa Mi, dist° quo ut in Maiori sequens. — quemadmody n. Dª essa exigit relatos si ut essa referatur, s ut relatos ipsæ, et Personæ ex eis ostitutæ inter se referantur, ita exigit ypfectiones relatiuas si ut ipsa Dª essa fialit, et inse ypficiat, s ut relatos ipsæ, et Personæ absolutæ ostitutæ sint inse ypfectæ: et quemadmody relatos Dª, ut ypsæ inse subsistentes, sunt relatos relatæ, ita sunt ypfectiones inse ypfectæ.

Nec obstat, q relatio dicat ypfectio ut quo; debet n. illi ei intrantitui et in ordine ad se, vel alq ostitutiue, et in ordine ad Personas Dtis in natura talis: quo fit, ut essa in ratione essæ nunqm ypficiat formaliter actuatiuus. alq in hoc sensu uerissè é si ex indigea ypfectionis, s ex abundantia ex igere relatos ut ypsè exactas a supeminia simpler infinita Dæ ypfectionis, at si pro indigea illigat necessitas relatiuy, ut ey ipsis exerceat ad intra Deus suæ infinitæ bonitatis ypfusiony, seq ypfectissimè conuet, si é dubiy gn Deus egeat relatiuis tangm sumè inducentibo huic fini, alq adeo ut sui inse æstimatibo, et ypfectis.

Alq hinc rursus oritur discrimen int trationes liberas, et relatiuas, q illæ ut natiæ ut Deus se ad extra conuet, in qt cuismodi conuatio ad extra oriit ex infinita Dei liberalitate, nec Deus fialit ut Deus, nec fialit ut Primus. ullu inde emolumenty, aut ypfectiony accipit, s æquè bene se habet ey ea ratione, ac ey existea mundi, ideo libera tratio mundi nec æstimabilior é, nec ypponderans si tationi, alq adeo salty ex hoc capite potuit tratio libera esse ypfectibilis identitaty ey Dæ essa, qn sit inse ypfectio; at relatiuæ Dæ sunt natiæ, nedy ut Deus se ad intra conuet, very alq ypsa met conuatio ad intra é in se simpler natia, quæ necessitas essendi si potest si afferre bonitaty, amabilitaty, alq adeo ypfectiony, et ypponderantiq in relatiuis, ipsæ si esse fialis ypsary.

Replicabis: sicut tratio libera mundi si ypponderat suo stradictorio, ita nec Filiatio ypponderat suo stradictorio, videlicet si Filiatui: Paternitas n. é si Filiatui, cui si ypponderat Filiatio: q nec ex hoc capite exit Filiatio ypfectio. Dist° Ans: ita nec Filiatio ypponderat suo stradictorio, in existendo, nego: suo stradictorio in petendo, sudo Ans, et nego seqm.

Filiatio si habet ipso stradictorio in existendo Paternitaty, ut hoc videlicet sensu

cy Paternitati coexistat, s. in ꝓdicando, quatenꝰ Paternitas ut talis é ri Filiaꝯ
ri̇stitutiꝫ. Huiusmodi .a. ri ꝓponderantia ryu stradictorii in ꝓdicando ad sũ
my deseruiet, ne Paternitas sit ꝓfectio infinita simpler simplex, quemadmo-
dy sunt attributa et essa, ri vne sit ꝓfectio infinita; at trahones liberæ
ri ꝓponderant nec stradictorie nec in ꝓdicando, nec in existendo, adeoq; ꝓtenent
ex hoc capite cadere oi ꝓfectione. s. de hoc alias sermo.

Interim, ut penitus enodet difficultas, obseruandy é speciale esse dꝰ Natuy
nalio exigere ꝓfectiony, qn abipsa fialit ꝓficiat, quæ specialitas nascitur
ex exigeia ꝓfectioꝝ subsistentiꝝ in se: ng qdo tus exactus in se é ꝓfectio ri sub-
sistens, s. in hæsus, nalio debet ordinari instar fiæ ad ꝓfectiony subti. Sdq
ꝓbat inductio oꝝ subtꝝ creatꝝ: atq adeo implicat accidens, qn ꝓficiat sub
ty, aquo exigit; relatoes .a. dꝰ ri sic ꝓpazant cy essa, ut in ꝓperto é. Equi-
dem oes fateri debemus esse speciale dꝰ essa exigere relatoes, qn ei ꝓductio
nes ad intra, qn ipsa instar subti referat, vel simpler ꝓducat: qꝰ et ꝓfec
tiones quin ipsa simpler ꝓficiat. Atq hinc facile soluit antiquus, et ꝓce
ptus Thoany arg., q ita instaurat Donet. Perfectio sicht in mensuratæ
cy subto ut ꝓfectibili: s. relatoes ut tales ri mensurant cy subto, s. cy tus, qui
ut ꝓtẽ exercens ri ꝓtenet ꝓfici a relatoe: qꝰ ut tales ri sunt ꝓfectio. Soluit,
inquam: ng esto sit vera Maior de ꝓfectione inhærente, é prorsus falsa de ꝓ
fectione subsistente, ni velint Duy ut taly ri esse fialit ꝓfectiony, q ut Deus
ri mensurat velut fia cy subto, s. ꝓfectissimẽ in se subsistẽt.

Dꝰ Minor é falsa loquendo de relatibus transcendalibꝰ, ri velint unioy ri
esse fialit ꝓfectiony, q ut unio ri respicit subtꝫ, s. extrema: cty creatꝰ ut ta
lis ri respicit subtꝫ, s. tuy: qꝰ si nihil omino sunt ꝓfectio, quatenꝰ actuali
ter respiciunt tuy ut existentꝫ, et extrema, a contrario Paternitas est ꝓfec-
tio, quæ ut talis actualit respicit Filiaꝯ: tm aberit ne ratio sui (ut cla
mant Thoæ) dicat ordiny ad existeq, ut ꝓtius ratio sui sit Paternitas ac
tualissimus respectus ad tuy. Præterea q si foret de scriptu ꝓfectioꝝ seu
ꝓ instar fiæ ryu subti ꝓfectibilis, id ri deesset dꝰ relatibꝰ: ng Paterni
tas vg. eo modo quo Paty refert ad Filiy, debet sciri instar fiæ denomi
nantis ri nãg, s. Paty actualit ꝓducenty, relaty, et oppositꝫ Filio

Caput. 4.

Soluunt ꝓpositua Thoany arg.: vbi de triplici ꝓfectione, et existentia relatiua

Præcipuy inter RR. arg. ita habet: si relatoes dꝰ fialit, ut ratio sui fiant ꝓ
fectio, vel fiant fialit una relatiua ꝓfectio, s. multiplex, ri.n. é excogitabile me

medij: ſ̄ neutry dr̄i ꝓtest: ꝙ̄ nō sunt fralit̄ et raze sui ꝓfectiō. ꝙ̄ nō sēt una, ꝙ̄ br: ꝓfectiō ut relatiua requit esse realit̄ una, et cōis tribus Personis, qn̄ Predicaty ut relatiuū sit in re una, et cōi tribus Personis: ſ̄ implicat Predicaty ut relatiuū realit̄ cōe in re tribus Personis, quæ realit̄ disiuncte ꝑnt̄ Predicata relatiua: ꝙ̄ ꝓfectiō ut relatiua requit reypsa esse cōis D. relatiōibus.

Vrgetur Difficilius: si Paternitas ut talis, i fralit̄ a raze sui ꝓfectiō, e fraliter hæc ꝓfectiō: ſ̄ Paternitas ut talis, nō e Filiatiō: ꝙ̄ hæc ꝓfectiō Paternitatis nō e hæc ꝓfectiō Filiationis. Inter: cōis D. relatiō ꝑnt̄ fralit̄ dicta ab essa, nō e in re una ſ̄ triplex realit̄: at ut sic dicta ab essa e ꝓfectiō relatiua: ꝙ̄ ꝓfectiō relatiua nō e in re una, ſ̄ triplex realit̄.

Q. nō sit triplex ꝓbr: si in Deo foret triplex realit̄ ꝓfectiō relatiua, foret etiã triplex realit̄ bonitas, triplex exĩtia, triplex æternitas relatiua, et sic de cæteris Predicatis: ſ̄ nil horum e triplex in Deo: ꝙ̄ nec triplex ꝓfectiō relatiua. Maior liquet ex apparī, q. nulla ratiua e disparatas, cum ꝓfectiō sit multiplicitati ob noĩa ꝑtium, qm bonitas, et æternitas: ex apparī, nq ꝓfectiō, uti et distinctiō, e Predicatū 2i. et innominatū nāto innixū in aliquo 1o. denominato: ꝙ̄ quemād modū nequit defendi triplex distinctiō realis, seu trina distinctiō, nō assignato triplici Predicato 1o. ex quo resultet eiusmodi distinctiō realis, ita nec triplex realit̄ ꝓfectiō, qn̄ assignet triplex Predicatū 1um. et nominatū, in quo fundet Predicta ꝓfectiō.

Ad Minor Syllogi ꝓbr: si in Deo triplicarent Predicta Pta, forent in D. tres boni, tres existentes, et tres æterni, nulla adiectiua, vera cūq substantiui, bocē, nō soli tres habentes bonitatē, exĩtiq, et æternitatē, vera cūq tres cy ternario bonitatē, exĩtiæ, et æternitatē: id. a. diuersæ Symbolo Ath. et PP. ꝙ̄. Addit Doct: si foret triplex bonitas relatiua, cy hæc nō sit bonitas medij, deberet esse bonitas finis, et quidq obtinēt ut ꝓtē infinita: ꝙ̄ forent tres ultimi fines.

Ab hoc arg̃, q. cæteroq casuū e, et pluriq quæstionū tegi, ꝓssent quiq facile se expedire, decidendo esse ꝓfectionē, et quoad Pctens Pscindendo ab eo q. sit una vel multiplex debitæ: nq tñ in essendi, nō ꝓssit nō esse alteruter debitæ, ꝓ tot tñ in esse affectus Pscindi, vel ex eo q. certum sit relatos D. importare ꝓfectionē, qm importare unicū, ut vult D. Ruiz ꝓ̄t P. Vaz. et Canarienſ, vel importare triplicē, ut malunt reliqui cy Ex. D. adeoq affectio nolens certiores nō debet fieri dependens a parte aliqua debitæ minus certa. Quemadmodū, qui defenderet hoſ esse in optando libertatē Predicti, nō teneb. defendere id debitæ fieri libertate essali, vel debitæ, libertate tenente operatiōis, ſ̄ alteruter. Atq hac solutiōne ꝓssent expediri Scotista in simili quoad exĩtiæ relatiuæ, imo et Ptos quoad realitatē, entitatē, et ꝓfectionē idem dupty in.

Nihilomin⁹, ne difficultas videat magis declinari, qm solui, assero cũ Eo. D⁹ n̄ esse simpliciꝫ, s⁹ tripliciꝫ distinctè ypfectionꝫ, put videtur ruinare rão ypoth⁹ adducta aduersus Vazq, in qua n̄ omittit fallacia variatæ appellationis (cui opponit Canarienſis) sicut alibi dixi omitti in hac rãcinatione: relationes reales in D⁹ sunt 4⁹: ꝫ sunt 4⁹ realitates realitatum: ng ideo hic n̄ tenet dseq̃, q̃ bene opponit relationes esse reales, et duas in eãdẽ realitate conte; cæteꝫ n̄ opponitur relationes esse tres realitates, et q̃libet realitate alteri oppositas, singulas esse entitatꝫ, et ypfectionꝫ, qñ sint realitates tres ypfectiones: quemadmodꝫ n̄ cohæret, quamlibet relationꝫ ut alteri ꝓpositꝫ, esse realitate personalitatꝫ, et esse tres relationes realitate oppositas, qñ sint tres realitates personalitates. dicitur ex. Suarez. l. 3. c. 9. an⁹ 5, vbi solidè ꝓcludit alterꝫ evasionꝫ Patris Vazq, quꝫ reffere, et refellere n̄ vacat.

Igit̃ circa ternariꝫ ypfectionꝫ realitatis distinctꝫ, credo insuper tres bonitates, tres entitates, tres existias, nec n̄ tres durationes æternas, et ex dicti tres ypfectos, tres bonos, tres existentes, et æternũ durantes substantiuè, n̄ quidem abutè et simpler, q̃d tñmodo excludit Athanasius in symbolo, s⁹ relatiuè, et sdm quid, in quo sensu ypleriq̃ Theologꝫ, et Patꝫ a nobis stant, Trassolotes te, q. 30. a. 5. Sit in specimen vnus, l. alter: Nazianzenus, ex tribus ypfectis, inquit, Trinitas ypfecta, Damascenus l. de fide, c. 11. ibi: in solis ypsistis tribus sdm personalꝫ ypfectionꝫ differnã agnoscimus: differa. a. sine multiplicitate naturæ existere: et ideo n̄ é differa sdm ypfectionꝫ ꝓpriã, aut sapientiæ, q̃ in his ꝓdicatis nulla é multiplicitas.

Opponit Conet: si ita licet interpretari Athanasiũ, licebit ꝓpriè saluaſi dicere tres D⁹ Personas esse tres Deos, n̄ abutè et simpler, s⁹ relatiuè, et sdm quid. Nego licere, neqndq̃ é ab ipso aduersario: ng ex ꝓoes dicere licet tres ꝏpotentes, et tres æternos cũ addito adiectiuè, qñ dicere liceat tres Deos adiectiuè, tametsi ipsis verbis neget Athanasius ternariꝫ æternorꝫ, ac Deorꝫ, videlicet q⁹ nomen Deus, ut ꝓpriè distinctè substantiuꝫ in differens n̄ é adinstar tñ notatiui ꝏpotentis, et æterni, ut adiectiuè, vel substantiuè accipiat. Videlicet q⁹ licebit dicere tres ypfectos, et existentes, n̄ simpler, s⁹ cũ addito relatiuè, tametsi n̄ liceat dicere tres Deos, aut tres ꝏpotentes relatiuè, eo q̃d bonitas, entitas, et existia, ut ꝓpriè tñ transcendentes indifferent ꝓprie enuntiari de abuto, et relatiuo, ut sine addito supponant semper ꝓpriè abuto; at Deitas, sapientia, et ꝏpotentia, ut ꝓpriè tñ ꝓoes ꝏpotentis n̄ sunt indifferentes ad abutꝫ, et relatiuꝫ.

Ad obiectꝫ Conet dicitur dseq: essent tres ultimi finis, sdm quid transeat:

simplex, neq; trium: ng quemad mody tres Personæ dicuntur passim a theologis cu Ex. Suarez tria entia infinita, n simpliciter, s sdm quid, sit relatiua, q n stituunt in finitatẽ in õ genere, s in ppria entis relatiui, eta sunt tres fines ultimi sdm quid, q n ponent sum in õ genere bonitatis, s dumtaxat in genere boni relatiui.

Nã velis fin ultimy debere accipi ppter pfectione in õ genere infinitam, per me licebit, s pariter licebit dicere bonitatẽ relatiuam nec esse bonitatẽ mediã pfectã, q n soly propter essã, s etiã propter se sunt Dee relatiues amabiles, et appetibiles, nec esse aliter bonitatẽ ultimi finis, q n dy in illis pfectẽ quã esse bonitatẽ inter utramq; mediã, vti debent dicere aduersarii de realitate, et entitate, imo de pfectione sdm se cepta in: nec mirũ, q relatiues ut pcisæ abessa, nec sint bonitas finis ultimi, nec mediũ, cu nec sint pfectio infinita simpler simplex; nec pfectio finita, seu imperfectione admixta, s pfectio inter vtramq; media; sit infinita simplex, i, ab imperfectione pura, vt capax numeri.

Cap. 5.

Prosecutio argumentorum

Adhuc 2ª eandẽ partẽ obijciunt, et replicant aduersarii: si semel sunt in Deo tres existeæ relatiuæ, n potuerunt n esse tres essæ relatiuæ. 2: q existea ut potẽ intima actualitas rei cuiusli, et adæquari debet cu essa, p se ultimo aptã n distinguentes existeg ab essã: 3ª, tres existeæ relatiuæ Dee sunt tria entia ase: s secundus 1mus Dus Essæ debet existere in ente ase: g. 3: existea substaæ negat esse accidens, vti nec accidentis potest esse substaa, videlt q inter essg et existeg sua debeat esse proportio: 4º si in Deo unica e essa, eag abuta, n tripliex, s unica debet esse existea, eag abuta.

4: idio e unica Diuinitas, una essa, et sapiea, et tres sunt Personæ Dee sapientes, q Personæ Dee n indigent fris relatiuis ad denominaões, quas sufficienter recipiunt a fia abuta: atqui existea abuta Dee essæ n e pprie minus sufficiens ad denominãdy existentes Personas Dias, qm sit ipsamet Diuinitas et Essa: p vel dumtaxat afia abuta mutuant existeg Personæ Dee, l, etiã a fiis relatiuis potuerunt mutuari Diuinity et Essg. 5: n ab æternitate, et immensitate relatiua, s abuta sunt Personæ Dee æternæ, et immensæ: p et existentes. pbr 2ª: vbi, et quando sunt modi intimi existeæ: p debent proportionari cu existea. Vltimo Ponet: existea, quæ n peruenit relatiõ sdm q relatio e, n e relatiua: s relatio ut e ad tiũ n peruenit existeã aliqn denominant tiũ existentẽ, s dumtaxat ut e ad subtũ: p n e exta relata.

His n obstantibꝰ tenendy e cu Ex. Dno et oibꝰ qui Deo attribuunt tres pfectiones relatiuas, nec n cu S. Scoto, et asseclis apud Fran. q. 30. a. 2. dub. 2. quamlr

quamlibet Personą Dī gaudere sua existēa relatiua; q̄ quālibet gaudet sua entitate actuali: Paternitas n. prout talis nō ē q̄dālis, s̄ actualis, actuq̄ referens Patrē ad Filiū. Prætergmq̄, si relaōes existerent p̄ter existēq̄ essæ, p̄ro p̄riori signo, quo essā p̄cedit, p̄cederent ipsæ, q̄ existeret existēa relaōis, de cuius conceptu ē, ut sit ultima dētatio ad existendū pro illo p̄riori: q̄ ad relaōes illi ferentur relaōes existere: q̄ nō ē minus absurdū, qm̄ pro p̄riori ad ētas illi ī ultimą raōē referendi. Vidēantur alia fundamta huius assertionis, multiplex q̄ PP. authoritas, et genuinus D. Thæ sensus apud p̄citatū Frās. pro priori.

Ad 1 argū p̄baōē dedo existēq̄ debere adæquari cū essā sumpta pro quidditate, seu raōe essali sui, cuius existēa ē, secus cū essā sumpta pro raā, et 1ª radice operandi, in quo sensu Theologi, et PP. impugnant D. Damascēnū nō esse in Deo nisi unicą essą, et existēq̄: loquendo vº de essa in p̄riori sensu, sicut Paternitas ut. gaudet sua quidditate, et essali raōe, ut cuius actu disquirtur alia raōe; ita et sua existēa, seu actualitate, p̄ut quą sit extra esse p̄oale, et actu ultimū Patrē, referatq̄ ad Filiū.

Et hinc ad 2 arg̃ū p̄baōē Dī, tres relaōes nō dicī abutē tuā entia, cū addito, sit relatiua: ens vº ase abutē, et simpler accepty, tm supponit pro Dª raā, quæ indifferens nō ē, ut dicatur relatiuē, sicut indifferens nō ē ut Deus abutē, vel relatiuē dicatur. Et quidē sicut in homine ut. ē quidditas substāæ, quidditas accidentis, et ipsarū Patrē, ḡn Trinitē loquendo sit in eo multiplex essa, aut raā, ut simpliciter p̄dicabilis sua existēa respondeat: videlt, q̄ essa abutē p̄lata supponit pro 1ª radice, cui subsistēa actualis, actualia accia, et ipsarū relaōes debentur; ita Deus, l. Raā Dª supponit pro radice virtualiter multiplicata, cui relatiua subsistēa, et relaōis quidditates actuales debeantur.

Ad 3 Dicitur Anti, dicitq̄ sequens: unica debet esse existēa abuta essæ, sed; relationis, ergo: imo q̄ essa, et relaōes sunt in genere relatiuo, et abuto ad quē dicitur, ac substāa et accidens, quemadmodū existēa accidentis requirit pro portionari cū existēa substāæ, et contra, ita nec existēa abuta essæ proportionari valet cū quidditate relaōis.

Et instantia. Ad 4 Dicitur Ma. ergo Mi: ng quemadmodū entitas et realitas essæ nō sufficit ex se, ut sit fraliter entitas et realitas relaōis, ut sufficiat sapientia, et scientia, ita nō sufficit, ut sit existēa, q̄ realitas et entitas nata, ut sunt relationes Dª, nō possunt raōe sui nō existere, cū raōe sui sint extra statū p̄oalitatis. Vel si dicas entitatē et realitatē essæ Dª ex se sufficere, nō tm̄ proportionari relaōibus: idē dicam de essa in ordine ad existēq̄; ng ut ex se sufficeret, q̄ tm̄ nō proportionatur existēa abuta cū quidditate relatiua, ideo opus ē speciali

ꝑculiarẽ exĩtẽa relatiua ꝓ sĩgulis relationibus.

Ad 5 ꝓmissa Anti, negꝝ negm. Disparitas affertur a P. Arriubal, videlt durare & obicaꝝ nõ esse adeo intĩmo modo rei, ac esse exĩtẽq: & ꝓpterea nõ debetur illis ea generica ꝓportio cũ re durante, quae debetur exĩtẽæ. sic in creatis durat ꝛa ꝑluris accidens, & obicatur obicare, & durare subsũtiæ, gñ exĩtat exĩtẽa subsũtiæ: q̃ esto relatores Dñ ꝓssent durare durante esse, nõ ideo exĩtere: Dñ negꝝ Ans: quia in relatiuis triplex durao, & obicaõ relatiua, gñ inde arguatur triplex sapĩa, aut ὑπόστασις, q̃ hæc ꝓdicata sunt ꝓprie abuta, illa vº magis nõa transcendunt quamlibẽ realẽ entitatẽ.

Num 6º dicendæ sint tres æternitates relatiuæ, uti dicuntur tres durationes æternæ, lis é vocalis, ita diximenda: si significaõ grãmalis attendatur, vtũque dici potest, cũ ꝓcinde sit durao æterna, ac æternitas, quo respexere Arriag. d 48. sec 2. Derbenis, Pbatel, Pass, Hamelman, Aurea & alii ita loquentes, et posse ita loqui vidit tr. Suarez t 2 in 3ꝑ d. 11. sec 2. Vnde apparet Majus tuy Zonet temere dixisse nõ vacare temeritate vocem tres æternitates relatiuas. Et si frequens Theologorũ usus inspiciatur restringens æternitatẽ ad significandũ 23 et quasi a priori raõe, a qua velut a ꝓõa sufficientiã oriatur in Deo necessitas essendi ꝑ se etiam, ꝓinde, ꝓõ in õi tempore, nõ debent dici tres æternitates relatiuæ, ut prudenter observat ibidẽ Suarez, cũ relatores Dñ nõ sint eiusmodi 2ª ratio.

Ad 6 & vltimũ nego Ma, negꝝ Mi, q̃ relatio Dñ ut ad tũ, é actualissima relatio, quo citra ꝑ ordinẽ ad tũ ei inest exĩtẽa, nõ ꝑ quã tres denominentur exĩstens, nõ ꝑ quã denominetur actualiter correlatus. Et minor Thomæ tam toties insistere huic arº; q̃ eius inuentor Caiet & Banez admittunt in Deo tres subsistentias relatiuas, cũ facilius recipiatur relatiuũ exĩtere, quã subsistere, seu exĩtere in se: subsistentia n. facit in se, et posse exĩtere, dicit q̃ ordinẽ ad subsũtiã: exĩtẽa vº solũ facit exĩtere, dicit q̃ ordinẽ ad ens ut tale: q̃ si facilius recipitur ens dividi in abuta et resultans, quã subsũtiã, facilius citra recipientur relatiua exĩtere ratione sui, quã subsistere.

Ex ꝓximè dictis colligitur ea ꝓdicata, quae exprimi et fatiter sunt ꝑ se abuta, nõ multiplicari in Deo, nec cũ additõ relatiuis, uti é Ὑπόστασις, Maiestas, Nãa, Voluntas &; ea ~~vero~~ vero, quae fatiter & exprimi sunt relatiua sine additõ multiplicari, ut Personalitas, Hypostasis, Incõmicabilitas, Producibilitas, & id genus alia; ea demũ quae ab abuto et relatiuo recipere abstrahunt, ꝑ se cũ additõ multiplicari: huius generis sunt ꝓpter ꝓdicata ꝑ se transcendẽtia, fere oia attributa negatiua, quae eo tendunt, ut negent imperfectionem

qualia sunt increabilitas, simplicitas, immutabilitas, & spiritualitas, quæ, impfectiones corporis, ppositionis, mutabis, et creabilitatis, sicut excludunt a Dña Dª, debent etiã excludere a suis relatibus.

Ad calcẽ obscrua, ñ posse dici 4ª existẽs, aut bonitatem, quemadmodũ dicuntur 4ºr relatiõs, ñ obstante identitate spiratiõis activæ cũ Patre & Filio: rãõe, qª cũ eiusmodi identitate cohæret spiratus adtiuũ explicite referri ad tũc dictũ realiter a Patre & Filio; at existẽa abuta ñ separatur cũ aliqua ex existẽtis relatiuis tangm cũ tuo realiter dicto: quare si faceret numerũ cũ illis, arguretur inscitiæ et rãõe sui ab illis realiter distãti.

Caput vltimum. Illationes.

Quibus occurremus reliquis arguis, quæ apertissimè insistant in entitate, et realitate relatiõis (prout nunc exacta adeo: qª ut dixi cap.3. entitas naturalis tanto amabilior esse debet suo gradu intensionis in existendo, adeoq; melior, qm sui ñ esse.

Hinc sit 2ª illatio: sicut ñé 2ª ppetuũ entitatis, et realitatis naturæ, ut una sit alteri opposita in prædicando, sic Paternitas Filiationi, sic quælibet sit entitas infinita sine impfectione, ita ñé 2ª ppetuũ pfectionis naturæ, ut una sit alteri oppposita in prædicando, sic quælibet sit pfectio infinita sine impfectione: nã tunc é impfectio opponi entitati, i. pfectioni infinitæ, qª talis oppõ pueniẽt ex limitatæ entitatiua, uti accidit in creaturis; secus qª pueniẽt ex oppõ relatiua, ut euenit in Paternitate: gñ potuis de essa pfectionis relatiuæ infinitæ, sicut é habere correlatiuũ pfectionis, cui opponatur, ita é ñ posse exhaurire pper immẽsã identitatẽ õẽm pfectionẽ relatiuũ.

Hinc sit 2ª illatio: pfectio relatiua, sic in sua linea infinita, nequit esse pfectio simpler simplex: rãõe: eo ipso qª sit pfectio relatiua habet sibi oppositũ pfectionẽ æquè bonã in aliquo ente singulariter sumpto: at de ppetuo pfectionis simpler simplicis é in nullo ente singulariter sumpto opponi alteri pfectioni æquè bonæ, aut meliori, ut liquet in inductione pfectionũ apud oes simpler simplicia, oz subtãa, sic ut sic opponatur accidenti, nequit opponi ouanti, aut illigenti. Et hæc é rãõ, cur si Patri deesset aliqª pfectio abuta in eo sensu, quo ipsi deest Filiatio, arguretur impfectio in Patre.

Dixi in eo sensu, propter nullam ex nris tendentes in relatiõs inesse pfectionẽ simpler simplicẽ, vel ex eo qª quælibet illarũ sit in altera, sic ñ Substantiã et denominatiue, saltẽ pfectiue, et per strictissimã circumincessionẽ, vi cuius ñ minus pfectiter Paternitas a Filiatione, qm Filiatio a semet ipsa. Verũ, si pcedat a pfectione mutuata ab essa, vi cuius oes relationes sunt pfectissimè æqua-

æquales, et una in altera ꝓpter immtg oīa identitatꝫ cꝫ essa, aliud genus circuminsessionis ñ capio.

Dꝛæter gm gl ad ꝓsens instituꝫ importuna é cuiusmodi explicao: ng illa quæ sine obscuritia sunt in Deo ꝓfectiones simpler simplices, ut Oīpoā, Sapia, voluntas &, ꝓpetunt ex suo ꝛcepto ꝓficere, denominando, & ostituendo: melius n. é in unoquoq̄ illigere, gm ñ illigere, et sic de ꝛeliquis: atqui ñ é melius in unoquoq̄ esse Paty, gm ñ esse Paty, ut ligueꝫ in Filio: ꝯ relaões Dē ñ sunt ꝓfectiones simpler simplices. Nec audiendi sunt qui dicunt Ꝑdicata abuta Dei habere ꝓlus, gm requiratur ꝓ ꝓfectione simpler simplici, ñ velimus abuti vocibus, et introducere ꝓfectiones simpler simplices alterius generis inferiores, quæ ꝓrsus Theologos latuerunt.

Raõ appriori desumitur ex Ansel. in Monol. c 14, ubi ꝓfectio, inquit, simpler simplex illa dicitur, quæ é melior ipsa, gm ñ ipsa in quolibet ente, idest, ñ in uno, l, altero, s? in quolibet ente singulariter ꝛspectato sdm rag entis, aut subsistentis; alioqui quæuis res foret ꝓfectio simpler simplex, ut aurum, quia ꝓbat argento, et plumbo. atqui in Persona Patris ñ é melior Filiao, gm Paternitas, alias foret Filius melior Patre: ꝯ Filiao ñ é ꝓfectio simpler simplex.

Hinc 3. illao. Personæ Dē sicut in entitate, ita et in ꝓfectione relativa debent esse oīo æquales. Etenim, si alterutra raõe sui foret alia ꝓfectior, foret et melior quauis alia opposita, et cꝫ aliunde foret melior quouis ente creato, se queretur fore ꝓfectiꝫ simpler simplicꝫ; foret n. melior ipsa, gm ñ ipsa in quo libet singulari. Rursus, si Paternitas foret ꝓfectior Filiaõe, Filiao foret imꝓfecta, cꝫ raõe sui foret exclusiua maioris ꝓfectionis, in quo involuitur imꝓfectio. Et ꝯ relaões Dē sdm se nec sunt ꝓfectiones simpler simplices, nec ad mixtæ imꝓfectioe, necesse é, ut sint oīo æquales.

Altera raõ ex Aug. et Boet. citatis a D. Th. 1ꝑ. q 42. a 3. videlꝫ æstimalitatꝫ et ꝓfectiꝫ desumendꝫ esse ꝑres ꝓpinquitatꝫ, et indistaīg a sumo Bono: at oēs relaões Dē ꝑaꝛi ꝓpinquitate gaudent; nulla n. é magis, aut minus identificabilis, cꝫ singulæ fraliter, et raõe sui sint naꝛia onesio identitatis cꝫ Deitate: ꝯ relaões Dē sunt ꝓfectioe æquales.

Quæ raõ ꝓbat silr, æqualitatꝫ cuiusq̄ cꝫ oībus: ng si é summus accessus in singulis cꝫ sumo Bono, requit fieri intensiuē maior; quemadmodꝫ si foreñt tres Paternitates Dē, esset quidꝫ in illis maior numerus ꝓfectionꝫ, ñ maior ꝓfectio, et multiꝓlex, s? ñ maior ꝓpinquitas in una, gm in tribus. Et quemadmodꝫ, caste loquendo, tres Paternitates ñ dicerentur maior extensiuē ꝓfectio, s? maior aut multiꝓlex extensio ꝓfectiꝫ, ita nec

nec relationes D.e Duritas.a. quasi specifica Paternitatis a Filiatione ri ppotest facere ppfectionis maioritatj, nisi faciat accessus maioritatem ad summum Bonum.

Nec simile est de ppfectionibus creatis, in quibus maior extensiua ppfectio in duplici bois subtraa oz fundat maiorj intensiue ppfectionj, seu maiorj simpler æstimabilitatj in raõe entis, q.a finitj additj finito facit melius. Absolutè de æqualitate D.i relatiõj discurrendj é, sicut de infinitate meritorj Christi D. in esse valoris: sicut n. dicimus Br. de Inc. pleura Christi merita non facere maius meritum, s.d maiorem numerum, ita in presenti.

Hinc conciliandi, l. descendi nullj RR. ppost Fassolj, et Martinon, tribuentem Paternitati in æqualitatem ppfectionis, ri simpliciter, s.d secundum quid: ng si pper secundum quid * aliquid metaphorice seo sensu quo dicuntur ppata videre sdm quid, l. sdm modj nrj decipiendi, fundamto exercê petito a patribus creatis, ri aliter ac in statu senis Paty, et in statu iuuenis Filij Pictores depingunt, transeat Paty dicj sdm quid maiorj dummodo ri subrepat scandali occasio; siv.o pper ly sdm quid particulq aliquq vel maioritatis agnoscant, ut Æthiops dicitur sdm quid albus, tunc reiiciendi sunt sto, aiente August. 15 de Trin. c.3: clarj é in subtraa veritatis ri soly Paty Filio ri esse maiorj, s.d nec ois ll tres, maius aliquid esse, qm singulos.

* significent.

At, obiicit Frass, D. Hylarius exponens Christi D. dictj Pater maior me é, (sic loquitur et de Trin.) Donatistj authoritate Pater maior me é, s.d minor ri é, cui ong esse donatur, verj, quis ri videat ibi metaphorice loquj, aliognj posset in esse minor Filius, si in significatõe ppria foret maior Pater; suntn. correlatiua. S.d quaeri, cur nec metaphorice, ut protulit, dixit Filij minorj? R.o D.a ipsidea id factj, ut ostenderet se tantum in ordine ad dixisse maiorj. Etenj, q.a Pater ppprie dicitur origine prior Filio, Filius etiq ppprie dicitur origine posterior ob legj correlationj: prioritas.a. originis primodiæ æqualitatj ppfectionis ri derogat: q.a q.do nec minor necessitas in accipiente accipiendi, qm in dante dandi seu met esse, beatius tunc ri é dare, qm accipere.

Vltima illico: D.a Essa negarit fraliter a relationibus ppfici: q.a q.d sic ppficit, aliquq replet ppfectionis vacuitatj: at in D.a Essa pro priorj ad relationes, nulla est ppfectionis vacuitas, ri abrupte, ut liquet, ri item relatiue, ng pper modj actus ppriissimi eminenter adæqtê stinet quid q.d relatiuæ ppfectionis. q.a. ppfectio ri é simpler simplex, melius habetur eminenter, quq fraliter, atq hæc é raõ, cur ppfectiones simpler simplices attributorj ri possint eminenter, s.d fraliter in D.o

essa stinei. Ratio appetitus est, quia videmus in prima illatione, perfectio desumitur ex maiori propinquitate ad summum bonum: at Deus essentia fieri nequit per relationes propinquiores summo bono, cum per seipsum sit summum bonum, et relationes sint virtualiter ab ipsa distinctæ. nequit quod ab illis finaliter perficiatur, et insint in se finali perfectione: quia admodum ab omnitudine tibi Humanitate ni perficitur Verbum.

Et hæc aptari possunt literæ Magistri in 2. dist. 19, ubi agit de æqualitate Personarum, et dist. 25, ubi de multiplicitate existentium.

Liber. 3.

De Subsistentiis, et Personis Diuinis.

Quæstio ordine 14. an detur in Deo subsistentia absoluta?

Cap. 1. Datur.

Sta Ex. Dni 3. p. d. 22. sec. 3, et l. 4 de Trin. c. 22. et 24, post D. Th. et Scotum cum suis aduersus D. Vazq. d. 178. Valentiam, Ruiz, et Petauium, quos nouissime sequitur D. Gregorius de Rhodes t. 1. d. 6 de Deo, q. 2. sec. 7. §. 1. Probr ex eximio Dno hoc esse Deitatem Nam prout ratio specifica a suis Personalitatibus, est simpler et in genere entis infinite perfecta: sic includit in suo finali concepto ni esse existere, sic etiam modum in se et ipsa existendi, qui est finalissime subsistere. Ans probatur: si ni esset simpler et in genere entis simpliciter infinite perfecta, sic dumtaxat in ratione Nam, ut voluit aduersarii, ni posset ex illo esse Nam et ex esse relationis fieri unum ens infinitum simpler in tota latitudine et perfectione entis, quia relatio ni est ens simpler infinitum, sic dumtaxat sum quid, et in genere relationis: at qui ex duplici perfecto finito fieri potest unum, et ni simpler infinito in genere entis simpliciter, sic dumtaxat infinito sum quid, ne quit resultare unum ens simpler infinitum in omni latitudine perfectione entis, sicut ex duplici quidditate finita nequit resultare quidditas infinita: quia vel Persona Dei ni est eius modi ens simpler infinitum in omni latitudine et perfectione entis, i. Deitas prout ipsa cum personalitatibus et relationibus est ens simpler infinitum in omni latitudine entis, substantiæ simpliciter, et cuiuscumque alterius perfectionis in genere entis simpler simpliciter in ratione entis.

Probr 1a cons: modus existendi in se et ipsa, est modus existendi aliquod et simpliciter: sic modus existendi aliquod, et simpliciter includitur in concepto finali entis simpler infinite perfecti in genere entis: quia modus existendi in se et ipsa includitur in concepto finali entis simpler infinite perfecti in genere entis. cons est legitima, Maior est certa: ng eo sensu quo ens est in se et ipsa, est ipsum quod est, et ni quo aliud est: in simpliciter n. ut tale ni est quod, sic quo simpliciter simpliciter. ut liquet in Humanitate: Minor videtur etiam certa: ens n. cuiuscumque simpliciter, et

et ꝓpriꝝ adꝫplemto, nꝰ ꝓtest scipi ut infinitè ꝓfecty in oꝝ latitudine et ꝓfectione entis: eo tñ. n. melius é esse ens ꝺpletꝝ in latitudine entis, gm nꝰ esse ꝓscindere in suo ꝺceptu obtius adꝫplemto.

Aduersarii qui negant dicm, ita disgunt Maioꝝ ꝓbaꝝ: modus existendi in se et ꝓprie, é modus existendi ut quod et ꝺpletꝝ, incõcabiliter, ꝺceditur; cõcabiliter, negatur Maioꝝ, l. suppositꝝ: Cuꝝ Dª Vaá, inquiunt, sit extra suu fiale ceptu cõcabilis tribus Personis, nequit illi ut tali fialiter ꝺuc nisi esse ens ꝓprie et in se ꝺpletꝝ in oꝝ latitudine entis, sꝫ dumtaxat in raõe nae, aliqn foret ctꝝ in se et ꝓprie ꝺpleta in raõe suppositi et ꝓxio ne abutõe, adeoq; incõcabilis. Ex quo inferunt, qꝫ quemadmodꝝ nꝰ é de ceptu entis intellectualis simꝑ infiniti importare fialiter nauꝝ ꝓsonæ, sꝫ dumtaxat eminenter, ita nec é de eius ceptu fiali importare ꝓprie subsistere, sꝫ dumtaxat eminenter, qꝫ esse fialiter subsistens, et esse cõcabile suppositi sunt tñ æquè ꝓpugnantes, ac esse ꝓsonꝝ et esse cõcabily ꝓsonæ.

Reiecta hac responsione, cadit ꝓcipium fundamty aduersariorꝝ; et sic nihil eis, inferendo hanc dicm ex D: Tho si modus ꝓprie essendi nꝰ ꝓpugnat cum modo essendi cõcabiliter ꝓsonæ, nꝰ ꝓtinuit negari Dª Naæ: at nꝰ ꝓpugnat: ꝓbatur: qꝫ sequitur quasi naõe nra ad ceptu entis simꝑ infinitè ꝓfecti in genere entis, nequit ꝓpugnare cum tali ceptu: sꝫ cõcabilitas ꝓsidentitaty tribus sequitur ad taly ceptu: ideo n. Deus é cõcabilis tribus suppositis, nꝰ ex indigia, sꝫ ex fecunditate, qꝫ in suo ceptu fialissimo habet plenitudinem essendi in genere entis ꝓfectissimè ꝺpleti: tale enim ꝺplementꝝ essendi in se et ꝓprie simꝑ infinitè ꝓfectè, nequit ꝓpugnare cum cõcabilitate ad tria suppoa.

Rursus ꝓbatur: ceptus essendi in se et ꝓprie ꝓfectissimè, é ꝓfectio simꝑ simplex: melius n. é ita esse fialiter, qm nꝰ esse in vnoquoq: sꝫ ꝓfectio simꝑ simplex nequit ꝓpugnare cum simili ꝓfectione, qualis é cõcabilitas ex fecunditate essendi: ergo nꝰ ꝓpugnat. Præterea: qꝫ é ꝓfectio simꝑ simplex, nequit haberi eminenter in Deo, alias daretur aliquid raõe nra melius ꝓfectione simꝑ simplici, vel hæc nꝰ erit melior ipsa, qm nꝰ ipsa in vnoquoq: ergo nisi dicas ꝓxime dari aliquid melius simꝑ meliori, debet dici, esse ꝓprie et in se ꝺpletè nꝰ posse ꝺtineri eminenter, sꝫ fialiter in ceptu Deitatis.

Hinc infero, incõcabilitaty alteri Personæ nꝰ esse de ceptu fiali, l. de inse ea ꝓsecutione subsistere ut sic, sꝫ subsistere creatæ raõe suæ limitatis in raõe entis, aliqn nec raõe nra posset Deus et Deus, atq; adeo ut subsistens cõcari tribus Personis, ꝓsertim in via P. Vazq, qui nꝰ ausus é negare, modꝝ ꝓprie

ꝑprie essendi esse de ꝛcepto ſcali Dei ut Dei, vaõe cuiꝰdꝫ numero ꝑfectionꝫ obtineꝫ, quæ inest tribus subsistẽtis relatiuis: ꝙ ꝑfectio ꝑprie essendi dꝛeꝫtur ꝓpꝛie ꝓdicato realiter cõi tribus Personis: ꝙ ꝑfectio ꝑprie essendi ñ inꝑpꝛ tat in suo ꝛcepto obtineꝫ incõcabilitatẽ tribus Personis: ꝙ talis ꝑfectio facilius et veriꝰ, gm in relatiuo tꝛiꝫ subsisteaꝫ, ꝛsidet in ꝓdicato abuto Dæ Naæ, quæ ut talis ꝛt cõceꝫtur ꝑpꝛ identitatẽ tribus Personis, ꝛt tñ incõcabilis alteri ꝑsonæ realiter dictæ, quæ incõcabilitas ꝛt dumtaxat ꝑsoꝛia subsistea ut sic, seu ꝑpꝛout ꝑscindit acreata & increata.

Hinc infero 2 Dª Vaꝛꝫ, ꝑfectionꝫ ꝑprie essendi ñ ꝓsse deriuaꝛi a tribus subsistẽtis relatiuis: talis n. ꝑfectio ꝛt ꝑprie simpleꝛ simplex: ꝛ nulla ꝑfectio simꝑ simpleꝛ, ut manet ꝓbatꝫ, ꝛt de ꝛcepto ꝑculiaꝛi ꝑfectionis relatiuæ: talis ꝙ ꝑfectio ꝛt de ꝛcepto ꝑpꝛio ꝓdicati abuti. vel aliteꝛ: oꝛs ꝑfectio simꝑ simpleꝛ ꝛt de ꝛcepto ſcali Dæ Naæ ut talis: ꝛ ꝑfectio relatiꝫ ñ ꝛt de ꝛcepto ſcali Dæ Naæ ut talis: ꝙ ꝑsentiaꝛ essendi abuti ñ ꝛt de ꝛcepto ſcali relatiꝫ, ꝛ Dæ Naæ. alias ꝛfirmaꝛi dabimus inteꝛ soluendꝫ aꝛgꝰ.

Cap. 2.

Argumenta soluuntur.

Oꝑponit P. Rhodes: 2ª oꝛs Patꝛes, & Ecclia, subsistea in nãa naali ꝛt ſma hꝛisime ꝑsonalitas: ꝛ in Deo nulla ꝛt ꝑsonalitas abuta & cõis: ꝙ nec subsistea abuta & cõis.

In Maioꝛi ꝛgie fallitꝫ. 1, qꝰ tenꝫ D. Th. 1ꝑ. q29. a2 ꝛs dicitꝫ subsistere, ex eo qꝰ ꝑprie existat: cꝫ. a. Dª Naã ꝑprie existat cõcabiliteꝛ, ut ꝓbatꝫ ꝛt, sequitꝫ ñ esse de ꝛcepto subsistentis incõcabilitatꝫ, & ꝛcẽqꝛ nec ꝑsonalitatꝫ. Et ꝑpꝛeꝫtea D. Th. q9 de Poꝛ. a5. ad 18 expꝛssius dixit Dª Naꝫ esse ꝑprie subsistentꝫ.

2 idem habetuꝛ ex Aug. 7 de Trin. c4, & 5 ibi: hoc ꝛt Deo esse, qꝰ subsistere, sicut hoc ꝛt Deo esse, qꝰ sapeꝛe: ꝙ quemadmodꝫ ñ sapit incõcabiliteꝛ et relatiue, ita nec subsistit. Idem habetuꝛ ex Dionysio c2. de Div. Nom. aiente, Bonitatis subsistentiꝫ ꝑprie suꝫ esse causꝫ esse oꝫ subsistentiꝫ: ꝰ ꝑprie suꝫ esse abutꝫ ꝛt Deus causa ꝑprie oꝫ subsistentiꝫ ad extra: ꝙ ꝑprie suꝫ esse abutꝫ ꝛt Deus ſcalis simꝑ subsistens. Et ꝑpꝛeꝫtea P. Antonius Perez dclusione 176 uiꝛe dixit ñ esse alieny amente Patꝛes illigere nomine subsisteæ naꝫ subsistæ ꝛpletæ ꝓtentis ꝑprie se existere indepꝛ abalio ꝓximo intimo, ac ꝛinde in hoc sensu dari subsistentꝫ cõꝫ.

Hinc in ſma diꝛmo Ma: subsistea sumpta ꝓpꝛo hypostasi ꝛt ſmalissimꝫ ꝑsonalitas in naã naali, ꝛedo; sumpta ꝓpꝛo existea ꝑprie existenti, et ꝛpleta in natꝛe entis, nego Ma: et ꝛcssa Ali, nego ꝛcgm. Patꝛes & Concilia in oꝛanꝫ adducta

loquuntur (ut inquit Exp. Suarez de Incar. d 22.) de hypostasi, quæ Vox testte Basil. Greg. Niss, & Damasceno, in prosita é ad significandq ꝑsonq ꝓut ꝯstitutq ꝑ ꝓpꝛietatq, qua ab alia discernitur: et hoc modo includit in suo ꝛcepto incomunicabilitatq: id q̄ eruditè ꝓbant P. Aldrete d 42 de Inc. sec 3. Conineh. d 6 de Trin. a numero 162 et Bernal d 45 de Inc. a numero 3.

S^o replicat, et opponit ex R^o: in Deo ñ é ꝑsonalitas abata: q^a nec subsistea abuta: Añs é oñ 2ª Cauet. admittenty nescio quq semi ꝑsonq abutq. Probat ꝛeg.^mv q^a si semel licet affirare in comunicabilitatq ꝛuncti cy ó subsistea ꝑter abũq Dei, cur ꝑsimiliter ñ licebit affirare in comunicabilitatq esse de ꝛcepto oñs ꝑsonalitatis, ꝑter ꝑsonalitatq abutq Dei.

Nego ꝛeg.m, cuius ꝓbão instatur in 11^a P. Vazquez, ut vidimus: Tũ in 11^a oñ saltq raõe disiunctiũ subsistteq a ꝑsonalitate, quatenus aiunt Deu ut Deum adeoq ut subsistenty esse comunicabilq tribus Personis, q̄n audeant dicere Deu ut Personq esse comunicabilq tribus Personis, seu unq Personq esse tres. Absolutè R^o, in comunicabilitatq nec fraliter, nec ꝛmotiõe ꝛuncti cy ó subsistea, ꝑter absolutq Dei, i^a maaliter raõe ꝑdicati ꝛsuperadditi, finitudinis scil, ut in creaturis, vel oppositionis, ut in subsistentiis relatiuis; Deus v^o ut abstractè ꝛcepto sit ꝑfectissimè subsistens, nec é Persona, nec suppositq, q^a raõe sui ꝑfectissimi et illimitati esse ita subsistté, ut coniter relatiõbus ꝑsonalibus, quæ illi suo modo subsunt, i^a quq fert Nãa suppositi, de cuius ꝛcepto é ita sub alio poni, ut sub ipso nil ponatur, et ideo nec impleté, ut voluit Cauet, protest dici Persona ob defectq ultimi et quasi fralis ñ-titutiui suppositi; quemadmodq Equus, tamtsi aial, nec impleté protest dici Homo.

Replicabis, et obijc. 3: quidq in Deo é, subsistens é, et ꝑ ꝛequens Persona: s^o Dª Nãa ut abstracta a relatiõbus, é ꝑ nos hic Deus, et subsistens: q^a et é Persona. Disjuo Na: (quæ é D. Th^as q. 3. de Incar. a 3. ad 2) é ꝑ ꝛequens Personas in sensu additionali, quq ibi intendit D. Th, scilo; in sensu abuto, nego Maiorem: et ꝛessa Minori, disjuo ꝛequens: q^a et est Persona, si fieret abstractio a relatiõbus nudq raõe nãa, vere etiq ꝛepta, scilo; si dumtaxat raõe nãa nego ꝛeg.m. Idem dit ibidq D. Th^as, ut liquet ex textu, in hypothesi impossibili q^a Nãa D^a esset sine relatiõbus, posse ad hue uniri Humanitati, q^a ñ solq foret subsistens, ut modo é, s^a etiq in comunicabiliter subsistens, et ꝛeg.r in ꝑdicta hypothesi foret Persona.

Replicabis, et obijc. 4: in ꝑdicta hypothesi abstractionis in re a relatiõbus posset Dª Nãa ꝓscindi raõe nãa a subsistéa abuta, quæ tunc foret etiq Personalitas abuta, et nihilominus si tunc Dª Nãa ut sic ꝓsista, ñ esset hic Deus, ñ ideo foret imperfecta in raõe entis, i^o ex illa et Personalitate ꝛurgeret ens ꝑfectiss. in raõe entis ꝑpleti: q^a si modo ut ꝓsista a relatiõbus ñ ꝛcipiatur ut Deus, et

et subsistens, ꝛ ut Deitas, ñ ꝓpterea reciꝑeretur ímꝓfecta.

Nego abutē Maiorꝫ, qꝫ ín tali hyꝑotheſi Perſonalitas ípſa foret de recepto eſi sali Nāe Dñe ut talis, ñ ſecus ac modo ſtendimus eſſe ſubſiſteq abutq, eſſet.n. tunc ꝓfectio ſímꝑer ſímꝑlex, et mutuo conſtribilis cꝫ ſubſiſtea: adeoq vel ñ poſſet abſtrahi a Perſonalitate cꝫ fundamto ínre, vel ut ſic abſtracta ñ poſſet reciꝑi ut ꝓfectiſſima ín raōe entis defectu ꝓplementi; at a relationibus poteſt fieri ſcisio, ut potē extra recepta quidditatiuꝫ eſſe, quæ ut ſíc ꝓrſus manet Bīe Deus et ꝓfectiſſimē ꝓpleta.

Ex dictis ínfero 1°, ín recepto Suus Dei ñ ínteruenire relatiōes adhuc idm raoꝫ ſtuq ſubſiſtea, ín qua oēs conueniunt: qꝫ adhuc ꝓſcisis relatiōibus, datur abutē ſubſiſtens ín hac Deitate: ꝛ nihil amplius ſígnificat Bīe Deus ſubſtantiue ſumptus: qꝫ ín recepto Suus Dei nullatenꝰ debent ínteruenire relatiōes.

Vere ñ ꝓpterea placet Caietanus noſtro ꝓtens ſubſiſteq abutq, ut verifi cetur ꝓdicatio unius Dei de tribus Perſonis: nq ſi aliud ñ obeſſet, ſufficienter ve rificaretur hæc unitas et ꝓdicatio ſupra hoc, qꝫ hīc numero Deus diceret ꝓpro ſtali, et ex ꝓſo hanc Deitatꝫ, et ꝓpro maali ſubſiſtear relatiua idm raoꝫ cōꝫ, ín qua oēs conueniunt: quemadmodꝫ eſſet hīc numero homo humanitas aſſūpta a tribꝰ Perſonis Dñe et de ſíngulis poſſet ꝓdicari hīc homo, raōe eiusdꝫ numero humani tatis ꝓpro ſtali ímportatæ. ꝛ ñ ē dubiū, qn melius recíꝑiatur hīc numero Deus raōe Suus numero obtinæ ſubſiſteæ abutæ, qm raōe tuiꝫ ſubſiſteazꝫ ſubraoe cōꝫ receptazꝫ: cꝫ melius recíꝑiatur unitas idmzꝫ adæqta, qm ex ꝓparte idm za tionꝫ. Præterqm qꝫ Deus ut Deus debet dicere ſtaliter ꝓfectionꝫ ſímꝑer ſímꝑlicꝫ. et ut talis debet reciꝑi tangm abuta a virtualis radix relatiōꝫ, quæ nā ñ ſal uarentur, ꝛ Deus ut Deus ímportaret obtinē ípſas relatiōes ut ꝓſuse cognitas.

Infero 2ꝺ, ſubſiſteas relatiuas ñ aduenire Nāe Dñe, ut ípſq tuīnt ímmītē, et determinent ad eſſe Dei, ꝛ ꝓcisiue ut determinent ad eſſe talis Perſonæ: ita ut Perſona ípſa (inquit 2o. Suarez 22. de Inc. ſec 4. §. Dicendꝫ) idm totꝫ eſſe qꝫ inclu dit illiꝫatur ꝑſe exiſtens, ac ſubſiſtens tq idm eſſe abutꝫ Dei, qm idm eſſe re tatiuꝫ Patris, aut Filii, aut Spiritus S., Pāo ē, qꝫ idm utrumq recepto ē incō cabilis ꝑſe unionꝫ alteri ſuppoſito, ín quo ueniunt ſubſiſtea abuta et relatiua, le Pāo qua relatiua ſui perſonalis, addat ínſuper incōcabilitatꝫ etiq ꝓpriden tatꝫ alteri Perſonæ, cꝫ ſubſiſtea abuta ꝓtius exiꝫat cōcaxi ꝑſe identitatꝫ relatio nibus, ñ ut ab illis ſubſtenteꝰ, aut accipiat ꝓrimo eſſe ínre et ꝑſe, ꝛ ut illis det eſſe ín ſe perſonale. Neq ita et ñ aliter ſaluatur cōcaxi ex abundaa ꝓfectiōꝫ et ñ ex indigea, ſicuti cōcatur nāa creata ꝑſonalitati.

Infero ultimo, Perſonꝫ Dī vel ñ debere reciꝑi ínſtar recti ſtantis ex ſua, et

et subto, 2° instar entis simplicissimi, 1ūs et 2ūs trati, vel si accipitur instar accti et substituti realis, vtrumq; substituy debet esse instar fiæ et subti, ita ut Deitas sit fia dans esse Dei Personæ P^e; et Personalitas sit etiq fia dans esse Patris, Filii, aut Spiritus S. Deitati. Very q^d Personalitas dat stradhis esse et incoicabile, solet appellari trūs et appietas personalis Dæ

Quæstio 18.

De Proprietatibus personalibus

Cap. 1.

An tres Proprietates personales sint etiq tres subsistiæ relatiuæ?

Cy de recepta Personæ sit subsistere incoicabiliter 2° definitiony personæ, quæ é intellectualis næ incoicabilis subsistia, ri defuerunt Theologi, qui cy Duo, Capreolo, Paludano, Marsylio, et Ferraria, q^q sanct Scotus, tenuerint rationy subsistentiæ unicē deriuari a nā; rationy vero incoicabilitatis a Personis, ita ut in Deo ri sint tres subsistiæ relatiuæ in abstracto, it sint tres Personalitates, et tres Personæ subsistentes. Very si opponas, Personalitaty in abstracto esse finalissimē subsistq incoicabily: q° ri poterunt esse in Deo tres Personalitates realiter distinctæ, qui sint tres subsistiæ distæ realiter. Respondent neg^do segm, q^d mul tiplicao Personaru sumitur ab eo, q^d magis de finali dicit personalitas: Cy a hoc magis de finali dicat incoicabilitaty, qm subsistq, sufficient tres incoicabilitates realiter oppositæ, ut dicantur tres Personæ.

Idq probant 1, q^d rao subsistiæ é perfectio simpr simplex, adeoq; immultiplicabilis næ sui in tribus realiter distis. 2, q^d relaoes personales nequit tribuere subsistiæ abutæ raoy itery subsistentis: q° dum tao ad tribuunt raoy incoicabilitatis, et sl recipiunt raoy subsistentis ab abuta perfectate essendi transcendr inclusa in relaoibus. 3, q^d aliqn spirao actiua raoe pdicati relatiui fouet etiq subsistens, si semel ri obstat esse ad aliud, ne sit inse et prse.

Hæc ri multy obsunt. Ri 1ū, q^d rao subsistiæ est perfectio simpr simplex prout subest recepti finali, et opponitur ri subsistenti, secus prout realiter stradhitur ad esse subsistentis incoicabiliter: quemadmody rao entis, et substiæ sunt simpr perfectiones, ri tn prout stradhuntur ad esse entis in alio, ls substiæ creatæ. Non 2ū, q^d relationes personales ri dant subsistiæ abutæ, aut næ raoy subsistentis, s^l substituto eis næ et Personalitate, seu ipsi Personalitati intransitiuē, sicut ri dant raoy incoicabilitatis ipsi subsistiæ abutæ, alias ri esset cōis, s^l ipsi substituto Patris vg, qui é subsistens incoicabiliter raoe Paternitatis, et coicabiliter raoe essiæ transcendr inclusæ sub recepto entis D^i in ipsa Paternitate: quemadmody é transcendr realitas, et entitas raoe pdi

ꝙ dicati abuti, et sl' entitas relatiua raõe Paternitatis.

Non ꝺ̄, qꝺ lt ꝙprium actiua sit transcendr subsistens, nꝛ̃ é relatiuũ, vide licit qꝺ ex ꝙprio recepto nꝛ̃ affert secꝫ raoꝫ suppositi et incoicabilitatis, ꝛ̃i afferunt reliquæ relaões ꝙsonales: adeoq̄ ꝺtemnenda é causalis quod sit ad aliud: nq sicut in relaõibus accidalibus esse ad aliud nꝛ̃ ꝓgnat cꝫ nꝛ̃ esse, seu esse in alio, ita nec in relaõibus Dⁱ̄ esse ad aliud ut ad tertiũ, ꝓgnat cꝫ esse inte ꝺ ꝙsse.

Atq̄ hæc facilis obtionꝫ solutio sufficeret, ne discederemus a coi 1ª, quæ é D. Th. 1. ꝙ. q. 29. a 1. vbi ait, Personꝫ in Dⁱ̄ significare relaõꝫ ~~subsistentis~~ tm̃, ut rem subsistentꝫ in Natura Diuina, et ideo esse in Deo tres subsistentes, sicut sunt tres Personæ: ꝙ sunt tres subsistẽtes, sicut sunt tres Personalitates. q. a. qꝺ de Poa. a 3. et 7 docuit, relaoes nꝛ̃ quantꝫ relaoes nꝛ̃ habere qꝺ subsistere faciant, tebet accipi transitiuẽ, slt essq, nꝛ̃ vᵒ intransitiuẽ, et relatẽ ad ꝙsigmꝺ Personꝫ.

Ratio aꝓrioꝛ: qꝺ Personalitas Dⁱ̄ ut talis nꝛ̃ é ꝓpria negatio incoicabilitatis, alioquin nec transcendr ꝓsset esse subsistens, nec hꝰ generationis adintra, nec ad extra ꝓsset trahe vniony cꝫ Humanitate: ꝙ ut talis ꝺstituitur ꝓsistẽdo esse incoicabili: sꝺ tale esse incoicabiliter nꝛ̃ denominat essq ut talꝫ, quꝫ adhuc ut trata Paternitate é coicabilis Filio: ꝙ denominat, ꝺ dat raoꝫ incoicabilitatis ꝙsimet esse relatiuo Paternitatis, ꝓout late ꝓpugnat Exo. Dⁿ dicta q. 22. sec. 4

Caput 2.

Num Proꝓrietates Personales sint relatiuæ, ꝺ sdm quꝫ dicebꝫ?

Esse relatiuas aforioꝛi videbatur ex dictis, sꝰ qꝺ ab oppposito stat Ioannes de Rupa in 1. dist. 28, solundꝫ é axꝫ quo nititur, ꝺ ita habet: Pater ideo refertur ad Filiꝫ, qꝺ generat, et ideo generat, qᵒ é Persona 1: ꝙ ꝓprius é esse, qm generare, et referri: ꝙ pro illo ꝓrioꝛi debet ꝺstitui in suo esse ꝓprio ꝙsoꝛi etatꝫ abstq, quæ nec sit generao, nec relao.

Verꝫ cꝫ religiosi Theologi pro certa habenda é dcto, qꝺ si relaoes Dⁱ̄ resultarent ex Personis ꝺstitutis, et dictis, nꝛ̃ forent relaoes magis ꝓprie requisita ad realẽ distinony Personarꝫ, qm sint ꝓprie requisitæ ad indistinony esse: ꝛ̃. a. é 2ª Lateranense cap. Firmiter, vbi dicitur Trinitatꝫ esse discretꝫ ꝓprietates ꝓsonales; essq vᵒ nꝛ̃ esse vnꝫ ꝓprias relaoes, sꝰ raõe sui: nꝛ̃ ꝙ relationes resultant, sꝰ ꝓtius ꝺstituunt Personas.

Ratio aꝓrioꝛi: pro quocumq̄ signo sꝛ̃piatur 1ª Persona exercitè ꝺstituta debet sꝛ̃pi ut vna inse, adeoq̄ ut dicta a qualibet alia: ꝙ nꝛ̃ potest sꝛ̃pi ut ita dicta, nisi sꝛ̃piatur ut incoicabilis, nꝛ̃ ꝙ dicato abũto, aliꝰ incoi

incoicabilitas oriuntur in Dno ex limitatõe, et ri ex oppõe: ꝙ ꝑdicato relatõ:

Ad arg.m Rÿpæ dicmo Ans: si ly quia vtrobiq; significet ꝓximitatẽ alicuius recptus obtinui, nego; si mutuq; mexiõy recptuy fralẽ, qualis datur in definito & definitõne, l, in explicito & implicito, nedo Ans; & nego 2.m 3.m nece suppositẽ 2.æ. Paritas a. ex relatiõibus creatis, qua innititur Rÿpa, nulla ē: le n. recipiamus Dnas relatiões ad instar relatiõy creatarẽ resultantiũ, ri ideo debent recipi: ut resultantes, sicut nec ut accidentia, tametsi recipiantur ad instar relatiõy accidentaliũ: qz ꝯ relatiões ꝑsonales Dei sunt ꝑse subsistentes, ri gnt ꝓxima rõe fundandi, cui adhæreant, nec supponunt extrema, quæ referãt, nec extremoy distinõy, ut resultent, nec habent ꝓ tto aliquid abutẽ, ad in creatis, sicut ꝑse subsistunt, ita se 2.o referunt, mutuoq; respiciunt, ut respiciendo obtineant, et obtinendo respiciant.

S.t an sub recpto tn, vel Ad, ꝓtentiõe quæritur inter Dnas. Vtrq, aut ri ē locus quæstioni, aut rẽ ipsa coincidunt Rÿpæ. Etenim, si recptus tn Paternitatis ri ē ꝑdicatẽ fraliter relatiuũ, erit fraliter abutẽ, ꝓout ostendit Rÿpa, qui ri gnatur appellare fundamliter relatiuũ. Si ē fraliter relatiuũ, ri ꝓximus obtinet, qm referat, nec actio generatiua (ut ꝑtures ostendunt Dnæ) ꝓtenꝺ se Paternitate sdm tn ꝓsteriorẽ, et ꝓximũ sdm Ad: ꝓrorsus n. implicat realis actio mediãs inter simplicissimã fralitatẽ dumtaxat discretã genus implicitẽ et explicitẽ, quæ discretio requirit esse rẽ fralitatis obtinui sumptæ, ut ꝓtẽ simplicissimæ etiã virtualiter, s.o genus recptẽ clarẽ et obscurẽ, ut re ꝑtem definitionis & definiti, inter quæ requirit mediare realis actio.

Igitur tota Paternitas et ē fralissimẽ 2.æ hypostatis relatiõ ad natã, qm obtinuit in rõe talis Personæ, et ē fralissimẽ generatio rõe ultimæ detractiõnis ad tũ, et ē fralissimẽ relatiõ, qua refertur ad Filiũ ut correlatiuũ: quæ ꝓpraedes minimẽ variant in recq obtinuq eiusdẽ rectẽ. Tota, inquam, Paternitas ri abstracti cõsiderata sub recpto usus Personalitatis, aut relatiõis: sic n. magis ē abstractio, qm obtinuit; s.o exercite sumpta et in singulari, subqua cõsideratõe Pater æqué 1.o obtinetur ex Dna Nãa, origine actiua, et relatõe Paternitatis. Sdq; ꝓportionatẽ dicendũ de reliquis Personis.

Cap. vlt.

Quid sit missio, et circumincessio Dnarum Personarum?

Missio ē temporalis apparitio, per quã ꝓprie manifestatur Persona Dna procedens, tangm ꝓcens. Postrema verba sunt vere difficæ: nq si Pater æternus, l. Trinitas incarnaretur, diceretur se nobis dare, aut apparere in carne, secundũ multi, qz nec Pater, nec Trinitas procedunt ab alia Persona. q.do a. in 1.ã. c.

C. 48 Legitur Dñus misit me, et Spiritus eius, accipiendo é, nñ ppriê de Filio ut Verbo, s. ut homine, et per Incarnõy idiomata, cy revera magis ppriê ipsa Persona Dª mittatur, qm Humanitas, aut creatu dony: missio n. dicit ppz exitu eius qui mittitur, necinde arguitur in perfectas Personæ missæ, ut Sabellianí, Ariani, et Anomæi, cy nñ imperio, s. processione æterna missio ppagatur.

Dicis: Angelus superior mittit inferiorz, et ona creatura alig, qn procedat a mittente: g. nñ é de ipsius Dª missioni processio. Nego segm, q. cy inter Dª Personas nequeat esse noua motio moralis per imperiu, nazia é processio, vi cuius mittens coīcet Personæ productæ, et missæ voluntatz sic apparendi. Et a simili Angelus inferior, ut possit preces mouere superiorz, et sanctí Dei, ut velit aliquid facere, nuncupatur dicitur missus, defectu nouæ authoritatis in mundo.

Debet preterea ut Ipsius manifestari Persona missa, nñ ut in creatis per mutatu loci, s. ratione nouæ operationis esse manifestatiuæ antiquæ Ipsiæ, velini visibiliter per Spiritus S. dona, l. etiq visibiliter per humanitatz in Incarnatione, per Columbã ut in baptismate, et per linguas ignias, ut in Pentecoste.

Restat agere de Circuminsessione, quæ é mutua immanentia vnius Personæ in alijs duabus, et duarz in ona, nñ positiue ratione Ipsiæ localis, aliqñ inter Deu et creaturas dicatur immanentia: nñ itq positiue ratione processionis vnius Personæ ab alia, aliqn illectus dicendus etiq immanere illectioni, sicut Pater manet in Filio: nñ denuq positiue ratione identitatis, aliqn Deus dicatur manere in Deo, et Pater in Patre, s. ratione Dei tuj, ita ut processio discernat per subtractu, et distinctione requisita ad immanentiq, identitas nãe per radicis, et immensi vbi, tam nãe, qm relatiu per formali; ita ut immanentia sit Ipsiæ localis intima vnius Personæ in alia totaliter fundata in vnitate essentiæ.

Ratio é, tq g. ex vnitate essentiæ in tribus Personis probatur earuq immanentia et circuminsessio: illa se habet nñ per formale, s. per radicem: tq g. passiua, a tribus Circuminsessio appellatur localis indistans, immensi vbi, communis mansio, et sedes; quæ oia magis per formali important Deitatz tuptq per complicitu immunitatis, qm nãe. Ita Coiter Theologi ad q. D. Th. 42, et 43: et hæc. apparari possunt ad literã Magistri in 1. sñ. Dist. 19.

Quæstio 16.

De Personis Diuinis in particulari.

Singularis vnusquisq; scitutis satis colligitur ex prima scitutue cuj in coi; hic soly observanda speculatiua nomina, quibus singulæ Personæ in

insignuntur. Pater dicitur Fons, Origo, et Author Trinitatis, quod Dꝰ Nag à nemine acceptq, aliis Personis coiect. Filius dicitur Verbum, quod ex vi tue ꝑcessionis Patris illectionq exꝑimat, ꝑout ꝑstitit q. 6. Demq Spiritus dicitur Donq, quod ex vi ꝑcessionis accipiat voluntatq, cui ꝑsoaliter tributur donare.

Caput. 1.

Verbum Dⁱ ꝑ se ꝑcedit ex cognitione omniq necessarioq & contingentium.

Conclusio quoad nata (sub qq ꝑplector essam, attributa, relaões, et ꝑssibilia) é coīs inter graviss^mos DD. Patres Domin. & Societatis cq D. Aug. 1 ꝑ. q. 34. a 1. cq D^re Seraꝑhyco, et cq eximio Suarez l. 9 de Trin. Cap. 2. et 5, ꝑsertim Augus. 15 de Trin. cap. 14. Item Mol^a, Val. Ruiz, aliiq apud Amicq d. 76. n° 86. Quoad futura tntingentia ñ é adeo coīs sclusio; ꝑsugnatur tn nexuose a D. Zuñiga d. 9 de Trin, apud quem Augustinus, Anselmus, D. Th. et ñr Valentia: item Ruiz d. 63. sec 4, Arriaga d 52, sec 4, ñnulliq RR; Dentit quoad tntingentia ꝑditionata D. Aldrete d. 12 de Trin. sec. 3. secutus Molinam. 1° ꝑaxi sclōis ita coiter ꝑbatur. Verbq Dⁱ per se ꝑcedit ex cognē ꝑfectissima, atq adeo Ꝑhensiua Dei: s^o hæc é cognitio oīq necessarioq: ꝑcedit ex cognē oiq naturq. Seq^a é legitima, Maior videtur manifesta; tq qⁿ é Verbq ꝑfectissimē adæquatq loquenti; tq qⁿ nisi ita ꝑcederet, vel minus aū diret Filius, qm loquerētur Pater, l, foret duplex, aut multiplex Verbq, alterq relaōq, alterq ꝑssibilisq.

1q Minor ꝑbatur: si hæc cognitio ñ foret oiq naturq, ideo esset, q Pater ꝑro illo ꝑriori ñ oia nata novit, l, si novit, ñ oia sunt per se nata ad Verbi generaq. 1ª dici nequit, aliqn Patrem ꝑducere Verbq ex indigea et ut ꝑr illud cognoscat, ñ v^o ex fœcunditate, et q^a ꝑ cognovit: ñ n̄: ng adæ nexuq Verbi adæqtē Ꝑhensiui, per se natiq é quidquid Pater novit ꝑro illo ꝑriori ex necessitate se Ꝑhendendi: s^o ñ se Ꝑhenderet ꝑfectē ꝑro illo ꝑriori, nisi attingeret oia, quæ tunc cognoscibilia sunt, qualis é fœcunditas D^æ Essentiæ ad intra ꝑr relaões, et ad extra ꝑr Creaturas: ꝑ si hæc oia sunt nata ad ꝑfecta Ꝑhensionq esse, debent etiq requiri ad Verbi generaq.

Posterior sclōis ꝑaxi ꝑtest sic ex priori ꝑbari. Si cognitio ut ꝑfectē Ꝑhensiua Dei, ñ se extendit ad futura, ꝑssent facilē negare adversarii, sed bene extendi ad relaões, et ꝑssibilia: ng ideo ñ solq ex cognitione intensiuē Ꝑhensiua esse ꝑcedit Verbq, s^o etiq ꝑout se extendit ad relaões & ꝑssibilia, qⁿ Filius ñ solq audit a Patre esq, s^o etiq relaões, & ꝑssibilia: atqui etiq audit a Patre futura: ꝑ ꝑcedit etiq ex cognē futurorq. Verq, q^a ex veritate Sanis-

Minoris ꝓcedit exacta ꝺcloris ꝓbatio, insistendy in eaꝺ.

Et sic argumtor: Filius ẽ Verby futuroꝝ, quæ fraliter audit a Patre illi loquente fraliter futura: sꝫ ~~xxx~~ Filius nec audiꝛe fraliter a Patre, nec Pater ꝯ si loqui ꝓsset fraliter futura, grꝫ ꝯ cogscerent futura: ꝯ cognitio futuroꝝ ꝓrior ẽ in Patre fraliter, gm in Filio: ꝯ ex illoꝝ cogne ꝓcedit. Vtraꝫ ꝺseqa negari negari, ꝯ sertim a ꝺcedentibus ꝓcedere ex cogne ꝓssilij, ẽ Trinitate.

Maior ꝓbr, ty ex ipso Christo D. apud Ioan. C.8 testante, se audiuisse a Patre oĩa, quæ Discipulis ꝯ dicebat, videlt futura. Ty ex Aug. 15 de Trin. ibi, Pater genuit Verby sibi æquale ꝑ omnia: n̄.n. seipsy ꝯfecte, inte ꝛiꝫ ꝯ diuisset, si aliquid minus, ℓ amplius esset in Verbo, gm in seipso. Cum ꝛaoe: Pater n̄ debet esse impotens loqui ad intra, quæ ipse nouit: sꝫ nouit fraliter futura: ꝯ loquitur ad intra fraliter futura Filio: ꝯ Filius ea fraliter audit.

Minor, in gua ẽ ꝺfficultas, ꝓbr ad hoc: n̄ ꝓsset Pater fraliter loqui ꝓssiliꝫ Filio, nec hic ea fraliter audiꝛe a Patre, nisi ꝓ ꝓrioꝛi Pater cog scerent ꝓssiliꝫ: ꝯ nec futura, nisi ꝓ ꝓrioꝛi ad generaõy cogscerent futura. Probr ꝺseqꝫ: ideo ẽ ꝺcens Ans, qa fraliter loquens alteri, debet n̄ incognita, aut postcognita, sꝫ ꝯ cognita loqui: at Pater tam fraliter loquitur futura, gm ꝓssiliꝫ, aũte Anselmo in Monologio cap. 23: Patrem uno eodemque Verbo dicere seipsy, et quæcumq; fecit; ꝯ tꝫ fraliter debet ꝯ cogscere futura gm ꝓssiliꝫ, et utraꝫ fraliter loquatur Filio.

Vrgetur arꝫ, occlusa ꝺsparitate cõ, videlt n̄ ꝓpterea Patry ꝯ cognoscie ꝓssiliꝫ, qa ea fraliter loquatur Filio, ut ostendimus, sꝫ qꝫ ꝓssiliꝫ sint obta necessaria. Dꝫ ꝓssiliꝫ n̄ sunt magis naꝛia, gm sit Verbi generatiꝫ. titulo ꝯ necessitatis n̄ ꝺberet anteiꝛe notitiꝫ ꝓssiliꝫ Verbi generaõy, sꝫ co mitari: si ꝯ ꝓcedit ꝓssiliꝫ notitiꝫ ad generaõy, ideo ẽ, qꝫ fraliter loquat Filio ꝓssiliꝫ. Dꝫ ꝛ: adhuc negata ꝺnexione Oꝝ cy ꝓssilibus ꝺfendunt plerig aduersarioꝝ Dꝫ vtraꝫ Verby ꝓcedere ex ꝓssiliꝫ notitiꝫ: sꝫ tunc n̄ ꝯ cederet titulo æqualis, aut maioris necessitatis, cy totius tunc magis necessaria esset Deo Verbi generao, gm Creaturaꝝ ꝓssibilitas, ut liqꝫ: ꝯ titulo loquendi ea fraliter Filio. Ꝺ: negata ꝺnexione, ꝓssiliꝫ notitiꝫ n̄ plus ꝯfectionis importat in denominando, gm notitiꝫ futuroꝝ: ẽ aliunde attenta exigẽa Dei æqui ꝺfectibilis ẽ notitiꝫ ꝓssiliꝫ, ac ꝺtingentiꝫ: ꝯ si nihilominꝰ tunc ꝓcedit ꝓssiliꝫ notitiꝫ, ꝺbet eiꝫ ꝓcedere notitiꝫ futuroꝝ similiter titulo loquendi ea fraliter Filio.

Vrgetur ꝛ, et ꝓcluditur ꝺcretiliꝰ euasio, sic negata ꝺnexione, Patry lo

loqui fraliter possibiliã Filio, tametsi nõ precedat, sed comitetur, nõ secus ac scientiã futuroru: qz ad loquendu fraliter, sat é (inquiunt hi AAI) qd Pater eo intentione loquendi cõcipiat ex vi processionis filij adæquatq secundi possibiliã & futura, etiã si denominatio scientiæ possibiliã & futura, nõ prius sit in Patre, quã in Filio. Præcluditur, inquam: qz similiter protexit Pater semetipsu, & Trinitatẽ fraliter loqui Filio, et licet audire fraliter, tametsi notitiã Trinitatis, imo & attributoru, nõ prius in denominando precederet fraliter in Patre, dummodo precederet notitiã Deitatis, quæ é filia eminenter stimens ex ipso, quidq perfectionis reluceat in denominatoe scientiæ Trinitatẽ & attributa.

Dicit forsan aliquis, negm urgere, et debere credi, precise inspecta exigẽa Patris ut loquentis; sed tm respectu, inspecta exigẽa Patris ut comprehendentis, cuius dilectio est, qd Pater ut Deus exigit se perfectẽ comprehendere, pro priori ad generationẽ Verbi; sic. a. nõ se comprehenderet, nisi pro priori ad generatiõẽ cognosceret sẽ id, cui quo sua essa innitatur. R

Dr: negato Patre ut Deus debeat pro priori ad generatiõẽ cognoscere Trinitatẽ, id nõ probat, qd in quantu generans Filiu debeat pro illo priori esse notitia Trinitatis; quemadmodu, et in quantu Deus natio se amet, nõ potest in quantu generans debet pro priori ad generatiõẽ illiju fraliter amans: qz vel nõ prerequiritur ad generatiõẽ notitia Trinitatis titulo generandi, ut ostendit Scotus vel prerequiritur notitia possibiliu, adhuc negata ineptione, nec nõ futuroru.

Urgetur: Trinitatis notitia nõ requiritur pro priori per Vbu titulo loquẽdi fraliter: & nec requiritur titulo comprehensionis intensiuæ, cui comprehensiua notitia solius essæ sufficeret ad intensiuã comprehensiõẽ; alioqn titulo comprehensionis extensiuæ cui requiruntur possibiliã, tametsi cui illis nõ ineptatur Objõa, ut dictũ: qz si notitia possibiliu, & futuroru nõ prerequiritur ad Verbi generatiõẽ titulo loquendi ea fraliter, nec prerequiretur notitia Trinitatis.

Urgetur, & probatur ratio Scoti: si pro signo quo Pater generat Verbu, fuerunt infinita vere cognoscibilia, nõ posset Verbu nõ procedere fraliter ea eoru notitia: si sunt pro illo priori vere cognoscibilia: qz procedit. Maior liqt: qz si sunt pro illo priori cognoscibilia, nõ minus spectabunt ad comprehensiõẽ Dei extensiuã, qm Primitas, & possibilia, alioqn facilẽ defendet Scotus Verbu nõ procedere ex notitia Trinitatis, aut attributoru, et pro illo priori Pater noscerit ea, qz nõ novit ut Pater, sed ut Deus, adeoq de medio in ordine ad generatiõẽ.

Minor pbr: pro illo priori sunt cognoscibilia decreta liberæ, et permittamo decreta nõ esse pro illo priori: quemadmodu, et pro illo priori nõ sit Spiritus S, et nihilominus Spiritus S. notitia pro priori ad Verbi generatiõẽ. Dicis: id-

ídeo ita esse, q̃ pro illo priori é essa, in qua velut in medio vnionis attingitur Spiritus S. Dª. Et essa ñ sit medij vnionis cu decretis liberis, é saltem medij excellentia et respentaõ: sᵗ ita esse medij sufficit, ut pro illo priori cogscant decreta: sic n. xpũ possibiliũ negata vnione, ñ é essa medij vnionis: et nihil ominus in Dª essa ut in medio respentaõs cogscuntur pro illo priori possibilia, ut hi AA ñ inficiantur: ꝙ et decreta libera. D.

Postremo pbr dilucidè: si nulla repugnaa apparet in pcessione Verbi ex futuroy, notitiã, debet procedere: ty q̃ formius é locutioni Christi D. Ioan. 8. 26 aientis: Ego, quæ audiui a Patre, hæc loquor in mundo; ty locutioni Patry præsertim Augustini, ubi supra, et D. Thæ 1p. q. 34. a. 1. ad 3. in diuinis minatim affrantis, Patry illigendo se, et Filij, et Spiritꝰ S. et oia alia, quæ eius scientia continentur, dicere Verbꝫ: quis a dubitet decreta libera sub Dei scientia otinexi? Ty Nãe Verbi proditi ex fœcunditate, de cuius ceptu é, ut idm eq̃ nãq̃, idm quq̃ Verbꝫ é, sit ab actualiter cogscente: atqui Verbꝫ Dñi é Verbꝫ futuroy, ut nemo negat, et quidꝫ ex fœcunditate Patris: ꝙ sub ea nãe é a Patre ut cogscente futura.

Demꝫ formius é proximè dictis: nq̃ si Verbꝫ Dñi, ut vult cũmus Suarez 9 de Trin. c. 6. n. 7, nec ñ Comñbc. Aldrete, et Alioꝝ plurig, adhuc negata vnione procederet ex scientia possibiliũ, proxius instantur pcepua coxy arg̃ᵗ Verbi pcessiony ex scientia futuroy, ut clarius infra ostendet.

Cap. 2.

Soluuntur arg.ª Dª. 13 parte ñre dilutionis.

Scotus in 1. dist. 10 sic argutatur: Verbꝫ Dñi nec procedit a nulla ibus, nec a possibilibus: ꝙ nec a notitia relaoy, et possibiliũ. Ans approbo, negm pbat, q̃ cu notitia sit a suo obto, si semel Verbꝫ procederet a notitia relaoũ, et possibiliũ, saltꝫ mediatè procederet ab illis. Negatur seq̃ª, cuius pbatio é falsa xpũ obti pure tratiui, qualia sunt possibilia, et relatiões relati ad cognitionẽ Dñi.

Et quidꝫ ut falsa haberi debet ab ipsomet Scoto ñ inficiante (quidq̃ Dª sentiant ñnulli Scotistæ) Verbꝫ procedere fraliter ex notitia attributoxy, vg. amoris Dei, et nihilominus xª Scoty ñ procedit fraliter Verbꝫ ex amore Dei alio ve attributo, qm intellectus. Similiter oīs creatura a Deo producta quæcũq̃ procedit ex notitia Dª: et nihilominus ñ procedit ab obto talis notitiæ, ñ velimus dicere creaturã procedere a seipsa: ꝙ secundo ñ tenet xpũ obti tratiui, sᵗ solùs motiui producentis quæcũq̃, h. quer speciẽ sui notibꝫ: cꝫ a. nec Trinitas, nec possibilia motiuũ habeant, sequitur ñ procedere Verbꝫ ab illis, sᵗ procedat ab eoꝝ notitia.

Et argutatur a priori Scotus, ut ait Smisyngus d. 3. de Trin: ens finitum

ñ potest esse prius ente infinito: s[ed] creaturæ possibiles sunt entia finita, et Verby infinity: g[ra] hoc ñ potest esse posterius, seu pendere ex illis. Libenter uendo integrum syllogy, gñ obstet assertioni: n[e]g. dicimus, Verby pendere ex creaturis possibilibus subtriuê, s[ed] obstat ñ̃ subtri, ideñ ex casy notitiæ, quæ cy habeatur ex maiori pene tractione D[ei] essæ, adeoq̃ ex apprehensione intensiua ens dy, ut late sebani tr. de Visione, nihil mixy, q[uo]d sit pro eody signo, ac é apprehensio D[ei] essæ. Nec hæc dicitur (ut malè ñ nulli accipiunt) obiy 2[um] ryñ Dei, q[uo]d prius moueat ad sui cognitionẽ qm possibilẽ, s[ed] q[uo]d mouet ad sui, et aliorẽ cognitionẽ, ipsi tractui ñ habentibus possibilitatem.

3 arguntur Scotistæ cy P. Vazq. et Arzubal: Nequit tum esse magis necessarium, qm prius a quo pendit: s[ed] possibilẽ notitiæ minus naturæ é, qm Verby: g[ra] nequit hoc ex illa pendere. Permissa Maiori inferius explicanda, nego Mi: Etenim, ñ motiuy cognoscendi natio possibilis é D[ei] essa, æquê natiæ erit possibilẽ notitiæ, ac Verby: ng ut possibilia dicantur minus naturæ, qm Verby, sufficit esse præ Verbo stringentia in existendo: ab existentia n. natiæ, l. stringenti dicitur ens abuti natiæ, l. stringens; ut vero possibilẽ notitiæ sit æquê naturæ, ac Verby, sufficit attingi possibilia sub ratione sub qua sunt naturæ, nempe in denominando.

Replicat P. Vazq: adhuc in denominando sunt minus naturæ: per impossibile n. deficientibus possibilibus, ñ deficeret Verbi possibilitas: et nihilominus deficeret tunc possibilẽ notitiæ: g[ra]. Huic replicæ facilè occurritur in via præcedentiæ, sit per loca intrinseca tunc defectura Verby, q[uo]d ex defectu possibilẽ in denominando, deberet per loca intrinseca arguiri defectus præ denominantis: cy q̃ hæc tra unicê sit Objecta, ex defectu huius per loca intrinseca deberet arguiri Verbi defectus.

Permissa v[er]o in inuersione, ñ facilè se expedient, qui 2[um] parti nræ assertionis refragantur. Etenim, si idy manet Verby deficiente possibilẽ notitiæ, a qua per vos modo pendit, cur pariter ñ manebit idy Verby deficiente tractu ryñ notitiæ, tamen nunc ab ipsorum notitiæ pendat? Sanè ad id pars refert possibilia ñ posse deficere, nisi ex hypothesi impossibili, scilicet futura; ñ semel vtrobiq̃ recidatur, Verby prius ñ pendere a detracta notitiæ possibilẽ, l. futuroxy.

Igitur ad ea ad dicenda sequenti casu. Dixero Ma: ñ deficeret simpr, et entitatiuê Verbi possibilis, inquo; ñ deficeret idem quid, et qua é possibilis Verbi possibilẽ, nego Ma: ng quemadmody ∞[us] vazq. et cæteri Theologi. Verby D[ei] modo é̃t Verby possibilẽ (quid q[uo]d sit de possibilitate ex notitiæ possibilẽ) et nihilominus repugnantibus possibilibus ñ foret Verby illoxy, qñ simpr deficeret Verby D[ei]. Simile nec simpr deficeret hic Deus ∞[us] vazq. et ñ crearet possibilia: ita et Verby pen-

procedat ex notitia possibly nõ deficiet simpr, 1º idm quid, et quoad denominacoy Verbi possibly.

4. argutat P. Vazq. d.143 2ª questiõy Verbi ex cognitione Spiritus S. et aposthoni possibly. Generatio Verbi quatenus productio tractur specialiter ad Filiy, quatenus cognitio specialiter tractur ad correlatiuy Filii, nempe Patry. 2º cum Spiritus S. nõ sit correlatiuus Filii ut talis, nullatenus generatio Verbi posset procedere ex notitia Spiritus S. Ostat ab absurdo: si posset procederet ex notitia Spiritus S., foret Verbum Spiritus S. quid.n. aliud desiderari poterit, ut imago picta Caesaris vg sit vera ipsius imago, gm quod posset procedat ex Caesaris notitia in mente artificis existente: go similiter &.

Ad arg.m nego, facta positione a notitia Spiritus S. illiy notitiq Spherum Patris, quae ut talis debet in essa posse attingere Trinitatem: nego insu per generacoy ut taly esse fraliter cognitiony, 1º certo foret, verbumq deberet procedere per generacoy, tangm cognitiony amoris Dⁱ, et attributoy, vel deberet etiq procedere per cognitiony tangm per notitiq Spiritus S.: sicut.n. Filius ut talis nõ respicit pro correlatiuo Spiritum S, ita nõ respicit fraliter pro principio amoy, 2º cognitiony. go si nihilominus amor nõ subsistet 2º obtinet ut ipse per se requiritur 2ª Vazq. ad Verbi generacoy, nõ é cur retineri atur per se notitia Spiritus S.

Ad 2.dam dicuo Ans: foret Verbum, si posset procederet ex notitia Spiritus S. motiui, transeat: posset tractiui, nego. Sicut.n. nõ redet Vazq. Verbum esse suimet imagiy, lt per se procedat a notitia sui ipsius, defectu distinctionis requisitae inter exemplar, et imagiy: ita nos ultra positiony posse a notitia obti desiderare cy reliquis Theologis mediaty influxoy, vel immediaty ipsius obti, quo si carerent depictae imagines, nõ magis posset dicentur Caesaris imago, posset tranbe Caesare cognitiony artificis, qm Verbum imago Spiritus S. aut possibly, posse tranbly cognitiony, ex qua Verbum procedit.

Instas, cognitiones Angelicae sunt veri imagines rerum sublunariy, tamen si sublunaria sint obta posse tractiua, quippe quae nec influunt posse in notitiq Angeli, nec mediate per species a Deo unice infusas. Nego Antecedens ad 2.dam partem: species.n. sunt indite a Deo vice obtoy, tangm 1ª ordinatae ad eoy representacoy, quod argumento é cuis modõ species nõ influere, donec existant obta, quoy vicaria sunt: at Dª Essa etiq si gerat munus speciei ryne relacoy, et possibly, nõ tn eoy nomine, 2º sicuti é ase, ita 1º et per se destinatur ad sui cognitiony, ex cuius positione oritur notitia possibly, et relacoy: Contra 9ª Essa ut principium quo agit nomine Patris procedu-

ꝓducentis ut quod, ideo Verbꝫ é vera Patris imago ꝓxa intellecti ut quod, & Paternitas obtinẽ sũpta ꝓxime tui sui cognitionẽ.

Caput. 3

Solvunt arg^{a} 1ª ꝓcessionẽ Verbi ex notitia stringentium.

Argumentatis 2. Realis ꝓcessio Verbi D. é simꝑ naria, scientia v^{a} futu rorũ é libera, aut saltꝫ stringens: s^{2} ꝓcessio simꝑ naria negnit pendere a stringenti: ꝙ Retorgues: scientia ꝓsibilꝫ negata ꝓximione, ñ é æqui naria, ac Verbi ꝓcessio: ꝙ si nihil ominꝰ ꝓcedit ab illa, ꝓterit a scientia stringenti. V^{r}ro, et solvo arg^{m}: ideo major necessaria ꝓcessio é admi nus naria scientia ꝓsibilꝫ, q^{a} qua é adæqta dictio ꝓhensiuẽ loquentis, - loqui debet quidquid scit, suiẽ sit æqui, suiẽ minus naxig: ꝙ etig suiẽ ñ na xig, seu stringens sit, q^{a} amplius explicabitur arg^{o} sequenti.

2 argũtatis: si Pater fraliter loquitur Filio obta stringentia, dictio, ꝰ ꝓcessio esse deberet stringens: s^{2} Verbi ꝓcessio simꝑ naria negnit esse stringens: ꝙ negnit Pater loqui fraliter obta stringentia. Vexy siliter instatur: si loquitur obta minus naria, locutio foret minus naria, adeoq incappato iden tificari cꝫ locutione oio naria esse. Et si ñ é idꝫ loqui obta minus naria, ac locutionẽ esse minus naxig, nec erit idem loqui stringentia, et locutionẽ esse s- tringentꝫ. Pro oibus disputo Ala: locutio deberet esse stringens ꝓficatiuẽ, fraliter, et inse, nego; tratiuẽ, et ꝓnt é locutio obti stringentis, tendo Ala: & disputo Mi: negnit esse stringens tratiuẽ, seu denominatiuẽ atio, nego; fralit et inse tendo, & nego Cons^{m} Locutio actiua, seu dictio, quæ aliud nos é Pa ternitas, é quidꝫ simꝑ nãria fraliter, et inse, s^{2} q^{a} Verbꝫ qua audit a Patre hæc futura, idm quid é stringens, ideo locutio denominatiuẽ atiõ dici ꝓtest tratiuẽ stringens.

Replicabis, et argũtaberis 3. implicat actionẽ esse simꝑ naxig, et eiũ trꝫ esse idm quid stringentꝫ: s^{2} Paternitas, seu actio generatiua é simꝑ na ria: ꝙ Verbꝫ ꝓnt é trus talis actionis, ñ ꝓterit esse idm quid stringens, & Cons^{m} nec ꝓcedere a scia stringentꝫ. Pariter ꝓsset inferri nec a scientia ꝓsibilꝫ negata ꝓximione. Pariter etig nec Verbꝫ D^{s} audire fraliter a Patre hæc futura, cꝫ ea ñ audiat, nisi ex vi generatois.

Abutẽ disputo Ala: si ꝓximꝰ talis actionis sit etig idm quid stringens, ne go; si sit simꝑ naxig, tendo Ala: et ꝓxima Mi: nego Cons^{m}. Patera. ut scions, et loquens mundꝫ, ñ é natio scions, et loquens ∞^{a} ões; nihil ꝙ mirꝫ, q^{a} Verbꝫ ꝓnt é trus locutionis mundi, ñ audiat natio a Patre mundꝫ.

Præterea scire velim ab adversariis, an Filius sit ꝙductus a Patre, ut-

ut sciente mundy, l, nō! Si nō: ꝙ nec Filius audit a Patre mundy, magis gm mundi cāzg, nec Pater loquitur Verbo mundy, præ cāza mundi, q̄ tenet Fas solo g. 34. n 64. bonus Theologus dicere nō potest. Si Filiaō é ꝙ ducta a Patre ut sciente mundy: ꝙ sicut generaō passiua oīo in se naza é ultima detra tio ex parte Filii, ut audiat mundy præ cāza, ita potest generaō actiua esse ultima detraō ut Pater loquatur mundy, sub ditione q̄ sit in Patre sciētia mundi, præ cāza.

Nec é: ng tunc actio é ultima detratio abuta huius detrati ꝓxii, q̄ ꝙ influxy deriuat a ꝓxio ꝙfectiony, quę tio coīcat: cy. a. Verbi generaō, si ui actiua, siue passiua nō deriuet ꝙfectiony a scientia mundi, magis gm a scia cazæ mundi, hinc é, ut abutē, & detratē nō ptat Deus sciam præ illa, nisi sub ditione q̄ hæc præ illa vera sit.

Q ꝓtest ofrari in creatis: ng mutata cogne cius dy obti denaali in supernaaly, l, de remissa in intensg, adhuc ꝙseuerat idy amor, eo sit q̄ nō ptat amor cognitiony fialiter naē sui, s naē obti amandi: atq; Verby Dī nō ꝓtit cognitiony stringenty, quā é scientia huius. l, illius futuri, s quæ est scientia vera: ꝙ ꝙseuerabit idy Verby quidditatiue sūpty, et quoad oē sui ꝙ fectiony ey hæc, l, oppositā scientia ꝙluente in Patre, lt integraliter, et secundy quid dici ponet aliud verby, si ex oppositā scientia ꝓcederet.

4 arguitant RR: Verby Dī nō ꝓcedit a scientia stringenty quatenus est Verby necessariony, nec idy quatenus é verby stringenty: ꝙ nullo modo ꝓcedit. Dīgno Anī: si by quatenus tm reduplicet vtrobiq; supra obliquy scientiæ stringenti, l, naziæ, recdo; nēn. nec scientia nazia ꝓcedit a scientia naxia, nec stringens a stringenti; si reduplicet supra rectty verbi, subdīgno, nō ꝓcedit sub illa ꝓcisione, transeat; nō ꝓcedit realiter, et ꝓspecificatiue sūpty, negs Anī, et negm. Explico: ng quemadmody Verby adæqtē sūpty é Verby naziony, et stringenty, ita realiter, et adæqtē sūpty ꝓcedit a Patre scientę naxia, et stringentia. Et quemadmody nec naē nza dīgnimus multiplex Verby, aliud esse, aliud relatiy, et aliud possibly, q̄ hoc toty fit subona, et virtualiter indicta generaōe passiua, ob eam dy zāz nō debet dīgni una ꝓsio Verbi stringens, seu potius multiplex stringens, et alia naxia, q̄ verbum sdm rectty semper é naxiy, lt cōcao huius scientiæ præ alia sit abuti stringes.

Quando. a. instas cy Arriaga addmunte nescio quas subsistentias stringentes, scientia possibly é ꝓxior scientia media, et visionis: ꝙ ꝓxius erit Verby ut possibly, gm ut futuriony, Deusso Anī. neganda é negm: etenim ea, quæ inter se gaudent ordine ꝓxioris et posterioris, ꝓtenent relatē ad tertiy se ha

habere scomitr. sic cognitio tuæ é 2ª plures ꝓrior, qm possibly inse, et nihilominus ñ ꝓrius loquitur Pater tsq verbo, qm possibliæ: sic anima é ꝓrior potentiis, tamet si scomitr cy illis influat. Cy.a. Patre ñ sit ꝓximè ꝓtens loqui ꝺsphensiuè, donec noverit oé scibile, ñ ꝓrius debet loqui verbo, qm illigatur omnis scientia ꝺflata ex triplici illa servante ordiñ ꝓriorù et posteriorù relatè ad se.

Cap. vltm.

Reliqua argumenta solvuntur.

S argutant alii RR cy Aldrete: Spiritus S. nequit ꝓcedere ex amore libero creaturæ: ꝯ nec verbu ex scientia libera. Ans ꝓbr: ty qd necessariò ꝓcedit ꝓriora liberis, ut fert axioma: ty qd Spiritus S. liberè amat ꝓter amorẽ Dei liberu; 2º ñ liberè amat ꝓter amorẽ, quẽ ꝓsupponit, et a quo ꝓcedit; ꝯ ñ ꝓcedit ex amore libero. Si respondeas liberè amare xaõe Dª Naæ liberè amantis, sicut amat xaõe Naæ amantis, reddit discrimen, et urget sic Aldrete: amare natio, et amare ex suppose alterius amantis, sunt tria cohærentes; at amare liberè, et amare ex suppose qd alter ꝓrius amet, sunt tria æquè repugnantes, ac se detrahere, et ab alio detrahi.

In ꝓrimis ꝓmisso Ant, ñ tenuit 3 seq, qd amare quidq amabile é, nec ꝯ fecto ꝺsphensiuè amoris, uti é ꝯ fecto ꝺsphensiuæ cognitionis sicut quidq scibile é, prout fatentur quot quot cy D. Angelico 1.p. q 19. a 3. et eximio Suarez 22. de Trin. c. 2. defendunt Spiritu S. ñ procedere ex amore possibly, qu admody procedit Verbu ex cuy cognitione.

S 2º qd axi ꝓbatõe ꝓxiter militant 2ª scientiã futurorũ, ex qua Verbu procedere tuemur, nego Ans: ad 1 ꝓbat 3 dicuo: natura abuta sunt priora liberis, sed: natura respectiua, subdistinguo: sunt priora liberis ꝓrioritate in quo nec ñ dignitatis, et independeæ, sed: ꝓrioritate a quo, originis, seu emanatis, nego. qn potius de hac ꝓrioritate debet cy ꝓportione illigi alteru axioma, videlt: abuta esse priora relatiuis; ng sicut Deus ad extra ñ posse operatur, qd Pater, vel Filius, 2º qd Deus; ita nec posse liberè vult operari qª Pater, 2º qª Deus. quocirca illecto Deo, ꝓfectissimè ꝺpleto finaliter in esse Dei, debet etiã illi ꝓfectissimè ꝺpletus in esse creatoris, et ex 3 sequenti in esse volẽtis creare; qn Personalitates ingrediantur hoc finale ꝺplementu, 2º quasi entitatiuu, et reale.

Nec dici potest, Deu ꝓter nã importare saltem vagè aliqua Personalitatẽ; qd esse Deu é ꝯ fecto simpr simplex; atq adeo melius in uno quoq esse Deum, qm ñ esse Deu: at Dª Naa includit finalissimè omne ꝯ fectionẽ simpr sim

simpliç ratõe suã: ꝙ Dª Naa finalissimè, et ratõ sui é Deus, Hoc é ꝙre se subsistens abutè, qñ addit deridexetur aliquod ꝑdicatu relatiuu. qꝰ. à. operia ad extra dicuntur cõia Trinitati, sit ꝙparãõ ad opera ad intra; qꝰ generare, ꝰ spirare ñ conuenit Deo ut Deus é, sꝰ ut Pater, et Spiritor; Creare vº conuenit Deo, ut tali; et qꝰ sic conuenit, opera ad extra sunt cõia toti Trinitati.

Hinc ad 2m ꝓbaꝯ Dessa Maioꝛi, negº Adꝛi: ad explicaꝯ Patꝛis Aldꝛete dupliº: sunt tꝛi repugnantes, amare liberè eo supposè, qꝰ alter amet eadẽm libera volitione, negº: duꝛia, Credo. Cu. a. tꝛes Dª Personæ eadẽ volitione, et detꝛatione libera desinant, ñ potest ñ esse ei liberu, qꝰ Naa Dª liberu est, quid. n. Spiritui S. magis liberu, qm qꝰ eius libera voluntate decretu é.

Repliçat Aldꝛete: ut Persona denominetur liberè amans, ñ sufficit, quod eius naa liberè amet, nisi insuper amor subsequatur ad Personã: ꝙ Spiritus S. ñ liberè amabit ꝑter amoꝛ naa ꝓpꝛioꝛ ipso. Probat Ans: si Verbu assũ ꝓsiret humanitati ꝓpꝛio ꝓpꝛiũ ꝓtenti ꝓccare, aut de Deo mereri, ꝛide nominaꝛetuꝛ Persona Verbi ꝓccare ꝓtens, aut de Deo merens, ñ ob aliã ratõ, nisi qꝰ his denominatiõibus eꝛat ꝓsteꝛius Verbu. Et sanè, si Verbum ꝓsiret denominaꝛi vitaliteꝛ, et voluntariè opeꝛans ab illo merito de Deo humanitatis, nemo negaꝛet, posse citꝰ Verbu denominaꝛi liberè opeꝛans; eo. n. modo quo aliquid ab intrinseco cognoscens et volutarius, debet esse liberu a ꝓncipio cognoscenti, et indifferenti: at Verbu, et Spiritus S. vitaliteꝛ, et voluntariè amant ꝑter amoꝛ a Naa Dª ab intrinseco cognoscenti, et indifferenti. Quæ instaa ñ vitatuꝛ ab Aldꝛete: ng si ñ sunt tꝛi repugnantes, esse eoꝝ ab intrinseco, et voluntariu huic supposito, qꝰ ꝓpꝛio ꝓpꝛioꝛi é abintrinseco, et voluntariu alteꝛi supposito; cuꝛ repugnabit, esse liberu huic, qꝰ ꝓpꝛioꝛi é liberu alteꝛi? Prioꝛ repugnantiã excludit identitas naæ ab intrinseco cognoscentis: ꝙ et posteꝛioꝛ excludit identitas naæ indifferenti cognoscentis.

Postremo aꝛgutatuꝛ Aldꝛete: Verbu Dei é Verbu oꝝ scientiæ liberæ; et nihilominus ñ ꝓcedit ab aliqua scientia libera: ꝙ ut sit Verbu oꝝ scientiæ liberæ, ñ debet ꝓcedeꝛe ab illa scientia libera. Dsqꝰ é legitima, Maioꝛ abomnibus concediturꝛ ꝓbat Adꝛi: Verbu Dei ñ ꝓcedit a scientia ꝓsteꝛioꝛi se: sed scientia Visionis remunerandi merita Christi Dni, é ꝓsteꝛioꝛ Verbo. Probꝛ: ng é ꝓsteꝛioꝛ meritis Christi Dni, et merita sunt ꝓsteꝛioꝛa unione hypostatica. Item unio é ꝓsteꝛioꝛ Verbo: ꝙ de 2. ad 1m. scientia remunerandi Christi merita, é ꝓsteꝛioꝛ Verbo.

Negº Adꝛi, ad cuius ꝓbaꝯ negº citꝰ Minoꝛ: ng aliud é qꝰ merita Christi Dni sint ꝓsteꝛioꝛa Verbo; aliud qꝰ scientia huiusmodi meritoꝝ sit Verbo ꝓꝛo

posterior: sicut Pater é prior Filio, et Spiritu S. gn Patris scientia sit prior scientia Filii, et Spiritus S; ri.n. necesse é, ut scientiæ sicut eundy ordiry, quę interse seruant obta. quo circa Pater pro eody signo, quo generat, sit Verby incarnaty ixi, et in humanitate assumpta meritoxy, simulq ab eo remuneranda eius merita, lt in executione prior sit incarnatio meritis, et hæc præmio.

Dices: Verby Dei ri potest impedire scientiq, aqua ipse procedit: 2° potest impedire scientiq remunerandi hæc merita detrahe, nolendo ponere talia merita: 3° ri procedit ipse ex scientia remunerandi hæc merita. 2° huic replicabes debitores sumus: nq aqui implicat posse impedire per operationy aliquid, aqua ipse detrahat per operationy posse impedire sdm aliquid existeq operantis: 2° Verbad unionem é 2ª omnes Verby futuroxy, et ex sequenti exprimit scientiq pmiandi hæc detracta merita: 3° potest impedire existeq sui, sdm quod é Verby huius detracti meriti.

3 Dei pro prio- ad unionem &

Pro 1ºus dicuo Maioxy, aqua ipse procedit, abutit, et detrahe, nedo: in detrahe, et ex suppone quod sit, nego Maioxy, et pcssa Minoxi sub eody distione, nego Cons. Distinctio in simili superius explicata é, et ulterius progredi per tempus ri licet, et si vellet quæstio ri ignobilis scribenda.

clauis terminorum, et regulæ aliquæ ad ꝓpiè loquendum de Trinitate. fol. 1.

Liber 1. de Dⁿ Processionibus.

Quæstio 1. an in Deo sit realis ꝓcessio, & quotuꝓ? Cap. 1. in Deo esse duas Processiones reales ꝓbatur ex Scripturæ, et Theologia. fol. 3.
Cap. 2. elidituꝛ obtio Gentilis. fol. 4.

Quæstio 2. Vtrum ex creaturis ꝓssit naliter demonstrari Trinitas, aut saltꝫ cognosci? Cap. 1. Nullo modo ꝓstet. fol. 4.
Cap. 2. Soluuntur argumenta. fol. 5.
Cap. 3. Occurritur obtioni 2ᵃ 2ᵉ illationꝫ. fol. 5.
Cap. 4. Soluuntur argᵃ 2ᵃ 2ᵉ 3 illationꝫ. fol. 6.
Cap. vlt. argᵃ speciatꝫ 2ᵃ obtioꝛ nacꝫ soluũt. fol. 8.

Quæstio 3. aquo ꝓpriè sint Processiones Dⁱᵃᵉ? 9
Cap. 2. Roboratuꝛ dcto, reiecta quadꝫ instaa. fol. 10
Cap. 3. Soluuntur argᵃ Durandi. fol. 11.
Cap. vlt. reliqua argᵃ soluuntur. fol. 12.

Q°. 4. an ꝑ actus intelligendi, et amandi sint Processiones Diuinæ? fol. 13
Cap. 1. ꝓpoꝓsita ratione dubitandi, refert, & refellituꝛ negatiua sententia. fol. 13.
Cap. 2. affratiua 1ª eligituꝛ, & ꝓbatuꝛ. fol. 14
Cap. 3. soluuntur argᵃ ꝓto Scoto. fol. 14.

Quæstio 5. Vtrꝫ id, ꝑ quod intelligere essale ꝺtrahituꝛ in Patre ad notionale, sit ꝓdicatꝫ ratiõe sui diffrale intellectiõis, l, intellectõ? fol. 15
Cap. 1. nec é intellectõ, nec diffra intellectiõis. fol. 16
Cap. 2. Nec in Filio id, quod suppꝺditur ad intelligere essale, importat fraliter intellectionem, aut expressionem obiecti. fol. 16.
Cap. 3. soluuntur argᵃ. fol. 18.
Cap. vlt. reliqua argᵃ soluuntur. fol. 20.

Quæstio 6. ꝑ quid tandꝫ 2 Personæ sit Verbꝫ, & ꝑ intellectꝫ?
Cap. 1. ideo 2ª é Verbꝫ, quod fraliter ex vi ꝓcessiõis accipiat ꝓrie 3ª sapiẽtiꝫ essalꝫ a Patre.

fol. 22

Cap. 2. illustratuꝛ dcto, ꝓoccupata obiectione. fol. 22.
Cap. 3. soluituꝛ ꝓrior argᵗ 3 classis. 23.
Cap. 4. posterior argᵗ 3 classis. fol. 24.
Cap. vlt. Postremꝫ argumentꝫ. fol. 27

Q°. 7. Cur 1ª Verbi Processio sit ꝓrie Spiritus S. ꝓcessio, generatio?
Cap. 1. ideo est, quod ex vi ꝓcessiõis accipiat illectionꝫ, tangꝫ ꝓdicatꝫ 1ᵉ 3, et diffrale Nacæ Dⁱᵃᵉ. fol. 27.
Cap. 2. Vindicatuꝛ ab inꝛeqᵃ tꝛo Dⁱᵃᵉ 29.
Cap. 3. Soluuntur argᵗᵃ. fol. 30
Cap. vlt. Reliqua argᵃ soluuntur 31.

Q°. 8. an Processioꝛ Dⁱᵃᵉ distantia fiat in abuto, l, relatiuo? fol. 33.
Cap. 1. Distant adæqtẽ in relatiuo 33.
Cap. 2. aliis racibꝰ firmatuꝛ dcto. fol. 35
Cap. 3. firmatuꝛ Russus dcto ex im ꝓgnacie 1ª mediæ distituntis generacꝫ ex intellectiõe, & Paternitate. fol. 36
Cap. vlt. soluunt argᵃ Rbcarꝫ. fol. 37.

Q°. 9. Vtrꝫ generatio activa, et ꝓssiua realiter identificentuꝛ? 39
Cap. 1. affrantꝛ 1ª fundᵗᵘ. fol. 39.
Cap. 2. ꝓfertuꝛ 1ª realiter distinctꝫ generationi activꝫ a ꝓssiua. fol. 40

Quæstio 10. Vtrꝫ in Patre sit vera ꝓpa generandi Filiꝫ, et in Vtroque Spirandi?
Cap. 1 est vera ꝓpotentia. fol. 42.
Cap. 2 ꝓoccupant fundam.ᵗᵃ. fol. 42.

Quæstio 11. an ꝓtꝫ quo, seu ꝓpa generꝫ distatia in abuto, l, relatiuo? fol. 44.
Cap. 1. refert 1ª distituentꝫ in relatiuo. 44.
Cap. 2. refellituꝛ duplex 1ª media. fol. 45.
Cap. 3. ꝓfertuꝛ exclusiua 1ª distituens ꝓtꝫ cuiꝰ quo adæqte in abuto. fol. 47.

Cap. 4. Soluuntur arg^a Capitis 1. fol. 48.
Cap. vlt. reliqua arg^a soluuntur. fol. 50.

Liber. 2. de D^ua Relationibus.

Quæstio 12. de quidditate, ⁊ constitutione, et numero Diuinarum Relationum. fol. 51.
Cap. 1. Relationes D^ae sunt reales, etiã idem ⁊ essentiæ Abs. fol. 51.
Cap. 2. de fmali ⁊ constitue Diuinarum relatiõm. fol. 52.
Cap. 3. de numero Diuinarum relatiõm. fol. 54.
Cap. vlt. alia arg^a D^ae exclusionis ⁊ pluriũ relationum: vbi de notionibus. fol. 55.
Quæstio 13. Vtrum relationes D^ae, idemq; superaddunt suis inexistent ⁊ perfectionem finalem? 56.
Cap. 1. Relatio ⁊ eligit affirmatiua, et ⁊ probatur. 56.
Cap. 2. roboratur solutio, occurrit euasionibus aduersariorum. fol. 58.
Cap. 3. annotatur quædam obiectio D^ae hanc ultimo nihil tangit. fol. 59.
Cap. 4. soluuntur principua obiecta arg^a: vbi de triplici perfectione, et triplici relatiua. fol. 60.
Cap. 5. prosecutio argumentorum. fol. 62.
Cap. vlt. illationes. fol. 63.

Liber 3. de subsistentijs, ⁊ Personis Diuinis.

Quæstio 14. an det in Deo subsistentia absoluta? 65.
Cap. 1. Datur. fol. 65.
Cap. 2. arg^a soluuntur. fol. 66.
Quæstio 15. de Proprietatibus Personalibus. 67.
Cap. 1. an tres Proprietates Personales sint etiã tres subsistentiæ relatiuæ? fol. 67.
Cap. 2. ny Proprietates Personales sint relatiuæ, et idem quid ⁊ fol. 68.
Cap. vlt. quid sit missio, et circumincessio Diuinarum Personarum? fol. 68.
Quæstio 16. de Personis Diuinis in particulari.
Cap. 1. Verbum Diuinum per se procedit ex cognitione omnium rationum, ⁊ entium. fol. 69.
Cap. 2. soluunt arg^a D^ae 1^a ⁊ 2^a partis Verbi. 71.
Cap. 3. soluunt arg^a D^ae 3^a ⁊ processionis Verbi ex. Notitia Contingentium. fol. 72.
Cap. vlt. reliqua arg^a soluunt. fol. 73.